SERIE NOUĂ - 450 • ANUL XLIII • 6 IANUARIE 2000 • 16 PAGINI • 3000 LEI Nr. 1 (2200)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Mulţumim tuturor cititorilor care ne-au trimis felicitări de Crăciun şi de Anul Nou. La rândul nostru, le dorim sănătate şi o viaţă mai bună!

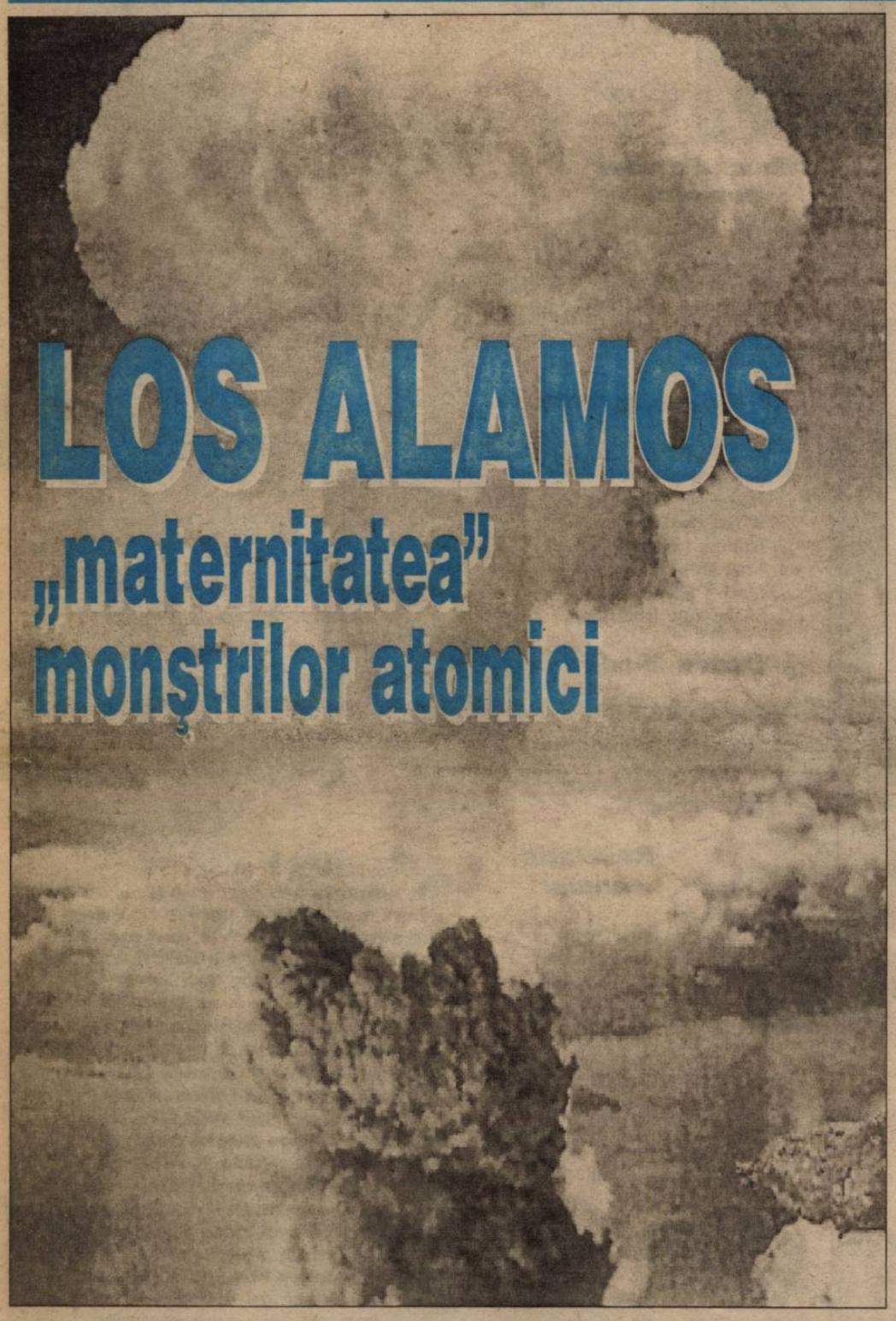

LOS ALAMOS
„maternitatea" monştrilor atomici

TV

România 1
TVR 2
Pro TV
Acasă
Antena 1
Prima TV
Tele 7 abc

Starea de veghe 5

Câte ceva despre „LIMBA MARŢIANĂ"

Exact acum o sută de ani, un psiholog elveţian a trăit o întâlnire lingvistică de gradul trei. În timpul unei şedinţe terapeutice pacienta sa, Helene Smith, a căzut în transă şi a început să vorbească într-o limbă complet neinteligibilă: *„men mess astané ce amès e vi itéch li tès alizénéümi assilé ka iianiné êzi".*

femina club 6

Misterele lumii 4
MISTERIOŞII „OAMENI ÎN NEGRU"
Consultaţii fără plată 7
FRIGUL, MARELE NOSTRU DUŞMAN...

Homo sapiens 8
GALILEI N-A FOST UN ASCET!
Întâmplări adevărate 11
Terra X Dosarele planetei 10
EFEMERUL REGAT CREŞTIN AL IERUSALIMULUI
13 Idoli
Faţa nevăzută a unui monstru... sacru

Fascinaţia ştiinţei 3

MOARTEA un accident genetic ancestral

840.034

Şi a fost Anul Nou

SCRISORI PĂTIMAŞE DE IUBIRE, DAR NICI CHIAR AŞA!

Femeile sunt, orice s-ar spune, extrem de măgulite la orice compliment venit din partea partenerilor lor, dar, câteodată, excesul de atenţie strică. Aşa i s-a întâmplat şi unei tinere actriţe din Findlay, statul american Ohio, care a fost terorizată, timp de opt ani, de un admirator fanatic, pe care-l gratulase, o singură dată, cu un autograf, dar care-i interpretase gestul drept o dovadă edificatoare de iubire. Jerome Sly, în vârstă de 51 de ani, a fost în cele din urmă depistat şi arestat pentru hărţuire, după ce, de-a lungul întregii perioade de când o ştia pe actriţă îi adresase acesteia nu mai puţin de 2300 de scrisori de dragoste înflăcărate, îi trimisese, de fiecare dată cu ocazia Crăciunului felicitări şi cadouri şi-i telefona zilnic de cel puţin două ori. La percheziţia efectuată cu puţin timp înainte de sfârşitul anului, la casa lui Sly, poliţiştii au găsit darurile pe care admiratorul urma să i le trimită actriţei cu ocazia sărbătorilor de iarnă din acest an, o sticlă imensă de şampanie, pahare lungi de cristal şi...două verighete! După arestarea omului care-i distrusese realmente ultimii ani din viaţă, tânăra poate, în fine, răsufla uşurată: de-abia acum va înţelege sensul sintagmei „La mulţi ani!"

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

MUZICARTA

MUZICA VECHILOR SINTETIZATOARE

Continui să vă prezint excursia prin universul muzicii new age de proveniență românească, în viziunea colaboratorului nostru Sergiu Rusu de la Radio Arad, pasionat nu doar de muzica new age, ci și de producția autohtonă.

Adrian Budritzan (pseudonim Future Groove) readucând sound-ul vechilor sintetizatoare în albumul „Synthesizer Sequences" ne introduce într-un univers ultratehnologizat plin de acorduri sculpturale futuriste (Voxstar, Timișoara, 1996, 8 piese).

Cel mai cunoscut compozitor român în acest domeniu este Romulus Cruceanu, care are la activ două albume de excepție: „Garden of Silence" (Australis Records, 1992, 11 piese) și „Eternal Harvest" (Electrecord, București, 8 piese). „Garden of Silence", un album meditativ, cu influențe din folclorul românesc, a fost nominalizat în anul 1993 la prestigiosul premiu Grammy la secțiunea New Age.

Nu trebuie să-l uităm pe maestrul Adrian Enescu care a semnat ilustrația muzicală și coloana sonoră pentru o mulțime de filme și producții românești de anvergură. Albumul său, dublul disc de vinil „Funky Synthesizer" ne face să vibrăm în acord cu ritmurile vesele și pline de viață. Un album conceput ca o cursă contra cronometru, efectuată într-un vis alert și dinamic (Electrecord, București, 1977).

Digital Art este un grup muzical format din doi frați: Cristian și Florian Nanu, iar caseta lor, „Translație temporală", editată în 1994, este o mostră din cea mai bună muzică electronică produsă la ora actuală în țară la noi. Să sperăm că vom mai auzi de Digital Art și în viitor... (Divertis, București, 1994, 11 piese).

Timișoreanul Gheorghe Iovu a introdus în România conceptul de muzică terapeutică prin intermediul albumelor sale „revelație Anatecor '97" (Colimoro & Gheorghe Iovu, Timișoara, 1997, 12 piese) și „Infoenergetica" (Colimoro & Gheorghe Iovu, Timișoara, 1998, 11 piese). Muzica sa a fost audiată în diferite clinici și spitale din SUA și la posturi de radio din Franța și România. Autorul dorește ca prin muzica sa „să renască în fiecare din noi acea speranță de liniște și echilibru de care toți avem nevoie". Și se pare că reușește, cele două albume ale sale având o structură special creată pentru a fi utile în reducerea stresului și oboselii.

„Rugă timpului" (Vivo, București, 1995, 7 piese) și „First Breath" ((AD Music Ltd., England, 1999, 8 piese) sunt albumele tânărului compozitor craiovean Cătălin Marin. Albumele, foarte bine închegate, denotă maturitatea artistică a lui Cătălin, caracteristică manifestată prin puterea de evocare și energia uimitoare a pieselor. „First Breath" a fost lansat acum câteva luni de către casa britanică de discuri AD Music LTD, având ca motto un pasaj din Evanghelia după Ioan: „La început era Cuvântul și Cuvântul era cu Dumnezeu"...

Octave (Octavian Teodorescu) este un nume aflat pe buzele tuturor. Albumele sale: „Secretul piramidelor", „La porțile iubirii", „Dulce libertate" și „I se spunea visătorul" (Electrecord, București, 1996, 10 piese), culminând cu CD-ROM-ul „Octave – Free Music On Line" (www.octave.ro) ne transmit un mesaj al păcii și înțelegerii pe un spectru foarte larg de acorduri rock simfonice.

Dan Stesco Polymoog, claviaturistul grupului arădean Pacific care colaborează și cu Ioan Gyuri Pascu, și-a lansat în anul 1996 albumul de debut intitulat „Gentry". Călătoria propusă de autor se desfășoară în ritmuri eterice în zonele unde îngerii citesc ultimele file ale unor cărți magice, străvechi (Tempo Music, Arad, 1996, 6 piese).

GEORGE CUȘNARENCU

(Încă) un an de muzică!

TOPURILE LUI 1999

Ca de obicei, vă prezentăm clasamentele tradiționale ale revistei noastre, încercând, prin ele, să facem o sumară retrospectivă a ceea ce s-a întâmplat notabil, potrivit viziunii noastre, în lumea muzicală. La stabilirea configurației finale a topurilor s-au luat în calcul mai mulți indicatori: cronici de disc, prezențe în clasamentele internaționale, apariții live sau pe videoclip, originalitate. Deci...

Melodia anului: pop-rock

1. Bady One More Time – Britney Spears
2. Pretty Fly (For A White Guy) – The Offspring
3. If You Han My Love – Jennifer Lopez
4. Dve L'Amore – Cher
5. Livin'La Vida Loca – Rocky Martin

Solista anului

1. Cher
2. Britney Spears
3. Jennifer Lopez
4. Shania Twain
5. Whitney Houston

Solistul anului

1. Will Smith
2. Robbie Williams
3. Ricky Martin
4. George Michael
5. Enrique Iglesias

Trupa anului: pop – feminină

1. TLC
2. Destiny's Child
3. B*Witched
4. Eternal
5. All Saints

Trupa anului: pop – masculină

1. Texas
2. Five
3. Backstreet Boys
4. Vengaboys
5. Boyzone

Trupa anului: rock – masculină

1. The Offspring
2. Garbage
3. Red Hot Chili Peppers
4. Live
5. Metallica

Albumul anului: pop-rock

1. Believe – Cher
2. Americana – The Offspring
3. Come On Over – Shania Twain
4. Baby One More Time – Britney Spears
5. The Hush – Texas

Videoclip 1999

1. Wild Wild West – Will Smith
2. Pretty Fly (For A White Guy) – The Offspring
3. If You Had My Love – Jennifer Lopez
4. That Don't Impress Me Much – Shania Twain
5. Shake Your Bon Bon

Dance Music

1. The Vengaboys
2. Britney Spears
3. Eiffel 65
4. Phats & Small
5. Ann Lee

Revelația anului

1. Britney Spears
2. Macy Gray
3. Christina Aguilera
4. Westlife
5. Ann Lee

Decepția anului

1. Boy George
2. Tom Jones
3. Concertul Metallica de la București

4. Absența Cerbului de Aur
5. Bryan Adams

Evenimentul anului

1. World Music Awards
2. Grammy Awards
3. BRIT Awards
4. Concertul lui Julio Iglesias de la București
5. Concertul lui Cher la Madison Square Garden

Acestea au fost cele 12 clasamente ale *Magazin*-ului, un scurt memento al unui an muzical în care partea de rock a fost mai slab reprezentată decât oricând, în timp ce pop-ul, cu toate derivatele sale, a avut un an foarte bun! Dacă ar fi să notăm diferitele stiluri care și-au disputat supremația în show-biz-ul muzical al anului pe care unii se încăpățânează să-l numească „ultimul al acestui mileniu", atunci calificativele ar fi următoarele: pop britanic – nota 7, rock britanic – nota 6, dance britanic – nota 8, pop-american – nota 9, rock american – nota 8, country – nota 6, hip-hop – nota 9, restul Europei obținând o medie modestă de 6. 1999 s-a caracterizat, fără doar și poate, printr-un fusion în care pop-ul și rock-ul au furnizat un metis sonor, multe trupe de pop cochetând cu rock-ul, și invers, dar, repet, totul s-a făcut în detrimentul rock-ului care a rămas, net, în inferioritate. Așteptăm revanșa sa în 2000!

Așadar, un an s-a încheiat, un Nou An începe! Și pentru lumea muzicii.

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Președintă*
GEORGE CUȘNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACȚIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Mâran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Mâran

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochințu / Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ȚUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Vom trăi 120 de ani?

MOARTEA, UN ACCIDENT GENETIC ANCESTRAL

MARIAN GRIGORE

Pentru cei care au depășit spaimele milenariste și profețiile Apocalipsului, intrarea în mileniul III (fie ea începând cu anul 2000, cum preferă „fanii" cifrelor rotunde, sau cu anul 2001, cum prevede regula calendarului) se asociază cu o speranță de mai bine. Un „mai bine" pe toate planurile, dar, mai ales, în planul calității și duratei vieții. Cât de îndreptățite sunt aceste speranțe?

Un mit etern: Viață fără de moarte

Un basm românesc, în redactarea lui Petre Ispirescu, reia una dintre obsesiile fundamentale ale Omului, ca ființă conștientă de durata sa efemeră: tema ***tinereții fără bătrânețe și a vieții fără de moarte.*** În planul basmului, împlinirea acestui vis este posibilă, dar numai într-un spațiu suprareal, izolat de toate contingențele și amintirile realului. Simpla amintire a lumii, respectiv a familiei pe care o părăsise, conduce eroul la o rapidă și inexorabilă îmbătrânire finalizată printr-o moarte absolută: el se transformă, practic instantaneu, în cenușă și praf. Dar în planul realității? Pentru a răspunde la această întrebare, care pare a avea un răspuns evident (nemurirea este imposibilă, nu-i așa?), cercetătorii au căutat să descifreze, din punct de vedere științific, legile care guvernează ***moartea*** și ***bătrânețea*** care o precede. Sunt ele mecanisme intrinseci ale viului sau sunt doar efectul acțiunii unor factori exteriori biologicului, fie ei de natură divină (cum postulează Biblia, care înțelege moartea ca o pedeapsă pentru pacatul originar) ori de natură fizico-chimică (implicată fiind, în principal, legea entropiei)?

Nemurirea și moartea: două secvențe ale aceluiași cod

Cele mai multe teorii științifice privind moartea o consideră ca fiind un fenomen al vieții, benefic acesteia. „Le Grand Larousse Universel", în ediția din 1993, la articolul ***„moarte"*** afirmă categoric: *„Utilitatea morții este evidentă; ea este singura care permite biosferei să-și găsească un loc pe o planetă care nu crește deloc dimensional. Moartea este singura care face posibilă evoluția biologică".* Așadar, moartea face parte din viață, este o lege a vieții. Chiar așa stând lucrurile, care sunt totuși mecanismele care o fac posibilă? Pe măsura evoluției cunoștințelor științifice în domeniul biologiei, al fiziologiei și al geneticii, s-au dezvoltat succesiv mai multe teorii, legate prin unul și același postulat: moartea este o proprietate universală a vieții, una printre altele, precum nutriția sau reproducerea. Mai mult, fiind inevitabilă, ea este cea care a determinat „inventarea" reproducției, ca mijloc de perpetuare a vieții. O idee care are și corolarul său invers, conform căruia moartea a fost „inventată" pentru a permite evoluția și dezvoltarea. Și tocmai această din urmă idee pare a fi validată de realitate, de vreme ce există, printre ființele primitive (bacteriile, de exemplu), posibilități de imortalitate. În fond, când o bacterie se divide, este imposibil de spus despre cele două bacterii rezultate care este „părintele" celeilalte. Ambele sunt identice, cum identice vor rămâne milioane de generații succesive, oricare exemplar putând fi identificat cu bacteria originară. Imortalitatea fiind o caracteristică proprie organismelor primitive, apărute practic o dată cu viața, este justificat să deducem că moartea este o proprietate dobândită ulterior, datorită unei (sau unor) mutații întâmplătoare. Și probabilitatea ca lucrurile să stea chiar așa este întărită de existența, și la ființele superioare (inclusiv la om!) a unor celule „nemuritoare" într-un anume fel, capabile a se diviza și reproduce, teoretic, la infinit, rămânând (în absența unor accidente mutagene) identice cu ele însele: celulele germinale (ovulul și spermatozoidul), care-și transmit din generație în generație zestrea genetică, ca atare, ori celulele sușă sanguine și cele ce căptușesc intestinul subțire, apte a se divide de un număr nelimitat de ori, pe tot parcursul vieții individului. Restul celulelor somatice au posibilitatea de a se divide doar de un număr limitat de ori (circa o sută de ori în cazul omului), pierzând la fiecare diviziune o parte din lanțul de ***telomeri*** (gene necodante) pe care-l posedă, scurtându-și ADN-ul, până la un punct în care capacitatea lor de reproducere dispare, ele degenerând și fiind eliminate. Fenomenul este contracarat în cazul celulelor germinale de o enzimă – ***telomeraza*** – care completează la fiecare duplicare lanțul de telomeri. O proprietate care este inhibată o dată cu diferențierea celulară ce dă specificitate celulelor diferitelor organe. Că producerea telomerazei este doar inhibată, blocată, iar nu distrusă, o dovedește posibilitatea reactivării genelor care o comandă în cazul celulelor canceroase. Iată, deci, că nemurirea celulelor corpului omenesc, chiar dacă ar fi posibil să fie obținută prin tehnici de terapie genetică, n-ar însemna decât un cancer generalizat, o dezvoltare haotică a tuturor organelor. Nemurirea organismelor superioare, realizată „științific", rămâne o imposibilitate absolută.

Seducția machiavelică a orhideei

Există plante a căror strategie de polenizare atinge perfecțiunea. Una din ele o reprezintă orhideea Orphys sphegodes .Pentru a atrage micuța albină din specia Andrena nigroaenea, ea și-a perfecționat de-a lungul timpului, două „arme" de seducție redutabile: o petală cu „efigia" albinei și un arsenal de efluvii asemănătoare feromonului (un hormon secretat și eliminat de insecte ca mijloc de semnalizare) femelei insectă, care apare în perioada de reproducere. O echipă de specialiști de la Institutul de Zoologie din Viena a pus în evidență, în urma unor minuțioase cercetări, un coctail chimic pe care orhideea îl sintetizează și în care se regăsesc paisprezece compuși comuni orhideei și albinei. (D. M.)

NOBEL '99

TAINELE fizice ale Naturii

MIHAELA DOROBANȚU

Cu 30 de ani în urmă, un tânăr de numai 22 de ani, Gerardus't Hooft, se ducea la unul din profesorii de Fizică de la Universitatea din Utrecht, Martinus Veltman, împărtășindu-i dorința de a studia fizica Energiilor Mari – altfel spus, strania și permanent fascinanta lume a particulelor elementare. În vremea respectivă, unul dintre cele mai „fierbinți" subiecte ale Fizicii era de a înțelege dacă mult dorita „unificare" a forțelor fundamentale din Natură era sau nu o realitate. Aceste forțe, așa cum le cunoaștem astăzi, sunt în număr de patru. Două dintre ele ne sunt familiare: gravitația și forța electromagnetică, de altfel singurele pe care le „experimentăm" în mod conștient. Celelalte două, forța „tare" și cea „slabă", nu sunt cu nimic mai puțin importante: prima se manifestă, de exemplu, între protonii și neutronii care compun nucleele atomice, pe când cealaltă este responsabilă pentru ..."distrugerea" acestor nuclee, în timpul dezintegrării radioactive. Ei bine, în cei zece ani care aveau să urmeze hotărârii tânărului Hooft de a se dedica studiului acestui domeniu al Fizicii – indiscutabil printre cele mai dificile – trei mari fizicieni se impun prin rezultatele și mai ales prin viziunea lor: americanii Sheldon Glashow și Steven Weinberg și pakistanezul Abdus Salam. Ei hotărâseră „să se mulțumească" pentru moment cu doar două dintre cele patru forțe pe care le cunoaștem astăzi în Natură, alegând forța electromagnetică și cea slabă. Ei reușesc un adevărat tur de forță, demonstrând că cele două nu sunt de fapt decât două fețe ale unei aceleiași forțe, pe care au numit-o „electroslabă", la energii suficient de mari ele fiind indistinctibile. Toate bune până aici, doar că în teoria lor „se încăpățânau" să apară tot felul de mărimi care luau (sau puteau să ia) valori infinite. Tocmai atunci însă, după ce studiaseră, la rândul lor, același domeniu, Veltman și Hooft reușesc și ei o performanță: găsesc o metodă prin care aceste „explozii" infinite să fie făcute să dispară. Teoria lui Weinberg, Salam și Glashow este salvată. Și cei trei primesc în 1979 Premiul Nobel! De ce s-a revenit după 20 de ani la același domeniu? Această unificare a forțelor din Natură este probabil unul dintre cele mai importante domenii de studiu, pentru că el pătrunde în cele mai ametitoare profunzimi ale însăși esenței materiei și structurii Universului.

Antonio Zichichi spune:

„Suntem toți călători pe aceeași mică navă spațială..."

Unul dintre marii fizicieni ai acestui secol, profesorul italian Antonino Zichichi, ne invită la o excursie în superlumea care s-ar putea foarte bine să fie destinația noastră pentru Mileniul Trei. Acum două luni s-a aflat la București pentru a primi titlul de Doctor Honoris Causa al Universității București. Cu această ocazie a acordat un interviu revistelor Magazin și Știință și Tehnică.

„...Tot ce există astăzi în lume este construit pe trei coloane și trei forțe fundamentale. Această mare sinteză ne-a condus la frontierele superlumii. În al treilea mileniu, Fizica, adică frontierele științei galileene moderne, va avea drept scop să descopere dacă există sau nu superlumea. Dacă noi suntem o parte a realității științifice cu patru dimensiuni – trei spațiale și una temporală – sau dacă într-adevăr dimensiunile sunt în număr de 11, 10 spațiale și una temporală (pe care le numim de natură bosonică) la care se adaugă alte 32 de dimensiuni de natură fermionică – adică în total 43 de dimensiuni. Acesta este superspațiul. Iar superlumea este realitatea legată de sistemul superspațiului. Aceasta este, după părerea mea, sfidarea mileniului trei: să descoperim dacă există sau nu o superlume. Lumea mileniului trei trebuie să descopere o cultură care să fie în sintonie cu valorile transcendentale ale existenței noastre. În mileniul doi a fost descoperită știința grație lui Galileo Galilei. Și cultura științifică nu a avut impactul pe care ar fi trebuit să-l aibă asupra societății moderne. Noi trăim într-o societate în care ar fi ca și cum știința nu ar fi fost descoperită niciodată. Mileniul trei va trebui să se confrunte cu cele 53 de urgențe planetare care ne stau în față. Violența politică a mileniului doi a produs dezastre. Dacă vrem să ne confruntăm cu ele și să le rezolvăm – omul poate face acest lucru, dar doar dacă cultura științifică nu va fi dușmanul valorilor transcendentale ale existenței, ci marea lor aliată. Și această mare alianță între credință și știință este viitorul culturii mileniului trei. 2000 nu este decât un număr legat de numărul zilelor în care Pământul se rotește în jurul Soarelui. Această mișcare nu are nimic de a face cu marile noastre speranțe culturale. Faptul că Pământul se rotește în jurul Soarelui nu mai este un mister. Frica de mileniul trei este datorată faptului că omul de acum 2000 de ani, 3000, 5000 sau 10000 de ani, nu știa ce este Soarele sau ce este Luna. Acum am înțeles tot. Sistemul Solar nu mai reprezintă nici un mister: Soarele este o lumânare cu fuziune nucleară, Luna este un asteroid care se rotește în jurul Pământului... Înțelegem tot ce este de înțeles. Anii pe care îi numărăm sunt legați doar de revoluțiile efectuate de Pământ în jurul Soarelui. Viitorul umanității nu depinde de numărul de zile câte s-a rotit Pământul, ci de cultura noastră. Dacă va învinge cultura colaborării între popoare, fraternitatea, prietenia între oameni, atunci vom avea un mileniu trei plin de speranță și de mari promisiuni. Dacă în schimb va învinge cultura urii, care a cucerit poziții incredibile în mileniul doi prin Hitler și Stalin, atunci va trebui să ne amintim de aceste mari greșeli pentru a nu le repeta. Eu am convingerea că al treilea mileniu va avea o cultură făcută din speranță, din legături profunde între toți locuitorii Terrei. Suntem călători pe aceeași mică navă spațială. Și în această navă trebuie să încercăm să ne ajutăm unii pe alții. Cu această cultură, mileniul trei va ști să înfrunte și să rezolve urgențele planetare și, în felul acesta, să dea omului o nouă speranță.

A consemnat
MIHAELA DOROBANȚU

planet@IT

Istoria neromanțată a computerului

Pare incredibil cum în mai puțin de 5 decenii computerul, această invenție epocală, nu numai că a ajuns la performanțe incredibile, dar a devenit și un instrument banal de lucru. Pentru mileniul III, cercetătorii se gândesc deja la computerul neuronal, cel construit după modelul creierului uman. De aceea ne-am gândit că nu strică puțină istorie, fie ea și neromanțată.

La început a fost abacul

Anul 3000 î.e.n. ***O formă primitivă de abac este folosită în Asia.***
876 e.n. **Prima semnalare oficială a folosirii cifrei „0" este în India.**
1620 Englezul Edmund Gunter inventează o riglă complexă, ce are rolul unui calculator manual.
1642 Blaise Pascal **pune în practică primul calculator mecanic funcțional care poate înlocui munca a 6 contabili. Reacția inițială a publicului este foarte apatică, însă „pascalina" va rămâne în folosință până la mijlocul secolului XX.**
1694 **Gottfried Leibniz construiește o mașină mecanică de calculat care folosește reprezentări binare ale numerelor.**

Mașinile tabulare contra mașinilor mecanice

1812 **Muncitorul Ned Ludd începe o mișcare împotriva mașinilor mecanice care ușurează munca, temându-se că acestea vor înlocui oamenii. Mișcări similare se înregistrează în multe locuri din lume. Acestea se vor stinge treptat.**
1832 **Charles Babbage proiectează primul computer care folosește instrucțiuni externe, însă din lipsă de fonduri nu îl construiește niciodată.**
1854 **George Boole publică lucrările sale referitoare la logica simbolică. Acestea vor fi de bază pentru aplicațiile științifice ale computerelor, cu zeci de ani mai târziu.**
1857 **Sir Charles Wheatstone inventează un procedeu de introducere continuă a hârtiei prin rulare care poate fi folosit pentru stocarea și citirea de date.**
1890 **Herman Hollerith construiește mașina de tabulat cu cartelă, care va fi folosită de Biroul de Cenzori din SUA, reducând perioada de calcul de la zece ani, la numai doi și jumătate.**
1896 **Herman Hollerith fondează Compania de Mașini Tabulate, una din cele trei companii care mai târziu se va numi IBM.**

(Urmarea în numărul viitor)

Inexplicabilul de lângă noi

FENOMENE LA LIMITA CREDIBILULUI

ION ŢUGUI

O întâmplare cu totul ieşită din comun a avut loc într-un sat din Maramureş. Pentru a intra în temă, voi descrie ambianţa, contextul, condiţiile în care s-a produs evenimentul paranormal...

O familie. Soţ, soţie, copii. Soţul alcoolic se îmbolnăveşte de ciroză şi moare – întâmplarea a avut loc cu câteva luni în urmă. Înainte de a se stinge, soţia presimţindu-i sfârşitul, îi cere o seamă de acte, în ideea că în viitor va avea nevoie de o pensie de urmaş. Un calcul simplu făcut cu răceala necesară, având în vedere că există şi copiii, iar femeia urma să rămână fără nici o sursă de bani după dispariţia soţului ei.

Soţul moare. Conform tradiţiei creştine, soţia face un parastas, la şase săptămâni. Sosesc rudele apropiate. Văduva are mai multe surori şi vor veni şi ele, cum era firesc să fie. Una din surorile care a participat la parastasul de şase săptămâni îmi scrie următoarele: „Am dormit în noaptea de după parastas la sora noastră văduvă. Eram mai multe şi am stat într-o singură cameră, ca să vorbim. Ceea ce am şi făcut până la miezul nopţii. O consolam toate pe sora noastră. Actele de care ea avea nevoie se aflau pe masă, în cameră, le controlasem atente. Sora noastră văduvă urma să umble pe la autorităţi să-şi obţină drepturile conform legii.

Vă mai dau un amănunt necesar. Pe masă se aflau, în afară de acte, nişte pahare în care fusese lichior, un vas mare cu plăcinte, nişte ziare. Lichiorul era din zmeură. După îndelungi discuţii, ne-am culcat făcându-ne loc în aceeaşi cameră toate câte eram acolo. Nu puteam adormi şi atunci, cu lumina stinsă, am continuat conversaţiile.

Dar n-am apucat să dormim. După miezul nopţii, cum vorbeam noi, am început să simţim un miros puternic de ţuică tare – aceasta era băutura care îi curmase viaţa soţului surorii noastre. Nu era mirosul de lichior de zmeură, din care băuserăm noi, ci numai de ţuică, de parcă am fi fost aruncate, toate, într-o cameră unde s-ar fi fiert ţuica. Pur şi simplu mirosul se întetea din minut în minut, încât nu l-am mai putut suporta, ne sufocam, şi atunci am deschis ferestrele. Dar nici aşa mirosul de ţuică nu s-a stins. Persista, se amplifica...

Nu mai ştiam ce să facem. Am aprins lumina. Căutam toate sursa. De unde poate să izvorască continuu acel miros? Ne sufoca ţuica tare. Revoltate, am decis să ne culcăm. După ce am stins lumina şi ne-am întins în locurile noastre, toate am auzit trântindu-se uşa de la verandă – o uşă care era încuiată cu cheia! Ne-am speriat. Dar eram mai multe şi ne-am spus că ne vom putea apăra dacă a intrat un hoţ. Nu intrase nimeni. Dar simţeam, totuşi, prezenţa cuiva în odaie. Nu-l vedeam, îl auzeam umblând prin cameră. Dintr-o dată, am auzit un foşnet în dreptul mesei şi imediat cineva a început să verse ţuică tare pe toate actele şi peste toate cele care se aflau pe masă. O mână nevăzută adusese ţuica şi o vărsase pe masă compromiţând de fapt documentele oficiale de care sora noastră văduvă avea mare nevoie"!

Corespondenta relatează că după isprava cu vărsarea unei băuturi tari care de fapt nu existase în casă, s-a auzit clar uşa de la verandă trântită cu putere, cu dispreţ. Când au controlat acea uşă, nu se întâmplase nimic acolo, cheia se afla în uşă.

Surorile au controlat actele. Toate erau compromise, iar lichiorul era intact, în sticlă. Masa mirosea a ţuică tare. Aerul camerei era îmbâcsit de acelaşi miros.

A doua zi, văduva a fotografiat actele, în ideea de a le arăta la autorităţi. A pus fotografiile într-un plic, l-a lipit. A întârziat expedierea plicului. Când s-a decis să-l ducă undeva, a constatat că toate fotografiile dispăruseră, deşi nu avea cine să umble în plic.

Acest eveniment paranormal, care are mai mulţi martori, poate fi explicat într-un singur cadru: acela al apariţiei unui spirit, apariţie urmată de evenimentele descrise mai sus.

Înconjuraţi de baze extraterestre...

MISTERIOŞII „OAMENI ÎN NEGRU"

DAN D. FARCAŞ

În septembrie 1976, Dr.Herbert Hopkins, medic generalist şi hipnotist dintr-un orăşel din Maine, era implicat în cercetarea unui presupus caz de răpire OZN. El a declarat că într-o seară, când era singur acasă, a primit un telefon, de la un individ care s-a prezentat drept vicepreşedintele organizaţiei pentru cercetarea OZN-urilor din New Jersey, cu rugămintea de a-l primi în vizită, pentru a discuta unele detalii legate de acel caz de răpire. Doctorul a acceptat şi a şi coborât imediat pentru a deschide uşa din spate, care dădea spre parcare. Musafirul său urca deja treptele terasei. Era imposibil să ajungă atât de repede, indiferent de unde ar fi venit; cel mai apropiat telefon public era departe (telefoanele celulare nu erau încă folosite pe atunci) şi nu se vedea nici o maşină parcată.

Omul era îmbrăcat impecabil, într-un costum negru, avea cravata, pălăria şi pantofii negri şi cămaşa albă. Scoţându-şi pălăria şi-a descoperit o chelie fără un fir de păr. Nu avea nici gene nici sprâncene. Pielea era palidă, ca de mort, iar buzele roşii, pătate cu ruj.

La un moment dat vizitatorul a spus că Hopkins are în buzunar două monezi, ceea ce era adevărat. L-a rugat să scoată una şi să o ţină în palmă. În timp ce doctorul se uita la ea, moneda şi-a schimbat culoarea, a devenit ceţoasă, după care s-a topit pur şi simplu, dispărând. Vizitatorul a spus gazdei sale că este în stare să facă acelaşi lucru şi cu inima lui dacă nu va înceta cercetările începute. La un moment dat, vorba musafirului a devenit mai rară şi mai ezitantă. Individul s-a ridicat nesigur şi a spus încet „Energia mea e pe terminate – trebuie să plec imediat – bun rămas". După aceasta s-a îndreptat cu paşi ameţiţi spre uşă, coborând treptele clătinându-se. Doctorul Hopkins mai spunea că a văzut apoi o lumină albastră, extraordinar de strălucitoare, învăluind vizitatorul. Nu putea fi în nici un caz un far de maşină. Familia l-a găsit pe Hopkins şocat. În curte au fost văzute urme stranii, care au dispărut a doua zi, iar telefonul a fost deranjat mai mult timp.

Demonstraţia a fost suficient de convingătoare pentru ca medicul să şteargă, conform instrucţiunilor primite, benzile cu înregistrările din timpul regresiilor hipnotice şi să pună pe foc toate materialele strânse în legătură cu răpirea pe care o investiga, încetând orice altă activitate în această direcţie. Nimeni n-a mai auzit despre straniul vizitator, cât despre organizaţia pentru cercetarea OZN-urilor din New Jersey, s-a aflat că ea nu exista.

Există nenumărate mărturii privind istorii similare, privind acei **oameni în negru** (în engleză *men in black*, prescurtat **MIB)** care apar de regulă după o experienţă OZN, cunosc foarte bine detaliile întâlnirii şi sfătuiesc martorul să renunţe la investigarea lor. De cele mai multe ori sunt doi sau trei, sunt îmbrăcaţi inadecvat faţă de vremea de afară, se comportă sau se mişcă bizar, se prezintă sub identităţi care se dovedesc inexistente. Călătoresc în maşini negre; de câte ori le-a fost notat numărul, s-a constatat că acestea erau false.

Natura concretă a fenomenului a fost acceptată până şi de reprezentanţii U.S.Air Force. Astfel, în 1967, colonelul George P.Freeman, purtător de cuvânt al Pentagonului pentru proiectul *Blue Book*, a afirmat în cursul unui interviu că „indivizi misterioşi, îmbrăcaţi în uniforme ale Air Force sau având asupra lor legitimaţii impresionante de la diverse agenţii guvernamentale, au fost implicaţi în reducerea la tăcere a unor martori OZN. Am examinat câteva astfel de cazuri, descoperind că respectivii nu aveau nici o legătură cu Air Force. N-am fost în stare să aflăm nimic despre ei. Pozând în ofiţeri Air Force sau în agenţi guvernamentali, ei comit o încălcare a legilor federale. Am fi bucuroşi, desigur, să punem mâna pe unul dintre ei. Din păcate, urmele sunt deja prea vechi în momentul în care ni se comunică astfel de cazuri. Noi încercăm totuşi".

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/1

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*

Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Viitorul – codificat în timpurile biblice

UN PERICOL ANUNŢAT ACUM 3000 DE ANI!

MIHAELA DOROBANŢU

Pe 29 mai 1996 Benjamin Netanyahu devine Prim Ministru al Israelului. Cu un „scor" formidabil de strâns: 50,4 la sută faţă de 49,6 la sută pentru Shimon Peres. Dar rezultatul era cel anunţat de Codul biblic acum 3000 de ani. A doua zi după ce noul Prim Ministru îşi rosteşte primul discurs, Michael Drosnin îi scrie lui Ben-Zion Netanyahu, tatăl lui Bibi, cum îi spune de obicei lumea. Profesorul Netanyahu este istoric, specialist în Inchiziţie şi în originile ofensivei contra evreilor care avea să ducă la holocaustul hitlerist. Scrisoarea ajunge într-o dimineaţă de vineri. Cei doi Netanyahu, tată şi fiu, se întâlnesc în fiecare sâmbătă, dar scrisoarea îi este trimisă Primului Ministru pe loc. Drosnin, care vorbeşte despre ameninţarea cu „holocaustul atomic" la o dată prevăzută de Codul biblic, este foarte precis: *„Nu ştiu dacă Israelul este cu adevărat în pericol. Ştiu doar că acest pericol este codificat în Biblie. Lucrul acesta mi se pare deosebit de grav, întrucât codul a prezis că Rabin va muri în 5756, că teroriştii vor ataca în ziua de 25 februarie şi că dv. veţi fi Prim Ministru. Dacă ameninţarea unui „holocaust atomic" este şi ea reală, s-ar putea să rămână puţin timp pentru a o preveni. Noi am găsit noi informaţii care ar părea să indice o anume dată."*

Această dată era 13 septembrie, adică „29 elul", dată care, codificată, apărea, împreună cu „armă atomică" şi „holocaustul Israelului". Cu exact trei ani mai devreme, tot la un 13 septembrie, dar 1993, pe peluza din faţa Casei Albe îşi dădeau mâna Itzhak Rabin şi Yasser Arafat – o primă promisiune a instalării unei păci între arabi şi evrei care se afla în întârziere cu... 3000 de ani.

Michael Drosnin revine imediat în Israel şi se duce la Eli Rips. Acesta îl sună pe tatăl Primului Ministru; îi vorbeşte despre ameninţările care par să se adune deasupra Israelului şi de gradul foarte înalt al potenţialului pericol. Adaugă totuşi că nimeni nu poate spune dacă pericolul este real sau nu. Şi încheie cu concluzia sa, adică a omului care a fost primul care a descifrat codul ascuns în Biblie: *„Există un cod în Biblie. Dar nu ştim dacă el are întotdeauna valoare de predicţie. Cuvintele «Holocaust atomic» şi «Holocaustul Israelului» sunt conjugate cu anul în curs. Ceea ce este însă clar, cuvintele care indică pericolul sunt codificate intenţionat. Dar nimeni nu ştie dacă aceasta înseamnă că pericolul este iminent sau inevitabil sau chiar dacă există efectiv un pericol."*

Eli Rips închide încet telefonul şi se întoarce spre Michael Drosnin: *„Te va primi. Şi-a exprimat uimirea, dar a spus că te va primi."* Când uşa casei tatălui Primului Ministru al Israelului se deschide în faţa ziaristului american, bătrânul profesor de istorie îl priveşte şi îi spune: „Dacă ceea ce spui este adevărat, atunci voi crede în Dumnezeu. Şi nu doar în Dumnezeu, ci în Dumnezeul lui Israel. Va trebui să devin religios."

Cuvinte care veneau de la un sionist profund laic, pentru care elementul fundamental în construirea unei noi naţiuni după cel de al Doilea Război Mondial erau armele şi nu Dumnezeu.

Între scepticism şi credulitate

TRANSFERUL DE PERSONALITATE

PAUL IOAN

Criminologii şi psihiatrii au constatat de-a lungul timpului, mai ales în primele decenii de după cel de-al doilea război mondial, un comportament greu de explicat la unii ucigaşi. Este vorba de negarea totală a crimei comise, chiar în faţa probelor zdrobitoare. Refuzul de a accepta realitatea ca atare era însoţit de transferul vehement al culpabilităţii asupra unei alte persoane (decedate sau nu) din anturajul vinovatului. Nu se punea problema unui scenariu derutant, menit să îndemne la clemenţă. Pur şi simplu criminalul suferea de „dezordinea multiplă a personalităţii", categorie clinică psihiatrică extrem de controversată...

În spaţiul vast al parapsihologiei, halucinaţiile au o frecvenţă foarte mare la persoanele care au suferit un traumatism psihic, dar şi fizic. Unul din cele mai interesante cazuri este acela în care survine amnezia. Larry Krebs, un englez de 34 de ani, se afla (în 1994) la volanul maşinii sale, având-l în dreapta pe, John, tatăl său. În timp ce rulau de la Stocks la Londra, între cei doi reizbucneşte o ceartă privitoare la cariera lui Larry – şomer pe atunci. Se produce un accident, iar tatăl lui moare pe loc. La mai puţin de o săptămână, după ce, aparent, şi-a revenit din şoc, Larry nu mai ştie nimic din cele întâmplate. Mai mult, el se consideră a fi John, parând astfel reproşurile mamei sale. În mintea sa, cel care murise era el însuşi şi, totodată, asimilase elementele biografice ale tatălui. Pe fondul acestui transfer de personalitate, Larry susţinea că are dese discuţii aprinse cu John. Conversia a mers până acolo, încât psihopatul ajunsese să poarte hainele tatălui, să-i copieze meniul şi tabieturile. În clinica unde a fost internat, dialoga cu „fiul" său. Halucinaţiile se permanentizaseră şi nici un tratament nu s-a dovedit eficace. Nu, sărmanul Larry nu juca teatru...

Problema vitală a Mileniului III

ALIMENTAȚIA SĂNĂTOASĂ ȘI SUFICIENTĂ

MARIAN GRIGORE

După ce ne-am oprit, într-un număr precedent, asupra unor procedee interzise utilizate de unii producători de produse animale în goana lor după profit, pentru a nu fi acuzați cumva de atitudine „anticapitalistă", vom încerca să ne oprim astăzi la pericolele ce ne pândesc fiecare îmbucătură pe care o înghițim, datorită substanțelor toxice ascunse în alimente care, totuși, respectă în totalitate normele. Așadar, ne vom referi la alimente obținute doar prin mijloace permise, în bună măsură naturale, prin obținerea, de exemplu, pe baza selecției, de exemplare deosebite, valoroase economic, destinate firesc reproducerii în vederea generalizării. Deja în Europa majoritatea puilor din complexele avicole provin din doar 2-3 rase selecționate, de mare performanță, destinate fie producției de ouă, fie producției de carne. Tot prin selecție naturală au fost create și rase de porci de carne extrem de prolifice, producând până la 27 de purcei pe an, scroafele având 14 mameloane în loc de 10, pentru a asigura „spațiul" de hrănire necesar numeroaselor progenituri. Tot așa, a fost creată și o rasă de bovine cu șolduri imense, adevărate rezervoare de mușchi, chiar dacă exemplarele acestei rase nu se pot naște, datorită dimensiunilor, decât prin cezariană. Similar, în agricultură au fost create nenumărate soiuri de plante ultraproductive. Etc., etc. Inconvenientul este însă că, în ciuda rezultatelor economice spectaculoase înregistrate pe linia creșterii rapide în greutate, a masei corporale sau a producției de lapte, ouă etc., exemplarele acestor noi rase, rezultând dintr-o selecție împinsă la extrem și eliminând prin generalizare exemplarele raselor tradiționale, suferă de toate tarele consangvinității, materializate într-o slabă rezistență la stres și într-un sistem imunitar slăbit. Ceea ce a impus, de exemplu, folosirea calmantelor în alimentația porcilor înainte de a fi trimiși la sacrificare, pentru a elimina pericolul sucombării acestora din pricina unor infarcturi provocate de stres. Sau, în alte cazuri, folosirea, justificată medical de această dată, de antibiotice, determinată de necesitatea vindecării și menținerii în viață, până la sacrificare, a exemplarelor afectate de diverse maladii la care sunt sensibile aceste animale. Iată cum, fără voie, sunt „poluate" niște produse obținute pe căi absolut naturale de către selecționeri.

În fine, dacă ne gândim strict la agricultura așa-zis ecologică, o agricultură extrem de scumpă (din cauza randamentelor mult mai scăzute) și, ca atare, producând alimente ce nu stau la îndemâna oricui, nici măcar în țările considerate bogate, darămite locuitorilor din zonele subdezvoltate ale planetei, vom vedea că și în acest caz, în ciuda (sau, mai bine zis, tocmai din cauza) eliminării oricăror substanțe chimice din tehnologiile agricole (cum ar fi pesticidele, erbicidele, îngrășămintele chimice etc.), este favorizată apariția unor dăunători microscopici, greu de detectat atunci când sunt în cantități mici, dar suficient de prejudiciabili organismului animal (deci și uman) atunci când ajung în lanțul alimentar. Pe primul loc se află mucegaiurile și ciupercile, favorizate de eliminarea administrării fungicidelor. Or, aceste organisme minuscule produc substanțe reputate a fi printre cele mai cancerigene din rândul substanțelor cunoscute. Astfel, aflatoxina, responsabilă de cancerele hepatice, și ochratoxina, având „predilecție" pentru producerea tumorilor renale, dar și patulina (un mucegai caracteristic fructelor, puternic oncogen) se regăsesc mai ales în produsele purtând logoul verde al produselor ecologice, afectând, mai ales, copiii, mari amatori de sucuri de fructe și de fulgi de cereale. *„Cerealele, începând cu grâul, sunt prima sursă de contaminare"* – arată prof. Annie Pfohl-Leszkowicz, într-un raport asupra micotoxinelor din alimente, redactat pentru Consiliul Superior pentru Igienă Publică din Franța. La fel, din cauza marelui consum de carne de pui (la rândul lor „consumatori" de nutreturi bazate pe cereale), 5 la sută dintre copii primesc o doză zilnică de ochratoxină de patru ori mai mare decât limita maximă autorizată. În ceea ce privește aflatoxina, se înregistrează valori de până la 30 de ori doza „tolerabilă", în cazul unor copii, și, oricum, mai mare de zece ori decât limita, în cazul mediei populației. Așadar, soluția radicală nu se află nici măcar în agricultura ecologică. Problema resurselor alimentare sănătoase, pentru o populație a globului în plină expansiune, va fi, fără îndoială, principala problemă vitală pusă în fața omenirii în Mileniul III. O problemă de a cărei soluție depinde însuși viitorul Omului, ca specie...

„Mă simt excelent într-o lume cu tineri inteligenți și profunzi"

Interviu cu Prof. dr. ing. GHEORGHE BREZEANU, Secretar științific la Facultatea de Electronică și Telecomunicații, Universitatea Politehnică București

– Cum vedeți dumneavoastră viitorul electronicii și mai ales al absolvenților care termină această facultate?

– Viitorul electronicii este strâns legat de poziția de avangardă a acestei ramuri în economia oricărei țări și mai ales de calitatea și profesionalismul specialiștilor din domeniu. La noi situația e delicată în industria tradițională și cercetare, deși trebuie menționat că nici o întreprindere sau institut de cercetare de electronică nu a dispărut cum s-a întâmplat în multe ramuri ale industriei românești. În schimb, dinamica noilor firme private este spectaculoasă și stimulativă. Filialele din România ale trusturilor multinaționale de telefonie mobilă, ale companiilor din Valea Siliciului (California) care proiectează circuite microelectronice, întreprinderile ce produc centrale telefonice de capacitate mică, firmele de asamblare și comercializare de calculatoare și sisteme de alarmare, serviciile de televiziune prin cablu își sporesc continuu capacitatea și rata de profit. Ele oferă locuri de muncă, destul de bine retribuite, pentru absolvenții de electronică și telecomunicații. Probleme apar din cauza concentrării acestor firme numai în București și câteva orașe mari, și mai ales datorită preocupării lor reduse pentru formarea profesională a tinerilor ingineri.

– Ce stă în posibilitățile dumneavoastră pentru a stăvili exodul absolvenților în Vest?

– *Mirajul Vestului, Miracolul american, Bani, cât mai mulți bani* sunt formulări destul de prezente (și) în vocabularul studenților noștri. Și aceasta, în ciuda ofertelor de locuri de muncă, de multe ori tentante. Cauza e probabil legată de interesul foarte redus al societății noastre pentru tineri, pentru viitorul lor. Încerc să explic absolvenților că un doctorat sau un masterat în străinătate e recomandabil, dar plecarea pe timp îndelungat e o opțiune ce trebuie bine fundamentată și pusă în practică după ce sunt analizate în detaliu și cunoștință de cauză riscurile ce le presupune o astfel de întreprindere.

– Cum se face că, în ciuda severității dumneavoastră, sunteți în topul preferințelor studenților?

– Motto-ul meu de prezentare la început de an universitar *Dacă școală nu e, nimic nu e*, exprimă un adevăr în care eu cred și de care încerc să-i conving și pe studenți. În plus, pasiunea și entuziasmul ce-mi caracterizează activitatea, eforturile de înnoire a cursurilor și nu în ultimul rând istoriile hazlii ce pigmentează fiecare prelegere, sunt probabil apreciate de studenți.

– Ce v-ar fi plăcut să fiți dacă nu erați inginer electronist, respectiv profesor universitar?

– Am fost inspirat când am ales Facultatea de electronică, și mai inspirat când am îmbrățișat profesiunea de cadru didactic. Mă simt excelent într-o lume cu tineri inteligenți și profunzi, într-un domeniu al științei și tehnologiei cu o dinamică formidabilă, cu un ritm al înnoirii greu de urmat, ce solicită cunoștințe multidisciplinare avansate. Dacă acum aș fi pus să aleg, aș avea, evident, aceleași opțiuni. Îmi doresc să am în continuare aceeași putere de muncă pentru a finaliza, cel puțin în parte, proiectele și lucrările pe care profesiunea de profesor și cercetător în microelectronică le solicită tot timpul.

Interviu realizat de IRINA STOICA

Câte ceva despre „limba marțiană"

Exact acum o sută de ani, un psiholog elvețian a trăit o întâlnire lingvistică de gradul trei. În timpul unei ședințe terapeutice pacienta sa, Helene Smith, a căzut în transă și a început să vorbească într-o limbă complet neinteligibilă: „men mess astané ce amès e vi itéch li tès alizénéümi assilé ka iianiné êzi".

Medicul n-a înțeles nici un cuvânt, ceea ce nu era de mirare, căci domnișoara Smith a declarat că ea ar vorbi limba marțienilor, limba planetei roșii. Chiar și după ce s-a trezit, ea nu și-a mai putut aminti cuvintele spuse și a vorbit doar frantuzește. În transă, ea a folosit tot mai mult ciudata limbă.

Rămâne o enigmă însă, de ce pacienta, care în stare normală nu știa nimic din limba ei marțiană, iar în transă își amintea toate amănuntele: terminații, vocabule, locuțiuni, pe care le folosea în permanență în același mod.

Nu se întâlnesc chiar așa de rar astfel de trăiri lingvistice bizare, cum ar fi limbaj misterios în stare de vis, ancorat undeva în adâncul subconștientului. Nimeni nu știe exact cum s-a format limba marțiană, însă rămâne sigur faptul că ea este cea mai secretă dintre toate limbile, pentru că o cunoaște doar un singur om. Ea se remarcă prin cea mai importantă caracteristică a unei limbi secrete: exclusivitatea. Cel care folosește un limbaj secret vrea să se facă înțeles, însă nu de oricine, ci doar de parteneri de conversație selectați, de tovarăși de idei, de inițiați sau de asociați. În vremurile mai vechi, chiar și negustorii itineranți, ca și vânzătorii ambulanți aveau jargon secret, pentru a nu fi înțeleși de concurenții curioși și de clienții sceptici. Negustorii de coase din Sauerland, ca și cei de textile din Westfalia vorbeau între ei „bargun" și „humpa" – o limbă care era așa de secretă, încât nici măcar soțiile lor nu o înțelegeau.

Extrem de plastic se dovedește „limbajul spiritual" al eschimoșilor, studiat de șamani. La ei Soarele este „cel strălucitor", un mort este „cel culcat pe spate", o morsă se numea „cel prevăzut cu colți". Denumiri pentru animale, înlocuite cu expresii cifrate, apar la multe popoare care se ocupau cu vânătoarea. Astfel, în limbajul secret, vânătorul din Malaezia nu poate fi chemat pe numele său real în timpul ceremoniei de prindere a porumbeilor. Coliba se numește „prințul vrăjitor" și cel care vrea să aibă de la vecinul său fluierul pentru chemarea animalelor trebuie să întrebe de „sminteala prințului".

Chiar și pescarii diferitelor culturi nu numesc niciodată când sunt la lucru pe mare, animalele pe numele lor. Aici se pare că se ascunde bănuiala că peștii înțeleg limbajul oamenilor. Majoritatea acestor limbaje secrete arhaice va fi dispărut într-un anumit timp. Limba marțienilor, de exemplu, a dispărut din nou, cu toate că n-a fost deloc cercetată corect.

Ultima încercare serioasă a fost cu mult timp în urmă: în 1924, cunoscutul criptolog William F.Friedman a fost rugat să descifreze codul locuitorilor planetei Marte. În acel an planeta Marte venise foarte aproape de Pământ și mai multe stații radio americane au crezut că au interceptat semnalele străine. Friedman și-a dat toată silința însă n-a putut descifra nici o știre. Poate că ar fi trebuit s-o întrebe pe domnișoara Smith.

Anatomia secundei

ET pe Rețeaua Rețelelor

ALEXANDRU MIRONOV

Vă amintiți, din „box-office-ul" anilor '80, de deliciosul personaj venit din stele, rătăcit și uitat de părinți pe planeta Pământ și recuperat de ai lui grație ajutorului unor copilași aborigeni? ET, extraterestrul, este astăzi subiect și obiect de muzeu, la Universal Studio's din California, unde i s-a amenajat un fel de mic muzeu vivant: vizitatorii, contra câțiva dolari, pot vizita planeta lui de acasă (ce trist sunau cuvintele păpușii din film: „ET, go home! ET, go home" – „ET vrea acasă!", ni se plângea micul extraterestru). Planetă simulată, bineînțeles, cum toate cele privind eventualele civilizații extraterestre sunt doar simulate. Căci, din păcate, *ET* al Galaxiei noastre – sau al oricărei alte galaxii – s-a dovedit, până acum, evaziv. Locuiește prea departe de noi – și legile fizicii nu-i permit să călătorească până la periferia brațului galactic în care noi viețuim, sau nu comunică, sau nu știm noi să descifrăm ce comunică el, realitatea este însă că *ET* se află în bezna cosmică cea mai întunecată, pentru fratele lui întru rațiune, Homo Sapiens. Dacă se află... Dar o mare parte a populației Pământului crede ferm în existența lui *ET*. Mai mult, sunt și oameni de știință care cred în el și, în consecință, utilizează instrumente ale astronomiei și radioastronomiei pentru a-i da de urmă. Ba chiar, găselnița modernă, îi folosesc pe partizanii lui *ET*, implicându-i în acțiunea „polițienească" de descoperire a acestuia. Cum? Simplu: slujindu-se de World Wide Web, rețeaua rețetelor, *Internet*-ul lacom în a ne intra în case și conștiințe, plămădindu-ne cortexul planetar. Mai concret: programul științific de căutare a vieții raționale în Univers, SETI (de la Search for Extra Terrestrial Intelligence), a deschis *site*-ul , prin universitatea californiană din Berkeley. Care *site* face următoarea chestie: preia semnalele radio înregistrate de radiotelescoapele instalate la Arecibo, în Porto Rico – miliarde de miliarde de miliarde de „fosnete" ale Universului, transformate în biți descifrabili pe computer – și, deoarece „citirea" mesajelor ar lua unui singur calculator electronic, probabil, mii de ani, le repartizează tuturor computerelor din gigantica rețea *Internet*, printr-un software dibaci, un program expert numit „distributed computation"! Care program pune computerele lumii la lucru, pe „tema" SETI, în momentele lor de „ațipeală", adică atunci când nu sunt utilizate de proprietarii lor! Ingenioasa schemă (care, între altele, a dus la determinarea numărului p până la a mia miliardă zecimală a sa (!) și a definit cel mai mare număr prim cunoscut – numărul 269725931) are și meritul de a-i cointeresa pe numeroșii fani ai lui *ET:* se pare că doar în SUA, mai mult de un milion de oameni, încredințați de venirea lui *ET* pe Pământ, lucrează, zi și noapte, la computerele lor! Adică rup fărâme din bagajul de date radio de la Arecibo, le preiau, le procesează prin PC-ul de acasă sau de la instituția sau compania la care lucrează și transmit datele prelucrate la un server central, care completează tabloul general, colorând petele albe de pe harta Universului. Și deși doar 2 la sută din radio-datele de la Arecibo sunt astfel supuse prelucrării (căci Cosmosul emite un imens număr de semnale, în cea mai mare parte, încă nedescifrate), Institutul SETI și programul speră că finalitatea lui va fi dublă: nu numai că vom ști tot mai mult despre misterele care ne înconjoară, dar și, datorită implicării unui mare număr de oameni, va fi demonstrată nevoia dezvoltării acestui program exotic, acum finanțat cu un buget redus. Căci este vorba, susține astrofizicianul Seth Shistak, purtător de cuvânt al *Institutului SETI,* nu numai de un subiect pasionant de cercetare, ci de un adevărat reflex spre înainte al societății.

MODA în... 2000

O primă surpriză pe care ne-o rezervă moda se referă la revenirea în forță a stilului „Hippie". Sunt foarte moderne așadar culorile aprinse, imprimeurile șocante, amalgamul de stiluri. Moda anilor 2000 înlocuiește monotonia deceniului precedent cu un stil în care își pun amprenta pofta de viață, îndrăzneala, fantezia. Creatorii de modă ne propun decoruri florale multicolore, volănașe, franjuri, cute, borduri decorative. Pantalonul lasă la vedere... abdomenul, fustele au franjuri... Elementele dominante în anii '70 sunt totuși actualizate, croiala și țesăturile fiind cele cu care ne-am obișnuit în ultimii ani.

VĂ CUNOAȘTEȚI TALISMANUL?

Pietrele prețioase și semiprețioase, dincolo de frumusețea intrinsecă, pot reprezenta un veritabil talisman dacă sunt alese în corelație cu zodia fiecăruia.

RUBINUL, considerat în antichitate simbolul fericirii, recomandat *Berbecilor*, are capacitatea de a îndepărta tristețea. Poartă noroc celui care îl poartă și are efect benefic asupra persoanelor ambițioase. Temperează agresivitatea înnăscută a nativilor zodiei, transformând-o în tandrețe și afecțiune.

◆ ***LAZURITUL,*** simbolul cosmic al nopților înstelate, misterioasa piatră albastră se spune că ar avea capacitatea de a înlătura spiritele rele și dușmănia din preajma nativilor din zodia *Taur*.

TOPAZUL, talismanul *Gemenilor*, neutralizează intențiile nechibzuite. Numită și Piatra de aur, topazul favorizează apariția relațiilor de dragoste. Culoarea galbenă a talismanului dv. vă dă forță și ascendent puternic asupra celorlalți.

◆ ***CRISTALUL DE STÂNCĂ*** este considerat talismanul *Racilor*. Extrem de transparent, aproape ireal, cristalul simbolizează posibilitatea de a vedea viitorul. Este în același timp, simbol al inteligenței și al puterilor misterioase de care dispune omul. Dacă în nopțile cu Lună plină îl veți așeza la fereastră veți constata că de talismanul dv. veți primi sugestii excelente.

DIAMANTUL, darul zeilor, reprezintă talismanul celor născuți în zodia *Leului*. Diamantul amplifică dragostea, aduce fericire și, în consecință, nu ezitați să purtați un diamant oricât de mic. Nu caratele sale contează ci virtuțile sale misterioase.

◆ *Fecioarelor* li se recomandă ***IASPUL,*** piatra vieții, cea care dă puteri celui ce o poartă. Culoarea sa verde este simbolul tinereții și nemuririi. Dacă strângeți în mână această piatră înainte de a o dărui celui iubit, talismanul va memora toate dorințele transmise.

SMARALDUL, considerat piatra zeului Hermes, care exprimă reînnoirea periodică, este benefic *Balanțelor*. Este simbolul puterii, al primăverii și al dezvoltării. Doar invocând în gând piatra puteți să-l seduceți pe acela care vă place în mod deosebit.

GRANATUL, piatra faptelor, a acțiunii, reprezintă talismanul *Scorpionilor*. Este piatra zeiței dragostei. De la ea provin patima și flacăra dragostei.

◆ ***TURCOAZ,*** piatra Soarelui, care iradiază puternic alungând spiritele rele reprezintă talismanul celor născuți în zodia *Săgetătorului*. Dacă veți oferi această piatră în dar persoanelor iubite, veți reuși să aveți o relație armonioasă.

ONIXUL, piatra nopții, este talismanul *Capricornilor*. În India i se atribuie forțe supranaturale. Pe cei care o poartă îi apără de spiritele rele, iar celor care doresc acest lucru, le aduce dragostea. Onixul nu este erodat de timp, iar dacă doriți ca relațiile voastre cu persoana iubită să rămână statornice, oferiți-i o asemenea piatră.

Vărsătorilor li se recomandă ***AMETISTUL,*** piatra cumpătării și a spiritelor ascuțite. Se spune că aduce supunere și pace. Înalții prelați ai bisericilor poartă această piatră. Dv., dacă țineți câteva clipe în palmă un ametist, veți constata o imensă liniște interioară. Vă vor trece instantaneu durerile de cap și veți avea o vedere mai clară.

Talismanul *Peștilor* este ***ACVAMARINUL,*** numit și piatra marilor. Navigatorii obișnuiau să o poarte asupra lor pentru a-i apăra de furtuni. Acvamarinul ajută la dezvoltarea capacității de a diseca lucrurile, luminează spiritul și protejează prieteniile. Înainte de o acțiune nouă, țineți în mână câteva clipe talismanul dv., priviți-l, învârtiți-l și s-ar putea să constatați că vă „comunică" unele sugestii benefice.

Reflecții psihologice

Surprinzătoare ecouri ale copilăriei

Deseori ni se întâmplă să întâlnim în anturajul nostru și „personalități dificile". Mereu au o atitudine negativă față de tot ce-i înconjoară, considerându-se, simultan, victime eterne. Să fie oare ei singurii vinovați de situațiile penibile care îi fac să sufere? Câteva posibile răspunsuri au reieșit din studiile elaborate de dr. François Lelord, psiholog și psihiatru. Acest comportament al adulților este ecoul situației din copilărie și adolescență când persoanele respective nu au știut să se afirme, deseori devenind „victime" ale agresiunii grupului de colegi sau prieteni. S-a constatat adesea că cei în cauză au o imagine proastă despre propria persoană și adoptă statutul de „victimă" sperând că în acest fel ceilalți să nu intuiască fața lor reală.

Studiile au evidențiat și faptul că un copil care nu este iubit în mod egal de ambii părinți, se va atașa mai mult de cel mai agresiv, de cel care îl ceartă și îl bate. Adult fiind, va păstra tendința de a se alia cu cei care se poartă rău cu el. De asemenea, adult fiind poți deveni ușor victimă atunci când niciodată nu ai învățat să te aperi de ceilalți. Pentru că, a trăi în armonie cu ceilalți, dar și cu sine presupune și sinceritate când este vorba de refuzuri. Un „nu" spus patronului sau colegului ce vă invită cu el dar față de care nu aveți decât o vagă stimă colegială. Un „nu" fără implicații, spus unei colege ce vă roagă să-i împrumutați o sumă de bani atunci când nu aveți, sau același „nu" spus cu sinceritate prietenei ce vă întreabă dacă vă plac pantofii ei noi, de care este super-încântată. Inițial astfel de refuzuri ar putea fi interpretate drept „lipsă de politețe", „egoism", „lipsă de gentilețe". Și totuși, așa ar fi normal, spun psihologii, cei care încearcă să și explice mecanismul incapacității de a opune celorlalți propria personalitate, propriile gusturi și opinii. De ce sinceritatea trece drept lipsă de delicatețe, iar refuzul un afront? De ce nu putem spune un „nu" politicos care să fie interpretat drept un ajutor? Multe dintre aceste dileme își au explicația pe plan psihologic, iar dr. Isabelle Filliozat sugerează și posibile soluții. Atunci când o persoană mi se pare superioară, fie prin inteligență, fie printr-un mai bun plasament pe scara ierarhică, în subconștient se fac simțite reflexele copilăriei. Gândim că „știe mai bine decât noi", că este „mai competentă", la fel cum erau priviți, în copilărie părinții. Atunci copilul nu avea voie să spună „nu"

În alte împrejurări căutăm să construim o imagine bună a propriei persoane, dar nu ne putem iubi suficient dacă ceilalți nu ne stimează și nu oferă suficiente elemente în acest sens. Pentru a ni se recunoaște calitățile facem acte de gentilețe.

A spune „nu" atunci când este cazul înseamnă a avea clare propriile dorințe, gusturi, opțiuni, care nu sunt obligatoriu identice cu ale celorlalți. Dar dacă în copilărie ni s-a impus ce să facem, ce să citim, ce să îmbrăcăm, acum propriile dorințe ni se par nelegitime. Nu ne rămâne decât să ne convingem că nu putem opta simultan pentru două lucruri total opuse. Pentru a nu-i face să sufere pe cei din anturaj, adultul căruia în copilărie i s-a fixat bine în subconștient „lecția despre da și nu" va continua să spună altceva decât dorește sincer. Astfel, doleanțele celorlalți capătă prioritate față de propriile doleanțe. A spune „nu" pentru cei care au fost educați astfel este imposibil. Așadar, totul vine din copilărie. Adult fiind, îi va trebui o încredere în sine redutabilă pentru a putea încerca să opună celorlalți propriile opinii.

Gastronomice

Iată primele rețete ale anului 2000 oferite de cititoarea noastră fidelă din Vișeul de Sus, doamna Chereji Clara.

Gustare caldă cu șuncă

Pentru aluat: 40 g unt, 60 g untură, 1 ceașcă cu apă, puțină sare și făină cât cuprinde pentru a obține un aluat potrivit de tare.

Pentru umplutură: 1/4 kg smântână, 3 ouă, 150 g șuncă, sare, piper.

Se face un aluat din elementele de mai sus. Se frământă bine 10-15 minute, apoi se întinde o foaie după forma tăvii, rotundă sau dreptunghiulară. Se unge tava, se presară cu făină și se așază foaia de aluat ridicând-o puțin și pe marginile tăvii. Pe deasupra, se toarnă compoziția din smântână, ouăle întregi, 150 g șuncă tăiată în șuvițe subțiri, sare și piper. Se coace 25-30 minute, la foc potrivit. Se taie în bucăți și se servește caldă.

Supă rapidă de carne

2 litri apă, 500 g carne de vită tocată, 1 morcov mic, 1 pătrunjel, 1 țelină mică, 1 ceapă, 2 căței de usturoi, piper boabe, pătrunjel verde tocat, sare.

Carnea tocată se amestecă cu apă rece și se pune la fiert. După ce dă într-un clocot se adaugă zarzavatul curățat, spălat și dat pe răzătoare, boabele de piper și sarea. După 30 minute supa este gata. Se dă oala de pe foc, se strecoară supa printr-un tifon și poate fi servită imediat în mai multe feluri și anume: în fiecare farfurie se pune un gălbenuș crud, sau tăieței fierți separat în apă cu sare, sau câte o gălușcă de griș etc. după care se adaugă supa. Indiferent cu ce este servită supa, se adaugă pătrunjel verde tocat, pentru aromă și vitamine. Carnea și zarzavatul poate servi la prepararea unei budinci dietetice cu macaroane.

Friptură înăbușită de vacă

1,200 kg pulpă de vacă, 100 g slăninuță, 1 ceapă, 1 morcov, 4-5 căței de usturoi, 100 ml ulei, piper boabe, 1 foaie dafin sau puțin cimbru tocat, sare.

Carnea spălată și scursă bine se împănează cu bucățele de slănină și căței de usturoi, se sărează, se leagă cu o sfoară dându-i o formă lunguiață și se lasă 10-15 minute. Se pune apoi într-un vas cu ulei încins pe plită și se rumenește pe toate părțile. Se adaugă ceapa și morcovul tăiate în rondele subțiri, se călesc ușor, după care se pun două pahare de supă de oase sau apă piperul boabe, foaia de dafin sau cimbrul. Se acoperă vasul cu un capac și se pune în cuptor la foc mic pentru 3 ore, întorcându-se friptura de câte ori este nevoie. Când carnea este fiartă, se scoate capacul să se poată rumeni. Se îndepărtează sfoara și se taie friptura în felii care se așază pe un platou. Sosul degresat se toarnă peste friptură. Se servește fierbinte cu pireu de cartofi, sote de morcovi sau legume fierte și stropite cu unt.

Fursecuri „Ruladă"

Pentru aluat: 2 ceșcuțe zahăr, 2 ceșcuțe lapte, 2 ceșcuțe ulei, 2 ouă, 1 pachet praf de copt, făină cât cuprinde, vanilie, coaja rasă de lămâie sau de portocală.

Pentru umplutură: 100 g nuci, gem de caise sau de piersici.

Pentru pudrat: zahăr pudră vanilat.

Se freacă ouăle cu zahărul, se adaugă uleiul câte puțin, apoi laptele, praful de copt diluat în lapte, vanilia, și coaja de lămâie, iar la sfârșit făina cât este necesară pentru a se obține un aluat potrivit de tare. Se frământă bine, apoi se împarte coca în trei și se întind trei foi. Fiecare foaie se unge cu un strat de gem, peste care se presară nuci pisate. Se rulează strâns și se așază într-o tavă unsă și presărată cu făina. Se procedează în același fel și cu celelalte foi, care se așază în aceeași tavă, cu distanță între ele, deoarece la copt aluatul crește. Se coc la foc potrivit 30-35 minute. Când sunt gata se pudrează cu zahăr vanilat, iar după ce s-au răcit se taie în felioare.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Laborator de sănătate

FIBRELE ALIMENTARE

„făcătoare de minuni"

Deoarece fibrele vegetale care reprezintă de fapt „scheletul" plantelor trec pur şi simplu prin intestine fără să se absoarbă în sânge, fără ca organismul să le folosească drept sursă de energie au fost considerate multă vreme lipsite de importanţă. Este adevărat, cantitatea de fibre care se ingeră este eliminată în întregime, organismul nepăstrând nimic din acest aliment. Atunci, de ce se face în ultimii ani, atâta caz de necesitatea consumului de fibre alimentare? Pentru „simplul motiv" că acestea acţionează ca o mătură la nivelul intestinelor, absorbind toxinele şi facilitând tranzitul intestinal. Unii medici şi nutriţionişti învestesc fibrele alimentare chiar cu rolul de „generali" care controlează o arie largă de procese care se desfăşoară în organism. In funcţie de specificul lor, solubile sau insolubile, acestea se manifestă în mod diferit: ● Fibrele insolubile absorb şi reţin apa din organism în cantităţi care depăşesc de 4 până la 6 ori volumul lor, dând naştere unei mase spongioase în interiorul stomacului şi intestinelor, care creează senzaţia de plenitudine gastrică, împiedicând astfel supraalimentaţia. Un ajutor preţios în efortul de menţinere în limite normale a greutăţii corporale! ● Masa fibroasă, care acţionează ca un burete îmbibat cu apă, stimulează la rândul său activitatea intestinelor, cu accelerarea evacuării conţinutului acestuia. Alimentele bogate în fibre parcurg întregul traseu al tubului digestiv în 24, maximum 36 de ore. Se înţelege că sunt un ajutor preţios pentru persoanele predispuse la constipaţie, suferinde de hemoroizi sau de diverticuloză intestinală. Cu totul altfel stau lucrurile în cazul alimentelor sărace în fibre, care pot zăbovi zile la rând în interiorul intestinului, formând mase compacte a căror eliminare este dificilă. ● Datorită reducerii timpului de tranzit intestinal, scad şi procesele de putrefacţie. Acest lucru are ca efect reducerea iritaţiei peretelui intestinal, prevenind formarea de ulceraţii sau contribuind la vindecarea lor. Ajută, de asemenea, la izolarea mucoasei colonice de diverse substanţe chimice reziduale care ar putea-o leza; asociată cu un consum bine controlat în grăsimi şi colesterol, alimentaţia bogată în fibre vegetale contribuie şi la diminuarea riscurilor contractării cancerului de stomac şi de colon. ● Fibrele au şi capacitatea de a scădea viteza de pătrundere a substanţelor nutritive în sânge, adică de „a nivela" maximele şi minimele zahărului sangvin, ceea ce asigură organismului un aport energetic mult mai uniform. Stabilizarea nivelului sangvin al zahărului rezolvă majoritatea hipoglicemiilor, constituind totodată un instrument foarte util pentru ţinerea sub control a diabetului. Unde se pot găsi aceste substanţe „făcătoare de minuni"? In toate alimentele vegetale nerafinate: legume, fructe, zarzavaturi, cereale. Morcovul, ţelina, varza, fasolea, mazărea, merele, pâinea integrală etc. etc. sunt doar câteva din sursele de fibre alimentare. De reţinut că nici un aliment de origine animală nu conţine fibre şi, cum alimentaţia omului modern se bazează şi pe aceste produse, fie ele carne, peşte, lapte, ouă..., e nevoie şi de „masa verde", bogată în celuloză.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

FRIGUL

marele nostru duşman...

ARCADIE PERCEK

Omul luptă cu frigul încă din vremurile imemoriale ale istoriei sale pe Pământ, întocmai ca şi toate celelalte vieţuitoare. *Viaţa dispune de inimaginabile posibilităţi de a supravieţui şi de a învinge adversităţile tot atât de inimaginabile ale naturii.* Fiecare specie animală dispune de o aşa-numită zonă de confort termic, care îi este întru totul caracteristică şi în limitele căreia respectiva specie îşi menţine temperatura corpului fără eforturi speciale.

În ceea ce priveşte speţa umană, această zonă se plasează, după H. Goetz, între 28-30 grade Celsius la bărbaţi, şi între 27-33 la femei. Oricum, sub pragul de 27 grade, reprezentând pragul temperaturii critice, intrăm în zona disconfortului termic. Spre a sublinia marea varietate ce există din acest punct de vedere în regnul animal, vom semnala faptul că vulpile şi câinii polari au acest prag între 40-50 grade Celsius.

Există o mare variabilitate în ceea ce priveşte rezistenţa la frig nu numai în cadrul aceleiaşi specii, ci chiar şi între membrii aceleiaşi specii. Din acest punct de vedere putem afirma, cu convingere, că fiecare dintre noi dispune de propria manieră de a metaboliza frigul, deci de a-l suporta. Aceasta este raţiunea pentru care unii dintre noi se simt literalmente paralizaţi la minus 10 grade C, în timp de alţii, abia la acest nivel termic se simt în largul lor.

Are mare importanţă în ceea ce priveşte rezistenţa la frig şi gradul de adaptare ca şi de antrenament pe care le avem faţă de acest factor. Din multitudinea de exemple pe care le-aş putea da, pentru a ilustra această afirmaţie, am să mă opresc asupra unuia singur. La tentativa de escaladare a Everestului, (cel mai înalt vârf de pe masivul Himalaya, având 8882 m.), tentativă făcută în primăvara anului 1952 de o expediţie elveţiană, şerpaşul nepalez Norke Tensing, călăuză la expediţiile ce se efectuau pe Himalaia, a dormit – şi încă bine – la o înălţime de 8530 m, pe un ger de minus 30 grade C., fără a se servi de sacul de dormit. Aceeaşi performanţă i-a reuşit însă – tot graţie adaptării şi antrenamentelor – şi tovarăşului său de drum, elveţianul Raymond Lambert.

Reţineţi însă că *împotriva frigului nu se luptă numai cu hainele, cu antrenamentul, cu focul, ci şi cu psihicul.* Împotriva frigului trebuie luptat pe toate căile, pentru a împiedica acest factor nociv de a agresa organismul, ştiut fiind că frigul determină sau creează condiţii propice pentru apariţia sau numai biciuirea atâtor boli somatice, deci corporale, ţinând în special de aparatul respirator, de sistemul osteo-articular ca şi de atâtea alte sectoare din economia organismului.

Mai reţineţi, în sfârşit, că tot frigul exercită variate şi nocive efecte şi asupra sferei psihice, concretizate în senzaţia de teamă nedefinită, ce poate merge până la angoasă, în senzaţia de neputinţă generală, ce poate merge până la aceea de paralizie psihică etc.

Dr. ANDREI ONU

vă răspunde

„Chelia" sus răsare...

Vă transcriu, în continuare un fragment dintr-o scrisoare pe cât de interesantă, pe atât de temeinic gândită: „Mă numesc Andrei Mardare şi locuiesc în oraşul Huşi, judeţul Vaslui. Am apelat la dv., datorită problemelor pe care le am cu căderea părului, deşi am doar 22 de ani. Nu doresc un răspuns „personalizat", ci prefer să scrieţi un articol pe tema aceasta, din care orice persoană interesată, să poată afla cum să evite sau să combată o astfel de situaţie neplăcută, în care să răspundeţi şi la următoarele întrebări:

– Are vreun rol factorul ereditar în căderea părului?

– În cazul declanşării unui astfel de proces, ce trebuie făcut pentru stoparea lui?

– Există vreun medicament cu efecte valoroase în acest domeniu?

– Influenţează tunsoarea căderea părului? Ar trebui să se poarte părul foarte scurt?

– Cât de des este bine să se spele părul şi cu ce şampon sau balsam?

– Folosirea gelului sau a fixativelor agravează căderea? Dar purtatul căciulii?

– Care sunt criteriile de clasificare ale tipului de păr gras, normal sau uscat?

– În funcţie de tipul de păr, trebuie intervenit diferit?

– Există vreun tip de masaj eficient?

– Cu ce este bine să se execute pieptănatul?

– Pieptănatul efectuat cât mai des, are efecte negative sau pozitive?

– Ce pondere are stresul în căderea părului?

– Alimentaţia influenţează în vreun fel acest proces? Ce alimente stimulează creşterea părului?

Aştept cu încredere să citesc într-un număr viitor al revistei dv. un articol pe tema sugerată, convins fiind că vor fi mulţi aceia care îl vor găsi interesant şi se vor folosi de sfaturile pe care le veţi da". Mă puneţi, stimate domnule Andrei Mardare, să încep Noul An cu un efort semnificativ, căci, imaginaţi-vă, că pentru a scrie un asemenea articol trebuie să mă documentez temeinic pe la bibliotecile mele, ceea ce vă promit că voi face, mai ales că acest efort s-ar putea să-mi fie de folos şi mie personal, deşi la mine chelia a „răsărit" de mult.

Nu există medicament care să vindece singur...

– Nicoleta din Bucureşti ne scrie că după o serie de puternice dureri abdominale a chemat Salvarea, i s-a făcut o ecografie şi s-a constatat că are „un chist la ovarul stâng". Ce este de fapt acesta şi cum se poate trata?

– Chistul ovarian este o formaţiune ovulară, unică sau multiplă, cu perete subţire, care este plină cu un lichid şi care este situată pe unul sau ambele ovare. Apariţia acestui chist este cel mai adesea din cauza unor tulburări hormonale. Tratamentul se face atât medical (hormonal), cât şi chirurgical, în funcţie de mărimea chistului şi de alte modificări pe care le va constata medicul ginecolog. Având în vedere că femeia are două ovare, orice tratament efectuat nu va pune în pericol capacitatea acesteia de a avea copii.

– A.T. din Brăila – căruia îi mulţumim pentru frumoasele aprecieri la adresa revistei noastre – suferă de tulburări de dinamică sexuală, care l-au „adus practic în pragul disperării" şi i-au „transformat viaţa de familie într-un infern". Ne solicită să-i recomandăm o farmacie şi unele medicamente care să-l poată ajuta.

– Dragă A.T., nu există nici un medicament care să vindece singur toate cauzele ce duc la tulburări sexuale. Tulburările de dinamică sexuală sunt o consecinţă a unor afecţiuni. Ele reprezintă un efect secundar, un simptom, cauzele acestei afecţiuni putându-se împărţi în patru mari grupe: 1. psihologice, 2. fizice (impotenţa organică), 3. cu origine mixtă (organică-psihologică) şi 4. de origine necunoscută. Aproximativ 75-85 la sută din impotenţe au o cauză fizică (organică).

Mijloacele folosite în tratamentul tulburărilor de dinamică sexuală sunt enumerate mai jos. Fiecare din ele este utilizat singur sau în combinaţie. Avem astfel medicamente cu administrare orală; medicaţie hormonală; terapie prin vacuum extern; injecţii intrapeniene; implante chirurgicale peniene; chirurgia vascular-reconstructivă şi terapia psihologică.

Adresaţi-vă medicului – el va fi cel care va decide tratamentul necesar. Orice medicament luat fără un consult medical prealabil poate mai mult să dăuneze decât să vindece.

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

O invenţie revoluţionară

BRANŢUL MIRACULOS

Bolile cauzate de o slabă, insuficientă circulaţie sanguină le numim „îmbolnăvirile civilizaţiei". Apariţia acestor boli constituie o provocare continuă pentru dezvoltarea medicinii. În scopul combaterii şi prevenirii acestor îmbolnăviri, Prof. dr. Kazimierz Piotrowicz, din Polonia, a oferit o posibilitate prin descoperirea unui material special, care stimulează organismul din punct de vedere energetic. Cercetătorul polonez a descoperit sistemul care reglează transferul de informaţii al organismului, inventând un material solid, denumit *„stimulator bioenergetic PIOKAL"*, care este de forma unui suport de talpă şi se poartă în pantofi. „Invenţia secolului XX" – cum au fost numite stimulatoarele Piokal de către American Biographical Institute – au fost create la începutul anilor '90. Dar despre ce este vorba? Evident, de... un simplu braţ...

Organismul uman pierde energie în continuu pe toată suprafaţa, dar cea mai mare parte a energiei părăseşte corpul prin tălpi. Materialul uşor şi flexibil inventat de cercetătorul polonez reflectă înapoi în corp aceste impulsuri de energie, în urma cărora creşte nivelul de bioenergie (se pune în evidenţă cu metoda Kirlian), care se manifestă prin încălzirea plăcută a picioarelor, încălzire care se ridică tot mai sus în organism, şi peste câteva minute şi temperatura extremităţilor mâinilor creşte cu 6º-7º C (măsurabilă cu un termometru obişnuit). Analiza de sânge a pacienţilor participanţi la teste clinice a arătat că în cursul purtării suporturilor s-a nominalizat nivelul ridicat de glucoză şi colesterol, fără a lua vreun medicament antidiabetic sau hipolipeminant. Prof. dr. Kazimierz Piotrowicz – drept recunoştinţă pentru munca şi rezultatele sale – a obţinut titlul „Omul Anului" în 1997, acordat de American Biographical Institute. La Miercurea Ciuc funcţionează Centrul Informaţional PIOKAL care stă la dispoziţia celor care vor să ştie mai multe despre acest mod de tratament sau despre suporturile de talpă Piokal, care – în opinia Televiziunii Britanice – revoluţionează medicina secolului XXI. *(M. G.)*

SPANACUL

un bodyguard al retinei

Bogate în vitamine, săruri minerale şi elemente nutritive, legumele verzi în stare proaspătă sunt indispensabile unei alimentaţii echilibrate. Unele dintre ele conţin anumiţi compuşi care asigură o bună protecţie împotriva diverselor maladii. Degenerescenţa maculară (macula este o zonă a retinei care concentrează fasciculele nervoase ce conduc inflexiunile spre creier) este o afecţiune gravă ce constă în pierderea progresivă a vederii, datorită degradării celulelor retinei care receptează lumina. Această afecţiune apare în condiţii de agresiune a unor factori externi (în urma expunerilor excesive la soare, a abuzului de tutun...) şi când „apărarea" asigurată de antioxidanţi a rămas „descoperită" datorită unui consum insuficient de legume şi fructe. Studii recente relevă faptul că macula concentrează o mare densitate de pigmenţi de origine vegetală care filtrează componenta albastră a luminii, bogată în energie şi care se află la originea radicalilor liberi şi a altor particule agresive, pigmenţi ce pot fi asiguraţi printr-un consum sporit de spanac. *(D. M.)*

Șoareci... vegetali?!

Primii spermatozoizi transgenici și-au făcut de curând apariția în laboratorul lui Ryuzo Yanagimachi, din Honolulu. Este vorba de spermatozoizi de șoareci care poartă o genă vegetală. Pentru a „sili" spermatozoizii să devină transgenici, biologii hawaieni au suprimat membrana acestora și i-au imersat într-un mediu care conține numeroase exemplare de gene de plante, care au servit drept marker. Spermatozoizii tratați au fecundat apoi ovule de șoarece in vitro. Embrionii astfel obținuți au fost transplantați în corpul unor „mame" purtătoare. La naștere, 20 la sută dintre șoricei purtau gena străină. Noua metodă s-ar putea dovedi mai interesantă decât clonarea, pentru a obține animale transgenice.

Cu tam-tam împotriva... autismului!

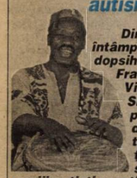

Din pură întâmplare, pedopsihiatrul François Vidal, de la Șiptalul psihiatric din Armentière (Franța), a constatat că copiii autiști reacționează la ritmurile muzicii africane. Medicul a deschis saloanele spitalului profesorului de percuție, de origine mauritană, David Cissoko. Copiii, până atunci pasivi, au început să danseze ca și cum ar fi fost eliberați de o mare povară. După câteva luni, copiii autiști au început să accepte, încet-încet, contactul cu cei din preajma lor și chiar să pronunțe câteva cuvinte!...

Rezonanță periculoasă

Geologii mexicani cred că pot explica de ce seismul care a avut loc în Mexic, în 1985, a fost atât de distrugător. Undele seismice, propagându-se în subsolul sedimentar (unde R), s-au cuplat cu undele de presiune (unde P), străbătând straturi friabile, saturate de apă. Potrivit calculelor specialiștilor mexicani, acest cuplaj a produs unde PR cu o perioadă de circa 2,5 secunde, care au intrat în rezonanță cu propria perioadă de vibrație a clădirilor cu 7-18 etaje.

radio CONTACT
O 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIȘINĂU	100,9 FM
BUCUREȘTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCȘANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOȘANI	93,1 FM	IAȘI	91,9 FM
BRAȘOV	105,5 FM	PITEȘTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEȘTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REȘIȚA	70,79 FM
CĂLĂRAȘI	101,8 FM	SIBIU	91,8 FM
CONSTANȚA	91,1 FM	TG. MUREȘ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Contrar istoriei oficiale

GALILEI N-A FOST UN ASCET!

În seara zilei de 12 martie 1737, un grup de eminenți savanți italieni se adunau într-o cămăruță a capelei novicilor, aparținând bisericii franciscane Santa Croce din Florența. De aproape un secol, acolo se afla umilul loc de veci al genialului Galileo Galilei, condamnat la a avea un mormânt anonim din pricina că îndrăznise să susțină ceva ce părea blasfemie Bisericii acelor timpuri, și anume că Pământul se rotește în jurul Soarelui. Oamenii care veniseră la Santa Croce recunoșteau însă geniul marelui om de știință și adusese cu ei un sarcofag de marmură, menit să găzduiască pe viitor osemintele lui Galilei. Dar, în clipa când au vrut să transfere aceste osemințe în noul lor lăcaș, ei aveau să constate că mormântul acoperit cu cărămizi grosolane conținea de fapt două sicrie! Unul, fără dubiu, al lui Galilei, al doilea al unei femei. Și atunci, cei de față au înțeles cu zvonurile conform cărora ascetul Galilei ar fi avut copii, nu erau simple bârfe. Femeia care odihnea pentru veșnicie acolo era Virginia, fiica savantului, călugărită sub numele de Maria Celeste. Ea fusese ingropată alături de tatăl ei, (după cum savanții aveau să afle mai târziu, descifrând o inscripție minusculă de pe piatra tombală), de studentul favorit al lui Galilei, Vincenzo Viviani.

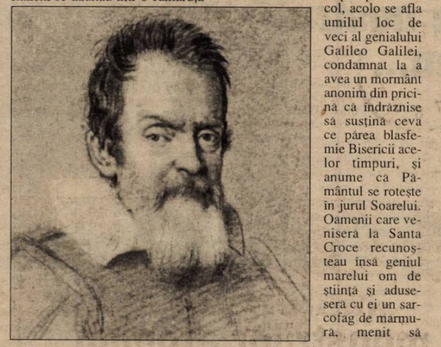

Pornind de la această relatare și cercetând vechile arhive bisericești, jurnalista Dava Sobel a scris chiar o carte, foarte bine documentată, în care relatează povestea vieții fiicei necunoscute a lui Galilei. Potrivit acestei lucrări, Virginia s-a născut la 13 august 1600, ca rod al legăturii secrete dintre Galilei și Marina Gamba. Ulterior, din această legătură s-au mai născut doi copii, o fată și un băiat. Galileo a insistat ca toți să fie trecuți în registrele de stare civilă fiind și „copii din flori". Dar, dacă doi dintre copii, Antonio și Livia, l-au condamnat pentru asta, fiica sa Virginia, care s-a călugărit, devenind sora Maria Celeste, i-a purtat mereu o admirație constantă, întreținând o bogată corespondență. Mare parte din scrisorile Virginiei către tatăl său au putut fi descoperite de tenacea ziaristă milaneză, dar scrisorile de răspuns ale lui Galilei, care ar fi putut fi de mare folos pentru înțelegerea celui căruia astronomia modernă îi datorează atât de mult găsite, după moartea Virginiei, în chilia sa și, apreciate ca blasfemiatoare, au fost arse de maica stareță... *(G.T.)*

Viitorul aparține spațiului

UN MILENIU DE ASTRONOMIE ȘI PUȚINĂ ASTRONAUTICĂ

(Retrospectiva mileniului II în astronomie și astronautică)

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Se poate aprecia că cel de al 2-lea mileniu a fost cel mai fructuos din istoria multimilenară a astronomiei; cât privește aeronautica și astronautica, ele s-au născut ca științe aplicative chiar în ultimul secol... Iată un posibil scurt „remember":

Dominați de teoria geocentrismului ptolemeic, astronomii care au trăit și activat în primele patru secole de la începutul mileniului II s-au străduit să construiască tot mai multe observatoare; doar arabul Ibn Ash-Shatir a „îndrăznit" să emită teorii opuse celor statuate de Ptolemeu, a cărui hartă cerească a fost totuși corectată de astronomul mongol Ulugh Beg (1439). Sec.XV a „găzduit" calculele astronomilor chinezi care au stabilit că anul solar are... 365,25 zile(!), Nicolaus Copernic a observat prima oculțație a unei stele de către Lună, iar marele Leonardo da Vinci a descris genial mișloace de zbor necunoscute încă...

Secolul XVI a intrat atât în istoria astronomiei, prin publicarea Teoriei heliocentrice de către Copernic (1543), dar și în istoria astronauticii, datorită Coligatului de la Sibiu (1569), scris de guardul sibian de artilerie Conrad Haas, cel care deține prioritatea rachetelor compuse și dotate cu stabilizatoare în formă de „delta"...

Reinventarea de către Galileo Galilei la începutul sec.XVII a lunetei a permis nu numai descoperirea celor patru mari sateliți jovieni, dar și confirmarea făcută în lucrarea „Sidereus nuncius", a teoriei copernicane, o dată cu demonstrarea mișcării de rotație a Soarelui; pentru aceasta din urmă, Galilei a urmărit deplasarea petelor solare, semnalate încă din anul 849 (!) de astronomul arab Abu Al-Muqtafi. Deși în 1633 inchiziția romano-catolică l-a forțat pe Galilei să renunțe la teoria lui Copernic, sec. XVII a „găzduit" numeroase descoperiri și teorii astronomice elaborate de astronomi celebri, printre care Johannes Kepler, Christiaan Huygens, Giovanni Cassini etc.

Din punct de vedere astronomic, sec.XVIII a debutat cu publicarea, de către J. Flamsteed, a Catalogului stelar și cu descoperirea mișcării proprii a stelelor fixe de către Sir Edmund Halley și a culminat cu teoria evoluției Universului, fundamentată de Kant și Laplace, precum și cu teoria gravitațională emisă de Sir Isaak Newton, care avea să furnizeze baza teoretică pentru sistemul copernican și pentru legile lui Kepler... Tot acest secol a fost cel care a permis zborul omului, datorită invenției fraților Montgolfier, care l-au devansat cu câteva săptămâni pe fizicianul Charles... La finele secolului, Bode și Titius și-au publicat Legea care le poartă numele, astronomul Messier și-a întocmit catalogul stelar, iar W. Herschel a descris Calea Lactee...

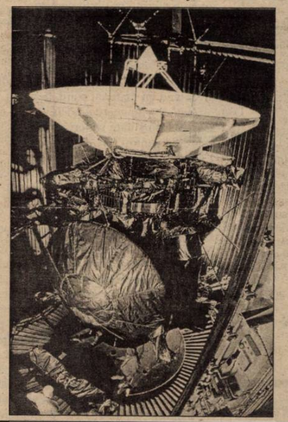

În sec. XIX, care a „debutat" astronomic cu inventarierea de către J. J. Lalande a nu mai puțin de 47000 de poziții stelare (!), descoperirile și ipotezele astronomice au beneficiat de inventarea fotografiei și de descoperirea spectrografiei; tot în acest secol, Sir George Cayley a formulat legile aeromecanice ale zborului, care îi vor permite lui Otto Lilienthal să devină pionierul planorismului mondial; Henri Giffard a zburat cu primul balon-dirijabil dotat cu propulsor cu mașină cu aburi, balon pe care în zadar au încercat românul Alexandru Ciurcu și francezul Just Buisson să monteze „Butelia cu jet", primul propulsor reactiv cu reacție directă pe care ei l-au brevetat încă în 1886 și pe care l-au testat cu succes pe o ambarcațiune navigând pe Sena... În cea de a doua jumătate a sec. XIX, geniul a doi scriitori francezi a imaginat zborul omului spre Venus folosind rachete (Achille Eyraud), precum și zborul spre Lună (Jules Verne) în care echipajul era lansat de un tun gigantic, amplasat la... Cap Canaveral, în Florida; chiar acolo de unde, peste circa 100 de ani, va decola nava cosmică americană Apollo-11...

Secolul XX este secolul aviației (Frații Wright, Traian Vuia, Louis Bréguet, Ion Stroescu, Henri Farman, frații Seguin, Gabriel Voisin, A. S. Dumont, Louis Blériot, Aurel Vlaicu, Hugo Junkers, George de Bothezat etc.), al propulsiei reactive (Henri Coandă, Pabst von Ohain, Franck Whittle, A. A. Griffith, Ernst Heinckel, Maurice Roy, Gianni Caproni, Frederic Țander etc.), al rachetelor și al astronauticii (Hermann Oberth, K. Țiolkovski, R. E. Pelterie, R.H. Goddard, Max Valier, Fritz von Opel, Eugen Sänger, R. Zborowski, Wernher von Braun, S. P. Korolev etc.)...

În 1947, la bordul unui avion-rachetă, „Chuck" Yaeger a depășit în zbor viteza sunetului, în 1949 pe astrodromul White Sands a fost lansată prima rachetă bietajată cu propergoli lichizi, în 1951 a fost înființată Federația Internațională de Astronautică, iar din 1957 Pământul a căpătat un prim satelit artificial, Sputnik 1!

După ce în 1960 a fost fotografiată pentru prima dată partea invizibilă de pe Pământ a Lunii, în 1961 a avut loc primul zbor circumterestru al unui om: Iuri Gagarin; după numai opt ani, astronauții Neil Armstrong și Edwin Aldrin au pășit pe solul selenar, efectuând acel „gigantic salt al omenirii"!... De atunci au avut loc foarte multe zboruri cosmice ale navelor și navetelor cu echipaj uman, în Sistemul Solar au avut loc explorări ale planetelor și ale sateliților lor, obținându-se, cu mai multe laboratoare științifice orbitale, o suficientă experiență tehnologică pentru abordarea a numeroase programe spațiale, dintre care se disting Stația Spațială Internațională ALPHA, care va fi terminată în 2004, precum și programul „Omul pe Marte" până în 2020! Realizările spațiale din ultimii ani au determinat pe specialiștii prezenți la ultimele congrese spațiale internaționale, să confirme că asemenea programe vor fi în mod sigur finalizate la începutul mileniului III!

SUPERINVENTIILE ultimelor două milenii

MIHAELA DOROBANȚU

La sfârșit și început de mileniu, concursurile, clasamentele și marile întrebări sunt la modă. V-ați întrebat, de pildă, care sunt elementele ce au influențat și chiar au schimbat cel mai mult cursul istoriei? Războaiele? Marile personalități? Evenimentele politice? Catastrofele naturale? Se pare că nu. Un juriu de mari experți internaționali reunit de asociația americană „Edge" și de celebra revistă „Time" din aceeași țară au răspuns: tehnologia. Ale cărei produse s-au impus în viața noastră și prin alte produse, pe care omul lor le-au creat. Iată cuceriri tehnologice de-a lungul a două milenii, care au întrunit cel mai mare număr de voturi. Dacă sunteți de acord cu ele sau nu, dacă aveți propriul dv. clasament, scrieți-ne și vom reveni asupra acestui fascinant subiect.

GUMA DE ȘTERS Ce ne-am fi făcut fără gumă sau fără alte sisteme de anulare a ceva scris, gata făcut? Cum am mai fi putut face corecturi și cum am mai fi reușit să reluăm de la capăt o experiență care nu ne-a reușit? Astăzi am fi lipsiți până și de ceea ce se numește „metoda științifică", adică metoda care, așa cum știm, procedează prin încercări succesive și a devenit comună atâtor domenii, de la cultura la politică și etică.

CALCULATORUL Mi- cro procesoarele au schimbat modul nostru de viață și, la ora actuală, s-ar putea să ne salveze civilizația de la colaps. Cum? De exemplu, ne-am înțelegem modul în care omenirea clima datorată efectului ... 2000 de ani, totul va fi ... calculator. Acesta va deveni ... integrantă din viața noastră și va fi cel care va decide fazele ulterioare ale progresului lumii. Noile generații de calculatoare vor fi autoprogramabile și dotate cu conștiință.

INSTALAȚIILE HIDRAULICE Dezvoltarea orașelor și posibilitatea de a ține sub control epidemiile nu ar fi fost posibile fără ameliorarea condițiilor de higienă. La rândul său, acest lucru a fost posibil doar în măsura perfecționării continue a sistemelor de alimentare cu apă. Că să nu mai vorbim că posibilitatea de a transporta apa până în regiunile deșertice a oferit o nouă șansă de viață unei însemnate părți a lumii contemporane.

NUMERELE Fără cifrele arabe și fără „zero", întreaga matematică modernă, toată știința și tehnologia actuală, nu ar fi putut exista. Galileo Galilei nu s-ar fi putut nici măcar începe studiile cantitative asupra Naturii, punând bazele a ceea ce astăzi numim știință: Newton și Leibniz nu ar fi putut inventa acum peste trei secole calculul infinitesimal... Dacă grecii ar fi reușit să descopere încă din vremea lor acest sistem de scriere, civilizația modernă s-ar fi născut acum 1000 de ani și va lăsam pe dv. să vă imaginați unde am fi fost astăzi...

PILULA ANTICONCEPȚIONALĂ Nu doar că a stimulat feminismul, dar pilula a creat o nouă societate omenească, modificând fundamental rolul femeii în societatea occidentală. Mai mult, a modificat structura familiei. Încă și mai mult: ne-a făcut să ne gândim că în fond mintea este cea care comanda corpul și nu invers.

TIPARUL Multi specialiști consideră că fără invenția germanului Johann Guttenberg, astăzi nu ar fi putut exista democrația. Tiparul cu caractere mobile a permis efectiv difuzarea rapidă a informației și școlarizarea în masă, ca și participarea populației la dezbaterea politică și socială. Și astfel, indirect, a favorizat toate invențiile succesive.

OCHELARII Au dublat viața profesională a tuturor și în special a celor care execută activități de mare precizie! Fără ei, lumea ar fi condusa exclusiv de qâmeni cu vârste de sub 40 de ani cel mult. Iar psihologii sunt de părere că ochelarii au fost cei care au însinuat în mintea omenească ideea că, de fapt, corpul cu care ne-a înzestrat Natura nu trebuie neapărat acceptat așa cum este el...

MUZICA Creațiile marilor compozitori au influențat și alte forme de gândire. Se știe astăzi că studiul muzicii favorizează dezvoltarea abilităților spațiale și temporale care se află la baza gândirii logice și matematice. Face plăcere tuturor și nu produce daune. Sau... nu întotdeauna.

CEASUL Datorită lui avem – așa cum este el astăzi – conceptul de „obiectivitate", tipic gândirii științifice. Timpul este astăzi o realitate independentă de conceptia individuală. Ca să nu mai vorbim că datorită ceasului am putut cuantifica legile Naturii și măsura fenomenele periodice.

BOMBA ATOMICĂ Hiroshima și Nagasaki ne-au arătat că omul este capabil să dezvolte tehnologii cu un grad extrem de înalt de distructivitate. Capabile de a arunca în doar câteva secunde întreaga civilizatie omeneasca înapoi în epoca de piatră. Vazând răul, am învățat cum să-l oprim și cum să-l evităm. Sau cel puțin așa credem...

SCARA Fără scară nu am fi putut niciodată urca prea sus. Iar mica scărită atârnată de șaua calului a revoluționat modul de a face războiul și datorită acestui mic și în aparență nesemnificativ obiect, s-a dezvoltat întreaga societate medievală. Scara cu care oricine se putea urca ușor pe cal și descoperirea fânului ca hrană ideală pentru el, a permis întrarea cailor în orașe, chiar și în zonele cele mai reci ale globului.

LOS ALAMOS „maternitatea" monștrilor atomici

Suntem în anii 1942-1945. Două uriașe concentrări de inteligență științifică lucrau în paralel – în SUA și în Germania –, fără să se știe care este mai avansată în procesul realizării armei supreme: bomba nucleară. Cine o va pune primul la punct acela va câștiga al doilea război mondial. Cercetările se făceau într-un ritm infernal, în ambele tabere. În SUA funcționa „Proiectul Manhattan" condus (din octombrie 1942) de un general de brigadă, Leslie Groves, care habar nu avea de fizică nucleară.

Cele trei bombe nucleare realizate la Los Alamos: prima, cea testată la Alamogordo; a doua, botezată „Băiețelul" (ce va fi fost lansată la Hiroșima); a treia, numită „Grăsanul", pregătită pentru Nagasaki. Cursa pentru arma cea nouă începuse, de fapt, la 2 decembrie 1942. Atunci, într-un imens laborator secret, aflat sub copertina gradenelor stadionului universitar din Chicago, echipa lui Enrico Fermi a realizat prima reacție nucleară în lanț controlată.

LOVITURA DE GRAȚIE A SABOTORILOR

Competiția dintre fizicieni poate că n-ar fi fost transată fără contribuția acelor de sabotaj ale aliaților împotriva uzinelor germane de producere a apei grele. Una din acestea se afla la Vermok, în Norvegia. Cele o mie de bombe lansate la 16 noiembrie 1943 asupra ei nu provocaseră decât pagube neînsemnate. Alertați, naziștii au decis repatrierea stocului de apă grea. Pe traseul Norvegia – Germania, transportul secret parcurgea apele lacului Tinn cu ferry-boat-ul. Și o echipă de doar patru specialiști din Rezistența norvegiană a reușit să arunce în aer acel transport, în 20 februarie 1944. Germanii au pierdut atunci 613 kilograme de apă grea (moderatorul neutronilor ce bombardează nucleele de uraniu 235), iar în mai 1945, după victoria aliaților de la Strasboure (sub conducerea generalului Patton), americanii au descoperit că inamicilor le-ar mai fi trebuit... 700 de kilograme de apă grea pentru a atinge masa critică necesară fabricării bombei mult râvnite!

NIELS BOHR, UN VISĂTOR ÎNTR-O LUME DEZLĂNȚUITĂ

Pare greu de crezut dar, până în toamna lui 1943, savantul danez Niels Bohr (laureat al Premiului Nobel în 1922) continua să aibă o atitudine colegială, de adevărat om de știință, cu fizicienii germani. În Copenhaga ocupată de naziști, el studia fisiunea nucleară și nu refuza consultații pe această temă discipolilor săi, printre care Heisenberg și Weiszäcker.

Dar era nevoie de marele savant la Los Alamos. Cooptarea „visatorului" din Copenhaga a fost o aventură ca-n filme, regizată de serviciile secrete britanice. Deghizat și ascuns pe un vas pescăresc, ajunge în Suedia, apoi este „ambalat" printre bombe într-un avion bimotor și, după o cursă plină de peripetii, ajunge la Londra. Aici a intervenit momentul psihologic al întâlnirii secrete dintre Churchill și Bohr. Premierului i-a trebuit ceva timp pentru a-l convinge să treacă oceanul și să intre în „vânzoleala" de la Los Alamos. Acolo, în plin deșert al statului New Mexico, îl așteptau peste o mie de savanți, mulți dintre ei foști elevi ai săi, toți purtând pseudonime.

HARRY TRUMAN ÎL IMITĂ PE PILAT DIN PONT

Vicepreședintele democrat Truman ajunge șef la Casa Albă, după moartea lui Franklin D.Roosevelt, la 12 aprilie 1945. El nici nu avea habar de bombele atomice zămislite la Los Alamos, atât de strict era secretul acelei „maternități de monștri". Abia la 25 aprilie, ministrul de război Henry Stimson îl inștiințează și îl pune pe proaspătul președinte al SUA într-o grea dilemă: să aprobe atacul nuclear sau să fie invadată Japonia? Și atunci, pentru a dormi, totuși, cu conștiința cât de cât curată, Harry Truman formează un Comitet care să „recomande" guvernului SUA o decizie. Spălarea lui pe mâini s-a făcut în dauna a 12 persoane „best of all", implicate în Proiectul Manhattan, printre care și patru savanți: Robert Oppenheimer, Enrico Fermi (Nobel în 1938), Arthur Compton (Nobel în 1927) și Ernest Lawrence (Nobel în 1939). La 1 iunie 1945, Comitetul își prezintă concluzia, care începe astfel: „Bomba va fi folosită împotriva Japoniei cât mai curând posibil" (după calculele strategice, invadarea acestei țări ar fi făcut peste un milion de victime). Ceea ce a urmat, se știe. Mai rămâne însă o necunoscută, și anume atitudinea lui Hitler față de această problemă. Prin deciziile pe care le-a luat, practic, șeful celui de-al treilea Reich și-a încetinit singur cursa pentru bomba atomică. Fondurile alocate pentru acest scop au fost de numai 0,5 la sută din creditele folosite de SUA, Hitler arătându-se mult mai generos cu proiectele de realizare a rachetelor V1 și V2... Din fericire. *(PAUL IOAN)*

Un caz izolat în natură?

Mamiferele care respiră prin piele

DORIN MĂRAN

Puțin mai mare decât o boabă de orez, șoarecele marsupial al sfidează la naștere legile respirației mamiferelor. Specialiștii au constatat, cu stupoare, că, asemenea animalelor amfibii, el se oxigenează prin piele.

De la ființa umană până la balene, toate mamiferele respiră în același mod, cu ajutorul plămânilor. Toate, în afară de ... ul marsupial din specia *Amin-thopsis* care, imediat după naștere, respiră prin piele. Pentru prima oară, o echipă de specialiști din Australia și Canada a ... pus în evidență acest mod de respirație la un mamifer. Animalul amfibiu datorează într-o oarecare măsură schimburile gazoase – inspiră oxigen și expiră dioxid de carbon – epidermei, servindu-se însă, în același timp și de plămâni. La triton, de pildă (cu variații la diferitele specii) 70 la sută din schimburile gazoase sunt asigurate de ... piele și restul, de plămâni. La broasca râioasă însă, această proporție are tendința de a se inversa, ventilația pulmonară asigurând două treimi din respirație. Nu același lucru se întâmplă însă cu chițcanul de pădure din specia *Sminthopsis douglasi* care poate fi întâlnit în regiunea aridă din Julia Creek din nord-estul Australiei. În primele trei zile după naștere, 100 la sută din oxigenul său trece prin piele. Dacă animalele cu sânge cald nu pot respira normal prin piele, e pentru că au nevoie de foarte multă energie pentru a arde combustibilul care menține termostatul intern la un nivel constant și pentru a evita pierderile de energie și apă ale pielii. Micuțul marsupial, chiar și în buzunarul mamei sale, nu are nevoie de termoreglare. Cum se explică atunci faptul că pielea sa e suficientă pentru a-i asigura un minimum vital? Un studiu efectuat pe om indică faptul că epiderma sa nu poate furniza decât 2 la sută din schimburile gazoase. Consumul său de oxigen este constatat că, cu cât un mamifer e mai mic, cu atât e mai mare suprafața de piele raportată la masa sa corporală. Cercetările efectuate pe șoarecele marsupial, extrem de delicate, au dus la concluzia că în primele 3 zile de viață respirația sa se face integral prin piele iar pe măsură ce crește, contribuția pielii e din ce în ce mai mică, pentru a lăsa, în cele din urmă loc plămânilor. La subiecții de 20 de zile, epiderma furnizează o treime din schimburile gazoase. *Aminthopsis douglasi* e un marsupial din familia *dasiuridelor* care numără nu mai puțin de 52 de specii și se află pe cale de dispariție datorită despădurilor. Specialiștii cred că nu e vorba de un caz izolat și că e foarte posibil ca și alte marsupiale să se comporte din punct de vedere al respirației, în primele zile după naștere, în același mod. Cercetările actuale încearcă să elucideze misterele care înconjoară mecanismele respirației și ventilația plămânilor la toate mamiferele.

Un melc împotriva durerii!

Extrasă dintr-un melc marin tropical, o nouă moleculă analgezică mult mai eficace decât morfina a fost descoperită de George Miljanich, un neurolog de la Universitatea California de Sud (Los Angeles). Molecula blochează comunicarea dintre nervi și pare a fi lipsită de efectele secundare ale morfinei, neconducând la dependență, ca alte droguri antalgice. Noua moleculă a și început să fie produsă de firma americană Neurox Corporation, sub forma medicamentului cu denumirea comercială de „Ziconotide".

Femur sub vița de vie

Viticultorul francez Jean-Claude Guilhaumon a descoperit, pe terenul său, femurul unui dinozaur a cărui lungime, apreciază specialiștii, atinge 10 metri.

Un stilou... matematician

Acest stilou, inventat de un cercetător francez, scrie și calculează în același timp, rezultatul operației matematice fiind afișat pe un ecarn cu cristale lichide.

Pentru copiii subnutriți

Micuții din imagine nu are nici o legătură cu aurolacii de pe la noi. Punga pe care o duce la gură conține un produs alimentar – pe bază de lapte, vitamine, ulei și minerale – care-i ajută pe copiii subnutriți din lumea a treia să supraviețuiască.

Fotografii de la cititori

«Eu și prietena mea, maimuțica!»

IOANA CORINA LUPEANU – București

Atlantida a existat!

SIMPLE... COINCIDENȚE?!

DAN APOSTOL

Cu excepția influențelor antropologice (grupările albă și neagră), Lumea Veche nu pare să fi contribuit (sau în orice caz nu direct) la formarea populației, societății și culturii olmece. Mici asemănări există, spre exemplu *pectoralii* (bucăți de stofă împodobită cu pietre scumpe sau plăci de metal prețios purtate pe piept de bărbați), comuni demnitarilor olmeci și egipteni; la fel și obiceiul femeilor de a-și lăsa sânii sau întreg bustul neacoperit, comun în Egipt, Creta, Micene, Malta, Sardinia. Mai tulburătoare sunt însă monumentele „nr.2" din Potrero Nuevo și „nr.18" din San Lorenzo, reprezentând câte o dală de piatră, susținută pe umeri de personaje masive, încovoiate sub povară. O reluare a legendei lui Atlas? Sculpturi pe această temă au mai fost găsite în Creta, Malta, Egipt, oferindu-le grecilor încă un personaj pentru fascinanta lor mitologie. Desigur, astfel de elemente sunt, momentan, prea puține pentru a putea duce la o concluzie bine argumentată; nu este însă exclusă posibilitatea ca o parte dintre conducătorii olmecilor, acei „eroi", „căpetenii războinice" sau „mari preoți" asimilați statuilor europide de tip „Unchiul Sam" și capetele uriașe de tip negrid, mulatru ori afro-asiatic să fie urmași ai unor expediții, contoare sau colonii atlante.

Câte urme impresionante, câte dovezi incontestabile despre existența civilizației „fiilor lui Atlas" au rămas și stau astăzi la dispoziția cercetătorilor care nu sunt întotdeauna dispuși să le vadă?! Statuile monolitice din Honduras (7 m înălțime); uriașele piramide de la Sihuatan (Salvador), Cholula, Copán și Palenque (Mexic); sistemele de irigații ciudat de asemănătoare din Yucatán (Mexic), Nielta și Ronda (Spania), bazinul fluviului Orinoco (Brazilia), Egipt, Sumer și Italia etruscă; picturile murale egiptene din timpul Regatului Timpuriu (3000-2778 î.e.n.) și al Regatului Vechi (2778-2263 î.e.n.), arătând clar diferența antropologică dintre castele conducătoare (tip europoid pronunțat) și populația autohtonă (tipuri negroide, asiatice, orientale); folosirea unor elemente arhitecturale comune (construcția în trepte, bolta falsă, arcada ogivală, lipsa mortarului) atât în jurul Mediteranei (Egipt, Creta, Grecia Micenianã, Malta, Sardinia, Sumer, Fenicia), cât și pe coastele Europei de Vest (Spania, Portugalia, Franța), pe cele est-americane (Mexic, Guatemala, Honduras, Brazilia), pe insulele atlantice (Canare, Bermude) și la ruinele scufundate descoperite în jurul acestora; tradiția căsătoriilor cosanguine la familiile conducătoare din imperiile americane precolumbiene și regatul egiptean; mumificarea similară a morților în Egipt, Sicilia, Sardinia, Malta, Canare și cele două Americi; prezența unor mumii de oameni albi și blonzi cu aceeași grupă de sânge în Egipt, Canare, Maroc, Sardinia, Sicilia și Mexic; toate acestea și multe altele nu pot fi negate sau incluse, nici măcar forțat, în vechile modele interpretative.

Amprente ale spiritualității noastre

Biserica Sfântul Sava - Iași

Vestit pentru monumentele sale și mai ales pentru mulțimea bisericilor, orașul Iași a fost nu numai capitala Moldovei, vreme de trei secole, ci și un important centru cultural unde și-au desfășurat activitatea o seamă de cărturari vestiți ai neamului nostru. Arhitectura orașului devine reprezentativă, înălțând, mai ales cu începere din secolul al XVI-lea, o serie de edificii socotite pe drept cuvânt dintre cele mai frumoase din întreaga țară.

Monument istoric unic în felul său pentru întreaga arhitectură moldovenească este biserica Sfântul Sava, construită la sfârșitul secolului al al XVI-lea – începutul celui de al XVII-lea pe locul unei biserici mai vechi, de tip cruce greacă înscrisă. Biserica, așa cum ne apare ea astăzi este opera unui arhitect străin Gheorghe din Constantinopol. Inscripția grecească de deasupra intrării îl numește „căpetenie a meșterilor".

Monumentul are o serie de particularități neașteptate pentru arhitectura moldovenească. Spațiul ritual propriu-zis este larg dimensionat: 32 m lungime și 15 m lățime iar corpul clădirii are forma unei prisme masive de plan dreptunghiular. Spre răsărit se închele cu o absidă. Clădirea este încoronată cu două cupole cu un diametru mare, fiecare fiind înălțată pe câte un tambur cilindric scund. Înfățișarea generală a monumentului este complet diferită de arhitectura bisericilor moldovenești amintind mai mult o construcție otomană. Interiorul dovedește aceleași influențe. Arcele care susțin turlele au forma ușor frântă la cheie, ca și arcada, unică de altfel, care desparte naosul de pronaos.

Turnul clopotniță a fost adăugat în 1625, anul terminării bisericii. El este alipit pronaosului pe fațada dinspre sud și pe lângă camera clopotelor, deasupra intrării cuprinde o tainiță cu metereze. Meșterii moldoveni din prima jumătate a secolului al XVII-lea au reluat formulele acestei biserici pe care le-au tratat însă în spiritul concepției spațiale și plastice mai vechi.

Biserica Sfântul Sava din Iași a atras atenția unor călători străini din Moldova, că diaconul Paul de Alep care, călătorind în secolul al XVII-lea în Țările Române o aseamănă cu o moschee, recunoscându-i însă frumusețea. În biserica Sfântul Sava se află mormântul marelui cărturar român Alecu Russo, un motiv în plus de a ne apropia pentru o pioasă reculegere de acest sfânt lăcaș, monument de arhitectură.

IRINA STOICA

EFEMERUL REGAT CREȘTIN AL IERUSALIMULUI

Acum 900 de ani, prima cruciadă sau prima expediție de cucerire și colonizare, având un substrat ideologic creștin conturat de înaltul cler al bisericii catolice, în frunte cu papa Urban al II-lea, s-a soldat cu cucerirea Ierusalimului. Acesta se afla pe atunci sub dominație musulmană, iar califul Al-Amir al Egiptului organizase aici o puternică garnizoană. Dar supremația creștinilor a durat numai 88 de ani, din 1099 și până în 1187, când a luat sfârșit cruciada a III-a.

Poate fi considerată această victorie a armatelor conduse de Godefroy de Bouillon, Raymond de Saint Gilles și Tancred de Sicilia un triumf pe calea „eliberării Sfântului Mormânt", a Ierusalimului, considerat, atunci, a avea întâietate față de Roma? Peste nouă veacuri de la cele întâmplate atunci în Orientul Apropiat, părerile istoricilor sunt unanime: spiritul pacifist din primele secole de creștinism a fost metamorfozat, prin doctrina cruciadelor, într-un spirit agresiv mascat de idealuri teocratice. Convulsiile politice și economice ale Europei apusene, crizele de autoritate ale suveranilor pontifi – mereu în conflict cu puterea laică a împăraților, în special a celor germani –, sărăcirea profundă a straturilor inferioare ale populației au necesitat deschiderea unui nou orizont, a unei noi speranțe. Această deschidere trebuia să se facă în afara Europei, în interiorul căreia marii demnitari conștientizaseră faptul că trebuiau să păstreze o unitate ideologică – mult visata „respublica christiana".

Practic, chiar din stadiul de „embrion", ideea de cruciadă, de cucerire a Ierusalimului a fost una compromițătoare pentru creștini, conturându-se ca un „pelerinaj cu arma în mână". Modul de desfășurare a depășit orice imaginație. Ura, cruzimea dezlănțuită și jaful, caracterizând masacrele, pogromurile și însăși ocuparea Cetății Sfinte au stârnit o repulsie nedisimulată cronicarilor vremii. Istoricul francez L. Gabrieli amintește de un document de epocă în care se spunea că „sângele îi udase pe învingători până la șolduri". Lăcașurile de cult n-au mai fost respectate ca refugiu în afara violenței, zece mii de cetățeni pașnici, musulmani și evrei, au fost măcelăriți până la unul, iar trupurile adunate laolaltă au fost arse... În anul 1099 se sfârșea prima cruciadă, tristă pagină de istorie medievală a creștinismului apusean, când Dumnezeu devenise „eternul alibi". *(P. I.)*

BOTEZUL DOMNULUI (BOBOTEAZA) și IOAN BOTEZĂTORUL

PAUL IOAN

Icoană pe sticlă „Botezul lui Iisus"

Biserica ortodoxă prăznuiește, în ordine, două mari sărbători gemene: la 6 ianuarie Botezul Domnului (Boboteaza), iar în ziua următoare Soborul Sf. Proroc Ioan Botezătorul. Toate Evangheliile prezintă momentul Botezului lui Iisus în râul Iordan, în ținutul Betabara, acolo unde oficia Ioan Precursorul, ascetul ce-l aștepta pe Mesia purtând îmbrăcăminte din păr de cămilă și hrănindu-se cu lăcuste și miere sălbatică.

Iisus și Ioan s-au întâlnit pe când ambii aveau aproximativ 30 de ani. Diferența de vârstă era de șase luni. Unii bibliști, încercând să raționalizeze mesajul strict teologic, se întreabă: avea nevoie Mesia de botez? Dar întruparea Divină nu avea cum să fie atinsă de păcat (așa cum remarcă și narațiunea Evangheliilor privind ispitirea lui Iisus de către diavol), deci ceea ce ignoră „raționaliștii" este că Botezul Domnului este o confirmare lumească pentru Ioan că Fiul Omului a coborât pe Pământ: „Iar botezându-se Iisus, îndată ce a ieșit din apă, iată cerurile I s-au deschis și el (Ioan-n.n.) a văzut Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumbel și venind peste El... glas din ceruri a zis: Acesta este Fiul Meu cel iubit pentru care am binevoit". „Raționaliștii" se leagă de o întrebare pusă târziu de Ioan, pe când se afla în închisoarea lui Irod: „Tu ești cel ce vine, sau așteptăm pe altul?" (Matei 11/3). Numai că scoaterea din context a acestui verset este ilicită și ilogică. Ioan, izolat de cele ce se petrecuseră după Botez, primește de la Iisus mesajul minunilor săvârșite printre cei bolnavi și săraci, dar mai află că mulți din cetățile în care a propovăduit nu s-au pocăit. Deci Ioan nu se îndoia de identitatea divină a lui Iisus (nu se putea contrazice pe sine), ci de receptivitatea populației față de noua credință (să nu uităm lepădarea de trei ori a lui Petru și pipăitul rănilor Mântuitorului de către Toma, după Înviere).

Să nu uităm că, de Bobotează, credincioșii consumă „agheasma mare" și preotul stropește locuința cu această apă sfințită.

■ Bucurie de o clipă

COMORII NU I-A PLĂCUT DE NOUL STĂPÂN!

De multe ori, joaca unor copii se transformă într-un lucru cât se poate de serios. Cine şi-ar fi închipuit că o banală partidă de pescuit va stârni atâta vâlvă printre locuitorii localităţii Midurant (Franţa) şi va declanşa atâtea patimi?

Pe la mijlocul verii lui 1999, Michel, Justin şi Marc, trei băieţi având aceeaşi vârstă – 10 ani – se hotărâseră să pescuiască precum castorii sau vidrele, făcând baraje pe râul Caresse. Nu era prima oară când se distrau astfel, întrucât, mai mult decât peştii, îi interesau diversele obiecte cărate de apă. Cei trei făceau parte şi dintr-o echipă de cercetaşi, care curăţa de resturi menajere zona aceea muntoasă. Locul ales de ei nu era întâmplător. O legendă a locului susţinea că în zona aceea a râului îşi pusese capăt zilelor o prinţesă, Simone, împreună cu toate bijuteriile ei.

Într-o dimineaţă, Michel observă cum în vâltoarea apelor pluteşte un cauciuc de camion şi camera respectivă. Băieţii îl opresc şi, atunci când vor să-l ducă pe mal, constată că este foarte greu. Mai mult, ceva zornăia înăuntru... În câteva clipe, ei descoperă extaziaţi că în cameră fuseseră ascunse monede vechi de aur şi argint (bătute la finele secolului trecut), apoi fusese „peticită" la loc. În total, comoara avea aproape trei kilograme! Imensa lor bucurie a durat, din păcate, numai câteva minute. Puştii s-au văzut atacaţi de doi bărbaţi, loviţi cu mare violenţă, după care agresorii au dispărut în pădure. Ce se întâmplase?

Ziarele soseau la Midurant cu o zi întârziere, iar cei trei norocoşi nu aflaseră că tezaurul cu pricina fusese furat dintr-un muzeu din Dijon. Hoţii aruncaseră în râu „corpul delict" şi, scăpând de urmărirea poliţiei, pândeau recuperarea celor furate de-a lungul apei. Coincidenţa a făcut ca să ajungă din urmă „pachetul" chiar în locul de joacă al puştanilor... Dar întâlnirea cu copiii le-a fost fatală. Băieţii au dat alarma şi spre seară hoţii au fost arestaţi. *(P.I.)*

Cum s-a distrat lumea în prag de 2000

În timpul tradiţionalei curse de cai desfăşurate la Melbourne, în Australia, în fiecare ajun de Crăciun, pentru ajutorarea persoanelor handicapate, la un viraj mai strâns, calul Cogitate şi-a aruncat jocheul din şa şi s-a ciocnit în plină viteză cu un alt concurent, calul Blue Star. După un spectaculos flick-flack prin aer, conducătorul acestuia, englezul Andrew Payne a ajuns, în mod incredibil, agăţat de crupa lui Cogitate. Fără să-şi piardă cumpătul, călăreţul a reuşit să ajungă în şaua calului, pe care l-a condus apoi magistral, reuşind să câştige trofeul pus în joc, după o cursă fulminantă, în aplauzele miilor de spectatori. Deşi, conform regulamentelor oficiale, ambii cai ar fi trebuit descalificaţi, având în vedere specificul cursei, căreia i s-a făcut o popularizare intensă, „eroul" fără voie al ei, Andrew Payne a fost declarat câştigător... pe calul altuia! (G.T.)

■ Pentru amatorii de drumeţii

KENNEDY S-A REÎNCARNAT ÎNTR-O STÂNCĂ DIN HAWAII!

În ciuda imensei popularităţi de care s-a bucurat în viaţă şi mai ales după dramaticul său sfârşit, cel mai popular preşedinte american, John F. Kennedy, nu are nicăieri pe cuprinsul Statelor Unite vreun monument naţional ridicat în onoarea sa. Sigur, are o flacără veşnică ce arde în onoarea sa, un aeroport ce-i poartă numele, dar nici un edificiu comemorativ pe măsură, aşa cum au înaintaşii săi Washington sau Lincoln. Şi dacă oamenii s-au dovedit nepăsători faţă de cel care a dat o nouă faţă Americii, natura s-a simţit, probabil, datoare, să repare această indiferenţă, realizând ea însăşi ceea ce oamenii au sculptat în muntele Vernon (portretele a patru mari preşedinţi americani: Washington, Grant, Lincoln, Roosevelt). Pe insula hawaiană Maui, a fost descoperită, în urmă cu câţiva ani, o stâncă masivă, al cărei aspect duce cu gândul la profilul preşedintelui asasinat la Dallas! Descoperirea a dus la un veritabil pelerinaj, iar turişti din multe ţări, aflând de ea, au cerut să le fie arătată. Şi, pentru ca reţeta succesului să fie completă, s-a descoperit şi o legendă, conform căreia stânca ar fi adăpostit în piatra ei spiritul marii căpetenii hawaiene Kâuakaiwai, un personaj semi-legendar, despre care se spune că ar fi trăit pe la 1200 şi că ar fi cerut zeilor să-l metamorfozeze într-o stâncă, pentru a-şi veghea, şi de dincolo de moarte, poporul. În anii '60, hawaienii au remarcat însă asemănarea izbitoare a stâncii şi cu portretul tânărului Kennedy şi, după moartea sa neaşteptată, s-au gândit să rededice stânca lui. Dar acest lucru nu s-a întâmplat decât după ce vracii insulari, căzând în transă, au aflat că, într-adevăr, spiritul lui JFK se încarnase în roca! Se spune că însăşi Jackie Onassis, fosta soţie a preşedintelui, văzând stânca, ar fi rămas uimită de asemănare. Edilii locali se pregătesc acum să ia măsuri de a muta întreaga stâncă într-un loc mai uşor accesibil miilor de vizitatori. Singurii nemulţumiţi sunt ecologiştii şi o anumită parte a suporterilor fostului preşedinte, majoritatea oameni de vârsta a treia. „John n-ar fi avut nevoie de un asemenea circ, a declarat unul dintre aceştia canalului NBC. Ceea ce fac aceşti oameni este comerţ cu un simbol adulat de americani. Prin toată această mascaradă, tot ce-au reuşit să facă e să-l mai asasineze o dată pe Preşedinte!" *(G.T.)*

■ După 42 de ani, un fost campion de schi...

...A AFLAT CĂ ARE O FIICĂ

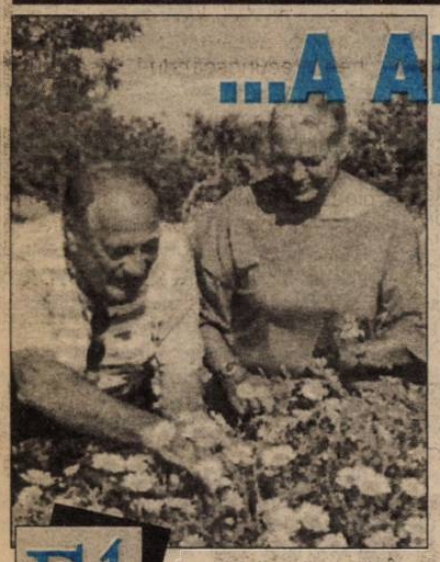

E1

are 66 de ani, ea 64. În urmă cu 40 de ani, între ei s-a declanşat aşa-zisul coup de foudre. E vorba de Jean Vuarnet, la acea vreme o speranţă a echipei franceze de schi, şi Christiane Veillon, o tânără din Lyon. După o scurtă poveste de iubire, destinul i-a separat. Jean şi-a urmat vocaţia, antrenamentele şi competiţiile l-au acaparat total. În 1960, triumfa la Jocurile Olimpice de la Squaw Valley. În acest timp, Christiane devenise mama unei fetiţe, fiica lui Jean. Părinţii tânărului campion erau singurii care au cunoscut, la vremea respectivă, situaţia în care se afla „fata lyoneză" după legătura pasageră cu fiul lor. Dar, tatăl lui Jean a găsit mai înţelept să-i ascundă acestuia adevărul pentru ca nimic să nu-i distragă atenţia de la cariera lui sportivă, în plină ascensiune. Şi astfel Jean a uitat-o pe Christiane, a cunoscut o altă tânără, pe Edith, a luat-o de soţie, apoi în familia lor s-au născut trei copii. La timpul potrivit s-a retras din activitatea sportivă, a dovedit un talent deosebit şi ca om de afaceri, a înfiinţat staţiunea Avoriaz, şi-a legat numele, ca patron, de o marcă de ochelari şi articole sportive şi viaţa a mers înainte. Nimic ieşit din comun până în 1995, când un eveniment incredibil avea să distrugă fericirea familiei. Edith şi unul dintre fiii lor, Patrick, membri ai sectei Templul Solar, aveau să-şi găsească sfârşitul pe 16 decembrie, împreună cu alţi 14 reprezentanţi ai Ordinului, într-o acţiune rituală sinucigaşă.

Printre zecile de scrisori de condoleanţe primite atunci de Jean s-a aflat şi una datată 23 decembrie şi expediată din Montreal. Era semnată de... Christiane. După cum avea să mărturisească mai târziu, Jean Vuarnet şi-a amintit instantaneu de fata de altădată, de care fusese îndrăgostit. Nu i-a răspuns imediat, dar după un timp i-a adresat o scrisoare de mulţumire, urmată de un schimb periodic de scrisori. În 1996, când Christiane a aflat că Jean va petrece revelionul la Pierre, unul din fiii lui care se ocupă de afacerile tatălui în Canada, i-a propus să se vadă. S-au întâlnit în magazinul ei de ciocolată franţuzească şi au rămas uimiţi să constate că sentimentele lor reciproce rămăseseră intacte, de parcă nu trecuseră mai bine de 40 de ani de când se despărţiseră. După câteva zile, Christiane l-a anunţat pe Jean că fiica ei de 42 de ani, Catherine, îi invită la ea. S-au dus împreună şi în clipa în care au sunat la uşă, Christiane i-a şoptit lui Jean: „Tatăl lui Catherine eşti tu". „Am avut sentimentul că mă prăbuşesc dintr-un copac înalt şi că încerc cu disperare să mă agăţ de crengi pentru a nu mi se sfărâma trupul în momentul căderii", mărturisea Jean mai târziu. Când a văzut-o pe Catherine a constatat fără dificultate cât de evidentă e asemănarea dintre ei doi. După ce a depăşit perioada de consternare, a simţit că în viaţa lui a intervenit un miracol, ca şi cum Dumnezeu îi oferea o compensaţie pentru nenorocirea prin care trecuse cu un an în urmă.

Totodată, şi-a dat seama că, în ciuda faptului că îşi petrecuse întreaga viaţă lângă Edith, n-o uitase pe Christiane aşa cum crezuse. Iar sentimentele erau reciproce, la fel de puternice şi de vii ca odinioară. Au hotărât să-şi continue viaţa împreună, ca şi cum, după o paranteză de peste... 40 de ani, aceasta şi-ar urma cursul ei firesc. Christiane s-a instalat în Franţa, împreună cu Jean, hotărâţi să recupereze anii pierduţi şi, în sfârşit, să-şi unească destinele, prin căsătorie. *(A. P.)*

Trădat de propriul avocat

Sean Granger fusese avertizat că avocatul John Harris pe care l-a ales pentru a-i proteja interesele, avea o faimă proastă. Cu toate astea nu a renunţat la serviciile sale pentru simplul fapt că niciodată nu avea nimic să-i reproşeze. Până într-o zi în care... Sean se afla într-o situaţie disperată. Avocatul său îl informase, din surse confidenţiale, că fusese confundat cu o persoană care comisese un jaf înarmat şi poliţia era pe urmele sale. Împreună cu avocatul său trebuia să se prezinte la procurorul districtual din Chicago pentru a pune capăt acestei farse a destinului. De la o vreme avocatul său era de negăsit. Secretara invoca tot soiul de motive care să-i justifice absenţa iar telefonul de acasă i se închidea ori de câte ori forma numărul. Într-o zi cei doi se întâlniră în faţa unui imobil. Avocatul s-a urcat însă repede într-o maşină cu o servietă în mână. Sean a luat un taxi şi a pornit în urmărirea avocatului. În spatele lor sirena unei maşini de poliţie suna întruna, strident, ameninţător. Sean era atât de speriat încât îi venea să sară din maşină. Un instinct puternic îl făcu însă să ia o decizie neaşteptată. Îi spuse şoferului să taie calea maşinii în care se găsea avocatul, fluturându-i o bancnotă de o sută de dolari sub ochi. Acesta acceleră şi după ce depăşi maşina urmărită, făcu un viraj brusc şi-i tăie calea. Avocatul încercă să-l ocolească şi se opri într-un pom. Reuşi însă să iasă din maşină ţinând servieta strânsă la piept dar după câţiva paşi se prăbuşi. Servieta se deschise şi din ea se revărsă un morman de bancnote. Din maşina poliţiei au coborât doi ofiţeri cu pistoalele îndreptate spre avocat pe care l-au imobilizat şi i-au pus cătuşe. Sean Granger aştepta să i se întâmple acelaşi lucru. Primi în schimb mulţumiri şi asigurări că totul era OK. Adevăratul infractor, care era şi complicele avocatului, îi oferise acestuia o mare sumă de bani ca să-l înfunde pe Sean. Poliţia era însă pe urma avocatului care mai avea la activ şi alte „farse". (D. M.)

JEFUIT DE UN PRIETEN

Gary Horner, un constructor din Cambridgeshire, Anglia centrală, era convins că e urmărit de ghinion şi că pierde tot timpul banii. A început să se supravegheze atent şi să numere banii lăsaţi acasă. Culmea, dispăreau şi de aici, la început sume foarte mici, apoi mai mari. Nu exista nici o urmă de efracţie, locuia singur şi tot singur îşi făcea gospodăria. În felul acesta i s-au „topit", în decurs de un an, câteva mii de lire. În cele din urmă s-a hotărât să cumpere o cameră de luat vederi, o cameră de securitate cum sunt cele din magazine, pe care a instalat-o în apartament. Spre marea lui surpriză l-a văzut pe cel mai bun prieten, Neil Bolderson, intrând în apartament cu chei potrivite şi „servindu-se" cu 120 de lire din sertarul mesei din bucătărie. Păgubaşul a fost cu atât mai surprins cu cât îl cunoştea pe hoţ de 18 ani şi încercase să-l ţină cât mai departe de treburi care i-ar fi adus necazuri. Hoţul şi-a recunoscut fapta şi a fost amendat cu 1000 de lire. (I. S.)

Săptămâna 7 - 13 ianuarie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.05 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Scena 15.30 Emisiune în limba germană 17.30 Cuvânt pentru necuvântătoare 18.05 Jumătatea ta 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Știrile de sâmbăta asta 22.10 Fotbal: Real Madrid – Corinthians 0.05 Film: „Miss Marple: Ala, bala, portocala" (Marea Britanie, 1984).

SÂMBĂTĂ 7.00 Știrile de sâmbăta asta (r) 8.30 Serial: „Odiseea" 9.10 Desene animate 10.00 Acum poți afla 11.00 Art-mania 13.30 Lumea și noi 14.00 Arca Marinei lansează apelul SOS 15.30 Documentar: „Forța naturii – El Nino" 17.20 Teleenciclopedia 18.05 Serial: „Mare schimbătoare" 19.00 Perechea potrivită 19.30 Serial: „Carol și compania" 20.00 Jurnal 20.30 Film: „Contele de Monte Cristo" (Franța, 1998, prima parte). Cu: Gérard Depardieu 22.15 Fotbal: Manchester United – Vasco da Gama 0.00 Film: „Șoapte în noapte" (SUA, 1992).

MELANIE GRIFFITH
TVR 2
duminică, 20.30

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deșteptător 8.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 9.30 Kiki Riki Miky 11.00 Viața satului 13.30 De luni până duminică 14.15 Național TV Bingo 16.50 Serial: „Blakenese" 17.45 Spectacolul lumii 18.15 Trupa de șoc 19.00 Perechea potrivită 19.30 21. Cu Ștefan Bănică Jr 20.00 Jurnal 20.30 Duminica sportivă 20.40 Zodia Vip 21.40 Film: „Clubul văduvelor" (SUA, 1992) 23.45 Pe față.

LUNI 12.00 Film: „Clubul văduvelor" (r) 14.15 TVR Craiova 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Agenția de plasare 18.05 Jumătatea ta 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Feliciy" 21.40 Cu ochii'n 4 22.10 Serial: „Justiție militară" 23.15 Recurs la morală 0.00 Marele Jazz.

MARȚI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 Serial: „Justiție militară" (r) 13.00 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.30 Convietuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.05 Jumătatea ta 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Telecinemateca: „Apă de ploaie" (Mexic, 1992) 22.50 Nu trageți! 23.20 A-Facerea.

MIERCURI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 13.00 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Teatrul Național prezintă: „Copiii soarelui" (r) 16.30 Medicina pentru toți 18.05 Jumătatea ta 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Film: „Mesagerul stelar" (SUA, 1997) 22.40 În flagrant 23.30 Cafe Corso 0.30 Lumea dansului.

JOI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 13.00 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Convietuiri 16.00 Pentru dv., doamnă! 17.00 La telefon, muzica populară! 18.05 Jumătatea ta 19.05 Amintiri din secolul 20 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Moștenirea" 22.00 Teatrul Național TV prezintă: „Copiii soarelui" (partea a II-a) 23.25 Punct ochit 0.25 Rock la miezul nopții.

tvr2

VINERI 7.00 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Piscina" (r) 8.30 Care pe care (r) 9.10 Limbi străine 9.50 Arca lui Noe (r) 13.00 Desene animate 13.30 De la lume adunate 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.40 Trupa DP2 18.00 Care pe care 19.40 Film: „Schimbări majore în ultimul moment" (SUA, 1983) 21.20 Eh, tinerii de astăzi... 22.05 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Public captiv" 23.00 Teatru liric: „Liliacul" de Johann Strauss 0.10 Nocturna.

SÂMBĂTĂ 9.15 Osia lumii 10.15 Serial: „Star Trek – Generația următoare" 13.00 Barocul... altfel 14.00 Serial: „Un înger adolescent" 14.25 Atlas 15.05 Serial: „Santa Barbara" 16.00 Documente culturale 18.25 Timpul trecut – Documentar 19.15 Videoclipuri 19.45 Serial: „Primul val" 20.35 Integrale 21.30 Lumea vitezei 22.00 Fotbal – Spania

DUMINICĂ 9.45 Pas cu pas 12.00 Arca lui Noe 13.25 Tradiții 14.00 Serial: „Un înger adolescent" 15.05 Serial: „Santa Barbara" 16.05 Galele TVR2 17.10 Povestirile operei – Aida de Giusepe Verdi 18.15 Un secol de cinema 19.40 Serial: „Primul val" 20.30 Film: „Rigorile armatei" (SUA, 1981). Cu: Melanie Griffith 22.05 Verde de micul Paris 23.05 Credo.

LUNI 13.00 Desene animate 13.30 La izvorul dorului 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.40 Trupa DP2 17.15 Călătorind prin țară 18.45 Se întâmplă acum! 19.30 Știri 21.30 E dreptul tău! 22.00 Lumea sportului 0.35 Nocturna.

MARȚI 7.45 Serial: „Obsesia" 9.10 Limbi străine 12.00 Documente culturale 13.00 Desene animate 14.00 Toți, împreună 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.40 Trupa DP2 17.45 Călătorind prin țară 18.00 Care pe care 19.30 Știri 19.45 Pagini din istoria teatrului românesc 21.15 Puls 2000 22.00 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Nu privi înapoi" 23.00 Teatru liric: „Liliacul" de Jonhan Strauss (ultima parte) 23.50 Nocturna.

MIERCURI 7.45 Serial: „Obsesia" 9.10 Limbi străine 11.15 Puls 2000 (r) 13.00 Desene animate 13.45 Toți împreună 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.45 Trupa DP2 17.45 Călătorind prin lume 18.45 Se întâmplă acum! 19.30 Știri 19.40 Film: „Băieții noștri" (România, 1959). Cu: Florentin Mosora, Iurie Darie 21.15 Mituri și istorie 22.05 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Amnezia" 0.55 Nocturna.

JOI 7.00 Serial: „Santa Barbara" 9.10 Limbi străine 9.35 Veni, video, vici! (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toți, împreună 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.40 Trupa DP2 17.45 Călătorind prin țară 18.00 Care pe care 19.30 Știri 19.40 Film: „Ultima misiune a lui Saint-Exupéry" (Franța, 1994) 21.15 Turnul de control 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Femeia perfectă" 23.00 Teatrul Național TV prezintă: „Oglindă" de Dumitru Solomon 0.25 Nocturna.

prima

VINERI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Exploziv (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Telenovela 18.00 Focus 19.00 Nadine Show 20.00 Alegeți filmul! 21.30 Real TV 22.45 Revista presei 23.00 Film artistic 1.00 Film artistic.

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 11.30 Sport Magazin 13.00 Motor 13.30 Apel de urgență (r) 14.30 Dosarele Y (r) 16.00 Serial: „Comisarul Rex" (r) 17.00 Telenovela 18.00 Focus 18.35 Popular divertisment 21.00 Film: „Cyborg" (SUA, 1989). Cu: Jean-Claude Van Damme 23.00 Show-ul de noapte 1.00 Film artistic.

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 12.00 Vacanță à la Petrișor 12.30 Tradiții 13.00 De colo colo 14.00 Cinemagia 14.30 Film: „Wyatt Earp: întoarcerea la Tombstone" (SUA, 1994) 16.00 Serial: „Detectivi de elită" 17.00 Telenovela 18.00 Focus 18.35 Film: „Un japonez în America" (SUA, 1986). Cu: Michael Keaton 20.00 Film: „Camorra" (Italia, 1986) 22.45 Revista presei 0.00 Sport magazin (r).

LUNI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Chic (r) 16.00 Nadine Show 17.00 Telenovela 18.00 Focus 19.00 Frontal 20.00 Dosarele Y 21.00 Serial: „Brooklyn South" 22.35 Politica de mâine 0.30 Film artistic.

MARȚI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Motor (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Telenovela 18.00 Focus 19.00 Karaoke Show 20.00 Film: „Zvonul care ucide" (SUA, 1995) 21.30 Bilanț 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Împotriva vântului" (SUA, 1948).

MIERCURI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Bilanț (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Telenovela 18.00 Focus 19.00 Karaoke Show 20.00 Serial: „Comisarul Rex" 21.00 Serial: „CI5: Profesioniștii" 21.30 Apel de urgență 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Omul maimuță" (SUA, 1948).

MICHAEL KEATON
PRIMA TV
duminică, 18.35

JOI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Apel de urgență (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Telenovela 18.00 Focus 19.00 Karaoke Show 20.00 Film: „Trenul evadării" (SUA, 1985). Cu: Eric Roberts 21.30 Exploziv 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Un tip minunat" (Anglia, 1936).

acasă

VINERI 5.50 - 12.30 Reluări 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Cancan" (SUA, 1960). Cu: Frank Sinatra.

SÂMBĂTĂ 5.50 – 11.45 Reluări 14.00 Acasă la Adina Cezar 14.30 Doctorul casei 15.00 Desene animate 16.00 Film: „Aprilie în Paris" (SUA, 1952) 18.00 Serial: „Micuțele doamne" 19.00 Serial: „Floare de aur" 20.00 Elvis – Regele rock'n roll-ului 21.45 Film: „Charro!" (SUA, 1969). Cu: Elvis Presley 23.30 Motown Live 1999.

DUMINICĂ 5.00 Serial: „Guadalupe" 5.50 – 14.00 Reluări 15.00 Desene animate 16.00 Fotbal: Il Calcio. Parma – Juventus 18.00 Serial: „Micuțele doamne" 19.00 Serial: „Floare de aur" 20.00 Acasă la români 21.30 Film: „O femeie independentă" (SUA, 1995) 23.10 Motown Live 1999 0.00 Fotbal Il Calcio: Fiorentina – Inter.

LUNI 5.50 – 12.40 Reluări 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Dosarul «Odessa»" (Germania /Anglia, 1974) 1.15 Serial: „Surorile".

MARȚI 5.00 Serial: „Guadalupe" 5.50 – 12.05 Reluări 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Mercenarul" (SUA, 1955) 0.50 Serial: „Surorile".

MIERCURI 5.00 Serial: „Guadalupe" 5.50 – 12.25 Reluări 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Ochii Laurei Mars" (SUA, 1978). Cu: Tommy Lee Jones 0.45 Serial: „Surorile".

JOI 5.00 Serial: „Guadalupe" 5.50 – 12.30 Reluări 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Clanul sicilienilor" (Franța/Italia, 1969). Cu: Alain Delon 1.00 Serial: „Surorile".

JENNIFER LOPEZ
PRO TV
joi, 20.00

PRO TV

VINERI 8.00 Film: „Night in the Show" (SUA, 1915) 8.30 Film: „Peștera monstrului sacru 5" (partea a II-a) 11.00 Film: „Masca" (r) 13.05 Serial: „Babylon V" 13.50 Serial: „Ani de liceu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Familia Bundy" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Pământul speranței" 18.30 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Dosarele X" 21.00 Serial: „Profiler - psihologia crimei" 22.05 Film: „Complot în Cairo" (SUA, 1993) 0.30 Serial „Criminaliștii" 3.00 Baschet NBA: New York – Orlando 5.30 Serial: „Suflet de femeie".

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Tânărul Hercule" 10.00 Serial: „Lois și Clark" 11.00 Film: „Nimic în comun" (SUA, 1986) 13.05 Serial: „Prietenii tăi" 13.30 Serial: „Dharma și Greg" 14.00 Generația PRO 15.00 Ce se vede 15.15 Serial: „Xena, prințesa războinică" 16.00 Serial: „Fete de bani gata" 17.00 Te uiți și câștigi! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Vacanța mare la PRO TV 21.00 Film: „Morocănoșii" (SUA, 1993). Cu: Jack Lemmon 22.55 Film: „Thunderheart" (SUA, 1992) 1.00 Film erotic: „Asemănare izbitoare" (SUA, 1997) 3.30 Serial: „Școala de profesori" 4.00 Serial: „Galactica".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Lassie" (ultimul ep.) 12.00 Profeții despre trecut 13.05 Serial: „Prietenii tăi" 13.30 Serial: „Dharma și Greg" 14.00 Prețul corect 14.30 Echipa mobilă 15.30 Serial: „Beverly Hills" 16.30 Super Bingo 19.00 Știrile PRO TV 19.30 Film: „Regele pescar" (SUA, 1991). Cu: Robin Wiliams 22.00 Film: „Râul ucigaș" (SUA, 1994) 0.00 Film erotic: „Prea frumos ca să fie adevărat" (SUA, 1997) 3.30 Serial: „Școala de profesori" 4.00 Serial: „Galactica" 5.30 Serial: „Suflet de femeie".

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 13.05 Serial: „Babylon V" 13.50 Serial: „Ani de liceu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Familia Bundy" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Pământul speranței" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 19.50 Chestiunea zilei 20.00 Film: „Întoarcerea tatălui" (Anglia, 1989) 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Serial: „Criminaliștii" 3.00 Serial: „Școala de profesori" 4.30 Serial: „Galactica" 5.30 Serial: „Suflet de femeie".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 12.30 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.05 Serial: „Babylon V" 13.50 Serial: „Ani de liceu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Familia Bundy" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Pământul speranței" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.00 Serial: „Melrose Place" 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Serial: „Criminaliștii" 3.00 Serial: „Școala de profesori" 4.30 Serial: „Galactica" 5.30 Serial: „Suflet de femeie".

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.50 Serial: „Ultima frontieră" 11.45 Serial: „Pensacola" 12.30 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.05 Serial: „Babylon V" 13.50 Serial: „Ani de liceu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Familia Bundy" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Pământul speranței" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 19.50 Chestiunea zilei 20.00 Film: „Academia de poliție VI" (SUA, 1989) 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Serial: „Criminaliștii" 3.00 Serial: „Școala de profesori" 4.30 Serial: „Galactica" 5.30 Serial: „Suflet de femeie".

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.50 Film: „Academia de poliție VI" (r) 12.30 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.05 Serial: „Babylon V" 13.50 Serial: „Ani de liceu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Familia Bundy" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Pământul speranței" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 19.50 Chestiunea zilei 20.00 Film: „Familia" (SUA, 1995). Cu: Jennifer Lopez 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Serial: „Criminaliștii" 3.00 Serial: „Școala de profesori" 4.30 Serial: „Galactica" 5.30 Serial: „Suflet de femeie".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Animal Show" 11.00 Serial: „Pe cont propriu" 12.00 Serial: „Baywatch Nights" 13.15 Serial: „Pretender" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 19.55 La mulți ani, Vouă! 20.00 Film: „Regăsirea" (SUA, 1994). Cu: Peter Strauss 22.30 Vitamina V... Veselie 23.30 Film: „Trecut periculos" (SUA, 1998) 5.00 Serial: „Dallas".

SÂMBĂTĂ 8.00 Fir întins 8.30 Desene animate 9.00 Serial: „Nightman" 10.00 Casa de piatră 11.00 Orient Express 13.00 Cu Țopescu de la A la infinit 18.00 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Film: „Joc mortal" (SUA, 1998) 22.30 Film: „Justițiarul" (SUA, 1981). Cu: Charles Bronson 0.00 Film: „Sahara" (SUA, 1943). Cu: Humphrey Bogart 1.45 Film erotic: „Emmanuelle 5" (SUA, 1987).

DUMINICĂ 8.00 Credința și viața 9.00 Desene animate 10.45 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 11.30 Buni prieteni 12.15 Seria Stan și Bran: „La pescuit" și „În permisie" (SUA, 1932) 13.00 Duminica în familie 17.30 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 22.30 Film: „Dispariția lui Vonnie" (SUA, 1994) 0.30 Film: „Crima" (SUA, 1991).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Hombres – Războiul sexelor" 11.00 Film: „Riscurile meseriei" (SUA, 1996) 13.15 Serial: „Pretender" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Lawless" 21.00 Serial: „Dublă identitate" 22.30 Prezentul simplu 23.00 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Twin Peaks" 5.00 Serial: „Dallas".

MARȚI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Hombres – Războiul sexelor" 11.00 Serial: „Pe cont propriu" 12.00 Serial: „Baywatch Nights" 13.15 Serial: „Pretender" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Film: „La limită" (SUA, 1996) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Twin Peaks" 5.00 Serial: „Dallas".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Hombres – Războiul sexelor" 11.00 Serial: „Pe cont propriu" 12.00 Serial: „Baywatch Nights" 13.15 Serial: „Pretender" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Film: „Arena morții" (SUA, 1990) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Twin Peaks" 5.00 Serial: „Dallas".

JOI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Hombres – Războiul sexelor" 11.00 Serial: „Pe cont propriu" 12.00 Serial: „Baywatch Nights" 13.15 Serial: „Pretender" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Serial: „V.I.P." 21.00 Serial: „Air America" 22.30 Brigada mobilă 23.00 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Twin Peaks" 5.00 Serial: „Dallas".

HUMPHREY BOGART
ANTENA 1
sâmbătă, 0.00

TELE 7 abc

VINERI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.10 Serial: „Secția de poliție" (r) 13.00 Cântecul și casa lui (r) 14.00 Documentar 15.30 Domino 17.00 Serial: „Medici la datorie" 18.00 Serial: „Omul și natura" 19.00 În justiție 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 23.20 Tentații 0.30 Ora H.

SÂMBĂTĂ 8.00 Știri 9.00 Țara spiridușilor 11.00 Lumea în Clipa 2000 (r) 13.00 Studioul „Tudor Vornicu" 17.00 Serial: „Celebritate" 18.00 Rendez-vous la Tele 7 19.00 Globetrotter 20.00 Telejurnal 20.45 Film: „Portret în grup cu doamna" (co-prod., 1977). Cu: Romy Schneider 22.30 Club ABC.

DUMINICĂ 8.00 Știri 9.30 Domino (r) 12.00 Îți mai aduci aminte, Doamnă? 13.00 Ora unu a venit 15.45 Drumuri printre amintiri 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forța destinului 18.00 Portretul unui artist 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 21.45 Film: „Lista neagră" (Franța, 1984) 23.15 Arcub Live.

LUNI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.30 Dintre sute de ziare (r) 12.30 Ora unu a venit (r) 15.30 Post Meridian 17.00 Serial: „Medici la datorie" 18.00 Serial: „Omul și natura" 19.05 Serial: „Secția de poliție" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Dincolo de stadion 0.30 Ora H.

MARȚI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.15 Studioul „Tudor Vornicu" (r) 15.30 Post Meridian 17.00 Serial: „Medici la datorie" 18.00 Serial: „Omul și natura" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Cutia Pandorei 22.45 24 din 24 0.30 Ora H.

MIERCURI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.15 Cutia Pandorei (r) 12.00 Dincolo de stadion (r) 13.30 Club ABC (r) 15.30 Post Meridian 17.00 Serial: „Medici la datorie" 18.00 Serial: „Omul și natura" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Reporter TELE 7 22.45 Serial: „Derrick" 0.30 Ora H.

JOI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.10 Practic la Tele 7 (r) 13.00 Drumuri printre amintiri 14.00 Portretul unui artist (r) 15.30 Post Meridian 17.00 Serial: „Medici la datorie" 18.00 Serial: „Omul și natura" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Linia întâi 23.00 Serial: „Derrick" 0.30 Ora H.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

FAȚA NEVĂZUTĂ A UNUI MONSTRU SACRU

Regizorul Stanley Kubrick și-a dorit să trăiască și în acest secol, al XXI-lea. Spera să atingă frumoasa vârstă de 90 de ani, dar, din nefericire, ceasul lui biologic s-a oprit pe neașteptate, în 7 martie 1999. Un perfid atac cardiac l-a smuls din această lume, lăsând întrucâtva neterminat filmul la care a lucrat până în ultima zi a vieții sale, „Eyes Wide Shut". Mai precis, acesta se afla în faza finală, de montaj. Sigur e însă faptul că, deși Stanley Kubrick nu a pășit fizic pragul acestui început de secol, numele său este adesea invocat, dat fiind succesul de care se bucură ultima lui creație ce-i are ca protagoniști pe Nicole Kidman și Tom Cruise, în ipostaze mai mult decât... incendiare.

Regizor genial

Născut la New York în 26 iulie 1928, Stanley Kubrick împlinise așadar 70 de ani, din care 50 de carieră artistică. A fost și este considerat un regizor de geniu, deși se numără printre puținii cineaști americani care a refuzat cu obstinație să se supună „conduitei și normelor" hollyood-iene. Intreaga lui operă exprimă, într-o manieră sau alta, propria-i personalitate, bazată pe convingerea că societatea reprezintă un instrument de alienare și de opresiune în care omul pendulează între agresivitate și tentația sinuciderii. Indiferent că e vorba de film de ficțiune, științific, politic, istoric sau de groază, regizorul ține să sublinieze, cu sânge rece, cu duritate și, uneori, cu umor negru, tarele umane ce pot duce lumea la pierzanie. Verdictul sugerat de el este unul singur: pentru a supraviețui, omul trebuie să renască sub o altă formă.

De-a lungul carierei sale, Kubrick a dat puține interviuri; se vorbea chiar despre teama lui paranoică față de presă. De aceea a fost aproape imposibil ca publicul larg să afle prin intermediul mass-mediei amănunte privind trăirile, ideile, preferințele, obsesiile, angoasele, stilul de viață... ale acestui creator de marcă al sfârșitului de secol XX. Abia după trecerea lui în neființă, Christiane, soția regizorului, a acceptat să contureze într-un interviu acordat revistei Paris Match „fața nevăzută" a acelui „monstru sacru" închis în el ca un animal tenebros, preocupat să elaboreze planuri diabolice, a acelui dictator fără suflet față de colaboratorii lui, a misoginului plin de ură față de femei..., după cum le plăcea unora să-l considere.

Un nonconformist timid

Kubrick nu se temea deloc de presă, povestește Christiane, dar avea motivele lui să refuze gazetarii. In primul rând, era un mare timid, în al doilea nu suporta să vadă de exemplu la televizor cineaști făcând plecăciuni în fața celor ce le-ar fi putut lăuda creațiile. „De ce-or face asta, se întreba el, nu-și dau seama că riscă să arunce propriul film în aer lansându-se în comentarii insipide?". Era cu adevărat convins că a vorbi de opera proprie e cel puțin o mare pierdere de timp, dacă nu o prostie.

Părea închis în el, de fapt în permanență căuta idei. Dormea puțin, maximum cinci ore pe zi, citea enorm, transformase casa într-un agreabil loc de întâlniri amicale și profesionale: pictori (colegi de breaslă ai soției lui), muzicieni, studenți (prieteni ai fiicelor lui), chiar și unii colaboratori de-ai lui, cum au fost soții Nicole Kidman și Tom Cruise. Vorbea ore în șir la telefon, petrecea mult timp pe Internet. Simțea nevoia să fie conectat cu întreaga lume pentru a putea analiza, de exemplu, cine știe ce detaliu dintr-un viitor film al lui, vreo nouă tehnică etc. În schimb, nu era deloc încântat să plece de pe domeniul său, Childwickbury House din Anglia, țara în care „a ancorat" în urmă cu două decenii, împreună cu familia. Nicăieri nu se simțea mai bine ca în acest conac de secol XVII, în care obiecte de colecție aparținând vremurilor demult apuse conviețuiau cu ultimele creații ale tehnicii: computer, cameră video, magnetoscop... Toate la un loc erau așa-zisele lui jucării.

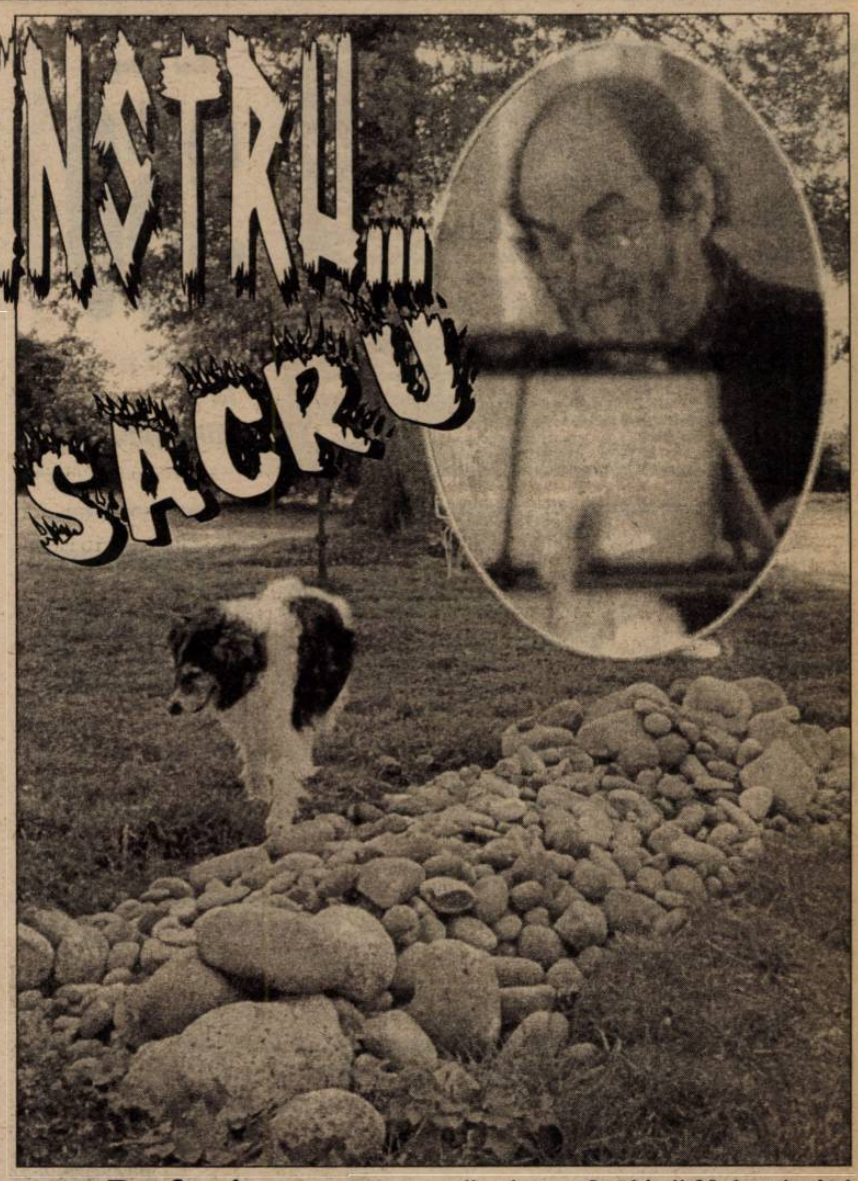

Perfecțiunea, un vis de neatins

Lui Kubrick nu-i plăceau vacanțele, le asocia cu ideea de plictiseală. Considera munca drept cea mai bună evaziune din rutină, dar nu în sensul de drog, ci ca pe o posibilitate de a descoperi tărâmuri noi, neumblate. De fapt, căuta perfecțiunea, deși nu se aștepta să o găsească vreodată. Niciodată n-a îndrăznit să spună: „Filmul meu e perfect". Așa se explică stilul de muncă epuizant pe care îl imprima actorilor, atitudinea lui de veșnic nemulțumit, înverșunarea de a ține totul sub control, cu atât mai mult cu cât în filmele sale, Stanley Kubrick nu este doar regizor, ci și producător, cameraman, specialist în decoruri și costume. Nu întâmplător, îi trebuiau câțiva ani pentru a pune totul la punct înainte de a începe turnările la un nou film. La 20 de ani, realiza primul lui film, cu bani împrumutați de la unchiul și tatăl său și atunci a învățat cum să drămuiască banii, fie ai lui, fie ai altor producători. Știa să procedeze în așa fel încât să cheluiască într-o săptămână cât alți cineaști într-o zi. De aceea își permitea să lucreze perioade lungi doar pentru un singur film. Varner Bros avea încredere deplină în el, îi lăsa libertate totală de creație, știa că Stanley Kubrick nu este genul de om care să risipească banii sau care să tot ceară suplimentări de fonduri.

Mai sigur pe apă decât în aer

La 19 ani, pe când era fotoreporter la „Look Magazine", viitorul regizor călătorea mult cu avionul, până când un coleg și-a pierdut viața într-un accident de avion. După un timp, destul de inexplicabil, Kubrick a primit un pachet cu resturi de haine culese de pe corpul sfârâmat al colegului său și camera video care-i aparținuse acestuia. A avut un șoc. Mai târziu, când a trebuit să plece cu avionul în Spania pentru filmări la „Spartacus" a constatat că are o frică imposibil de stăpânit față de avion. La întoarcere, teama s-a dovedit a fi vecină cu moartea, tradusă în stări de leșin, de pierdere a cunoștinței, însoțite de tremurături. A fost ultimul zbor cu avionul din viața sa. In ultimii 20 de ani, când era vorba de o călătorie absolut obligatorie din Anglia în Statele Unite, evident din motive profesionale, călătorea cu transatlanticul însoțit de familie. Drumul era lung, dar lui Kubrick i se părea agreabil mai ales că i s-a întâmplat adesea să facă muncă de montaj la bordul pachebotului.

Adio, haine scrobite

Kubrick a șocat întotdeauna prin ținuta vestimentară neglijentă, deși cei ce și-l amintesc dinaintea anilor 50 îl descriu ca pe un campion al eleganței. Actorul Kirk Douglas în acea ipostază l-a cunoscut. Dar, ulterior, s-a instalat dezinteresul sau poate spiritul de frondă, păstrat până la sfârșitul vieții. Christiane, soția lui, explică altfel: copil fiind, mama lui îl schimba de cel puțin trei ori pe zi în haine curate și bine scrobite. Pozele de pe vremea aceea reține imaginea unui copil țeapăn, încorsetat în hăinuțe frumoase, dar deloc prietenoase. Atunci să se fi instalat fobia? Cert este că mai târziu nici soția, nici fiicele sale ori prietenii n-au reușit să-l convingă să renunțe la imaginea unui om ale cărui haine păreau să se descompună, să se deșire. Dar Kubrick spunea că e adeptul ținutei militare, adică fără moarte, confortabilă și practică...

Eroare „medicală"

Lumea îl considera ipohondru, în timp ce familia asista neputincioasă la felul cum își neglija sănătatea. Fiu de medic, Kubrick avea repulsie de doctori și considera că el e cel mai în măsură să-și cunoască organismul și să-și aprecieze starea de sănătate. Din nefericire. În alte condiții, sub o adevărată supraveghere medicală, criza cardiacă ar fi putut fi prevăzută sau depășită, consideră Christiane. Dar, Kubrick avea și prostul obicei să nu se plângă niciodată. Nici măcar să spună: „Mă simt obosit." , deși muncea fără încetare, câte 14 – 15 ore pe zi. Dormea puțin, de parcă s-ar fi temut să nu i se întâmple ceva rău în somn. Și în somn s-a stins, fără suferință. Voia să trăiască 90 de ani, însă a plecat cu 20 de ani mai devreme.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

CU OCHII LARG DESCHIȘI

Ultimul film semnat de Stanley Kubrick – „Eyes Wide Shut" – este în viziunea multora excesiv de erotic. Nicole Kidman apare nud preț de mai multe secunde și, alături de Tom Cruise, trăiește momente de o intimitate șocantă. Care a fost intenția regizorului septuagenar când a pus în operă această peliculă?

◆ Ideea filmului era sădită în mintea lui Kubrick de peste 30 de ani în urmă. Scenariul filmului constă în adaptarea unei nuvele a lui Arthur Schnitzler, care într-atât l-a fascinat pe Stanley încât l-a determinat ca în 1968 să facă tot posibilul să cumpere drepturile de autor, în ideea transpunerii ei, cândva, pe ecran.

◆ Mulți au rămas uimiți văzând că regizorul, renumit pentru încăpățânarea sa de a nu face nici un fel de concesie industriei de la Hollywood, i-a ales pe Tom Cruise și pe Nicole Kidman în rolurile principale. Adevărul e că, de-a lungul anilor, tot „rumegând" la proiectul pentru acest film s-a gândit și la actorii cărora ar fi dorit să le încredințeze rolurile. La un moment dat, în mintea sa s-a fixat Woody Allen, întruchiparea perfectă a medicului și intelectualului cu un psihic oarecum deviat. Dar anii au trecut, și Kubrick a dat prioritate altui element pe care dorea să-l exploateze în film: ideea unui cuplu lipsit de prejudecăți și constrângeri, liber să-și exprime trăirile cele mai profunde în momentele intime. A considerat că un cuplu real și în viața de toate zilele, format din protagoniști deosebit de plăcuți la înfățișare, cu priză la public, lipsiți de inhibiții în fața camerei de filmat având-se în vedere relația matrimonială dintre ei este alegerea perfectă. De fapt, avea nevoie nu de genii, ci de doi tineri uniți în așazisul cuplu ideal contemporan.

◆ Kubrick, în ciuda faptului că și-a propus să realizeze un asemenea film, deși avea faima unui om diabolic și a unui dictator care voia să țină totul sub control, era un om rezervat cu un real simț al pudorii. Se spune că regizorul nu a asistat niciodată în mod direct la filmarea scenelor „fierbinți" (reluate de zeci de ori). Kubrick se retrăgea de pe platou, lăsându-și actorii singuri, sub o singură privire indiscretă: cea a aparatului de filmat. Ochiul lui de regizor analiza secvențele respective pe un monitor video.

◆ Kubrick nu a agreat niciodată ideea de a vorbi despre mesajul filmelor sale. Cu atât mai mult, această ultimă creație a sa nu avea cum să fie o excepție din acest punct de vedere. Dar, Catherine, căreia Kubrick îi vorbea despre ideile lui, și-a permis, după dispariția soțului ei, să facă unele aprecieri: „«Eyes Wide Shut» este un film despre complexitatea iubirii. Morala, dar nu în sens didactic, ar fi că dacă ai întâlnit persoana alături de care îți dorești să-ți petreci restul vieții, atunci ai grijă de ea, oferă-i întreaga atenție și apără cu îndârjire această legătură. În film, protagoniștii cuplului sunt „orbi", nu-și dau seama câtă suferință își oferă unul altuia și cum riscă să se piardă unul de altul la fiecare pas."

Memento

9 ianuarie – în anul 1954 a fost inaugurat Teatrul de Operă şi Balet din Bucureşti.

9 ianuarie – în anul 1934 s-a născut criticul şi istoricul literar Mircea Tomuş.

10 ianuarie – în anul 1799 s-a născut pedagogul iluminist Petrache Poenaru, inginer, matematician, inventatorul stiloului.

10 ianuarie – în anul 1869 s-a născut gazetarul şi memorialistul Valeriu Braniştе.

10 ianuarie – în anul 1939 a murit marea soprană Hariclea Darclée.

15 ianuarie – s-a născut Mihai Eminescu.

Mai sunt

360

de zile până la începutul Mileniului III

HOROSCOP 10.01 - 16.02

BERBEC (21.03 - 20.04): Se pare că va fi o săptămână cu destule momente de enervare, cu excese temperamentale inutile. De vină este Luna, care are o poziţie nefavorabilă faţă de Soare. Spre finele intervalului, sunt posibile probleme de sănătate.

TAUR (21.04 - 21.05): Principalul aspect al perioadei este ascensiunea curbei financiare, care vă rezervă surpriza unui maxim (joi sau vineri). Pe de altă parte, se pot ivi cheltuieli neprevăzute, aşa că fiţi cât mai prudent când „risipiţi" banii.

GEMENI (22.05 - 21.06): Pare să fie un interval propice stabilirii de noi legături sentimentale, cu mari şanse de a fi de lungă durată. Nu vă jucaţi cu ocaziile! Atenţie, curba financiară are o scădere accentuată până vineri sau sâmbătă.

RAC (22.06 - 22.07): În primele zile s-ar putea să vă urmărească neşansa – în ceea ce priveşte situaţia materială –, de aceea duceţi mâna la buzunar cât mai rar şi cu mai multă atenţie. Luni este foarte posibilă o întâlnire agreabilă, parfumată.

LEU (23.07 - 22.08): Se pare că sunteţi pus pe gâlceavă, nimeni nu vă intră în voie. Urmările unui conflict cu şefii îşi spun cuvântul, dar ar fi cazul să ştergeţi cu buretele cât mai repede amărăciunea din suflet. Miercuri veţi primi bani.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Se pare că va fi o săptămână monotonă, în care veţi avea răgaz să meditaţi la planurile dv. pentru acest început de an. Curba financiară staţionează, iar cea a psihicului demonstrează că vă domină pesimismul.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Cel mai remarcabil aspect al acestui interval este ascensiunea curbei financiare, de luni până miercuri, apoi descreşterea galopantă şi alarmantă. Puneţi-vă la adăpost de orice surpriză neplăcută, nu se ştie niciodată!

SCORPION (23.10 - 21.11): Suprasolicitările din ultimul timp parcă ar vrea să se răzbune, însă, sub ocrotirea înţeleptului Jupiter, veţi începe să vă dozaţi mai bine eforturile intelectuale şi fizice. Nimic nou despre bani, deocamdată.

SĂGETĂTOR (22.11 – 20.12): Nu vă lăsaţi ispitit(ă) de farmecul unei persoane adorabile de sex opus, în această perioadă vă pândesc numai capcane şi situaţii delicate cu deznodământ amar. Din fericire, situaţia financiară se îmbunătăţeşte lent dar sigur.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Având în vedere aspectul negativ pe care-l au Marte şi Uranus, sunt posibile divergenţe dure cu cei apropiaţi, adevărate crize de orgoliu, încrâncenări inutile. Dar nu uitaţi să zâmbiţi, joi sau vineri primiţi bani.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Aveţi nevoie acum de multă luciditate şi calm, s-ar putea ivi stresante probleme profesionale. Pe de altă parte, curba financiară prezintă oscilaţii alarmante, iar portofelul dv. nu suferă deloc de obezitate...

PEŞTI (19.02 - 20.03): Fantezia şi inspiraţia vor fi acum aliatele dv., iar spiritul de iniţiativă este mai accentuat decât de obicei. În consecinţă, se pare că veţi avea câteva reuşite importante, care vă vor rotunji, probabil, veniturile.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Pericle Martinescu, Leonid Dimov, Molière, (Jean-Baptiste Poquelin), Elvis Presley, Jack London, Charles Perrault, Rod Stewart, Faye Dunaway.

Serisori primite

La început de an nou 2000, mulţumim din suflet tuturor cititorilor fideli care n-au pregetat să ne transmită urările lor de bine. Redacţia noastră vă transmite, la rându-i, toate cele bune şi fie ca revista „Magazin" să răspundă în continuare interesului dv.

Daniela Cosmaru, Suceava: Una din cele mai simple metode pentru curăţirea blănurilor are în prim-plan tărâţele, creta sau rumeguşul de lemn cernut (să nu fie din conifere). Există şi varianta frecării cu o perie muiată în benzină (în care s-au pus solzi de săpun sau praf de detergent). Blănurile albe se şterg apoi cu făină de cartofi, care se scutură după ce a dispărut mirosul de benzină. Vatelina se curăţă la rândul ei cu o soluţie de spirt denaturat şi amoniac (părţi egale), la care se poate adăuga şi sare de bucătărie.

Tudor Doinescu, Bucureşti: Vă felicităm pentru uriaşa budincă de Crăciun – trei kilograme –, suntem siguri că a fost delicioasă. Dar dacă vreţi să stabiliţi un record demn de Guinness Book (Cartea Recordurilor Lumii), vă amintim că performanţa supremă în materie aparţine unei firme de profil din Kensigton, Australia. Budinca, fără egal până astăzi, a cântărit... 1,39 tone şi a fost „pregătită" în 25 de zile.

Tănase Constantin, Ploieşti: Pentru tratamentul natural vă trebuie un decoct de plante, care se prepară astfel: planta respectivă se umezeşte, apoi se pune la fiert în apă rece. Fierberea durează de obicei 10-15 minute, dar dacă este vorba de rădăcini sau de coajă, trebuie să dureze 30-40 de minute. După fierbere, se toarnă în vasul respectiv tot atâta apă fiartă câtă s-a evaporat.

Ceauşu Cornel, Piteşti: Problema nu poate fi rezolvată decât de un medic veterinar. În ceea ce priveşte accidentele cailor, ne face plăcere să amintim că în anul 1906, medicul specialist Gheorghe Udrischi a efectuat prima amputare a unuia din membrele anterioare ale unui cal, asigurându-i în acelaşi timp o proteză ortopedică funcţională. Sperăm să nu fie şi cazul armăsarului dv.

Rubrică realizată de
PAUL IOAN

De vorbă cu avocatul casei

Proprietatea comună a condominiului

D-lui Cernei Victor, Galaţi

Proprietatea comună a unui condominiu reprezintă toate părţile dintr-o clădire aflată în proprietate care nu sunt apartamente şi care sunt destinate folosirii în comun de către toţi proprietarii din acea clădire.

Legea 114/1996 modificată şi republicată în M.O. nr.393/31 dec. 1997 prevede la art.3 lit. c tot ceea ce cuprinde proprietatea comună şi anume, toate părţile proprietăţii care sunt în folosinţă comună ca: terenul pe care este construită clădirea, curtea inclusă, fundaţia, structura de rezistenţă, acoperişul, terasele, coşurile de fum, scările, holurile, pivniţele, subsolurile, casa scării, tubulatura de gunoi, rezervoarele de apă, ascensoarele. Proprietatea comună include instalaţii ale clădirii aflate în folosinţă comună cu care a fost înzestrată clădirea în timpul construcţiei sau cu care a fost dotată mai târziu de către proprietari, ca de exemplu canale pluviale, paratrăsnete, antene, instalaţii de telefonie, instalaţii electrice, conducte de apă, sisteme de încălzire şi conducte de gaze care pot trece prin proprietatea comună până la punctul de distribuţie din apartamentul individual.

De asemenea, Normele metodologice de aplicare a legii 114/1996 aprobate prin H.G. nr.446/1997 (M.O. nr. 203/21 aug.1997), prevăd la art.53 lit.b ca obligaţii ale proprietarilor şi pe aceea de a întreţine în bune condiţii spaţiile şi instalaţiile comune din interiorul şi din exteriorul clădirii (casa scării, casa ascensorului, holuri, instalaţii de alimentare cu apă, de canalizare, instalaţii de încălzire centrală şi de preparare a apei calde etc.) şi de a lua măsuri pentru repararea şi menţinerea în stare de siguranţă şi de funcţionalitate a locuinţei proprii.

După cum vedeţi, conductele la care faceţi referire sunt incluse, unele în cadrul proprietăţii particulare (cele din apartamentul fiecărui proprietar), iar altele în cadrul proprietăţii comune (cele aflate la subsolul blocului, cele situate între apartamente, pe holuri).

Vă precizez că în contractele de vânzare-cumpărare, pe lângă dreptul de proprietate exclusivă asupra apartamentului se prevede şi cota indiviză deţinută din părţile şi dependinţele comune ale imobilului. Cheltuielile pentru repararea conductelor aflate în proprietate comună sunt suportate de către asociaţia de proprietari, iar pentru cele din proprietatea particulară revin proprietarului în cauză. Pentru porţiunile de conducte aflate de-a lungul străzilor (subterane sau la suprafaţă) cheltuielile sunt suportate de către Regia respectivă. Evident că datoriile pe care asociaţia de locatari le avea faţă de furnizori sunt preluate de către asociaţia de proprietari întrucât, furnizarea s-a făcut către aceleaşi apartamente care au constituit înainte asociaţia de locatari. Pentru recuperarea debitelor, având în vedere că asociaţia de proprietari are personalitate juridică, puteţi formula o acţiune în justiţie (dacă sunt mai mulţi debitori câte o acţiune pentru fiecare în parte) în care să solicitaţi instanţei de judecată obligarea debitorului la plata sumei pe care o veţi indica în cerere, precum şi perioada de timp aferentă. Instanţa competentă este judecătoria în raza căreia se află imobilul respectiv. Asociaţia de locatari poate fi reprezentată în instanţă fie de către un avocat, fie de către preşedintele asociaţiei.

Dicţionar juridic: dreptul nepatrimonial (sau personal nepatrimonial) = acel drept subiectiv al cărui conţinut nu poate fi exprimat în bani.

Avocat NELI PĂDURARU

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

IKEBANA

În Japonia, ţara de origine pentru acest tip specific de aranjamente florale, *ikebana* constituie un element indispensabil vieţii de toate zilele. În *tokomana* (nişa nelipsită din locuinţa tradiţională japoneză) se găseşte întotdeauna, pe lângă stampa sau textul caligrafiat fixat pe perete, un aranjament de flori. După calitatea şi rafinamentul acestui aranjament, musafirul poftit într-o casă japoneză "poate citi" spiritul gazdei sale şi consideraţia pe care aceasta i-o acordă.

Pentru japonezi *ikebana* este o artă veche de peste 13 secole, care se învaţă şi se transmite din generaţie în generaţie şi care se perfecţionează în mii de şcoli concepute pentru acest domeniu. Numai şcoala Ohara, de exemplu, una dintre cele mai renumite din Japonia, foloseşte 50000 de profesori, maeştri în *ikebana*, pentru circa un milion de elevi.

Fiecare anotimp îşi are tipul său de aranjament floral, evocând în general teme cum ar fi scurgerea timpului sau transformările petrecute de-a lungul anului în natură. Primăvara, ikebana e compusă din curbe viguroase, cu ramuri înmugurite, pentru a sugera creşterea, evoluţia, viitorul. Vara, aranjamentele sunt mai bogate în elementele de compoziţie, cuprinzând flori întredeschise, care simbolizează plenitudinea

anotimpului. Toamna, ramuri în parte desfrunzite, frunze colorate, fructificaţii, sugerând trecerea timpului şi transformările prin care trece natura, alcătuiesc alt tip de aranjament. Iarna, se aleg ramuri nude, cu muguri abia vizibili, evocând natura adormită, dar şi ramuri de pin sau alte plante veşnic verzi, simbol al continuităţii vieţii. Despre originea *ikebanei* povestesc multe legende japoneze. Cert este că o dată cu pătrunderea budhismului în China, au apărut pe lângă altarele lui Budha mari buchete de flori aranjate cu artă. Aceste buchete voluminoase, numite mai târziu *Rikka*, simbolizau întreg universul. Reguli severe stabileau numărul, poziţia şi semnificaţia ramurilor. Cu timpul, stilul *Rikka* a evoluat, fiind înlocuit cu aranjamente mai puţin încărcate şi rigide, care se foloseau nu numai în temple, ci şi în locuinţe. Stilurile mai noi sunt apreciate şi astăzi, cum ar fi *Nageire*, aranjament în vase înalte, în care florile trebuie să apară într-o expresie cât mai naturală, şi *Moribana*, aranjament în vase plate, care sugerează adesea un peisaj în miniatură. *(A. Popescu)*

ŞAH **PROBLEMA DE AZI:**

Albul mută şi câştigă

ALEHIN – STARCK, 1921

1. Tg4!! D:e2 2. T:g7 + Rh8 3. Cg5 şi acum, imparabil, 4. Th7 ++ şi 5. Th8 mat. Partida s-a defăşurat altfel, poziţia reprezintă numai o variantă.

Verificaţi-vă cunoştinţele

ARIPI

1) Cine a confecţionat aripile de ceară ale legendarului Icar?

2) Care a fost primul pilot din lume care a zburat (1928) cu proteze la ambele picioare?

3) Cine şi când a realizat Statuia Aviatorilor din Bucureşti?

4) Cine a scris romanul „Aripi de zăpadă"?

5) Cine a fost interpretul principal al filmului „Aripioară sau picior"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) În bătălia de la Zama, Hanibal a fost învins de Scipio Africanul (205-183 î.Ch.). 2) Lucrarea „Bătălia broaştelor cu şoarecii" este atribuită marelui poet epic grec Homer (sec.VIII î.Ch.). 3) Uvertura simfonică „1812" este opera compozitorului rus Piotr Ilici Ceaikovski (1840-1893). 4) Tabloul „Atacul de la Smârdan" aparţine lui Nicolae Grigorescu (1838-1907). 5) Filmul documentar de război „Bătălia de la Midway" a fost realizat de regizorul american John Ford (1895-1973).

Poşta cititorilor

Irina Miresc – Bucureşti, *Corina Farcaş* – Timişoara, *Virginia Cristescu* – Sibiu, *Ilinca Simion* – Bacău, *Viorel Cristea* – Urziceni, *Cornel Croitoru* – Bucureşti sunt cei care au răspuns corect la întrebările noastre.

Cornel Croitoru – Bucureşti. Vă mulţumim pentru aprecieri. S-ar putea să mărim numărul întrebărilor pentru a acoperi o arie cât mai largă. Oricum vom reveni asupra unor teme. *(Irina Stoica)*

Perspicacitate

DIFERENŢA

În aceste desene se află un element care nu este respectat în celelalte. Vă invităm să-l găsiţi.

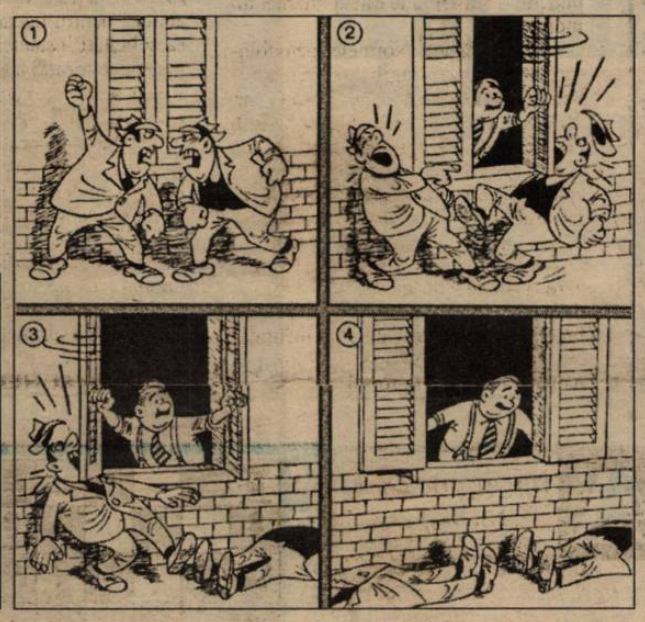

În desenul 4 jaluzelele sunt prezentate în mod eronat faţă de celelalte trei dispuse spre interior în timp ce în desenul 4 sunt dispuse spre exterior.

Umor

Doi vecini au fiecare în curte câte o fântână. O săptămână întreagă unul îi cere celuilalt câte o găleată cu apă.

- Dar, ce, vecine, întreabă acesta din urmă, ţi-a secat fântâna?

- Nu, dar a căzut soacră-mea în ea şi nu-i ajunge apa decât până la gât!

O mamă telefonează la redacţia unui ziar, anunţând că a născut şapte gemeni. Secretara, care n-a înţeles prea bine ultimele cuvinte, întreabă:

- Vreţi să repetaţi?

- Vai de mine, sper că nu! sună cu promptitudine răspunsul.

- Ce zice soţia ta când te întorci acasă aşa de târziu?

- Nu sunt însurat!

- Atunci de ce te întorci aşa de târziu?

- Ai auzit că Gică s-a lăsat de băut?

- Nu mai spune! şi când îl înmormântează?

- Cunoaşteţi stenografia? este întrebată o tânără candidând la postul de secretară.

- Nu încă, dar o vorbesc la perfecţie!

- Când ai şi tu de gând să te maturizezi, să devii adult? îşi întreabă un funcţionar colegul de birou.

- Ah, e prea târziu să mă mai schimb!

- Pentru aşa ceva nu e niciodată prea târziu!

- Atunci ce rost mai are să mă grăbesc?

A venit iarna

ORIZONTAL: 1) Poet simbolist, autorul poeziei „Tablou de iarnă" (George) – Plantă tehnică. 2) Scriitor francez, autorul poemului „Trandafirii iernii" (Louis; 1897-1982) – Se schimbă iarna. 3) Se sfârşeşte iarna! – Zăpadă – Ten! 4) Poartă sacul lui Moş Crăciun - „...de zăpadă", poezie de Nicolae Tăutu. 5) Un crai de la răsărit – Se exprimă în linişte pe scenă – Bun la răcituri (pop.). 6) Ger! – „Comitetul Internaţional al Crucii Roşii" (siglă). 7) Localitate turistică, pentru practicarea sporturilor de iarnă, din Bohemia Orientală – Poartă darurile lui Moş Crăciun (pl.). 8) „...crai de la răsărit", compoziţie corală de Constantin Baciu – Divinitate slavă. 9) Poezie tematică din volumul „Ape şi plute", de Constanţa Buzea. 10) La o sanie cu zurgălăi – Poet rus (1895-1925), din a cărui lirică am ales poezia „Pe-ntâia zăpadă păşesc în neştire".

VERTICAL: 1) Autorul poeziei „Ninsoare" (Ion, 1914-1987) – Scriitor român (n. 1928), semnatarul romanului „Grindina" (Nicolae). 2) Scriitor contemporan, autorul poeziei „Sorcova" (Horia) – A împodobi bradul. 3) Cornel Albu – Autorul poeziei „Iarnă blajină" (Tudor). 4) „Pădurile-s goale, ...reci", poezie de Serghei Esenin (sg. neart.) – şipcă (reg.). 5) Mov, din spate! – Paul Eluard. 6) Duşman - „Pe... nins", poezie din creaţia lui Ion Pillat (neart.). 7) Autorul partiturii „Zboară săniuţă" (Vasile, n. 1922) – Zina Ene. 8) Poet contemporan, autorul volumului „Flacăra zăpezii" (Liviu). 9) „Zăpezi fără...", un alt volum liric, semnat Nicolae Dragoş (pl.). 10) Sub dansul fulgilor de nea – Localitate în Filipine.

CRISTIAN ALDEA
Breaza - Prahova

PAR(anormale) de Toţ PAN

Soluţia careului **„SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI"**

Orizontal: **COLINDATOR - ARATARE - SA - DAR - SURI - C - O - MB - MIORI - URARI - AVUT - RA - AJUN - BU - IROD - M - MIR - ID - DATINI - STEA - NORI - IA - CRACIUN.**

Ştiaţi că...

...Baba Novac (c. 1530 – 1601) nu este doar un personaj de legendă? El a fost haiduc şi căpitan în oastea lui Mihai Viteazul, distingându-se în bătălia de la Şelimbăr şi în campania din Moldova. După moartea voivodului, a fost jupuit de piele şi ars de viu la Cluj, din ordinul nobilimii maghiare.

...tămâia este o răşină cu miros aromatic obţinută de la un arbore mic din familia Bruseraceae? Acesta creşte în Africa Centrală şi Arabia.

...geologul francez Pierre – Marie Termier (1859 – 1930), profesor la universităţile din St. Etienne şi Paris a elaborat o sinteză tectonică a Munţilor Carpaţi? El a fost totodată membru de onoare al Academiei Române.

...motanul lui Anatole France (1844-1924) se numea Hamilcar? Stăpânul său l-a amintit în numeroase opere ale sale.

...cea mai mare bibliotecă europeană din zilele noastre este Biblioteca Naţională din Paris? Ea a fost organizată în forma actuală încă din 1926.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	10500 LEI	❑ 4 LUNI	45500 LEI
❑ 2 LUNI	21000 LEI	❑ 5 LUNI	56000 LEI
❑ 3 LUNI	35000 LEI	❑ 6 LUNI	70000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie*, vor participa la trageri la sorţi, la care pot câştiga valoroase premii în bani şi obiecte!
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„MIEDII"

CAPTARE DAT ÎN VILEAG	R	MURAT LUNARĂ	A	INTRAGĂ PE LAC	I	OPUSCUL APĂ LA PARIS...	C	MĂSURĂ FIZICĂ IULIE	E	FACE PLANURI FACE CURENT...	S
D	E	S	C	O	H	S	P	I	R	A	T
LUCIOASE LIPICI	C	E	R	A	T	E	SURSĂ DE LAPTE MEDIC	U	G	E	R
P	E	L	I	C	A	N	O	L	CURĂ! BIS!	R	A
CAPETE! PLĂMÂNI SĂNĂTOŞI	P	E	T	VEHICUL DORNICI	C	A	R	POFTĂ BOLD	Ş	A	T
T	T	N	ACUT! CARNE!	A	T	CLAPE PLANTĂ	T	A	S	T	E
TÂRG PIATRĂ DE HOTAR	I	A	R	M	A	R	O	C	DIN VOGĂ! PĂCLĂ	O	G
B	O	R	N	A	DIN MAPĂI PERSIA	A	P	CERE! MIEZUL ACŢIUNII	C	R	DIRECŢIE
SODIU CALCIU	N	A	STRIGĂ ÎNTRE-BARE	T	I	P	E	T	E	DEOSEBIT DE DES	Ş
C	A	HOLURI AMARI	C	O	R	I	D	O	A	R	E
BRODAT CU RÂURI ULTIM	T	A	U	R	A	T	MUNTEAN	I	T	A	N
T	E	R	M	I	N	A	T	PRĂJIT BINE	A	R	S

Dezlegarea integramei ***„LA MULŢI ANI!"***

Orizontal: L - N - D - SIR - I - A - V - D - R - M - C - SANATATE - OMIEDEANIDEPACE - MOSCRACIUN - LATIN - EVOCAT - PURI - UR - AR - TIPAT - SCENETA - LOTERIE - ARAMA - AA - OL - SET - ETC - TINTIT -TI - D - DORIT - RE - I - VA - ANA - IANUARIE - OERI - NAMILA - ISAC - ARCAN - INTINA - N - SORICI - ALTAI - CON - ANCA - CIOCNI - INARI - TARANCI - AIA.

SPORT FLASH

MOTOARE Nu întâmplător, 145 de maşini, 208 de motociclete şi 188 de camioane au fost aliniate la picioarele Turnului Eiffel cu două zile înainte de Anul Nou, pentru că pe 6 ianuarie începe raliul Paris-Dakar-Cairo. Mii de oameni din Paris s-au înghesuit să arunce o privire şi să-şi facă o imagine a forţei motorizate ce se va pune în mişcare peste câteva zile. Pe participanţi îi aşteaptă 17 etape şi 11.000 de kilometri care probabil vor părea mult mai mulţi, ţinând cont că vor străbate şapte ţări ale Africii de Nord cu forme de relief extrem de solicitante: Senegal, Mali, Burkina Faso, Guineea Bisau, Nigeria, Libia şi Egipt. Favoritul la categoria maşini de teren este câştigătorul de anul trecut, francezul Jean-Louis Schlesser, pilotând un Renault Megane Buggy. Tot un francez este cotat cu prima şansă şi la clasa motociclete. El se numeşte Richard Sainct, poartă tricoul cu numărul de concurs „1" şi se va afla pe şaua unui BMW.

SCHI Sabine Egger a demonstrat că este încă un „nume" în lumea schiului mondial după ce a câştigat ultimul slalom al anului 1999, cel de la Lienz, din Austria. Schiind „pe teren propriu", ea a reuşit cel mai bun timp cumulat al celor două manşe de concurs (1.31.840) chiar dacă după prima coborâre se clasase doar pe locul 11. Traseul de concurs a fost dificil şi plin

Sabine Egger aflată în picaj, pe schiuri în loc de aripi, spre linia de sosire.

de denivelări. Pe locul doi s-a clasat neaşteptat slovena Natasa Bokal, însă cea mai mare surpriză a zilei s-a numit Karin Koeller. Sportiva austriacă a oprit acele cronometrului în manşa a doua la 45 de secunde şi 420 de sutimi, într-o coborâre ce s-a dovedit a fi cea mai rapidă pe acel traseu. Ea ocupase poziţia 27 în prima manşă, dar parcursul excelent din partea a doua a întrecerii i-a adus medalia de bronz.

ATLETISM Mileniul a ajuns în multe locuri mai devreme cu un an decât spune calendarul. Astfel, pe 1 ianuarie 2000, Roma a găzduit „Maratonul Mileniului", câştigat de kenyanul Josephat Kiprono. Au existat multe voci care au încercat să denigreze sportivitatea acestei întreceri, spunând că se va alerga doar pentru camerele de filmat şi nu pentru o întrecere adevărată. Însă nu a fost deloc aşa. Timpul reuşit de atletul african, 2 ore 8 minute şi 27 de secunde, a fost doar cu un minut mai slab decât recordul acestui traseu. Alergând cot la cot cu favoritul local Giacomo Leone, Kiprono s-a desprins cu trei kilometri înainte de final pentru a trece linia de sosire primul şi a câştiga al doilea său trofeu important în ultimele 4 luni.

FOTBAL Marile cluburi europene de fotal se află la început de an într-o mare pană. Nu din cauza „virusului" anului 2000, ci din cauza „virusului african", mai exact a jucătorilor africani care se întorc la echipele naţionale pentru meciurile din Cupa Africii. Calendarul foarte încărcat creează astfel de probleme jucătorilor care se află în imposibilitatea onorării contractelor cu echipele de club pentru a reveni sub culorile naţionale, atunci când este nevoie. Astfel, Leeds United îl va pierde pentru trei meciuri din Cupa Angliei pe Lucas Radebe. Mark Fish de la Bolton Wanderers se află în aceeaşi situaţie. Ambii jucători sunt vedete ale fotbalului african. Arsenal va juca temporar fără Nwankwo Kanu şi Celestine Babayaro. Internaţionalii marocani Mustapha Hadji şi Youssef Chippo vor absenta din lotul lui Coventry City. Nu numai cluburile engleze suferă de acest „virus". În Franţa, Paris St. Germain, care a progresat enorm mulţumită africanilor Austin Okocha, Godwin Okpara şi Alou Cisse, va trebui să se mulţumească fără ei. În Spania, poarta echipei Deportivo La Coruna va fi mai goală timp de trei săptămâni fără Jacques Songo'o. Cel mai bun golgheter din Bundesliga, Adel Sellimi, va trebui să se întoarcă în Tunisia pentru trei săptămâni, însă el se va putea întoarce la timp în Germania dacă va avea „norocul" ca echipa sa să nu ajungă în semifinale. „Italienii" Sunday Oliseh şi Taribo West se vor întoarce şi ei în ţările calde", tot pentru Cupa Africii. Una peste alta Europa va fi mai albă la început de an.

G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Mini-interviul săptămânii

VIORICA CORTEZ, mezzosoprană

„NU TRĂIEŞTI DECÂT PE SCENĂ"

– Stimată Doamnă Viorica Cortez, cu ce prilej din nou în ţară?

– De obicei venim cu ocazia sfintelor sărbători. De data aceasta însă am fost invitată să fac parte din juriul Concursului Internaţional „George Enescu" şi, profitând de ocazie, ne-am bucurat să revenim acasă.

– Cum sunt tinerii care s-au prezentat în Concurs?

– Cu un nivel frumos, voci frumoase şi mai ales o pregătire remarcabilă. Cu mare plăcere am constatat că şcoala românească de canto continuă tradiţia de mare şcoală!

– Aţi avut parte să cântaţi pe scenele noastre într-o vreme de aur a operei româneşti. Vă mai amintiţi de vremea aceea?

– Pe atunci încă mai era ultima parte, coada cometei de aur a cântului românesc.

– Cum te simţi când te afli pe o mare scenă de operă?

– Păi ...la fel ca pe una mică, doar că este mai mare!

– Şi cum se desfăşoară viaţa unui mare cântăreţ de operă, traversând lumea de la Paris în Statele Unite şi de aici în Asia şi atâtea alte locuri?

– Am trăit ani de zile, după ce am plecat din ţară, această epocă ce se cheamă „star system". Nu aveai timp nici să respiri, nici să vezi stelele sau Soarele, nici să ştii dacă este vară sau iarnă. Permanent în avion, dintr-un hotel în altul de pe o scenă pe alta... Nu trăieşti decât pe scenă.

– Aţi avut un partener preferat?

– Nu. (Intervine Adolph, soţul său: „Ba da, pe mine!") Bravo, aşa este, pe Adolph. Dar pe scenă nu pot spune că a fost unul anume. Pentru că am avut bucuria să cânt cu toţi aceşti mari tenori, baritoni, başi, soprane, pe care toată lumea îi cunoaşte: Pavarotti, Domingo, Careras, Alfredo Kraus, Jon Vickers, Caballe, Madame Birgitt Nilsson şi alte mari cucoane ale cântului...

– Altfel, cu ce vă mai înfrumuseţaţi viaţa?

– Păi, în sfârşit trăim! Până acum am fost aruncaţi în vâltoarea vieţii şi am fost furaţi de probleme – ca toată lumea de altfel. Acum am început (nu ştiu dacă voit sau nu) să profităm de viaţă. Adică să trăim, să ne bucurăm de fiecare clipă, de fiecare rază de soare şi de mângâierea pisicilor noastre pe care le adorăm. Vara aceasta am cules ciuperci, soc, am făcut sirop de soc, şi dulceaţă de zmeură... Vedeţi, acestea sunt plăceri pe care nu le-am putut gusta pe vremuri... Mai înainte participasem la o gală pentru un mare bariton, pe urmă am fost la Roma pentru o conferinţă a lui Adolph despre romanitatea Românilor şi Uniunea Europeană – vedeţi că suntem în actualitate!

– Cu ce gânduri plecaţi?

– Cu un pic de tristeţe. Nu atât pentru noi, cât pentru cei pe care îi iubim şi pentru ţara în care ne-am născut şi în care am învăţat. Vreau să spun însă că omul speră şi bine face. Şi eu sper să fie mai bine.

MIHAELA DOROBANŢU

DISTRACŢIE pentru curajoşi

Pentru plonjoarele din Polinezia, trambulinele nu mai sunt destul de înalte şi pentru aceste săritoare nu mai dau satisfacţii, aşa că acum lansarea se face din elicopter, de la 20 de metri înălţime, în apa translucidă a Oceanului Pacific. Acest salt prezintă mari pericole. Palele elicopterului nu iartă nici o greşeală în mişcare. De la această înălţime şocul cu suprafaţa apei poate fi fatal. Pentru a se micşora forţa de izbire corpul trebuie să fie perfect vertical când penetrează oceanul, deşi atletele execută, în timp ce se află în aer, diferite figuri. Şi totuşi, riscurile învinse se adaugă plăcerii de a plonja.

Ce le trece unora prin minte?!

◆ *Concursurile „domestice" cu săniuţele sunt ceva obişnuit în toată lumea (unde clima o permite). Dar atunci când îndrăgitele vehicule hibernale sunt pilotate de animale, lucrurile iau o întorsătură extrem de atractivă. Poate că cea mai bizară cursă este aceea în care zburdă pe derdeluş săniuţe „conduse" de... canguri. În zona muntoasă a Californiei se desfăşoară o astfel de competiţie, iar protagoniştii – aduşi cu multă cheltuială din Australia – sunt înveşmântaţi în hăinuţe groase.*

◆ *La Auksaalen, în nordul Finlandei, se desfăşoară un interesant concurs de săniuţe pilotate de pui de urs, cu vârste cuprinse între 1 şi 2 ani. De remarcat faptul că nu pot fi aduşi pe derdeluş decât puii orfani, crescuţi de fermieri. Nici o ursoaică nu şi-ar lăsa progenitura să devină subiect de distracţie fie şi pentru o singură zi.*

◆ *În Groenlanda se organizează periodic un concurs „palpitant", la care focile sunt înhămate la un fel snow-board. Ele se ajută de membre pentru deplasare, dovedindu-se extrem de dibace şi graţioase. Numai că, pentru încurajare, stăpânii tărăsc înaintea lor câte un peşte dolofan, dar asta nu se poate numi mituire...*

◆ *La fel de ciudată este apariţia pe o sanie a unei maimuţe capuccino, micuţe dar foarte isteţe. Unele spectacole de circ le folosesc la competiţii de viteză, pe mini-pârtii de zăpadă artificială. Ele se pricep de minune şi să mâne câinii înhămaţi la săniuţe speciale.*

Dacă nu v-aţi atins de ea la Revelion

Ştiţi de ce e proastă berea nealcoolizată?

De ce berea lipsită de alcool are un gust mai mult sau mai puţin dezagreabil? Pentru că ea conţine o aldehidă specifică. Aceasta este concluzia unei echipe de la Universitatea de Louvain care a comparat berea amintită cu cea alcoolizată. Microbiologii speră să îmbunătăţească gustul şi calitatea berii fără alcool eliminând posibilităţile de apariţie a acestei aldehide.

BANANE SONORE

Papetăria japoneză Yamaichi Washi Kogyo a găsit o metodă prin care cozile de banane au fost transformate în hârtie, aceasta urmând a fi folosită ca membrană la difuzoare. După cum susţine Rikio Imanura, preşedintele papetăriei, această nouă hârtie îndeplineşte toate condiţiile. Ea este uşoară, elastică, ameliorează considerabil calitatea sunetului şi nu este influenţată de unele frecvenţe, evitându-se astfel fenomenul de rezonanţă, ce stă la originea sunetelor distorsionate. Şi toate acestea datorită lipsei de omogenitate a fibrelor din coajă.

În numărul viitor

■ Este moartea „programată" în codul genetic? ■ 12 cai conservaţi sub o lentilă de gheaţă ■ Frigul - un agent terapeutic secret ■ Adevărul despre incendierea Reichstag-ului ■ Arhitectură pentru noul mileniu ■ Johnny Depp îi supără mereu pe francezi ■ Basta filmelor cu violenţă şi sex ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Mini-interviul săptămânii: Adolph Armbruster, istoric ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei

Fotografia săptămânii

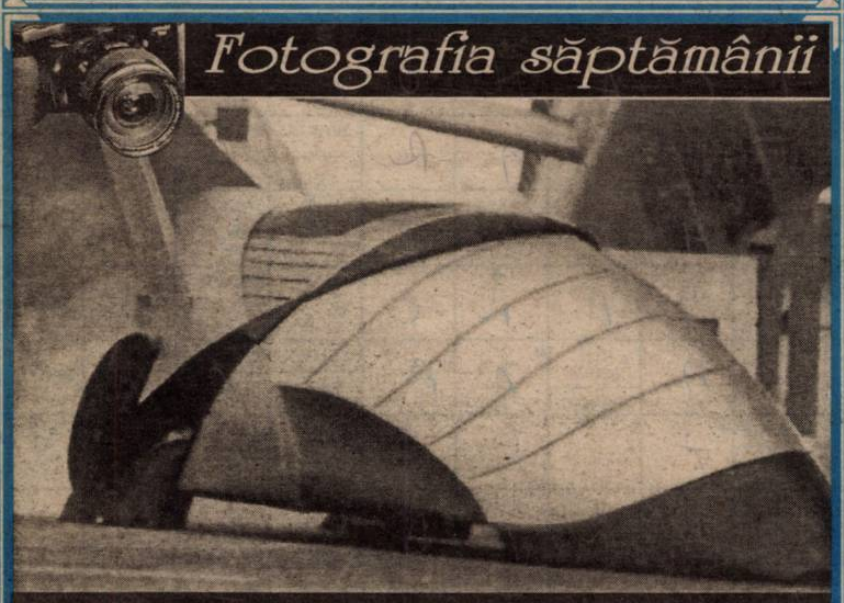

În viziunea unor studenţi ai Universităţii din Coventry, Marea Britanie, automobilul mileniului IV va fi fără roţi. El se va deplasa cu ajutorul unui sistem de „picioare unduitoare" care îi vor permite să atingă o viteză de 480 km pe oră. Maşina va rula fără conducător auto, programarea călătoriilor făcându-se prin computer. În rest, uitaţi-vă la ea şi... cruciţi-vă!

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10^00 - 14^00

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 451 • ANUL XLIII • 13 IANUARIE 2000 • 16 PAGINI • 3000 LEI Nr. 2 (2201)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

N-avem de trăit decât două zile: nu face să le trecem târându-ne sub niște ticăloși vrednici de dispreț.

VOLTAIRE

Sunt oameni care nu greșesc deloc, pentru că nu-și propun nimic inteligent.

GOETHE

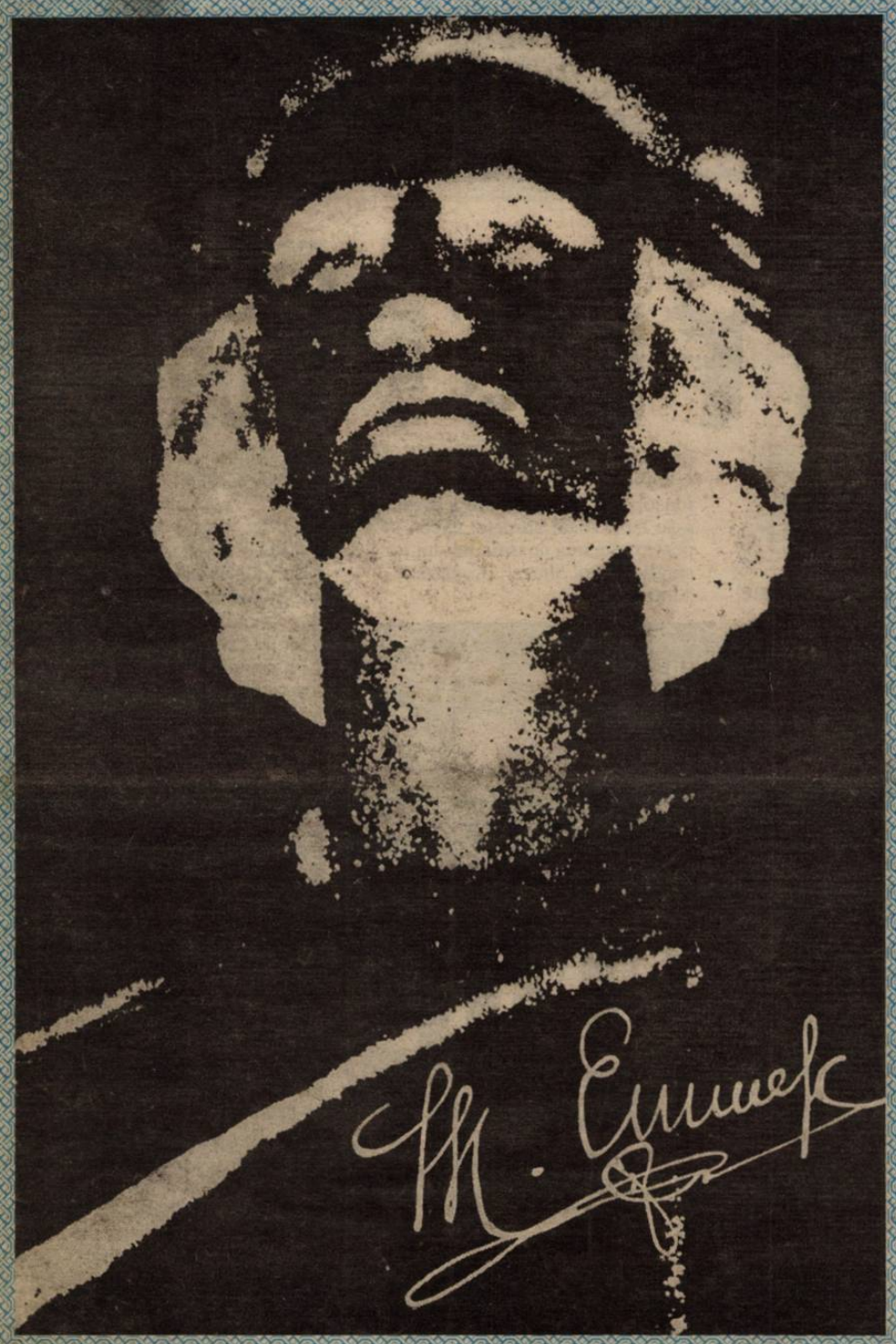

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

El e cel care...

*El e cel care a spus că teiul e sfânt * El e cel al cărui nume nu se cade să fie luat în deșert.*

*După ce i-ați rostit numele, cum mai puteți spune o josnicie, fără ca buzele să vi se carbonizeze pe dinți? El e cel care a spus că teiul e sfânt * El e cel care, oricâte deznădejdi ne-ar încerca, ne dă temeiuri ca, totuși, să nu deznădăjduim * El e cel care a spus că teiul e sfânt * El e cel în care toată ființa noastră, de la începutul începuturilor și până la sfârșitul sfârșiturilor, se va oglindi tot atât de miraculos și de pur, ca universul într-un strop de apă * El e cel care a spus că teiul e sfânt.*

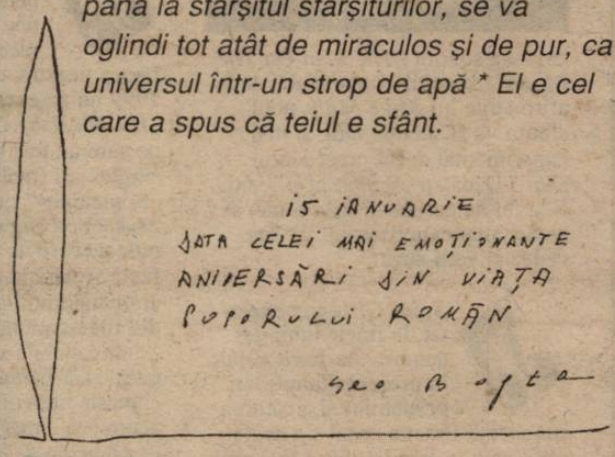

Biblia spiritualității românești: Eminescu, Opere complete

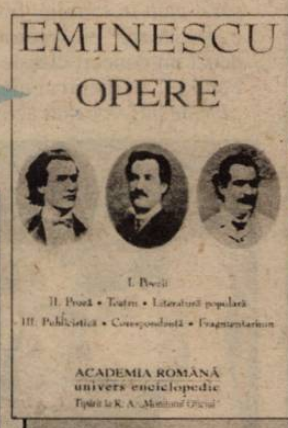

Fascinația științei 3
12 CAI CONSERVAȚI SUB O LENTILĂ DE GHEAȚĂ

Starea de veghe 5
ANUL 2000 - FALSE PROFEȚII DESPRE TRECUT

femina club 6

Terra X Dosarele planetei 10
ADEVĂRUL DESPRE INCENDIEREA REICHSTAGULUI

Întâmplări adevărate 11

13 Idoli
Isabella Rossellini celebra fiică a două celebrități

Am intrat în anul Eminescu

EMINESCU ARE DREPTATE CHIAR ŞI ATUNCI CÂND N-ARE DREPTATE!

Răspunderea pe care o avem față de Eminescu este răspunderea față de spiritualitatea românească pentru că, în imaginarul colectiv, Eminescu se identifică mereu cu spiritul românesc, cu mitul național. Câțiva publiciști consideră că acesta e un lucru blamabil și că trebuie să ne lepădăm de mitul Eminescu doar pentru a intra în Europa. Eu nu cred că putem intra vreodată în Europa fără marile noastre valori, fără Eminescu, fără Arghezi, fără Brâncuși, fără Iorga, fără Cantemir, fără Blaga, fără Nichita Stănescu. Fără ei ce suntem? Suntem o populație și atât. Cei care ne dau o identitate, nouă, latinilor orientali sunt marii creatori. Dintre toți, Eminescu a devenit un mit național. De ce? Iubirile lui, suferința, moartea lui, dramele lui, polemicile lui au fost transmise din generație în generație. S-a spus într-un număr din „Dilema" că Eminescu este, ca poet, un poet prăfuit din secolul al XIX-lea, ca prozator este ridicol, iar ca filozof politic este nul. Vreau să spun că am recitit Eminescu și afirm că toată ființa românească se află aici, în Eminescu, de aici pornește. Sigur, dacă-l judecăm ca filozof politic, Eminescu vrea o Românie aproape utopică, o Românie plasată undeva într-un Ev Mediu răsăritean, o țară condusă de pârcălabi și cu un voievod înțelept care ținea la apusul soarelui sfat cu slujitorii lui. Voia un stat natural, legi firești, și era împotriva a ceea ce el numește civilizația vorbelor. Era împotriva liberalilor. Cei care aveau dreptate erau, sigur, liberalii, ei voiau să construiască o Românie cu drum de fier, cu sistem bancar, o Românie cu un sistem modern. Dar critica eminesciană este foarte importantă și are o justificare, pentru că niciodată nu se poate face o modificare în structura socială fără o critică a modelelor. Și mai este ceva: Eminescu este un mare creator, și cu asta închei, el are dreptate chiar și atunci când nu are dreptate...

Eugen Simion

Președintele Academiei Române

E nevoie de un Maiorescu pentru a descoperi un Eminescu

Să ne închipuim că Eminescu s-a născut astăzi, gata bătrân, are 150 de ani. Cum l-ar privi societatea în care trăim, atomizată și răspândită în știrulețe tâmpe și telenovele pe măsură? Cu siguranță că ar trece pe lângă el fără să-l bage în seamă. Eminescu? Cine mai e și ăsta? A câștigat la Bingo? Prezintă emisiunea concurs la televizor? Probabil că aceeași indiferență a societății l-a lovit și în timpul vieții lui, acum un secol și ceva. Trecea lumea pe lângă el și nu dădea doi bani pe ce făcea, pe ce scria. Un nimeni. A fost nevoie de generozitatea și ochiul, în stare să descopere valoarea, ale lui Maiorescu pentru ca Eminovici să devină Eminescu, pentru ca poezia lui să devină eternă.

Mai există, însă, și oamenii generoși, veniți din spiritul lui Maiorescu, gata să descopere valoarea națională în mijlocul indiferenței timpurilor pe care le trăim. De aceea nu pot trece cu vederea un gest cultural de o excepțională semnificație: Ediția Eminescu, din colecția „Opere fundamentale" editată de Academia Română și de editura Univers Enciclopedic condusă de Vlad Radu Popa, cu sprijinul Ministerului Culturii. Cuvinte de laudă și pentru efortul Regiei Autonome „Monitorul Oficial" care a tipărit opera în condiții excepționale, după modelul *Pleiade*. De asemenea, trebuie amintită munca de îngrijitor de ediție a lui D. Vatamaniuc și nu în ultimul rând prefața președintelui Academiei Române, Eugen Simion, care este și coordonatorul colecției. Iar în aceeași colecție, la Univers Enciclopedic, vor apărea încă două volume din opera lui Eminescu, apoi opera lui Ion Creangă, cea a lui I.L. Caragiale. Doar oamenii de valoare iubesc valoarea autentică. Restul aleargă după nimicuri...

GEORGE CUȘNARENCU

Biblioteca Județeană MUREȘ

MUZICARTA

Câte ceva despre ficțiunea sunetului

Iată ultimele informații despre muzica new age din România, oferite de Sergiu Rusu de la Radio Arad:

Quasar Space Fluid ne oferă un album special dedicat fanilor science fiction denumit sugestiv „Sound Fiction". Cele 8 piese ale casetei sunt clar influențate de serialul TV „Star Trek", având însă un sound deosebit și o armonie a sunetelor foarte interesantă. Un album experimental... (RTV Europa Nova & Roton, Iași, 1995, 8 piese).

Nu aș vrea să închei fără să amintesc pe scurt de Anton Șuteu cu albumul instrumental „In Between" premiat în 1993 de către revista Actualitatea Muzicală, de Dan Bozaru „Indra" și albumele sale (peste 30) dedicate meditației Yoga și relaxării, de albumele excepționale, cu tentă clasică: „Echo In Time" (Interlotus Ltd., Iași, 1999, 3 piese), „Sideral Music" (Interlotus Ltd., Iași, 1999, 2 piese), „Ocean Silence" (Interlotus Ltd., Iași, 1999, 3 piese). „None's Land", „Ecce Homo" și „Human Nature" (Genial Studio, Cluj, 1999, 8 piese), ale clujeanului Mihai Popean sau de Cătălin Matei cu al său „Chaos", o casetă cu muzică ce împinge frontierele sunetului dincolo de limitele cu care suntem obișnuiți.

Sper că prin scurta prezentare de aici să deveniți familiarizați cu situația, zic eu, bună a muzicii ambientale și New Age în România. Că ar putea fi mai bine, nu este de contestat, însă munca acestor mari artiști autohtoni trebuie apreciată la adevărata ei valoare. Așa că vă recomand să alegeți unul din albumele enumerate mai sus, să vă eliberați mintea de gândurile stresante de peste zi și, cu ochii închiși, să încercați să intrați în universul ambiental pur și inocent oferit de muzică. De fapt acesta este și primul pas în meloterapie... Audiție plăcută!

Dosarele Mark Snow

Acum, la început de an 2000, ultimul al mileniului doi, vom încheia excursia noastră muzicală în universul New Age. Voi spune câteva

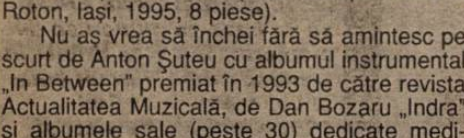

cuvinte despre un artist din Los Angeles pe nume Marc Snow, un nume care cred că a trecut multora neobservat deși nu la fel de neobservat a fost și serialul care a impus doi actori necunoscuți: e vorba despre X Files (Dosarele X). Muzica acestui serial în care au excelat David Duchovny (Mulder) și Gillian Anderson (Scully) este scrisă de Mark Snow, motiv pentru care ultimul album al acestui compozitor se numește „Snow Files". Despre Mark Snow se mai poate spune că a scris muzica unor filme precum Disturbing Behaviour, și Born to be wild, dar și a unor seriale de succes precum X Files, Millennium, precum și muzica unor spectacole de televiziune ca Hart to Hart, La Femme Nikita. O carieră muzicală care se întinde pe o perioadă de peste 25 de ani.

GEORGE CUȘNARENCU

TOP singles

1) I Try – Macy Gray
2) Millennium Prayer – Cliff Richard
3) If I Could Turn Back The Hands Of Time – R. Kelly
4) When The Heartache Is Over – Tina Turner
5) Larger Than Life – Backstreet Boys
6) She's The One – Robbie Williams
7) The World Is Not Enough – Garbage
8) Flying Without Wings – Westlife
9) Northern Star – Melanie C
10) No Distance Left To Run-Blur

PROPUNERI: That's The Way It Is – Celine Dion, Rhythm Divine – Enrique Iglesias, I Knew I Loved You – Savage Garden, Kiss – Vengaboys

AZI, DEPECHE MODE

ALBUME: (data lansării, titlul, cel mai bun loc ocupat în topul britanic), 14.11.81: *„Speak And Spell"* 10, 9.10.82: *„A Broken Frame"* 8, 3.9.83: *„Construction Time Again"* 6, 6.9.84: *„Some Great Reward"* 5, 26.10.85: *„The Singles 81-85"* 6, 29.3.86: *„Black Celebration"*, 4, 10.10.87: „Music For The Masses" 10, 25.3.89: *„1o1"* 5, 31.3.90: *„Violator"* 2; 3.4.93: *„Songs Of Faith And Devotion"* 1; 14.4.97: *„Ultra"* 1; 10.6.98: *„The Singles 86-98"* 6. *(Va urma)*

ȘTIRI

Se pare că lucrurile reîncep, în sfârșit!, să se miște și în tabăra celor de la *R.E.M.!* Rockerii lui *Michael Stipe* se concentrează pe piesele noului lor album, programat să apară prin vara acestui an. După

coloana sonoră *„The Man On The Moon"*, destul de comercială, după afirmațiile lui *Mike Mills*, noul album va fi, atenție fani, și mai experimental decât precedentul *„Up"!* Dacă ați ascultat *„Up"*, veți fi la fel de perplecși ca și mine: se poate „mai experimental"? Vom vedea și vom auzi...

Spice Girls au concertat, la finele lunii decembrie, la *Earls Court*, în prezența familiilor, prietenilor și a câtorva cunoscuți. Practic, totul s-a desfășurat cam în familie, fiind mai mult o „ședătoare" cu specific britanic decât un concert classic de pop. Fanii nu au nici o confirmare că *„Picantele"* vor mai activa sub

Spice Girls în formula completă

numele cu care au devenit milionare, *Mel C, Mel B, Victoria, Emma* și *Geri* continuând din ce în ce mai solo pe plan muzical, *Mel C, Emma* și *Geri* având deja câte un album individual pe piață la această oră...

Britney Spears nu știe ce să mai facă pentru a se menține în vârf! Într-un recent interviu, fătuca noastră, care a avut în 1999 un an excelent cu albumul *„Hit Me Baby One More Time"* de pe care au fost extrase patru singles-uri (melodia omonimă, *„Sometimes"*, *„Crazy"* și *„Born To Make You Happy"*), devenite, rapid, succese de Top 10, și-a șocat fanii declarând că ea ar dori să-și arate mai mult sânii dar casa ei de discuri se opune! *Britney* spune: „sunt capabilă să-mi expun feminitatea"! Că *Britney* este sexoasă, nu contestă nimeni, „problema" fiind acum cea a mărimii decolteului, de parcă acolo se face muzica! Sau, mai știi...

Whitney Houston, Britney Spears și *Shania Twain* au câte trei nominalizări la *American Music Awards*, programat să se desfășoare pe 17 ianuarie. Câte două nominalizări au primit *Lauryn Hill, The Dixie Chicks, Jennifer Lopez* și *TLC* iar *Jay-Z* este favorit la categoria *Rap/Hip-Hop*. Se pare că se va bucura de premiu din închisoare...

Petrecere mare la final de an și pentru nurliile *All Saints*, cu ocazia celor 25 de ani împliniți de *Nicole Appleton*. Atracția serii a constituit-o nu prezența celor doi stripperi ci schimbarea look-ului fetelor, cu noi tunsori și cu altă culoare a părului: s-au făcut toate brunete! Cică pentru a marca apariția noului lor singlle *„Pure Shoes"*, programat pentru februarie.

All Saints înainte de schimbare

TOP albume

1) A Decade Of Song – Mariah Carey
2) Chronicles – The Best Of Eric Clapton
3) The Man Who – Travis
4) The Best Of Me – Bryan Adams
5) Greatest Hits – Cher
6) Unplugged – Corrs
7) Heart And Soul – Vonda Shepherd
8) Steptacular – Steps
9) 20 4 7 – Tina Turner
10) The Hits – Genesis

PROPUNERI: Unplugged – Alanis Morissette, Sacred Arias – Andrea Bocelli S &M – Metallica, Greatest Hits III – Queen

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU

Tolba cu SCRISORI

Iulian Ionescu – Constanța: Am primit ambele plicuri, datate 7, respectiv 28 noiembrie. Am reținut toate careurile trimise dar, după cum ați observat, din cele legate de iarnă trei va trebui să așteapte următorul decembrie, sezonul actual prinzându-l doar „Peisaj de iarnă", deoarece în momentul primirii ultimului plic plecaseră deja spre tipar alte careuri. Repet, poate pentru ultima oară, nu trimiteți careurile în ultima clipă, este păcat de munca dumneavoastră!

Marius Narcis – Câmpina: Trebuie să știi că actualul „Pop-Rock, de la A la Z" a fost precedat de o „Enciclopedie muzicală" care a prezentat, destul de bine, mai toate curentele muzicale. „Pop-Rock-ul..." ia la rând starurile și nu curentele, acestea găsindu-și, totuși, loc, în funcție de întrebările voastre, în „Tolbă". Trecând acum la întrebările tale din scrisoarea datată 18.11.99, vom încerca să lămurim câte ceva: 1) o clasificare pentru *Sting* și *Dire Straits* mi se pare foarte greu, dacă nu imposibil, de realizat! Dacă *Sting* este etichetat drept reggae-pop, eu l-aș aduce mai degrabă spre *fusion*, deoarece în muzica sa găsești și pop, și rock, și reggae, și blues. Despre *Dire Straits* cel mai potivit mi se pare a fi conceptul de soft-rock; 2) despre rock-ul progresiv mi-ar trebui pagini întregi pentru a-ți putea face o prezentare cât de cât acceptabilă... Mă bucur că te-am atras spre *Marillion!* 3) corect, *Fish* a fost lider vocal la *Marillion!* A continuat solo, ca *Fish* (în spatele numelui ascunzându-se, totuși, mai mulți muzicieni...) fără a mai avea succesul anterior; 4) nu cunosc articolul la care faci referire, nu mi-ai spus când a apărut... 5) despre textele trupelor românești de rap și hip-hop nu am comentarii de făcut... 6) îți mulțumesc pentru aprecieri!

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Președintă*
GEORGE CUȘNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACȚIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacție: Gabriela Nițu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochințu / Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ȚUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul:
INTACT S.A.

ESTE MOARTEA „PROGRAMATĂ” în codul genetic?

MARIAN GRIGORE

Dacă pentru religie moartea îşi are justificarea în păcatul originar, pentru omul de ştiinţă (inclusiv pentru cel care acceptă punctul de vedere al religiei) explicaţia se cere completată de înţelegerea şi descrierea mecanismelor ce o provoacă. Este oare moartea „programată” de codul nostru genetic sau de mecanismele biochimice ale vieţii, ori este rezultatul condiţionat (grăbit sau amânat) de condiţiile de mediu şi viaţă? Şi dacă acceptăm existenţa unei programări (ce pare evidentă, totuşi), la ce nivel se situează aceasta?

Trăieşte intens, ... trăieşte puţin!...

Printre primele teorii moderne asupra mecanismelor ce guvernează durata de viaţă se numără aceea a fiziologului Marx Rubner, care, în 1908, a măsurat riguros consumul de energie pe tot parcursul vieţii la cinci specii animale: cai, bovine, câini, pisici şi cobai. Rezultatul a fost uimitor: în ciuda faptului că masa corporală a exemplarelor diferitelor specii diferă cu un factor de o mie, iar durata lor medie de viaţă cu un factor de cinci sau chiar mai mult, consumul lor energetic, raportat la un gram de ţesut corporal (sau, printr-o diviziune mai fină, la masa unei singure celule) este aproximativ egal! Cu alte cuvinte, „programarea” trebuie căutată la nivelul celulei, care are o capacitate limitată şi relativ constantă de a transforma energia, indiferent de organismul căruia îi aparţine. În acest sens, îmbătrânirea şi moartea apar ca inevitabile.

Descoperirea a fost aprofundată în anii '30 prin constatarea unui statistician, George Sacher, care a „numărat” bătăile inimii, în tot cursul vieţii, a exemplarelor din diferite specii, constatând că acestea sunt aproximativ aceleaşi, ceea ce înseamnă că o durată de viaţă mai lungă este asociată cu un ritm cardiac mai lent, şi invers. Legătura cu metabolismul (mai lent în cazul mamiferelor longevive şi cu masă corporală mare şi mai rapid pentru celelalte) se impunea de la sine. Cu atât mai mult cu cât experienţele vizând „prelungirea vieţii” prin reducerea temperaturii corporale cu câteva zecimi de grad se traduce, direct, printr-un metabolism mai lent. Aşa a apărut teoria cunoscută sub numele „rată de viaţă”, asociată unei specii oarecare, teorie sintetizată (pe baza unor observaţii anterioare) de către geneticianul Raymond Pearl, care, în 1930, a publicat şi un articol şocant: *„De ce oamenii leneşi trăiesc mai mult?...”* Simplu, spune el, din cauza metabolismului mai lent specific activităţilor asociate cu un consum redus de forţă fizică. Ceea ce explică de ce minerii trăiesc mai puţin decât academicienii, conchide el...

Înţelepţi, precum corbii, longevivi, precum papagalii...

Numai că această teorie s-a dovedit a fi, dacă nu falsă în fundamentele ei, oricum falsă în concluzii. Astfel, liliecii şi păsările, în ciuda unui metabolism extrem de activ şi a unui ritm cardiac ce ar conduce la fibrilaţie orice mamifer, dau dovadă de o longevitate uluitoare. Vezi corbii sau papagalii ce pot depăşi 100-150 de ani! În plus, experienţe făcute pe cobai, deci pe mamifere „normale” din punctul de vedere al teoriei ratei de viaţă, au dovedit că, supuşi unui regim de înfometare la limita supravieţuirii, în speranţa reducerii metabolismului lor, acesta, după o scurtă perioadă de scădere, aşteptată, a revenit la normal, ba chiar s-a înregistrat o accelerare a ritmurilor metabolice. Pentru un etolog, specialist în comportamentul animal, rezultatul putea fi previzibil, animalul fiind cuprins de agitaţie din cauza nevoii găsirii unor surse suplimentare de hrană. Aşadar, dacă programarea este cu adevărat la nivelul celulei, mecanismul trebuie să fie altul decât cel legat de rata de viaţă, determinată metabolic la nivelul întregii celule.

Genetica şi regula maximei economii energetice

Progresele geneticii au permis să înţelegem că toate procesele vitale sunt codate, comandate şi dirijate de genele noastre. Deci, şi „rata de viaţă”. Dar, cum există o certă standardizare a informaţiilor genetice, în cadrul genomului fiecărei specii, cum se explică atunci longevitatea diferită a unor indivizi aparţinând uneia şi aceleiaşi specii? Oare genele care determină o longevitate mai scăzută, putând fi considerate negative, de ce n-au fost eliminate de selecţia naturală? Răspunsul este absolut logic, deşi surprinzător: tocmai din cauza selecţiei naturale!

În realitate, pe tot parcursul vieţii, celulele corpului nostru (luate izolat) suferă diferite mutaţii întâmplătoare. Tocmai din această cauză natura a prevăzut mecanisme de „reparare” sau de eliminare a celulelor defecte. Mecanisme care, ele însele, presupun un anume consum energetic. Or, „economia naturii” va prefera să ignore mutaţiile nepericuloase pe timp scurt, respectiv în cadrul perioadei fertile, alocând majoritatea resurselor energetice menţinerii în formă a organismului în vederea reproducerii. La vârste înaintate, când şi fertilitatea scade, va fi normal să se acumuleze un mare număr de celule defecte „nepericuloase”, care conduc, firesc, la îmbătrânire şi, în final, la moarte. Oricum, în această etapă a vieţii, individul în cauză nu mai apare ca fiind util speciei. Această preferinţă a naturii acordată funcţiei de reproducere în defavoarea păstrării integrale a „calităţii” celulelor individului se încadrează perfect în mecanismele selecţiei naturale. Din acest motiv, cu precădere produşii de concepţie realizaţi la maturitatea deplină şi avansată a indivizilor vor avea mult mai multe şanse de a moşteni şi gene „defecte” (în raport cu norma), dar care asigură caracterul longeviv. În aceeaşi măsură, însă, vor avea şi „şansa” moştenirii unor „gene rele”, a căror funcţie se exprimă abia la bătrâneţe. De exemplu, cele e determină apariţia maladiei lui Huntington, maladie neurologică fatală, determinată genetic, ce afectează cu prioritate persoanele în vârstă. De unde şi vorba că din copiii născuţi la bătrâneţe ies ori genii, ori idioţi. Ceea ce nu este departe de adevăr. Per ansamblu, însă, selecţia naturală este aceea care determină păstrarea unor gene „mutante”, uneori datorită tocmai caracterului lor favorabil, alteori doar pentru simplul motiv că respectivele mutaţii nu sunt socotite periculoase, neafectând interesul primordial al speciei, respectiv reproducerea. La rândul lor, tot genele dau rata de viaţă atât la nivelul speciei, cât şi la nivelul indivizilor. Dacă bătrâneţea şi moartea vin mai devreme sau mai târziu este, până la urmă, o problemă de şansă, înscriindu-se în jocul guvernat de mecanismele selecţiei naturale.

Descoperire în Kazahstan

12 cai conservaţi sub o lentilă de gheaţă

DORIN MĂRAN

Un grup de cercetători aparţinând Misiunii arheologice franceze din Asia Centrală a descoperit anul trecut, în apropiere de satul Berel din Kazahstan, un mormânt îngheţat, conţinând cadavrele a 12 cai, dispuşi pe un pat din frunze şi scoarţă de mesteacăn, având pielea, părul, hamurile şi şeile bine conservate. Munţii Altai au devenit celebri prin existenţa unor morminte îngheţate care favorizează formarea unor lentile de gheaţă în straturile profunde, împiedicând procesul de descompunere a cadavrelor. Astfel de descoperiri sunt foarte rare şi până acum nu au fost semnalate mai mult de două într-un secol. Echipa franceză care prospectează de doi ani preriile din masivul Altaï de la întretăierea graniţelor dintre Rusia, Mongolia, Kazahstan şi China, consideră această descoperire cu totul senzaţională întrucât este extrem de greu să găseşti astfel de morminte care au „supravieţuit” încă din antichitate fără să fi fost jefuite. Mormântul acoperit de un tumul, un morman de pietre cu un diametru de 23 m, aparţinea unui prinţ scit din secolul IV î.Ch. şi a fost exhumat de-abia în această primăvară iar operaţiile de dislocare a blocurilor de gheaţă conţinând cadavrele cailor au fost efectuate în timpul verii. Într-o cameră funerară din pin au fost descoperite podoabe ecvestre cu o tematică simbolică (foto) şi o parte din rămăşiţele pământeşti ale unei duble înhumări umane care se aflau într-un trunchi de copac scobit. Podoabele ecvestre folosite de miticii cavaleri sciţi şi mai ales de către cavalerii orientali Sakas, care apar în cele mai mici detalii, oferă specialiştilor date importante despre aceşti „piraţi” ai stepei, pasionaţi de aur, arme şi cai. Ei reprezintă un grup aparte printre cavalerii nomazi ai epocii de fier. Cu un puternic temperament războinic, sciţii Sakas s-au implicat în lupte antologice, cucerind Babylonul sau Ninive, făcându-i pe perşi sau greci să tremure în faţa lor. În aceste lupte au pierit figuri importante ale istoriei, precum Cyrus sau Darius. Mormintele în care erau înhumate cadavrele cailor sacrificaţi reprezintă singurele monumente care mărturisesc personalitatea acestor războinici pasionaţi totuşi de artă. Chiar şi cel mai umil dintre sciţi avea un astfel de mormânt în care era înhumat cel puţin un cal. Echipa de cercetători francezi s-a confruntat în această vară cu mari dificultăţi întrucât pentru a exhuma cadavrele cailor ale căror ţesuturi încep să se descompună în doar câteva ore în condiţii de căldură, a fost nevoită să efectueze o serie de operaţii contra cronometru pentru a menţine temperatura scăzută şi umiditatea constantă. Francezii au folosit prelate reflectorizante, gheaţă şi dozatoare cu apă care au funcţionat zi şi noapte. Exhumarea s-a făcut decupând blocuri întregi de pământ îngheţat pe care le-au ambalat şi le-au transportat în camioane frigorifice spre laboratoarele din Almaty, unde din această iarnă vestigiile au început să fie dislocate în vederea efectuării analizelor biomoleculare ale ţesuturilor umane şi animale.

Noi rezultate ale „alchimiei” nucleare

Natura a sintetizat (cel puţin la nivelul accesibil observaţiilor terestre) doar 94 de elemente din tabelul lui Mendeleev. Tehnologiile nucleare au oferit cercetătorilor şansa îndeplinirii peste aşteptări a visului alchimiştilor, de transmutare a elementelor, creând în uriaşele acceleratoare de particule, prin ciocnirea şi fuziunea unor nuclee mai uşoare, elemente supergrele, având, până de curând, numere de ordine cuprinse între 95 şi 112 (numărul de ordine corespunzând numărului de protoni din nucleu). În trecutul recent şirul a continuat, cea mai nouă descoperire constând în obţinerea elementelor cu numere de ordine 118 şi 116. Ştirea ar intra în rândul descoperirilor „de rutină”, dacă n-ar coincide cu pătrunderea în domeniul unei insule de stabilitate prevăzute teoretic, în cadrul căreia elementele respective vor avea o durată de viaţă suficient de lungă pentru a fi considerate „stabile”, precum celelalte elemente naturale. Teoria arată că dincolo de numărul de ordine 114, numărul de neutroni din nucleu, asociat celui al protonilor, va putea determina un echilibru relativ stabil. Elementul cu numărul de ordine 118 a fost realizat în ciclotronul de la Laurence Berkeley Laboratory din California, prin dirijarea, cu o energie necesară fuziunii, a unui fascicul de ioni de kripton 86 asupra unei ţinte de plumb 108. Cei trei atomi de X-118 (elementul încă nu a fost botezat oficial) obţinuţi s-au dezintegrat după ceva mai puţin de o milisecundă, eliminând o particulă alfa constituită din doi protoni şi doi neutroni, rezultând elementul cu numărul de ordine 116. Procesul a continuat prin emiterea altor particule alfa, oprindu-se în momentul atingerii pragului „stabil” marcat de elementul cu numărul de ordine 106. Durata de viaţă a acestor atomi cu 118 protoni, destul de „ridicată”, ca şi rata lor de obţinere (un atom la 1000 de miliarde de coliziuni), permite fizicienilor speranţa obţinerii într-un viitor nu prea îndepărtat a unor nuclee supergrele suficient de stabile pentru a fi studiate (şi, eventual, utilizate) ca atare. *(M.G.)*

planet@IT

ISTORIA NEROMANŢATĂ A COMPUTERULUI

@ Prima încercare, primul eşec

1918 • Doi inventatori construiesc o maşină de calcul bazată pe numerele binare 1 şi 0. 1937 • John Atanasoff începe lucrul la primul computer digital, însă omite să îşi scoată patent. Cu aproape 10 ani mai târziu ENIAC se va baza pe munca sa de pionierat, Georges Stibitz inventând primul circuit binar al Laboratoarelor Bell. 1938 • William Hewlett şi David Packard formează compania HP în garajul lui Palo Alto, în statul California. Konrad Zuse produce primul computer care foloseşte codul binar. 1939 • Georges Stibitz şi Samuel Williams construiesc Computerul cu Numere Complexe, conectat la 400 de linii telefonice şi 3 computere la care se pot introduce date. Acesta este precursorul terminalelor moderne de azi. 1944 • Ingineri de la Harvard construiesc computerul „Mark I”, însă din cauza defecţiunilor repetate este scos din uz. 1946 • Ingineri de la Universitatea din Pennsylvania demonstrează că ENIAC este primul computer electronic cu folosinţă generală. 1949 • John Mauchly descoperă Codul Scurt, primul limbaj de programare din lume.

@ Primele victorii în alegeri prezise de computer

1951 • Mauchly şi John Eckert construiesc UNIVAC I, primul computer electronic comercial. Grace Murray Hopper inventează A0, un program care traduce codul de programare în cod binar. 1952 • UNIVAC I prezice cu succes victoria în alegerile prezidenţiale a candidatului Dwight Eisenhower asupra lui Adlai Stevenson, în ciuda opiniei generale contrare. 1953 • IBM construieşte modelul 650, primul computer fabricat pentru uzul tuturor. Compania vinde 1500 de bucăţi până în anul 1969. 1955 • Narinder Kapany descoperă fibra optică. Apelând la IBM. American Airlines instalează prima reţea de baze de date care conecta 1200 de terminale. 1956 • IBM construieşte primul hard-disk, numit RAMAC. Programatorii de la IBM scriu limbajul de programare FORTRAN. MANIAC I devine primul program de computer care învinge un oponent uman la jocul de şah. 1958 • Texas Instruments creează primul circuit integrat. Bell Telephone introduce primele modemuri. Cercetătorii de la Laboratoarele Bell inventează laserul. 1959 • Folosind abacul, Lee Kaichen, un profesor chinez, calculează mai repede decât computerele din Seattle, New York, and Taipei. Grace Murray Hopper şi Charles Phillips inventează limbajul de programare COBOL.

Inexplicabilul de lângă noi

Psihometrie şi spirite inferioare

ION ŢUGUI

O seamă de cercetări spiritiste, efectuate în Occident, au condus la folosirea în parapsihologie a noţiunii tehnice – *psihometria*, legată special de „lumea spiritelor". Au contribuit la acceptarea termenului mai multe mesaje obţinute prin comunicări în care s-au folosit spre exemplu pendulul, crucea şi alte mijloace. La experienţe au participat persoane bine pregătite în domeniu, aflate într-un stadiu avansat de iniţiere.

Dintr-o suită de comunicări s-a putut trage concluzia că există „forţe inferioare" invizibile, care au capacitatea de a capta mesajele şi a le modifica sensul iniţial, practic transformându-le în contrariul sensului lor. Aceste forţe, se spune, se află în planul apropiat de planeta noastră, numit şi „sfera cea mai joasă", deşi distanţa până la acel plan nu-i deloc la îndemâna noastră.

Prin mijloace specifice s-a ajuns la afirmaţia că acolo, în planul numit de noi *astral*, există fiinţe mai puţin agreabile, care abia aşteaptă să participe la şedinţele de spiritism pentru a-şi expune comunicările îndeobşte neimportante, dar în mod consecvent neadevărate!

În fenomenologia paranormală se evocă foarte des *domeniul astral*. Acesta este înzestrat în fel şi chip, însă mai puţin s-a putut identifica esenţa, calitatea, anvergura acestui domeniu. S-a putut constata că persoanele care capătă darul clarviziunii percep în primul rând dimensiunea astrală. Există, iată, şi o imagine descrisă a dimensiunii astrale. Se vorbeşte despre existenţa unui fel de „materie plastică", care poate suporta modificări importante sau se poate deforma prin forţa gândurilor.

Dacă ipoteza respectivă conţine adevărul, atunci înţelegem de ce „a păcătui cu gândul" este un înscris prioritar în repertoriul vinovăţiilor omeneşti. Deducem că dimensiunea astrală nu-i un concept abstract sau o prezumţie, ci o realitate cosmică, cu un conţinut aparent material care înconjoară, precum inelul lui Saturn, planeta oamenilor...

Nu ştim să murim

Cercetătorii din domeniul psihometriei şi ai mesajelor obţinute prin spiritism ne furnizează o realitate cu totul diferită de aceea tradiţională, în sensul că, ni se spune, cei mai mulţi dintre muritori nu sunt conştienţi, după ce spiritul lor a părăsit corpul material, de noua lor situaţie. De aceea toţi oamenii ar trebui să „înveţe să moară"! Ideea, s-o recunoaştem, este şocantă. Ce ar fi de învăţat în contactul cu moartea?

Primim răspunsul pentru cazurile când un spirit ajunge în planul inferior şi rămâne acolo o vreme. Acel spirit rămâne în astral într-o stare de vis permanent, stare în care ultimele scene şi evenimente de pe Pământ, trăite, i se repetă din nou, mereu, mereu până când apare un sprijin din planurile superioare. Ajutorul pe care îl primesc spiritele în dimensiunea astrală începe cu un fel de conştientizare a faptului că spiritul respectiv nu mai trăieşte pe Pământ, că s-a desprins de planul material terestru.

Conştientizarea desprinderii de materie este factorul decisiv în evoluţia unui spirit, altfel spus, situaţia lui se schimbă, poate începe adaptarea, familiarizarea. O astfel de situaţie aflăm că ţine de regulă câteva zeci de ani!

Revenind la spiritism, s-a spus că spiritele care se află în acest stadiu, în dimensiunea astrală, fiind convocate, nu prea au ce să comunice celor vii. Se menţionează că aceste spirite nu pot fi în nici o împrejurare periculoase...

Periculoase sunt sufletele care îşi recunosc vinovăţiile pământeşti şi încep să fie stăpânite de dorinţa de răzbunare din cauza trecutului lor! În fine, s-a convenit în cadrul experimentelor că, dacă la o şedinţă de spiritism nu apare o inteligenţă superioară, care să-i protejeze pe participanţi, se pot produce unele accidente grave...

Înconjuraţi de baze extraterestre...

Cazul Woodbridge – Bentwaters

DAN D. FARCAŞ

Bentwaters şi *Woodbridge* erau două baze militare vecine, în sudul Angliei, aparţinând forţelor aeriene britanice, dar închiriate forţelor aeriene americane *(U.S. Air Force)*. În 13 ianuarie 1981, locotenent colonel *Charles I.Halt*, adjunctul comandantului bazei de la Woodbridge (promovat comandant la scurt timp după incident), a înaintat Ministerului Britanic al Apărării şi superiorilor săi un raport bizar, în care se spune, între altele: „în dimineaţa zilei de 27 decembrie 1980 (aproximativ la ora 3.00) două patrule din poliţia de securitate a USAF au văzut nişte lumini neobişnuite în afara porţii din spate a bazei RAF Woodbridge. Crezând că s-a prăbuşit sau a aterizat forţat un avion, ei au cerut permisiunea să părăsească incinta şi să facă o investigaţie. Comandantul de zbor de serviciu a autorizat ca o patrulă din trei persoane să plece pe jos. Aceştia au raportat că au văzut în pădure un obiect straniu, strălucitor. Obiectul a fost descris ca aparent metalic, de formă triunghiulară, de aproximativ doi-trei metri lăţime la bază şi aproximativ doi metri înălţime. Ilumina întreaga pădure cu o lumină albă. Obiectul avea o lumină roşie pulsatoare în vârf şi un brâu de lumini albastre dedesubt. Plutea în aer sau era suspendat pe nişte picioare. Când patrula s-a apropiat de obiect, acesta a manevrat printre copaci şi a dispărut... Ziua următoare, au fost găsite trei găuri, adânci de 1,5 ţoli şi cu diametrul de 7 ţoli, la locul în care obiectul fusese văzut... a fost investigată radioactivitatea zonei... Mai târziu, în noaptea aceea, a fost văzută, printre copaci, o lumină roşie ca Soarele. Se mişca prin zonă şi pulsa. La un moment dat, a început să emită particule strălucitoare, după care s-a descompus în cinci obiecte albe, separate, după care a dispărut. Imediat după aceasta au fost observate pe cer trei obiecte... se mişcau rapid, în unghiuri ascuţite, afişând lumini roşii, verzi şi albastre."

Documentul a fost pus la dispoziţia analistului american Robert Todd, datorită cererii formulate de asociaţia americană CAUS, în iunie 1983. În scrisoarea însoţitoare, semnată de colonelul Peter Bent, se spunea că Air Force îşi distrusese propriul exemplar dar a primit în acest scop o copie de la Ministerul Britanic al Apărării.

Au apărut, curând după incident, şi numeroase alte mărturii. În noaptea de 26/27 decembrie, un operator civil radar de la baza RAF Watton (Norfolk) a urmărit un obiect care n-a putut fi identificat şi a dispărut de pe ecran în dreptul bazelor militare. Peste câteva zile doi ofiţeri americani de contrainformaţii au confiscat înregistrările magnetice ale incidentului, spunând, într-un mod suspect de deschis, că ei înşişi au urmărit OZN-ul şi l-au văzut chiar aterizat, cu un echipaj extraterestru în jur.

Au fost găsiţi şi martori militari, care au participat, după spusele lor, la operaţie, ca şi mai mulţi civili locuind în apropiere. Multe detalii descrise de martori coincid cu cele din raportul lui Halt, care la momentul respectiv nu fusese încă făcut public. Militarii afirmau, independent, că au văzut, sub navă, câteva fiinţe de circa un metru înălţime, cu pielea cenuşie şi capul disproporţionat de mare, iar comandantul bazei, Gordon Williams, a încercat să intre în contact cu ei prin gesturi. În primii ani, Ministerul Britanic al Apărării a negat sistematic că ar avea vreo cunoştinţă despre incident. În mod neaşteptat, la 13 aprilie 1983, comandantul de escadrilă Donald Moreland a admis că depoziţiile martorilor erau corecte, cu excepţia implicării omuleţilor.

În august 1984, a apărut şi o bandă magnetică înregistrată în zorii zilei de 27 decembrie, conţinând discuţiile dintre Charles Halt şi patru subordonaţi, în timp ce erau plecaţi în cercetare la locul incidentului. Banda, azi binecunoscută, are 18 minute deşi acoperă evenimente desfăşurate pe parcursul a două sau mai multe ore. Colonelul Halt, în cursul unei vizite întreprinse în Marea Britanie, în 1994, a reconfirmat că a văzut cu ochii săi obiectele menţionate, atât în zbor, cât şi la sol, de la o distanţă mică. Opinia sa era că aceste obiecte erau controlate de o inteligenţă.

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/2

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brătara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Viitorul – codificat în timpurile biblice

SFÂRŞITUL ZILELOR

MIHAELA DOROBANŢU

Pregătit cu noile observaţii desprinse din analiza textului biblic, Michael Drosnin se duce din nou acasă la Profesorul Netanyahu. Avea acum ceva mult mai personal şi, pentru familia sa, mult mai grav de spus: în text era codificată posibilitatea ca Benjamin Netanyahu să nu îşi încheie mandatul. Ca şi Rabin, el se afla în pericol de a fi asasinat. Cum să-i spună însă cu seninătate aceast lucru unui om care îşi mai pierduse un copil, pe Jonathan, doborât în timpul faimosului raid de la Entebbe pe care îl conducea şi care la 4 iulie 1976 reuşise să elibereze sute de ostatici de pe aeroportul nigerian?

Se hotărăşte să-i arate mai întâi trei „predicţii" descifrate de calculator: Una în care „Primul Ministru Netanyahu" se încrucişa cu „ales"; a doua în care aceeaşi expresie apărea împreună cu „Cairo"; în fine, a treia în care din nou se făcea referire la Primul Ministru, doar că de data aceasta cealaltă expresie era „la Amman". Interpretarea era simplă: era vorba, pe rând, de alegerea lui Bibi ca Prim Ministru şi de prima sa vizită oficială, care avusese loc la Cairo. „La Amman" urma să se deplaseze săptămâna următoare.

Drosnin scoate atunci din servietă şi a patra predicţie. Aici apare din nou „Primul Ministru Netanyahu". Textul care intersecta însă această sintagmă era: „Va fi cu siguranţă omorât".

Se părea că se prezicea nici mai mult nici mai puţin decât inevitabilul. Ziarisul american îi repetă lui Netanyahu-tatăl că era vorba doar de o probabilitate şi în nici un caz de o certitudine predeterminată. Bătrânul întinde mâna după predicţia unde era anunţat asasinatul lui Rabin. Le compară, rămâne câteva clipe într-o tăcere absolută, apoi ridică ochii şi îi spune lui Drosnin: *„Voi vorbi cu fiul meu"*.

O face, într-adevăr, imediat. Îi şi dă telefon lui Drosnin care a doua zi urma să plece la New York: *„L-am văzut astă seară pe fiul meu. Nu doreşte să vă întâlnească. Bibi nu este un mistic, este foarte încăpăţânat şi nu crede aşa, pur şi simplu, în toate acestea."*

Aceste cuvinte au o rezonanţă specială în mintea lui Drosnin. Le mai auzise o dată, atunci când îl prevenise pe Rabin. Prietenul apropiat al acestuia, cu care se afla tot timpul în legătură, îi spusese lui Michael Drosnin că Rabin nu îl va crede: *„Nu este un mistic. Este un fatalist."* Şi acum Rabin era mort.

Îi mai scrie Primului Ministru o scrisoare de la New York. Ziua de 13 septembrie 1996 se apropia. Pentru ziaristul american începuse un fel de numărătoare inversă. Ceea ce îl obseda însă era sfidarea pe care parcă i-o arunca textul biblic: „Veţi putea oare schimba ceva ?" Şi Drosnin se „azvârle" din nou asupra fatidicului an 5756. Pentru a găsi o nouă expresie codificată cu acest număr: „sfârşitul zilelor".

Între scepticism şi credulitate

Cine alungă spiritele malefice?

PAUL IOAN

Unul din cele mai vechi elemente de ocultism – amuleta – persistă şi astăzi ca superstiţie cu rol apotropaic (care fereşte de rele). Puterea magică a amuletei sau talismanului (cei doi termeni fiind aproape sinonimi, primul provenind din latină, al doilea din greacă) a făcut ca, de-a lungul timpului, să se diversifice gama de obiecte cu rol protector. Pietre preţioase şi semipreţioase, bucăţele de metal (preţios sau nu), în formă de potcoavă, inimă, trifoi cu patru foi etc., etc. reprezintă – de exemplu – punctul de atracţie al faimoaselor mărţişoare. În realitate, orice obiect dobândit într-o împrejurare favorabilă (un glonţ care nu şi-a făcut datoria până la capăt, un dinte de animal vânat ş.a.m.d.) poate fi considerat de proprietar drept purtător de noroc ce ţine la distanţă malefic, cu toate manifestările lui. Un caz de-a dreptul terifiant este cel al triburilor amazoniene ale „tăietorilor de capete". Acestea atârnă la intrarea în colibe craniile scalpate ale învinşilor în războaie, pentru ca spiritul inamicului să nu se răzbune.

Există însă şi cazuri de „comportament" opus, în care un anume obiect considerat favorabil – după criterii aleatoare – aduce ghinion, are determinări macabre. Parapsihologia nu ezită să explice aceste cazuri prin intervenţia spiritului neliniştit căruia îi aparţine un anume obiect. Este vorba de un fel de blestem peste timp, venit din „lumea spectrelor", prin care acestea nu admit înstrăinarea obiectului respectiv şi pedepsesc însuşirea lui „ilicită". Celebru este „blestemul faraonilor" către jefuitorii piramidelor şi mormintelor sacre. Dar şi în domeniul laic există exemple cutremurătoare. Astfel, Leonard Finnes, un căpitan de vas pescăresc franţuzesc, a găsit o ancoră a unei corăbii naufragiate în secolul trecut; s-a decis s-o păstreze la loc de cinste pe propria-i ambarcaţiune. Din acel moment au început dramele în familia lui, culminând cu scufundarea pescadorului său... Vechea ancoră s-a pierdut iar în adâncuri şi lucrurile au revenit la normal. Coincidenţă? „Cauzalitate"? Nimeni nu ştie.

Din ciclul „n-am ştiut ce spunem”

ANUL 2000 false profeţii despre trecut

Niciodată nu m-a distrat mai mult decât să citesc în almanahurile de prin anii 50 previziuni legate de anii 70 sau 80. Şi ghicitul în bobi „ştiinţifici” nu erau făcute de iluştri anonimi, ci de personalităţi foarte serioase. Acum câteva săptămâni mi-au căzut în mâini câteva previziuni legate de anul 2000, gânduri aruncate în presă prin anii 60, chestii care se voiau foarte deştepte şi cu mare impact la populaţia de atunci.

SF pe toată linia

Cunoscutul autor de literatură s.f. Isaac Asimov, atunci când lăsa la o parte literatura, se încumeta să facă şi predicţii despre viitor. Zicea Asimov prin 1969 cum că în anul 2000 nevoile energetice ale lumii„vor fi asigurate de surse nucleare chiar de mici dimensiuni”, adică fiecare urmând a avea câte o mică centrală nucleară în bucătărie, iar aparatele electrice, radiouri, aspiratoare, fiare de călcat, frigidere şi motoare „vor fi alimentate cu baterii de lungă durată conţinând radio-izotopi”. 30 de ani după aceste previziuni constatăm că deşi centralele nucleare cunosc o oarecare dezvoltare, sursa principală de energie a lumii a rămas tot cărbunele, petrolul şi gazul natural. Iar Isaac Asimov rămâne cunoscut numai datorită romanelor sale science-fiction.

Politică şi durere

În 1967, vicepreşedintele american Hubert Humphrey, abandonând pentru o clipă problemele politice ale ţării pentru a se lansa în teorii... medicale spunea cu mâna pe inimă că din acel an până în 2000 „bacteriile şi bolile virale vor fi practic eliminate”. Că nu avea să fie aşa n-ar fi o mare surpriză, dar, mai mult, peste 30 de viruşi noi au apărut în lume, afectând sănătatea unei treimi din populaţia planetei. Plus un virus mortal numit HIV care declanşează boala SIDA. La capitolul previziuni legate de SIDA, tăcerea e totală. Tot la capitolul false previziuni mai poate fi amintită şi profeţia legată de „defectele ereditare care până în anul 2000 vor fi corijate graţie unei modificări a chimiei genetice”. Şi la acest punct suntem de-abia la început, în faza experimentală a unei ştiinţe controversate, şi cine ştie ce modificări genetice o mai aduce şi modificarea chimiei genetice...

Plutoniu şi o reţea mult visată

Tot în 1967, an de fierbinţi predicţii, descoperitorul plutoniului şi laureatul Premiului Nobel pentru chimie, Glenn Seaborg, îşi imagina pentru anul 2000 o lume în care „mici console informatice personale vor fi conectate la o reţea uriaşă de centrale informatice care va furniza ajutor pentru bugetele familiale, calculul impozitelor, munca şcolară, planificarea cumpărăturilor, tranzacţiile bancare şi de credit, bibliotecile, cursurile şi comenzile prin poştă”. Având probabil cunoştinţă despre o posibilă comunicare printr-o reţea de calculatoare, Glenn nu vorbeşte chiar de Internet, deşi trimiterile sale într-acolo bat. Despre aceeaşi idee a Internetului trebuie să fi aflat şi un alt cunoscut autor de s.f., Arthur C. Clarke, care, tot în 1967, prevedea crearea unei „biblioteci mondiale”. Ea nu s-a realizat nici până astăzi, deşi o altă idee a lui, cea a sateliţilor geostaţionari, a fost pusă în practică. Cât despre predicţia clarkiană conform căreia anul 2001 va fi anul „colonizării planetelor” nu putem spune decât că filmul „2001. Odiseea spaţială” a fost mult mai bun. Computer cu personalitate umană precum HAL din filmul amintit? Nu ne rămâne decât să îl trecem şi pe el tot la capitolul „idei s.f. pentru altă dată”.

Farfurii zburătoare trase la xerox

Cea mai hazlie predicţie, în viziunea mea, rămâne cea a companiei Xerox, care în Raportul său *Xerox Corporation Forecast* din 1969 prevedea că în anul 2000 „oamenii vor circula cu un gen de farfurii zburătoare de lux cu ghidaj magnetic, ceva care ar semăna cu rachetele ghidate”(!) Lăsând la o parte că societatea nu a putut prevedea că invenţia copierii documentelor va fi preluată şi de alte companii din lume, ideea unor farfurii zburătoare magnetice la purtător poate fi trasă la xerox şi distribuită pentru distracţia celor mici.

Trofeul „Predicţia de aur”

Dacă ar trebui să atribuim un trofeu celor care au previzionat pentru 2000 ceva care s-a şi întâmplat în timp util, atunci acest trofeu ar trebui acordat *ex-aequo* economistului David Bostian şi eseistului Herman Khan. Deşi acesta din urmă spunea prin 1967 că muncitorul american va munci în anul 2000 doar 1100 ore pe an (în 1993 muncitorul american muncea 1905 ore pe an, cu 100 de ore mai mult decât în 1976), tot el calcula în acelaşi an 1967 că populaţia Planetei va atinge, în anul 2000, cifra de 6,4 miliarde. Cifră atinsă pe data de 12 octombrie 1999. Un calcul deloc prost. David Bostian a nimerit-o şi el bine când, în 1992, a afirmat că indicele bursier Dow Jones va trece de bariera celor 10.000 puncte până în anul 2000, lucru care s-a întâmplat pentru prima oară pe data de 16 martie 1999.

Jules Verne a avut dreptate

În loc de încheiere la acest material dedicat falselor predicţii o să amintesc faptul că scriitorul francez Jules Verne a făcut şi el câteva predicţii geniale. Dincolo de cele foarte cunoscute, voi pomeni doar trei mai puţin cunoscute. Prin 1868 el îşi imagina un Paris luminat de „100.000 de becuri în acelaşi moment”, o lume în care oamenii vor circula la bordul unor „maşini” puse în mişcare de motoare cu combustie internă şi vor transmite documente peste ocean în câteva secunde (nu a numit aparatul, dar fără îndoială este vorba despre fax). Om serios, Jules Verne n-a spus că toate acestea se vor realiza până în anul 2000... *(G. C.)*

TEHNO XXI

Trenul marilor şosele

MARIAN GRIGORE

Importanţa reţelei feroviare nu se mai cere demonstrată: transportul feroviar este cel mai ieftin mijloc de transport, după cel pe apă, şi cel mai rapid atunci când avem de transportat un volum mare, pe distanţe lungi. Avantaje care au transformat radical localităţi „riverane” drumului de fier, devenite din obscure cătune, oraşe înfloritoare, determinând declinul celor ce nu beneficiau de acest avantaj. Numai că, pe lângă avantaje, calea ferată implică şi câteva dezavantaje majore: este lipsită de flexibilitate (din cauza infrastructurii, respectiv a terasamentelor) şi impune un timp relativ lung (pentru ritmurile moderne ale comerţului) de triere, formare şi dirijare a garniturilor. Dezavantaje care au impus tot mai mult apariţia unor mijloace rutiere de transport greu (TIR-urile şi autotrenurile cu una-două remorci), care ajung practic oriunde există o şosea. Şi unde nu există astăzi (în lumea civilizată) o şosea?

În plus, folosirea containerizării facilitează enorm transportul combinat (naval-feroviar-rutier), constituind un sistem integrat de transport, în care camioanele grele îşi au un loc definit câştigat, în ciuda dezavantajului tradus în costuri sporite de exploatare: dezavantajul necesităţii unui motor şi a unui şofer pentru fiecare camion, ceea ce înseamnă consum de combustibil şi de muncă salarială. Dar se mai poate face oare ceva în acest sens?

Meditând asupra acestui aspect şi analizând fenomenele (în principal aerodinamice) pe care le implică deplasarea unui voluminos camion, specialiştii de la Daimler-Chrysler au ajuns la ideea formării unor adevărate trenuri rutiere, cu specificaţia că fiecare camion îşi păstrează independenţa fizică (nu este legat de celelalte prin nici un element material), dar acţionează corelat cu toate componentele şirului, în funcţie de semnalele trimise pe diversele canale. O asemenea alcătuire (un veritabil tren rutier) este menită, în primul rând, să diminueze consumurile de combustibil, cu circa 10 la sută în cazul vehiculului din capul coloanei şi cu 15 la sută pentru celelalte. Explicaţia este simplă (şi cicliştii sau alergătorii curselor de fond o cunosc foarte bine). Orice corp în mişcare (dar cu precădere cele voluminoase şi puţin aerodinamice, precum camioanele) trebuie să învingă două forţe rezultând din interacţiunea cu aerul prin care se deplasează: o forţă de rezistenţă frontală, care se opune înaintării, şi o forţă care face ca depresiunea creată în spatele vehiculului, în urma înaintării lui, să tindă să-l „aspire”, trăgându-l înapoi. Or, formând un convoi, cu autovehicule mergând unul în plasa celuilalt, va rămâne pentru camionul din faţă de învins doar forţa frontală de rezistenţă, celelalte, care-l urmează, fiind nu frânate ci, dimpotrivă, „aspirate” de golul creat de antemergător; doar ultimul vehicul mai are de învins o forţă de aspiraţie negativă. De unde şi reducerile consumurilor de combustibil.

Dar, de la idee la realizarea practică mai rămân de depăşit o serie de

probleme. Unele sunt de ordin legislativ, iar altele de ordin general uman. Reducând distanţa dintre autovehiculele la maximum 10 metri, la viteza de 70-100 km/oră, nici vorbă să se mai respecte reglementările rutiere care impun un spaţiu suficient nu doar pentru frânare, în caz de necesitate, ci şi de refugiu pentru vehiculele de pe banda laterală silite de un motiv sau altul să o părăsească intrând în şirul vehiculelor de pe banda întâi. Putem însă presupune că normele legale mai pot fi adaptate la această nouă realitate. Cum rămâne însă cu factorul uman, al cărui timp de reacţie normal este depăşit în cazul unor frânări de urgenţă, coliziunea fiind inevitabilă din cauza distanţei prea mici dintre vehicule? Aici intervine tehnica modernă.

O dată cu emiterea conceptului de tren rutier, concept cunoscut sub numele de „Promote-Choffeur”, specialiştii de la Daimler-Chrysler au prevăzut dotarea fiecărui camion cu un computer care preia comenzile, devenind un fel de pilot automat „pilotat”, la rândul său, în deciziile pe care le ia, de computerul vehiculului din faţă. Astfel, computerul primeşte informaţii prin intermediul unei camere în infraroşu, care „citeşte” informaţiile codate transmise (ca în cazul unei telecomenzi de televizor) printr-un „ochi” infraroşu plasat pe spatele fiecărui camion din convoi. În funcţie de aceste informaţii, ca şi de cele transmise de captatorii propriei maşini (privind regimul de funcţionare al motorului, aderenţa roţilor, greutatea încărcăturii etc.), el decide şi transmite electric toate comenzile necesare către direcţie, cutia de viteze, ambreiaj şi frână, menţinând astfel, fără intervenţia omului, coerenţa convoiului. Practic, în afară de şoferul maşinii din frunte, toţi ceilalţi „conduc” în sistemul hands-free, mulţumindu-se să supravegheze buna funcţionare a sistemelor de bord. Se estimează că primele „trenuri rutiere vor apărea pe şoselele europene, în exploatare comercială, în anii 2005-2010.

ALBERT EINSTEIN – Omul de Ştiinţă al Mileniului

◆ CNN, 3 decembrie 1999. Ora anunţării rezultatului pe Web: 21.28 GMT. Ora noastră: 23.28.

Acesta este momentul anunţării rezultatului votului organziat pe reţeaua CNN privind desemnarea celui mai important om de ştiinţă al Mileniului: alegerea generală a fost Albert Einstein, părintele Teoriei Relativităţii, cel al cărui nume a devenit sinonim cu calitatea de geniu”. Aşa cum sună şi titlul celei mai recente cărţi despre Einstein, „Ecuaţia lui Dumnezeu”, scrisă de Amir Aczel, multă lume consideră că Einstein a fost un adevărat... „purtător de cuvânt” al lui Dumnezeu, deschizând accesul oamenilor la cele mai dificile şi semnificative taine ale Universului. Einstein a „zdruncinat”, uneori irevocabil, modul obişnuit de înţelegere a lumii care ne înconjoară. Lui îi datorăm concepte şi idei care înainte ar fi părut simple fantezii ştiinţifice

- ◆ Celebra ecuaţie E = mc²
- ◆ Curbarea luminii
- ◆ Mirajele gravitaţionale
- ◆ Viteza luminii – viteză limită
- ◆ Paradoxul gemenilor
- ◆ Găurile negre

Cercetător genial, profesor, aprig militant pentru pace, violonist şi mare iubitor de muzică – iată câteva din „feţele” lui Albert Einstein care au făcut ca atât de multă lume să-l... „voteze” ca cel mai important om de ştiinţă al Mileniului.

*

Să fi gândit oare Einstein la această recunoaştere, atunci când a inclus în prevederile testamentare ca cenuşa corpului său să fie răspândită dintr-un avion deasupra unui teren rămas şi până acum necunoscut?

Anatomia secundei

Spaţiul cosmic între proiecte şi eşecuri

ALEXANDRU MIRONOV

Nu-mi revin din şoc: NASA pierde, cu o uşurinţă dezarmantă, misiune după misiune. *Faster, better, cheaper* (pe româneşte: mai repede, mai bine, mai ieftin) se dovedeşte a fi o lozincă cu totul goală de conţinut, căci marţienii – oricine vor fi ei – nu ţin seama de dorinţa Congresului american de a cheltui cât mai puţin cu aventura cosmică şi, cred eu, dornici să aibă Marea Întâlnire sau, eventual, deloc iubitori de roboţi – fie ei şi cosmici – îl „strangulează”, după sondele sovietice de acum 10 ani, după pur şi simplu tâmpitul *Mars Climate Orbiter* (al cărui computer nu cunoştea... sistemul metric!), iată, şi pe *Mars Polar Lander*-ul construit de firma *Lockheed Martin* pentru a amartiza la Polul Sud al Planetei Roşii, unde urma să-şi înfigă doi colţi... teleportaţi în sol, pentru a ne comunica, acasă, dacă există sau nu viaţă pe Marte. Păi, eu cred că există, din moment ce misterioşi balauri marţieni ne tot omoară navele!

Lăsând la o parte disputa cu marţienii – care nu se va rezolva, cred eu, decât atunci când echipele umane vor porni spre Marte, când omul însuşi se va hotărî să păşească pe această nouă Americă, pentru a şi-o însuşi, ca Pământ al Oamenilor – să vă fac acum, la începutul anului 2000, înaintea secolului cosmic care urmează un inventar al mijloacelor de propulsie pe care le au la îndemână sau le proiectează inginerii spaţiali. Primul este *motorul chimic*, folosit acum de americani, ruşi, chinezi, japonezi şi de Agenţia Spaţială Europeană (lansează rachete de la baza din Kourou, Guyana), în care energia de propulsie provine de la exploziile melanjului hidrogen-oxigen din camera de combustie; dar navele echipate cu asemenea motoare pot fi folosite doar pentru cosmosul de deasupra capetelor noastre. *Motorul ionic* este cel de perspectivă imediată (funcţionează însă deja la sonda *Deep Space 1*, aflată acum la 206 milioane km de Terra): pierzând câte un electron, deci încărcaţi electric atomii de xenon sunt accelerati de un câmp magnetic, îşi recuperează electronii lipsă şi sunt expulzaţi, sub formă de jet, împingând astfel nava înainte, conform Principiului 2 al mecanicii (acţiune şi reacţiune). *Motorul cu fisiune nucleară*: un atom de plutoniu este sfărâmat, eliberându-se astfel energie; pe unele sonde cosmice motorul funcţionează deja. *Motorul cu fuziune nucleară:* un câmp electric determină fuziunea atomilor de hidrogen, doi câte doi, eliberând o uriaşă cantitate de energie; va fi folosit începând, probabil, cu anii 2040, când fuziunea nucleară va fi stăpânită. *Motorul cu antimaterie* este pentru sfârşitul veacului viitor, funcţionând pe principiul exploziei care, eventual, s-ar produce, la contactul dintre un atom de hidrogen şi un antiatom de hidrogen; este drept că încă nimeni nu a fabricat antimaterie dar teoria spune că aceasta se va întâmpla; în concluzie, după 2100, multe astronave pământene vor pleca, cu mii de oameni la bord, în expediţii dincolo de marginile Sistemului Solar, către planetele străine despre care, atunci, vom şti mai multe. Cel mai nou „motor” propus este însă trambulina magnetică, pe care universitarii din Sussex (Marea Britanie) o văd funcţională prin 2007, atât pe Terra cât şi pe Lună: un stator (cu magneţi supraconductori) creează un câmp magnetic suficient de puternic pentru a-şi arunca rotorul (nava cosmică) cu 1000 km/h, ca din praştie, în afara planetei; o asemenea instalaţie de lansare poate trimite o navă la fiecare 90 minute – suficient pentru a popula cosmosul apropiat cu sateliţi, pentru a servi I.S.S. (Staţia Spaţială Internaţională), pentru a trimite montori şi materiale în cele cinci *puncte Lagrange*, „insula” cosmică în care, profitând de echilibrarea forţelor de atracţie ale Pământului şi Lunii, vom construi, după 2030, primele oraşe spaţiale; dar şi pentru a „recolta” paleţii cu minereu pe care le vor recolta „minerii” roboţi trimişi pe Lună.

Trucuri pentru a vedea viața... „în roz"

▲Acordați-vă atâta iubire cât meritați înainte de a da celorlalți din prea plinul inimii voastre. Merită să meditați asupra acestui îndemn.

▲*Inventați sau speculați cele mai neobișnuite pretexte sau cele mai mici succese pentru a le transforma în motive de sărbătoare: faptul că reușiți, de o lună încheiată, să faceți zilnic gimnastică de întreținere sau că tot de atâta timp v-ați lăsat de fumat, sau că într-un timp record ați acumulat cunoștințele necesare la examenul pentru permisul auto...*

▲Stabiliți o zi, o dată fixă când să îi invitați la un... vin fiert (eventual) pe cei dragi. Contactele interumane de acest fel se fixează pentru mult timp în suflet.

▲*Faceți efortul ca timp de 24 de ore să nu criticați nimic și pe nimeni. Automat vă veți simți mult mai tânără.*

▲Obișnuiți-vă să fredonați cât mai frecvent melodia îndrăgită. Este o manieră facilă de îndepărtare a stresului.

▲*Cel puțin o dată pe săptămână culcați-vă la ora 21. Dacă vă veți obișnui ca joia să fie această zi, în weekend veți fi în formă maximă.*

▲Nu treceți pe lângă nici o plăcere sub pretextul că ziua de mâine s-ar putea să vă rezerve ceva mai mult. Obișnuiți-vă să trăiți clipa.

Indiscreții

„Amanta prințului", în prim-plan

Îndelung mediatizata poveste de dragoste dintre prințul Charles și Camilla pare să ia o nouă turnură. Se îndreaptă spre... oficializare. Oricum, anul precedent cei doi au ieșit împreună în public fără să mai fie obligați să ascundă o legătură cunoscută de toți britanicii și nu numai de ei. Mai mult, Camilla, atentă la imaginea sa, din ce în ce mai elegantă, pare să câștige și simpatia britanicilor. Astfel că, un sondaj recent arată că 50 la sută dintre britanici ar fi de acord cu o posibilă căsătorie a lui Charles cu Camilla. Numai că această căsătorie impune abdicarea în favoarea fiului său mai mare, William.

Pentru părinți

CALMUL DUMNEAVOASTRĂ și capriciile lor

Copilul mic, de vârste cuprinse între 1 an și jumătate și 4 ani vă poate oferi frecvent surpriza unor scene spectaculare pentru rezolvarea cărora aveți nevoie de mult tact, dar și de recomandările, explicațiile și argumentele psiho-pedagogilor. Senzația de frustrare sau întârzieri în îndeplinirea unei dorințe impusă de micuțul dv. pot fi pretextul unei furii de o intensitate neașteptată având în vedere vârsta personajului central. O jucărie văzută într-o vitrină sau în brațele prietenului dar care nu poate deveni a lui, „îndrăzneala" părinților de a-i întrerupe joaca pentru a-l chema la masă, a se spăla pe dinți sau a se duce la culcare sunt motive de mari supărări. Pentru că, explică psihologii, oricât de mic ar fi, copilul dorește să decidă singur tot ceea ce privește viața sa, cu toate că se simte atât de mic și de neluat în seamă în raporturile cu dv. Esențial este să faceți efortul să-l înțelegeți, să-l calmați și să vă faceți respectat. Este de dorit să nu accentuați o astfel de criză, ci să încercați să stingeți conflictul, fie ignorând capriciile micuțului, fie izolându-l, trimițându-l în camera lui. Obligatoriu, tensiunea nervoasă trebuie să scadă. Și a lui, dar și a dv. Nu uitați că atitudinea dv. are întotdeauna valoare de exemplu pentru copil. Psihologii vă sfătuiesc să nu cedați niciodată dorințelor exprimate violent. S-ar putea ca astfel crizele să se repete des, micuțul speculând slăbiciunea dv. Când simțiți că furia s-a mai estompat, încercați să-l calmați luându-l în brațe, alintându-l, făcând pace. Pentru că el are absolută nevoie să știe, să simtă că furia lui nu a diminuat iubirea pe care i-o purtați. Dar, explicați-i că a greșit. Psiho-pedagogii spun că este esențial să dezamorsați la timp o criză distrăgându-i atenția fie oferindu-i pe un ton afectuos o prăjitură, fie o carte de colorat, fie un program de desene animate la televizor. Este de dorit să-i arătați copilului că înainte de a-i refuza satisfacerea dorinței, i-o înțelegeți. Oricum, pentru a evita comportarea capricioasă, tiranică, pentru a nu se simți frustrat, încet-încet copilului trebuie să i se impună limite: trebuie să știe cu claritate că nu el este cel ce „comandă" în casă. De asemenea, părinții sunt cei ce trebuie să demonstreze că sunt capabili să-și controleze emoțiile și să-și păstreze calmul.

Reflecții psihologice

CINE EVITĂ emoția iubirii?

Ni se întâmplă să constatăm în jurul nostru prezențe feminine mereu încruntate, arțăgoase, antipatice, cărora în permanență „le tună și fulgeră". De ce oare unele femei sunt incapabile să se facă plăcute? Mai mult, psihologii spun că pentru aceste femei chiar și plăcerea rămâne un tabu. Pierderea încrederii în sine sau frica de necunoscut transformă plăcerile simple ale vieții în ceva inaccesibil unora. Și, pentru a recurge la definiții, dr. Isabella Korolitski ne amintește că... plăcerea este ceea ce bucură ființa umană. Registrul acesteia este neașteptat de larg. Poate lua forme diferite în funcție de personalitatea fiecăruia și astfel fiecare poveste este interpretată diferit de fiecare persoană. Există și circumstanțe când plăcerea poate fi sursă de neliniște. În cazul sexualității, frica de a pierde plăcerea fizică poate fi sursă de angoase. Astfel, se încearcă să se evite emoția iubirii și implicit plăcerea iubirii de frica diminuării treptate sau a pierderii ei. Sunt femei care evită plăcerea de frica suferinței declanșate de finalul considerat inexorabil. Pentru a depăși frica de „după" trebuie consolidată încrederea în sine și în viață. A merge spre necunoscut, presupune un risc, dar toate pulsațiile vieții pot fi sursă de angoase. Plăcerea este ceea ce ne pune în relație cu ceilalți. Dar, a fi „șeful de orchestră" în acest domeniu presupune o perfectă autonomie. Astfel se naște un conflict specific feminin: ce loc va putea acorda prietenului sau ideii de cuplu o femeie independentă? Psihologii spun că este firesc să se învețe să se renunțe la unele plăceri pentru a accede la altele, mai profunde, de altă durată. Și, oricum, pentru a câștiga „teren" și stabilitate, femeia trebuie să se facă plăcută. Fiecare o poate face cu succes punându-și într-o lumină favorabilă calitățile. Pașii următori se desprind simultan cu consolidarea încrederii în sine.

SECRETE UITATE

✍Pentru reușita unei prăjituri, respectați întocmai cantitățile ingredientelor. Când doriți însă o prăjitură mai mare, dublați însă absolut toate ingredientele.

✍Verificați aluaturile în timpul frământatului. Când acestea vi se par a fi prea dulci, stropiți aluatul cu o linguriță de zeamă de lămâie și mai frământați 2-3 minute. Puteți folosi și oțet de mere care dă o savoare deosebită.

✍Coaceți foitajele în tăvi îmbrăcate cu hârtie cerată, pe care însă trebuie să o stropiți cu 2 linguri de apă. Preparatul va fi mai pufos, mai apetisant și nu se va lipi de fundul tăvii.

✍Platoul pe care veți așeza un tort, ungeți-l cu puțină miere. În acest mod, îl veți transporta fără teamă că alunecă și veți așeza feliile tăiate în siguranță.

✍Resturile de aluat fraged, fărâmați-le, apoi puneți-le peste budinca ce o veți da la cuptor. Va avea efect și gust deosebit.

✍Merele ce vor fi rase pentru hrana micuțului dv. copil păstrați-le înfășurate în folie și țineți-le în cutia de jos a frigiderului. Cantitatea de suc, aromă și elementele nutritive vor fi păstrate mai sigur.

✍Într-un aluat de prăjitură adăugați o lingură de lichior de ouă, și preparatul va avea aromă și culoare excelente.

✍Pregătiți clătitele cu ciocolată fierbinte în loc de lapte și vor avea gust și aromă deosebit de plăcute.

✍Pișcoturile din aluat fraged se vor topi în gură, dacă imediat ce le-ați scos din cuptor, le veți stropi cu puțină apă rece.

✍Nu aveți un vas special de Jena în care să coaceți o prăjitură în formă de inel? Într-o formă simplă, de tort, (rotundă), puneți la mijloc o cutie, în care a fost suc, umplută cu fasole boabe. Preparatul nu se va lipi de această formă, și va fi perfect rumenit.

✍Când pregătiți o prăjitură cu brânză de vaci, puneți în loc de zahăr, un sirop de zahăr și preparatul va fi mai pufos.

Gastronomice

Șnițel umplut

500 g antricot de vită fără os, 150 g carne de vită de calitate superioară, 75 ml de ulei, 1 ou, 25 g de făină, 1 morcov, 1 pătrunjel, 150 g smântână, piper, 1 linguriță de muștar, 1 kg de cartofi, 1 ceapă, 400 ml supă de oase, foi de dafin, pătrunjel verde, sare.

Spălați antricotul apoi tăiați-l în 5 bucăți pe care le bateți cu ciocanul din lemn și sărați-le puțin. Carnea tăiați-o în bucăți mici, treceți-o prin mașina de tocat. Ceapa, morcovul și pătrunjelul spălați-le, tocați-le mărunt și căliți-le în jumătate din cantitatea de ulei. Adăugați foi de dafin și 100 ml de supă. Când lichidul s-a evaporat și zarzavaturile s-au pătruns, puneți făina dezlegată cu 300 ml de supă. Carnea tocată combinați-o cu sare, piper, pătrunjel, oul fiert tare și tăiat în cuburi mici. Așterneți această compoziție pe fiecare bucată de antricot bătut, rulați-le, prindeți-le cu scobitori și așezați-le într-o tavă. Peste rulourile umplute, turnați sosul din zarzavat și fierbeți-le împreună 15 minute, la foc mic. Aduceți preparatul alături de cartofi fierți, natur, decorați cu pătrunjel verde și stropiți cu smântână.

Rulouri în aspic

400 g carne de porc, macră, 5 ouă, 250 g aspic, 50 ml de ulei, 1 salată verde, 1 gogoșar roșu, murat, sare.

Fasonați carnea, spălați-o, tamponați-o și puneți-o într-un vas, la cuptor cu foc potrivit, cu 1/2 din ulei și 50 ml de apă. Stropiți-o des cu lichidul din tavă și rumeniți-o frumos pe toate fețele. Când friptura se răcește, tăiați-o în 5 felii subțiri. Separat, spălați ouăle, fierbeți-le tari, curățați-le și înveliți fiecare ou în felii de friptură. Turnați pe platou puțin aspic, faceți decor din fâșii fine de gogoșar, așezați rulourile, acoperiți-le cu aspic și dați-le la rece. Aduceți platoul la masă, decorat cu salată verde.

Musaca de ciuperci

250 g ciuperci, 100 ml de ulei sau 100 g margarină, 1 ceapă, 1 lingură cu făină, 200 g telemea, 8 ouă, pătrunjel și mărar verde, sare și piper.

Tocați mărunt ceapa, căliți-o potrivit în ulei sau margarină, puneți ciupercile și când lichidul lăsat de acestea s-a evaporat adăugați făina, amestecați, apoi, după 2 minute închideți focul. În vas puneți telemeaua rasă, verdețurile, sare și piper după gust. Separat bateți bine 7 ouă, adăugați-le în compoziția de mai sus și turnați totul într-o tavă unsă și tapetată cu făină. Cu oul rămas și bătut ungeți musacaua deasupra după care dați preparatul la cuptor cu foc potrivit pentru 30 de minute. Serviți cu salată de gogoșari copți.

Cartofi cu ciuperci

1 kg de cartofi, 250 g ciuperci, 1 ceapă roșie, 4 linguri cu făină, 50 g unt sau margarină, 250 ml lapte, 5 litri de supă realizată din cub de supă knorr, concentrată, sare, piper, nucșoară rasă.

Spălați cartofii și puneți-i în apă cu sare. Între timp căliți ciupercile, bine spălate, tamponate cu un șervet curat, tăiate în jumătăți, într-o parte din grăsime. În restul de unt căliți ceapa, tocată fin, apoi presărați cu făină, amestecați pe foc mic și după 1 minut, puneți laptele, supa, sarea, piperul și nucșoară după gust. Curățați cartofii fierți, tăiați-i în felii mai groase și împreună cu ciupercile, combinați-i cu sosul realizat. Ungeți o tavă cu unt, turnați toată compoziția și puneți-o la cuptorul potrivit de fierbinte pentru 20 de minute. Serviți preparatul cald.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Laborator de sănătate

5 SFATURI

pentru uzul culinar al grăsimilor

1. Limitaţi pe cât posibil folosirea grăsimilor în alimentaţie. Alimentele se digeră mult mai greu atunci când sunt preparate cu grăsimi în exces.

2. Folosiţi îndeosebi grăsimi de origine vegetală (ulei de măsline sau din seminţe de floarea soarelui, porumb, soia) în locul grăsimilor animale (untură, seu, unt).

3. Evitaţi prăjirea, în special când pregătiţi produse de origine animală (carne şi peşte). Grăsimile, mai ales cele animale, se descompun când sunt încălzite la temperaturi ridicate , aşa cum se întâmplă în timpul prăjirii. Astfel se formează substanţe iritante, ca acreloina, foarte indigestă, care produce senzaţie de apăsare, de preaplin, de arsură la nivelul stomacului. Dacă totuşi vă e greu să renunţaţi în totalitate la alimentele prăjite, pregătiţi acest gen de mâncare la temperaturi mai scăzute (evitând sosurile şi crustele groase, negre-maronii) şi schimbaţi de fiecare dată uleiul. E bine de ştiut că uleiul de măsline este cel mai stabil la temperaturi ridicate şi de aceea este cel mai potrivit pentru prăjeli. (E mai scump, dar acest lucru ne poate îndemna să-l folosim mai cu economie!) Uleiurile din seminţe se oxidează mult mai uşor, aşa că sunt mai puţin recomandabile pentru prăjire, ca să nu mai vorbim de folosirea lor repetată. Pentru a obţine un efect rezonabil pentru sănătate, cu o cheltuială acceptabilă, există posibilitatea consumării atât a uleiurilor din seminţe, cât şi a celui de măsline, fără a le amesteca însă, ci folosindu-le alternativ, în funcţie de preparatul culinar pe care îl realizăm.

4. Nu consumaţi la o masă mai mult de două alimente bogate în grăsimi (de exemplu, maioneză, smântână, îngheţată etc.).

5. Luaţi în calcul şi grăsimile „ascunse", care uneori însoţesc alimentele preparate sau ambalate, cum ar fi cartofii prăjiţi, şniţelul, carnea slabă dar prăjită, conservele în ulei, biscuiţii, ciocolata, prăjiturile etc.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

FRIGUL

un agent terapeutic secret

ARCADIE PERCEK

Dacă stăm şi ne gândim bine, lupta omului cu frigul s-a purtat milenii de-a rândul în sens unidirecţional; tendinţa permanentă de a-l înfrânge, de a-l domina. De dată foarte recentă, a apărut tendinţa de a folosi frigul în scopuri medicale. Astfel în urmă cu câteva decenii, un caz relatat în mai toate ziarele timpului, a pus în derută din acest punct de vedere pe slujitorii lui Asklepios, pe care i-a determinat să se concentreze şi asupra frigului ca eventual agent terapeutic. Este vorba despre cazul unui tânăr norvegian – Roger Armsted – care, căzând din imprudenţă în copca unui râu îngheţat, a zăcut în apa cum nu se poate mai rece şi în stare de înec timp de exact 22 de minute, până ce, întâmplător, a fost descoperit. Readus la suprafaţă, este reanimat de doi medici chemaţi de urgenţă la faţa locului, care, pe calea mijloacelor obişnuite de reanimare, l-au adus pe parcursul a două zile în parametrii obişnuiţi de funcţionare.

Acest fapt contrazice în mod flagrant regulile clasice cunoscute, în virtutea cărora moartea clinică sau relativă, marcând încetarea funcţiilor cordului, survine pe parcursul a 3-4 minute, iar moartea biologică sau absolută, marcând apariţia leziunilor ireversibile la nivelul celulelor nervoase ale creierului, când reanimarea nu mai este posibilă, în 7-8 minute. Şi totuşi, „incredibilul miracol" a fost posibil, şi asta – incredibil dar adevărat – graţie acţiunii benefice a frigului, care l-a ţinut pe respectivul individ în viaţă. (!)

De altfel, încă de multă vreme s-a observat că răcirea extremităţilor infectate sau arse, este urmată, pe de o parte, de suprimarea sau numai de atenuarea durerilor, iar pe de alta, de încetinirea procesului de absorbţie privind produşii toxici de metabolism, ce apar în atari situaţii în respectivele zone. Asemenea fapte de observaţie prefigurau oarecum faptul că mai devreme sau mai târziu se va ajunge la exploatarea eventualelor virtuţi benefice ale frigului în tratamentul diverselor boli, eventual chiar în prelungirea vieţii dincolo de anume limite.

Şi, într-adevăr, această nouă disciplină a ştiinţelor medicale s-a constituit pe la mijlocul secolului de faţă, sub denumirea de criogenie sau criologie. În realitate, primele încercări de a se pune bazele ştiinţifice ale acestei noi ştiinţe datează de peste un secol şi jumătate, mai precis din 1844, când un medic englez din Brighton, şi anume James Arnott, a scris volumul intitulat „Cartea gheţii", carte în care la un moment dat autorul declară textual: „Noi întârziem în mod evident avansarea bolii pe care o tratăm (este vorba despre o anume formă de boală canceroasă), prin administrarea de frig". Unui alt cercetător, H. Walther, îi reuşeşte în 1862, deci cam două decenii mai târziu ca James Arnott, performanţa de a scădea temperatura corporală a unor iepuri de experienţă, până la 20 grade Celsius sub zero, stare pe care a menţinut-o pe parcursul a exact 12 ore, după care animalele în cauză au putut fi reanimate şi, firească, readuse în condiţii normale de existenţă.

Se făcuse deci experimental dovada că hipotermia artificială pe calea termolizei fizice este posibilă şi, ca atare, utilizabilă. Se mai făcuse dovada că o nouă metodă de terapie, de mare eficienţă şi viitor, îşi făcuse intrarea în domeniul ştiinţelor medicale.

Dr. ANDREI ONU

vă răspunde

Sufăr de melancolie şi de hepatită cronică. E rău?

Cititoarea FRUNZĂ GABRIELA, de 63 de ani din Botoşani, „o fidelă cititoare" a revistei noastre, cum ni se prezintă, se arată mult întristată că suferă de două boli care i se par că sunt foarte rele – este vorba despre o hepatită cronică şi despre o melancolie – şi pe care i se pare că nu le va putea trata pe măsura posibilităţilor medicinii, şi asta pentru că „nu am nici un fel de venit (pensie)" după cum ne precizează sus-numita. Într-o asemenea situaţie, „cu care din cele două diagnostice – adaugă tot ea – pot beneficia de ajutor social din partea statului?"

Stimată doamnă Frunză Gabriela, văd că sunteţi oarecum în temă cu hepatita cronică de care suferiţi, ca urmare a faptului că aţi fost internată pentru aceasta, şi se pare că respectaţi schema de tratament care vi s-a dat. Nu neglijaţi însă faptul că, adeseori, această boală trebuie îngrijită mulţi ani la rând, şi uneori chiar toată viaţa. În ce priveşte cealaltă boală – melancolia – cum îi spuneţi dv., am senzaţia că nu sunteţi prea în temă. Medicii folosesc termenul de melancolie pentru desemnarea stărilor depresive. O formă clinică de melancolie, foarte frecventă de altfel, este aceea denumită „de involuţie", şi care este o formă de psihoză cu evoluţie cronică, apărând mai frecvent la vârsta de 50-55 de ani, dar care poate apărea şi până la 65 ani, şi se caracterizează prin dispoziţie depresivă – anxioasă, însoţită de nelinişte psiho-motorie. Din scrisoarea dv. nu reiese însă dacă aţi fost internată pentru această boală şi dacă sunteţi în evidenţa vreunui psihiatru care să vă urmărească din acest punct de vedere, ştiut fiind că şi bolile psihice trebuie urmărite în evoluţia lor mulţi ani, şi uneori chiar toată viaţa. Cu diagnosticul de hepatită cronică, dacă acest diagnostic este atestat de comisia de specialitate a policlinicii de care depindeţi, puteţi beneficia de ajutor social. Acelaşi lucru este valabil şi pentru diagnosticul de „melancolie", dacă diagnosticul este stabilit de serviciul de psihiatrie al spitalului de care depindeţi, şi dacă sunteţi trimisă în acest fel în mod oficial la comisia policlinicii de care depindeţi.

Fiţi cu ochii pe „ucigaşul ascuns"!

Cititorul POPESCU MIHAI din Suceava, ne înştiinţează că are pe cineva din familie care a suferit un accident vascular. Şi vrea să ştie dacă tratamentul dat îl va scoate din impas. „Acum tensiunea arterială a persoanei de care vă vorbesc este bună, dar încă mai are ameţeli şi puţin dezechilibru la mers. Persoana, de asemenea, este foarte activă şi face multă mişcare. Vă rog să-mi daţi câteva recomandări pentru îngrijire în continuare".

Persoana de care îmi vorbiţi, stimate domnule Popescu Mihai, a făcut cam devreme acest accident vascular, semn că suferă de tensiune arterială de multă vreme. Să nu mergeţi pe ideea că respectând tratamentul medicamentos prescris, rezolvă în mod definitiv situaţia, deşi schema terapeutică recomandată este bună. (Să nu aveţi rezerve în ceea ce priveşte Nifedipinul de care aţi auzit că nu mai este de actualitate). Indiferent însă de acest aspect, nu uitaţi că hipertensiunea arterială este o boală de cursă lungă şi, în acelaşi timp purtătoarea unui „ucigaş ascuns". Ca atare, să nu mergeţi pe ideea că doar numai cu acel tratament medicamentos urmat cu sfinţenie, aţi rezolvat problema. Factori permanenţi care pot întreţine boala şi care pot da libertate de mişcare „ucigaşului ascuns", de care am vorbit mai sus, sunt stresul, o alimentaţie saturată în grăsimi, fumatul, eforturile fizice deosebite plus încă alţii. Ca atare, un bolnav cu hipertensiune arterială, trebuie să-şi măsoare cu regularitate valorile tensionale, şi tot cu regularitate să-şi controleze colesterolul. Acelaşi bolnav, trebuie să se afle în mod permanent sub urmărirea clinică a unui medic, la care se prezintă periodic, la un control de specialitate. Numai aşa „ucigaşul ascuns" este ţinut cu botul pe labe.

Dilema unei cititoare: PSIHOLOG SAU PSIHIATRU?

– Mai mulţi cititori ne-au scris, întrebându-ne care este diferenţa dintre un tratament la un psihiatru şi unul la un psiholog. Este şi cazul doamnei T., care are un băieţel de 8 ani cu tulburări de comportament şi i s-a recomandat să consulte un specialist – psihiatru sau psiholog, iar dânsa nu ştie la cine să apeleze.

– Dragă doamnă T., dilema dumneavoastră este de înţeles, pentru că în România mai nimeni nu s-a străduit să explice care sunt asemănările şi deosebirile dintre un psiholog, un psihoterapeut şi un psihiatru, de multe ori făcându-se confuzii regretabile. Voi încerca, în cele ce urmează, să aduc puţină lumină în această problemă. Până în 1990, psihiatria, ca ramură a medicinii, era singura disciplină care se ocupa – oficial – de problemele psihice ale oamenilor, bolnavi sau nu. După Revoluţia din 1989, facultăţile de psihologie şi-au reluat cursurile, iar absolvenţii acestora, alături de psihologii formaţi înainte – dar ţinuţi în umbră de fostul regim – şi-au intrat în drepturi.

În zilele noastre, există *cabinete de consiliere psihologică, unde psihologii* sfătuiesc, îndrumă, orientează oamenii care apelează la ei, pentru ca aceştia să-şi rezolve mai bine problemele de zi cu zi, cu care ne confruntăm toţi, şi care de multe ori, ne apasă, nu ne lasă să dormim, ne influenţează prea mult gândurile şi comportamentul. Dacă problemele pe care le aveţi sunt mai serioase, mai grave sau mai vechi şi au pus cu adevărat stăpânire pe dumneavoastră, ar fi bine să apelaţi la un *psihoterapeut.* Acesta poate fi de formaţie *psiholog,* dar şi *psihiatru,* şi este *specializat* într-una sau mai multe *metode de terapie,* individuale sau de grup, care au ca specific faptul că atât terapeutul cât şi clientul/pacientul colaborează, „muncesc" pentru a rezolva problema celui din urmă, această colaborare asigurând succesul metodei. Este bine de ştiut, de asemenea, că psihoterapia nu foloseşte medicamente şi nu este, în nici o situaţie, o metodă agresivă faţă de om şi organismul său.

Când avem de-a face cu o *boală psihică,* de obicei se recurge la un *psihiatru,* care, în funcţie de diagnostic, va trata pacientul acasă (ambulator) sau în spital, în general medicamentos, dar nu numai. Se pune din ce în ce mai mult accentul pe rolul comunităţii – familie, prieteni, colegi – în vindecarea bolilor psihice – socioterapie, mergându-se pe o îmbinare a acesteia cu tratamentele clasice. Sunt cazuri în care *bolile psihice* mai uşoare sau care nu se află în plină criză pot fi tratate şi doar prin *psihoterapie,* susţinută, eventual, de un tratament medicamentos lejer de calmare, liniştire a pacientului, iar rezultatele obţinute sunt foarte bune, de multe ori superioare tratamentului exclusiv medicamentos. În general, pentru aceste situaţii, medicul psihiatru recomandă pacientul unui psihoterapeut, cu acordul, bineînţeles, al pacientului.

Este bine, dragă doamnă T. şi stimaţi cititori, ca, dacă vă hotărâţi să consultaţi un psihoterapeut, să verificaţi dacă acesta are o specializare şi să vă informaţi în ce constă metoda respectivă, să încercaţi să înţelegeţi despre ce este vorba, pentru că nu orice metodă se potriveşte oricui şi este bine să porniţi la drum în cunoştinţă de cauză, şi asta cu atât mai mult în cazul tratării unui copil. Noi vă urăm multă sănătate şi succes!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

MISTERELE TELOMERILOR

O echipă de cercetători, condusă de Titia de Lange, de la Universitatea Rockefeller (New York), a demonstrat de curând, cu ajutorul microscopului electronic, că telomerii – extremităţile cromozomilor – se termină în formă de buclă. Această descoperire, publicată în revista „Cell", aduce un element important la dosarul cancerului şi longevităţii. Într-adevăr, telomerii constituie un fel de orologiu molecular care datează patrimoniul genetic al celulelor. De fiecare dată când una dintre ele se divide, telomerii ei se micşorează. Acest fapt presupune existenţa unei lungimi critice a telomerilor, astfel încât atunci când o celulă se divide de un anumit număr de ori bine precizat, ea se sinucide. Ea evită astfel să reproducă din nou patrimoniul ei genetic, împânat de erorile acumulate de-a lungul timpului. Până când Titia de Lange a arătat că extremitatea unui cromozom este o buclă închisă, nu se ştia modul în care o celulă distinge un telomer de un cromozom sfărâmat. Recenta descoperire clarifică mecanismul de funcţionare a telomerilor. Când aceştia sunt prea scurţi, bucla nu mai poate fi închisă, celula îi detectează atunci ca fiind cromozomi sparţi şi declanşează propriul program de sinucidere...

„Fosilă vie" din silicon

O echipă de specialişti japonezi a realizat un robot care reproduce cibernetic un peşte ce a trăit în urmă cu 400

milioane de ani. „Fosila vie", realizată din silicon şi aluminiu face parte dintr-un proiect de reconstituire a formelor de viaţă acvatică din Cambrian.

Latex hipoalergic

Guayula – o plantă ce creşte sub forma unor tufişuri în deşertul texan – produce un latex (cauciuc natural) care are proprietăţi hipoalergice. O caracteristică importantă pentru cauciucul destinat unor utilizări medicale, cum ar fi mănuşile chirurgicale sau componentele destinat unor implanturi. Pornind de la această constatare, cercetătorii din Phoenix (Arizona) au selecţionat tulpinile cele mai productive, ele fiind chiar îmbunătăţite prin tehnici de manipulare genetică de către cercetătorii din Albany (California). Fără a pretinde să ia locul tradiţionalului Hevea braziliensis (cunoscutul arbore de cauciuc), noua plantă va fi introdusă în cultură datorită calităţilor ei specifice.

Miniaturizare, până când?

Dacă tehnologiile de realizare ale microprocesoarelor nu încetează să evolueze, conducând, de la o lună la alta, la recorduri incredibile de miniaturizare, există, totuşi, o limită care nu va putea fi depăşită prin nici o tehnologie. Cel puţin aceasta este concluzia la care a ajuns o echipă de cercetători de la Bell Laboratories din New Jersey, care a stabilit că grosimea limită a stratului izolant de bioxid de siliciu nu poate fi mai mică de patru molecule. Se estimează că, ţinând seama de ritmul progreselor tehnologiilor înregistrat până acum, această limită va fi atinsă în mai puţin de 15 ani. Rămâne speranţa ca până atunci să se descopere alte materiale izolante mai performante sau componente bazate pe tehnologii cu totul noi (fotonice, cuantice etc.)

MISTERIOASA CIVILIZAŢIE MOCHE

IRINA STOICA

Cultura Moche sau Mochica este una dintre cele mai vechi civilizaţii precolumbiene. În general se ştiau puţine lucruri despre această perioadă care a precedat-o pe cea a incaşilor din Peru. Spre sfârşitul anilor '80 însă, o descoperire senzaţională din apropierea localităţii Sipan a scos la lumină adevărate mărturii în piatră şi metal despre cei care au locuit aici cu mai bine de 1200 de ani în urmă.

Totul a început ca într-un veritabil roman poliţist. Poliţia din zonă a descoperit, în apropierea unei piramide măcinate de vreme, cadavrul unui jefuitor de morminte. Aceasta îndeletnicire este, din păcate, una destul de veche. Ea a început în 1532, o dată cu venirea conchistadorilor spanioli şi nu s-a încheiat nici în zilele noastre. Jefuitorul mort fusese găsit într-un fel de tunel prin care se ajungea la un mormânt. Studiind obiectele găsite asupra lui, autorităţile şi-au dat seama că lucrurile asemănătoare – cum ar fi coliere de aur şi lapislazuli – au fost văzute şi la alţi săteni. S-a pornit apoi o muncă de recuperare a acestor averi naţionale, redându-se muzeelor arme, măşti, statuete, mărgele şi alte obiecte de o stranie frumuseţe, deosebit de valoroase.

Arheologii au scos la lumină un adevărat mausoleu din jurul anilor 290. Se pare că era mormântul unui preot-militar, o căpetenie importantă. Trupul său era înconjurat de altele, printre care două femei, probabil soţiile acestuia, doi bărbaţi, unul dintre ei având un câine alături, şi, deasupra tuturor, un fel de „paznic" veghindu-le odihna (vezi foto). Paznicul avea ambele picioare amputate iar unei femei şi unuia dintre cei doi bărbaţi li se retezase piciorul stâng, aceasta simbolizând faptul că niciodată nu-şi vor părăsi stăpânul. O cantitate impresionantă de obiecte de aur, de aramă şi olărit atesta înaltul statut al celui mort. Obiectele par să-i fi aparţinut toate, interesante fiind mai ales fragmentele de îmbrăcăminte, armele şi clopoţei atârnaţi de centură. S-au analizat, de asemenea, bijuteriile, majoritatea fiind de aur şi pietre semipreţioase, multe reprezentând motive animaliere cum ar fi capricoara, destul de rară aici în zilele noastre. Trupul aparţinea, după cât se pare, unui bărbat de circa 35 de ani, iar decoraţiunile de pe pereţii monumentului, statuetele şi ceramica au ilustrat ceremoniile ample şi preocupările complexe ale acestuia, ca ale tuturor bărbaţilor vremii.

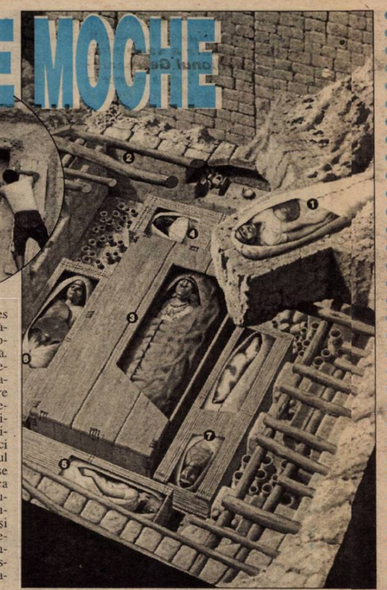

Obiectele de aici, comparate cu altele din aceeaşi perioadă, aparţinând unor colecţii diferite, i-au ajutat pe arheologi să stabilească faptul că civilizaţia Moche şi-a extins influenţa pe coasta de nord a statului Peru, de-a lungul unei fâşii de 220 de mile. Oamenii aceştia au făcut canale de irigaţie pentru culturile de grâu, fasole, arahide, mâncau carne de lama şi de peşte. Civilizaţia lor a durat de la anii 100 până spre 700. Aşezările le erau marcate de piramide de cărămidă sau de pământ. Nu cunoşteau scrierea, dar mormintele descoperite, în special cel de la Sipan, se constituie într-o adevărată bibliotecă despre viaţa, preocupările şi chiar chipurile lor.

În 1992, la Sevilla, în cadrul ultimei expoziţii universale a secolului, pavilionul Germaniei surprindea printr-o cupolă care ...nu se sprijinea pe nimic şi părea suspendată direct de cer! Era, într-un fel, un preludiu la proiectele arhitectonice ale secolului 21 şi, de fapt, ale mileniului trei. Unele dintre acestea se pregătesc să întâmpine noul mileniu; altele se află încă pe planşetele proiectanţilor. Vi le prezentăm în continuare. Aşa, ca să ne putem imagina cum va arăta lumea peste câteva zeci sau sute de ani...

ARHITECTURA PENTRU UN NOU MILENIU

TRANSPARENŢĂ TOTALĂ!
(Arhitect: Norman Foster)

Aşa ar putea fi descris proiectul clădirii noului Parlament al Germaniei. Redevenit de curând capitala Germaniei, Berlinul a cheltuit deja câteva sute de milioane de dolari pentru renovarea vechii clădiri care are în centrul său o cupolă cu o scară în spirala de pe care vizitatorii pot în acelaşi timp urmări sesiunile Parlamentului şi admira panorama oraşului. Noul Parlament va fi clădit pe locul vechiului Reichstad, păstrând şi urmele incendiului care a distrus în 1933 vechea clădire, precum şi inscripţiile soldaţilor sovietici eliberatori care l-au „cucerit" în 1945. Sticla şi oţel – totul va fi transparent – sau cel puţin aceasta va fi impresia cu care vor pleca de acolo vizitatorii secolului 21...

Venetia

...LA UN STADION CU UMBRELĂ
(Proiect realizat de ARTECO)

Între timp, noul stadion din Veneţia va fi primul în Italia care să fie dotat cu un acoperiş mobil. Graţie unui mecanism hidraulic, întregul complex va putea fi total acoperit în mai puţin de o oră! Proiectat să fie inaugurat până în luna iulie 2001, stadionul va găzdui nu doar partide de fotbal, ci şi concerte, întruniri, târguri şi expoziţii. Cu cele 30000 de locuri pe scaune, restaurante, un show-room şi un imens auditoriu, stadionul aflat în construcţie nu departe de aeroportul Veneţia-Mestre va adăuga cu siguranţă o bine venită notă modernă vechii cetăţi a dogilor.

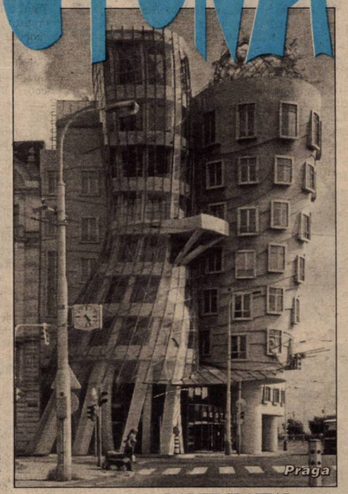

Praga

BALET SPAŢIAL ÎN ORAŞUL DE AUR
(Arhitecţi: Frank Gehry şi Vladimir Milunic)

„Ginger şi Fred" – aşa se spun praghezii celor două „turnuri-balerini" proiectate de faimosul arhitect american care, printre altele, a realizat şi noul sediu al Muzeului Guggenheim din Bilbao. Împletire de rafinate şi sofisticate structuri, cele două turnuri nu pot în nici un caz să treacă neobservate, mai ales că sunt plasate drept în mijlocul oraşului vechi. Şi totuşi nu toţi par să fie fericiţi – unii mai sunt încă de părere că ele seamănă mai curând cu două sticle de Coca Cola din plastic pe care cineva le-a stâlcit după ce a băut conţinutul!

COLIBELE ANULUI 2000
(Arhitect: Renzo Piano)

Noua Caledonie franceză, centrul cultural de la Tjibaou. O interesantă tentativă de „topire" împreună a viselor arhitecturii ultramoderne cu formele tradiţiilor locale. O întreagă secvenţă de adevărate palate se vor alinia de-a lungul unei peninsule în vecinătatea capitalei, „copiind" forma colibelor tipice populaţiei kanak a insulei. Nervuri din lemn de iroko se „asortează" fericit cu panouri de aluminiu şi sticlă – totul devine o imensă pânză care vibrează în bătaia vântului. Arbori, poteci şerpuitoare, mici pieţe şi trecători – un centru cultural care se integrează perfect într-un peisaj neschimbat de secole...

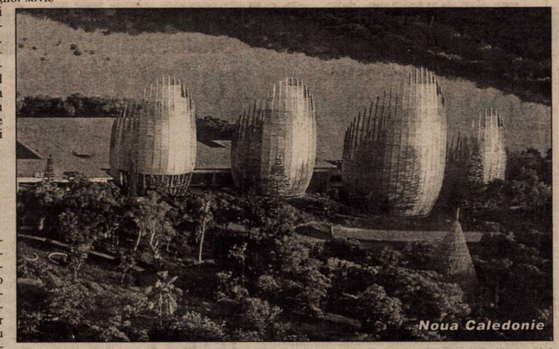

Noua Caledonie

ORGII ŞI FANTEZII SEXUALE
În lumea submarină

DORIN MĂRAN

Există totuşi şi puţină moralitate

Sexualitatea submarină atinge toate extremele, de la „orgiile limacilor (moluşte gasteropode cu corpul dungit, lipsit de cochilie) până la fidelitatea balenelor, trecând prin cupluri ocazionale sau prin haremuri. În spatele acestui larg evantai comportamental se ascunde un complex de strategii pentru reproducere. Cel mai perfecţionat mecanism îl reprezintă fecundarea internă, masculul depunându-şi direct sperma în interiorul corpului femelei, evitându-se astfel pierderea ovulelor sau a spermatozoizilor. În mod bizar, această fecundare optimă e puţin practicată de animalele marine. Stridiile, aricii de mare, stelele de mare sau meduzele, de pildă, îşi lasă celulele reproducătoare la voia întâmplării. Purtate de curenţi sau înghiţite de prădători, o mare parte din spermatozoizi nu vor mai întâlni niciodată ovulele pentru a le fecunda. Chiar dacă aceste animale produc un număr mare de descendenţi, puţini au şansa să supravieţuiască. Strategia lor constă totuşi în producerea de cât mai mulţi indivizi pentru a le asigura o şansă de supravieţuire în loteria vieţii subacvatice. Există unele specii care asociază tacticile sexuale pentru a micşora numărul descendenţilor. Din păcate aceşti părinţi lipsiţi de „moralitate" şi de putere competitivă, nu iau nici un fel de măsuri pentru a-şi proteja progenitura pe care o lasă la voia întâmplării...

Hermafroditii

Limacii de mare sunt capabili să se fecundeze reciproc deoarece sunt dotaţi deopotrivă cu un orificiu genital feminin şi masculin. În momentul acuplării se produce o inversiune a organului excretor masculin care se preschimbă într-un fel de organ erectil. Natura a optat în acest caz pentru eficacitate. Cu un minim de efort, două animale sunt fecundate simultan, profitând de avantajele reproducerii sexuate şi de amestecul genetic care va asigura diversitatea indispensabilă evoluţiei. În cazul iepurelui de mare asistăm la orgii specifice limacilor în care se produce un lanţ de acuplări; un individ fecundează alt individ care la rândul lui îl fecundează pe cel de-al treilea şi aşa mai departe, producând circa 500 de milioane de ouă într-un sezon.

Abandonat de mama lui, acest pui de sepie are putine sanse de supravietuire. Din fericire, chiar de la nastere, e dotat cu un instinct de aparare pe care il foloseste in arta camuflajului.

Test pentru maladia vacii nebune

Ipoteza posibilităţii transmiterii ESB (encefalopatia spongiformă bovină sau maladia vacii nebune) la om a stârnit, cum era şi de aşteptat, o adevărată psihoză, conducând la hecatombe de animale sacrificate în Anglia şi la interdicţia importurilor de carne (şi subproduse din carne) bovină provenite din Marea Britanie. Firesc, acestei psihoze i-au căzut victimă şi animale (sau exporturi) „nevinovate", datorită suspiciunii bazate pe simplul fapt că au putut fi în atingere cu un animal infectat.

Recent, a fost elaborat de către două echipe ale Comisiei europene pentru detectarea prezenţei ESB un test rapid bazat pe un procedeu original de purificare a proteinei anormale, în scopul dozării ei imunologice cu ajutorul a doi anticorpi monoclonali. Testul, verificat pe un lot de 1300 de animale, s-a dovedit fiabil 100 la sută, detectând toate animalele bolnave, fără nici un fals pozitiv. Răspunsul testului, manifestat prin culoarea specifică dobândită de eşantioanele pozitive, este obţinut în mai puţin de şase ore, faţă de cel puţin 15 zile, astăzi. Calităţile testului vor permite utilizarea lui direct în abatoare, pentru a garanta inocuitatea produselor ce urmează a fi comercializate sau exportate.

Numai unite, genele... produc cancer!

S-a vorbit mult despre existenţa unei (unor) „gene a cancerului". Mai mult, savanţii au descoperit câteva asemenea gene potenţial oncogene. Ceea ce nu se ştia până de curând este faptul că pentru iniţierea unui proces malign este necesară acţiunea înlănţuită succesiv a mai multor oncogene. Aceasta este esenţa descoperirii unei echipe de cercetători de la MIT, celebrul Massachusetts Institute Of Technology, din Cambridge, SUA, echipă condusă de prof. Robert Weinberg.

Viitorul aparţine spaţiului

UN MILENIU PENTRU CUCERIREA COSMOSULUI

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

2001 Gravity Probe B va încerca verificarea teoriei relativităţii generalizate emisă de Albert Einstein.

2002 Accesul de bandă largă pe Internet va fi asigurat folosind o constelaţie de 80 de telesateliţi SKYBRIDGE, lansaţi la un cost total de 4,8 miliarde de dolari de firma ALCATEL.

2004 Venus va tranzita discul solar, oferind astronomilor posibilitatea unor experienţe inedite.

- Tot astronomii vor fi principalii beneficiari ai imaginilor şi datelor ştiinţifice transmise de sonda interplanetară Huygens – Cassini din apropierea planetei Saturn şi chiar din atmosfera satelitului acesteia – Titan.
- Rezultat de excepţie al eforturilor ştiinţifice şi financiare a numeroase puteri spaţiale de pe tot globul, Staţia Spaţială Internaţională ALPHA devine operaţională integral, cu cele circa 100 de componente, laboratoare, module presurizate, panouri solare etc., întinse pe suprafaţa a două terenuri de fotbal, dar instalate la peste 400 km deasupra Pământului!

2010 Cosmodromul Baikonur este rezervat exclusiv pentru lansări de sateliţi şi nave cosmice cu utilizări ştiinţifice paşnice.

2015 Prelucrarea specială a informaţiilor furnizate de o aparatură de excepţie, instalată pe sateliţi artificiali cu „viaţă operaţională" îndelungată, va permite seismologilor să dispună de o bună predicţie a cutremurelor.

2020 Proiectoare speciale de particule, ambarcate pe sateliţi şi alte aparate spaţiale automate, vor permite fizicienilor să injecteze cu particule ozonosfera din zona Antarctică, pentru a reface stratul protector de ozon.

- Ca urmare a unui intens efort ştiinţific-financiar internaţional precum şi a exploatării datelor de la numeroase expediţii automate pe Marte, Operaţiunea „Omul pe Marte" va reprezenta un succes al întregii umanităţi!

2040 Propulsoarele termo-atomice care au servit pentru navele marţiene cu om la bord, vor asigura instalarea pe o orbită relativ înaltă a unui „mini-soare artificial" destinat să ilumineze, în noaptea polară, regiuni relativ întinse de la Cercul polar de Nord.

2050 Prima bază selenară cu astronauţi la bord va servi pentru cercetări ştiinţifice de astronomie, astronautică, astrofizică etc.

2060 Primele itinerare turistice pe trasee circumterestre şi chiar circumlunare vor deveni operaţionale în deplină securitate a participanţilor.

2100 Pe Marte va fi inaugurat un observator astronomic ai cărui cercetători vor beneficia de atmosfera extrem de rarefiată de pe Muntele Nix Olympica, înalt de... 15 km!

2200 Vor fi îndeplinite condiţiile tehnice pentru interceptarea asteroizilor având traiectorii potenţial periculoase pentru ciocnirea cu Pământul şi aducerea pe aceştia a unor încărcături termonucleare capabile nu numai să-i „spargă" dar şi să le modifice corespunzător traiectoria.

2300 Răspunzând unor vechi deziderate ale ecologiştilor, va începe mutarea pe orbite circumterestre relativ ridicate, a unor industrii poluante de pe Pământ.

2400 Pe o orbită geostaţionară va fi inaugurat un complex orbital hotel + sanatoriu destinat celor suferinzi de maladii care pot fi tratate doar beneficiind de avantajele imponderabilităţii!

2450 Majoritatea necesităţilor de energie ale terrienilor va fi satisfăcută folosind conversia pe orbită a energiei solare în energie electrică, noile centrale helio-electrice transmiţând energia către Pământ sub formă de microunde...

2500 Instalată într-unul din punctele lagrangeene ale sistemului Pământ-Lună, prima colonie cosmică va dispune de tot ceea ce este necesar pentru ca primii 100 de colonişti orbitali să poată trăi şi lucra în condiţii de maximă securitate.

2600 Umanitatea ar putea iniţia primul zbor al unui echipaj uman către limitele Sistemului Solar; este probabil că vor fi folosite nave cu „vela solară" construite din material ultrauşor, dar cu protecţie la radiaţiile ionizante şi dotate cu propulsoare ionice.

2700 Inaugurarea primului motor termonuclear va asigura unei nave interstelare o viteză de ordinul a 30-35 la sută din viteza luminii, suficientă pentru abordarea unui zbor către cele mai apropiate planete din alte sisteme stelare!

2800 Va fi deturnat de pe orbita proprie şi adus în câmpul gravitaţional terestru un asteroid bogat în materii prime de mare importanţă pentru pământeni, în vederea primei exploatări miniere orbitale!

2900 Terrienii vor începe modificarea comandată a climei planetei natale, folosind dirijarea fasciculelor de energie emise de marile centrale helio-electrice orbitale.

3000 Va începe reconstrucţia atmosferei planetei Marte, pentru a o face respirabilă de către pământeni, în vederea colonizării acestei planete care are multe similitudini cu Pământul!

radio CONTACT
O 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIŞINĂU	100,9 FM
BUCUREŞTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCŞANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOŞANI	93,1 FM	IAŞI	91,9 FM
BRAŞOV	105,5 FM	PITEŞTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEŞTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REŞIŢA	70,79 FM
CĂLĂRAŞI	101,8 FM	SIBIU	91,8 FM
CONSTANŢA	91,1 FM	TG. MUREŞ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Cu Yellow Submarine, în anul 2000

După 30 de ani de la momentul miticei creaţii „Yellow Submarine", trenul imaginar a prins contur real. Englezii sunt cei care au avut ideea să aniverseze evenimentul decorând un tren Eurostar în culorile... submarinului galben, cântat de Beatles cu atâta succes. Cei patru membri ai celebrei formaţii traversează astfel Canalul Mânecii în trenul „personal", care face legătura, dinainte de sărbătorile de iarnă, între Londra, Paris şi Bruxelles.

Fotografii de la cititori

«Mă fac „toc"-model...»
RALUCA-MIHAELA ILIE – Roşiori

Adevărul despre incendierea REICHSTAGULUI

PAUL IOAN

Două femei cernite se reculeg în faţa unui monument funerar proaspăt zidit. Pe piatra tombală stă scris: „Marinus van der Lubbe, 1910-1934". Dedesubt e încrustat un poem compus de defunct în închisoare... Suntem la Leipzig, în ianuarie 1999. Cele două doamne sunt rudele celui ce a fost incriminat de incendierea Reichstag-ului, la 27 februarie 1933, apoi decapitat la 10 ianuarie 1934. Dar, după mai bine de jumătate de secol, victima a fost reabilitată, dovedindu-se cu documente ascunse decenii la rând că totul fusese o înscenare pusă la cale de naziști pentru a pregăti venirea lui Hitler la putere și instaurarea celui de-al III-lea Reich; căci, la cinci zile de la incendierea pusă pe seama comuniștilor, urmau alegeri parlamentare.

Ceva ne aduce aminte de Lee H.Oswald: teza criminalului unic

Celebra „comisie Warren", care a anchetat asasinarea lui John F. Kennedy, a concluzionat, după strângerea unui munte de mărturii şi dispariţiile suspecte ale unor martori incomozi, că Lee Harvey Oswald a fost unicul vinovat de moartea preşedintelui. Teza unui complot ducea ipsofacto la întrebarea jenantă: cine sunt complotiştii? În cazul procesului olandezului considerat a fi „anarhocomunist", Marinus van der Lubbe, aşa-zisele dovezi conduceau către acelaşi „adevăr": incendiatorul a acţionat singur, din convingeri personale, dar care contraveneau, ca din întâmplare, intereselor preşedintelui Parlamentului german de atunci, nimeni altul decât... Hermann Goering.

De ce a fost atât de importantă restabilirea adevărului despre acea incendiere, în preajma alegerilor? Pur şi simplu, afirmă istoricii, acela a fost „actul fondator al celui de-al III-lea Reich". A fost pretextul abolirii libertăţilor constituţionale în Republica de la Weimar, al arestării opozanţilor naziştilor, al interzicerii presei comuniste şi socialiste, al triumfului Gestapo-ului şi SS-ului pe scena politico-socială a vremii. S-a creat climatul psihologic favorabil alegerii lui Hitler în funcţia de cancelar iar, un an mai târziu (1934), al „promovării" acestuia la rangul de Reichführer. Ceea ce a urmat, se ştie...

Inculpatul trebuia să fie la locul faptei!

Marinus van der Lubbe a fost arestat în clădirea Reichstad-ului, în noaptea incendiului. Dar el nu s-a supus arestării poliţiei, suspect de repede prezentă acolo. În timpul procesului desfăşurat la Înalta Curte din Leipzig, acuzatul – care abia cunoştea limba germană – părea celor prezenţi total absent, ca un drogat care recunoaşte automat tot ceea ce i se impută. La 23 decembrie e condamnat la moarte, iar după două săptămâni executat. Însă abia după restituirea arhivelor secrete de către Germania de Est, dubiile s-au transformat treptat în certitudini. Iată principalele elemente ale scenariului dezvăluit şi care au dus la reabilitarea lui van der Lubbe: 1. Acesta fusese drogat şi introdus în Reichstag, iar în timpul incendiului a fost împiedicat să iasă; 2. Lubbe nu cunoştea hăţişurile imensei clădiri, iar focul a fost pus în locuri strategice; 3. Între Reichstad şi reşedinţa preşedintelui acestuia, Goering, exista un tunel secret; 4. Doi oameni din trupele de asalt ale lui Hitler au recunoscut că au folosit acest tunel, ambii fiind ulterior asasinaţi în circumstanţe neelucidate niciodată; 5. Campania de susţinere a vinovăţiei lui Lubbe a fost dusă, şi după 1945, de persoane dovedite a fi avut strânse legături cu naziştii, iar unele dintre acestea au emigrat suspect de uşor în Argentina; 6. Lunga întârziere a dezvăluirii adevărului s-a datorat faptului că documentele respective puteau fi folosite (de URSS şi RDG) la şantajarea unor înalţi funcţionari din Germania Federală care făcuseră compromisuri în favoarea naziştilor... Iată în ce cerc vicios a intrat, fără voia lui, Marinus van der Lubbe. Scenariul are similitudini bizare cu asasinarea lui Kennedy. Omul ales de conspiratori trebuia să se afle la locul faptei, iar apoi să fie considerat unic vinovat. Pe Lubbe l-a asasinat justiţia lui Hitler, iar pe Lee H. Oswald, „inocentul" Jack Ruby, care moare ulterior în închisoare. Martorii care ştiau adevărul decedează sau dispar peste mări şi ţări. Oare avea dreptate înţeleptul care spunea că „istoria este complotul istoricilor împotriva adevărului"?

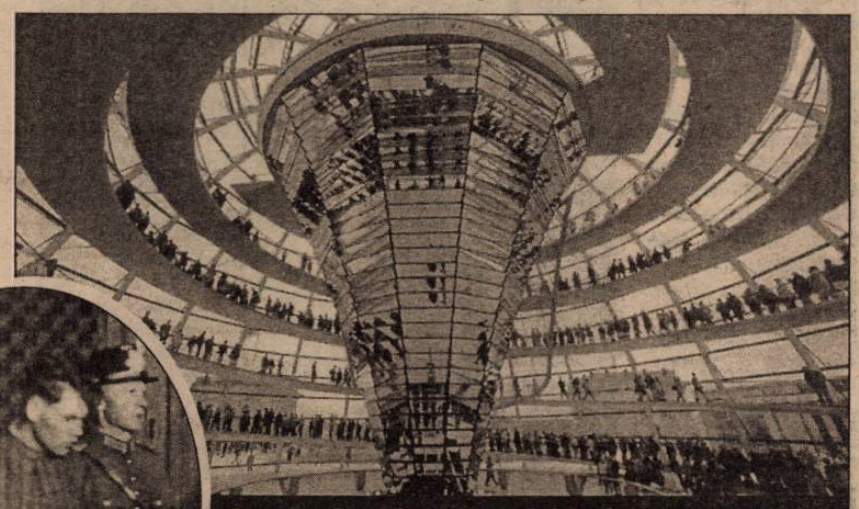

Aspect interior al noului Reichstag, unde cancelarul Schroeder a vorbit de la o tribună neatinsă de Hitler.
În stânga este condamnatul pe nedrept Marinus van der Lubbe.

Amprente ale spiritualităţii noastre

Mănăstirea Plumbuita

La marginea de nord-est a Capitalei, nu departe de apa Colentinei, înălţată pe un dâmb, se află Mănăstirea Plumbuita, monument de arhitectură din secolele al XVI-lea şi al XVII-lea. Construcţia locaşului a fost începută de Petru Vodă cel Tânăr (1559-1568). Acest prim ctitor al mănăstirii era fiul lui Mircea Ciobanul. Opera lui a fost terminată de succesorii la tron: Alexandru al II-lea Mircea (1568-1577) şi Mihnea Turcitul (1577-1583; 1585-1591). Fiind acoperit cu tablă de plumb, aşezământul monahal a fost numit de populaţie „Plumbuita".

Ca toate construcţiile de acest fel şi mănăstirea Plumbuita a avut multe de îndurat. Astfel în 1595 a suferit urmările invaziei turceşti condusă de Sinan Paşa iar în 1632, la 25 octombrie, în apropierea ei s-a dus cunoscuta luptă dintre Matei Basarab şi rivalul său la domnie, Radu, fiul lui Constantin Iliaş, sprijinit de moldoveni şi de tătari. După câştigarea luptei, Matei Basarab a refăcut, în 1647, clădirea mănăstirii, construind şi un rând de case domneşti.

În ultimul sfert al veacului al XVI-lea a funcţionat aici o tipografie, unde, printre altele a fost scos în 1582 un „Tetraevanghel", aceasta fiind prima carte tipărită la Bucureşti.

Mănăstirea a suferit mult şi în urma cutremurelor din 1802 şi 1838 iar apoi a fost transformată în închisoare pentru revoluţionarii de la 1848. Între 1933-1940 mănăstirea a fost supusă unor restaurări serioase conduse de Comisia Monumentelor Istorice.

Intrarea în mănăstire se face pe sub turnul clopotniţă, a cărui parte superioară a fost renovată în secolul al XVIII-lea. Clopotniţa este executată după un plan pătrat, cu scara de acces pe latura de nord-est. Camera clopotelor are pe fiecare latură câte două goluri în arc de cerc.

Biserica are un plan trilobat, cu forme neregulate iar faţadele sunt împărţite în două registre de un brâu lat, format dintr-un tor situat între două rânduri de cărămizi aşezate în „dinţi de ferăstrău". Registrul superior este decorat cu firide cu arcaturi duble, iar cel inferior cu panouri dreptunghiulare şi ciubuce rotunjite. Ferestrele şi uşile au rame de piatră sculptate cu motive geometrice.

Mănăstirea are, de asemenea, un mic muzeu care păstrează obiecte de cult de mare valoare, dintre construcţiile anexe putând fi menţionate bucătăria şi casa domnească din timpul lui Matei Basarab.

IRINA STOICA

Atlantida a existat!

TAINA „MAŞINĂRIEI" DE LA ANTIKYTHERA

DAN APOSTOL

Cercetări americane recente au pus în evidenţă, după analiza mumiilor vechi de 4000-6000 ani ale unor prinţese egiptene, prezenţa cocainei şi nicotinei în organismul acestor tinere femei. Dar tutunul şi coca, plante care cresc în America Centrală şi de Sud, nu au ajuns în Europa până în secolul XVI e.n. (fiind ulterior exportate în Africa şi Peninsula Arabică). Or, nicotina şi cocaina se depun în organismul uman după ani de folosinţă regulată – ceea ce înseamnă că egiptenii antici au avut legături comerciale stabile cu amerindienii de mii de ani înaintea „descoperirii" Americii de către Columb. Sau că navigatori de pe coastele americane veneau regulat în bazinul mediteranean în anii 6000-3000 î.e.n. Dar ce nave şi dispozitive de navigaţie permiteau astfel de călătorii? Un răspuns l-ar putea constitui aşa-numita „maşinărie" descoperită în epava unei galere scufundate în anul 78 î.e.n. lângă insula greacă Antikythera. Aparatul constă dintr-o placă pe care se află o multitudine de roţi dinţate, ace mobile protejate de tocuri, plăcuţe gradate şi o roată cu coroană dinţată, toate puse în mişcare de un arbore cilindric la care se ataşa o manivelă. Roţile şi cadranele se învârt cu viteze diferite şi pot acţiona în grupaje independente datorită unui mecanism diferenţial selectiv. Însă această inovaţie, ce permite unei maşini mecanice să efectueze simultan două sau mai multe operaţii, a rămas necunoscută europenilor până la 1575. Majoritatea părţilor componente ale aparatului sunt gravate cu formule matematice şi date astronomice. „Maşinăria" a fost găsită în 1900, dar timp de şapte decenii modul de funcţionare şi utilitatea ei au rămas un mister. Numeroşi savanţi britanici, greci şi americani au încercat asiduu să rezolve enigma, însă reuşita a venit de-abia în 1971, când profesorul de Istoria Ştiinţei şi Medicinii de la Universitatea Yale (SUA), dr. Derek De Solla Price, a avut ideea să radiografieze aparatul cu raze X şi gamma, descoperind forma iniţială a pieselor de bronz şi fier, sudate între ele după două milenii de stat sub apele Mării Egee. Dr. Price studia aparatul încă din 1951, pe când era profesor la Universitatea Cambridge (Marea Britanie), şi găsise descrierea unei maşini asemănătoare într-unul din manuscrisele inedite ale poetului englez Geoffrey Chaucher (autorul unei lucrări absolut neobişnuite pentru preocupările lui literare, intitulată *Treatise on the Astrolabe – Tratat despre Astrolab* şi datând din 1391). După reconstituirea aparatului, funcţiile sale au devenit evidente: prezenta ciclurile solare şi selenare în corelaţie cu mişcările Pământului, precum şi poziţia tuturor planetelor Sistemului nostru Solar. Permitea, de asemenea, găsirea unor constelaţii importante, ajutându-i pe navigatori să calculeze cu precizie punctul în care se aflau şi direcţia de urmat în timpul nopţii. Practic, „maşinăria de la Antikythera" poate fi considerată pe drept cuvânt precursoarea astrografelor şi girocompaselor introduse în dotarea aviaţiei de bombardament aliate spre sfârşitul celui de-al doilea război mondial. După cum remarca doctorul Price: „A găsi un astfel de instrument este ca şi cum s-ar descoperi un avion cu reacţie în mormântul lui Tutankhamon". Dar era acest aparat construit de greci, de cretani, de egipteni? Sau fusese copiat după echipamentele de navigaţie atlante?

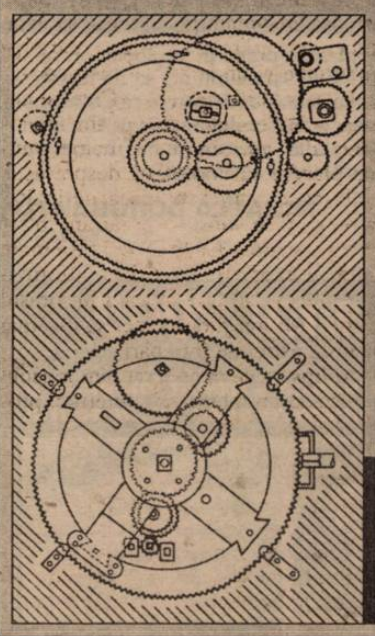

„Maşinăria" de la Antikythera. Vedere a ambelor feţe.

Tradiţii scrise sau orale al popoarelor străvechi confirmă existenţa unei „ţări a oamenilor albi" în mijlocul Atlanticului, numită Atlan în America Cntrală şi de Sud, Ufa la triburile africane ashanti şi yoruba, Aaru în Egipt, Avalon la celţii britanici etc. Interesant de remarcat, toate aceste tradiţii, fie ele sumeriene, feniciene, egiptene, cartagineze, etiopiene, cretane, celte, africane, mayaşe, quishe, guatemaleze sau honduriene afirmă că Atlantida a fost distrusă de erupţii vulcanice, cutremure, valuri seismice şi inundaţii postglaciare într-o perioadă cuprinsă între anii 10000-8000 î.e.n., dar grupurile scăpate de catastrofă, ca şi cele din colonii, baze navale şi contoare s-au răspândit atât în Lumea Veche, cât şi în cea Nouă, contribuind major la civilizarea popoarelor de acolo, aflate la început de drum.

CÂT VALOREAZĂ CINSTEA UNUI OM?

Înainte de a citi această întâmplare trebuie să-l aveţi în faţa ochilor pe Roosevelt Williams, care face parte dintr-o echipă de întreţinere a străzilor din oraşul Portland, Oregon: 32 de ani, 175 kg, înălţime pe măsură. Acum puneţi-vă în locul lui şi priviţi cum vă trece prin faţă o maşină blindată a poliţiei. Apoi imaginaţi-vă cum din maşină cade un pachet masiv, iar şoferul nu observă acest lucru. Roosevelt, obişnuit să facă oricând curăţenie pe stradă, se duce şi constată că în pachet se află... bani: 150 de pachete de câte 2000 de dolari! În total, 300000 de dolari! Ce aţi face dacă vi s-ar întâmpla aşa ceva? Ceea ce a făcut Roosevelt este acum cunoscut. A sunat la poliţie şi a anunţat ce se întâmplase, apoi a rămas împietrit, ţinând cutia cu bani între picioare. Şi sperând, evident, că, având în vedere statura sa impresionantă, nimeni nu va avea curajul să se apropie prea mult. „Poliţia a venit cam în cinci minute – spune el – dar mie mi s-a părut că a trecut o eternitate! Cred că şi un George Foreman ar fi devenit nervos în locul meu!" Ce a făcut în acest timp? Păi, întâi s-a gândit ce ar face el cu 300000 de dolari, apoi a răspuns unui cuplu de turişti ruşi că nu, nu chiar în fiecare zi se întâmplă aşa ceva în America, apoi a stat de vorbă cu din ce în ce mai mulţi curioşi care se îngrămădeau să vadă minunea... Cei trei poliţişti care au preluat pachetul pierdut din maşina blindată i-au mulţumit pentru incredibila sa cinste şi l-au invitat să primească un Certificat pentru Servicii Extraordinare şi un premiu de... 150 de dolari! Câte un dolar pentru fiecare „fişic" de 2000 de dolari pe care l-a păzit! „N-aveam ce să fac – a spus el dezarmant – aşa m-a învăţat mama, să nu iau niciodată ce nu este al meu" iar Yolanda, soţia sa, nu a fost deloc mirată de ceea ce se întâmplase, spunând simplu că „nici nu s-ar fi gândit la o altă reacţie din partea soţului său!" Aşa că acum Roosevelt Williams, se întoarce la meseria lui şi la centrul de fitness pe care îl avea deja în Portland. Nu înainte însă de a petrece un week-end de neuitat într-un hotel de lux împreună cu Yolanda sa, oferit de banca de la care proveneau banii. Ştiţi cum se spune, „cinstit dar ...". Sau, parcă se spune invers... *(M.D.)*

ÎN VIAŢĂ CU UN CUŢIT ÎN CAP

Mahalalele oraşului Capetown, din Africa de Sud, numite Cape Filats, locuite de negri şi metişi sunt conduse de zeci de bande care numără sute şi chiar mii de indivizi, ce se războiesc între ele pentru controlul unor străzi sau cartiere. La una din aceste încăierări, Piet Solly a primit o lovitură violentă cu un cuţit mare în cap. Arma albă a pătruns în frunte deasupra ochiului stâng, cu direcţia de sus în jos. O asemenea lovitură ar fi dus la moartea instantanee a celui înjunghiat, dar – minune! Creierul nu a fost atins. Chirurgii de la serviciul de traumatologie al Spitalului Groote Schuur au reuşit să scoată cuţitul din cap şi au asigurat victima că în curând se va face bine şi va părăsi patul de spital. *(A. D.)*

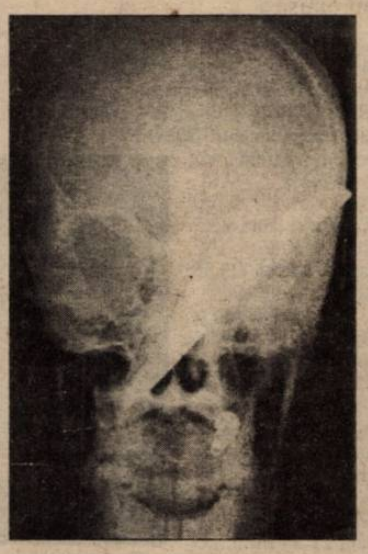

■ Ghici cine vine la cină?

SPEOLOGUL CU O NEVASTĂ DE „REZERVĂ"

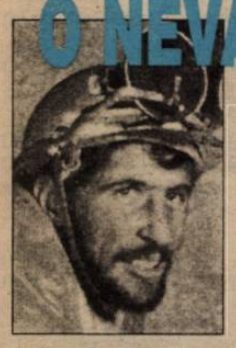

Stă omul liniştit acasă, seara, şi-şi citeşte ziarul, când deodată îi pică pe cap o... nevastă! O fi soarta ironică, da'nici chiar aşa! Pierre Siffre, un francez căsătorit de cinci ani cu Cathy, s-a pomenit la uşă, când i-a fost lumea mai dragă, cu Ninette, prima soţie. Aceasta-i flutură sub ochi certificatul de căsătorie, dar şi hotărârea de divorţ pe care scria... „anulat". Ce se întâmplase?

Pierre şi Ninette se căsătoriseră în urmă cu zece ani. Dar lucrurile mergeau ca tramvaiul pe asfalt, aşa că s-au decis să se despartă cât mai repede. Pe atunci îşi petreceau ultima vacanţă în Andorra, micul stat de la graniţa dintre Spania şi Franţa. În trei zile, un oficiant statal andorrez le-a aprobat cererea de divorţ. Numai că acesta nu le-a precizat că decizia este valabilă numai pentru Spania, statul tutelar... Ulterior, Pierre s-a recăsătorit cu Cathy, iar Ninette a rămas celibatară. Nevoile materiale o aduseseră la exsoţul ei acasă, urmărind reluarea procesului de divorţ şi un partaj convenabil. Din acea seară furtunoasă, Pierre n-a mai avut linişte cu nici una din soţiile lui, fiind ameninţat şi cu bigamia. Soluţia?

Pierre şi-a adus aminte că e speolog. Tocmai începuse un studiu asupra florei şi faunei din peştera Scarasson din Alpii Maritimi, adâncă de 130 de metri. Astfel, în martie '99 s-a dus „să-şi cumpere ţigări" şi nu s-a mai întors timp de patru luni. A cutreierat de unul singur prin galerii, s-a împrietenit cu tandrele viețuitoare de acolo, a mâncat conserve şi lilieci fripţi la proţap. În toată această perioadă, avocatul său a aranjat lucrurile, reuşind să-i obţină divorţul de Ninette fără nici un partaj, situaţia creată fiind din vina ambelor părţi. Când a ieşit la lumină – nimeni nu ştiuse unde s-a ascuns –, Pierre a făcut primul drum la o editură din Toulouse, unde a făcut un contract generos pentru o viitoare carte intitulată „În afara timpului" şi bazată pe observaţiile sale speologice. Printre altele, va fi vorba despre relaţiile „matrimoniale" la lilieci, păianjeni şi viermii de talie mijlocie... *(P.I.)*

HOŢ DE NEVOIE

Nu numai romanele ne înfăţişează situaţia dramatică a unor oameni obligaţi să fure pentru a supravieţui şi făcând apoi ani grei de ocnă. Acest „clişeu romantic" se pare că este de fapt o chestiune cât se poate de reală. Astfel la mijlocul lunii noiembrie a anului trecut poliţia din Nairobi l-a arestat pe kenianul Thomas Ogero în vârstă de 60 de ani, vinovat de a fi furat hrană în valoare de 20 de cenţi U.S. În faţa autorităţilor el a declarat că a furat de la un chioşc din apropierea casei orez, fasole şi varză pentru a-şi hrăni cele două soţii şi cei 15 copii. Muncitor cu ziua, n-a mai găsit de lucru în ultimul timp şi, după propriile sale cuvinte, n-a vrut să-i moară familia de foame aşa cum a văzut că se întâmplă în jur. *(I. S.)*

■ La 15 ani a aflat că este...

COPIL NĂSCUT DIN VIOL

În octombrie 1975, Jayne Tarrant a fost violată de către un prieten al familiei ei şi a rămas însărcinată. Avea 14 ani. A păstrat dureros-sul secret 16 ani , până când fiica sa, Cheryl, a vrut cu orice preţ să ştie cine îi este tatăl. Abia în 1997, deci după 22 de ani de la data violului, Jayne a avut curajul să depună plângere în justiţie.

Dar, iată ce a însemnat pentru Cheryl noţiunea de tată în diferite etape din viaţa ei. „Când eram mică, povesteşte ea, nu-mi amintesc să-mi fi pus vreodată problema că în casa în care trăiam, doar eu cu mama, nu există şi un tată. Abia când am ajuns la şcoală am observat mirată că alţi copii aveau doi părinţi, mamă şi tată care le purtau de grijă. Dar nu mi-a păsat prea tare de vreme ce mie mama îmi ajungea. Când am împlinit 10 ani, mama a cunoscut un bărbat şi s-a căsătorit. M-am bucurat să am în sfârşit şi eu un tată, dar colegele de şcoală din clasele mai mari au început să chicotească şi au ţinut morţiş să îmi explice că nu e tatăl meu adevărat. Mi-am dat seama că au dreptate şi dintr-o dată am devenit foarte curioasă în legătură cu acest subiect. Atunci am întrebat-o prima oară pe mama cine şi unde e tatăl meu adevărat. Evaziv, mi-a răspuns: «Cineva, undeva...» Bineînţeles că nu am înţeles nimic, dar am simţit că mamei nu-i face plăcere să vorbească despre asta. Am lăsat ceva timp să treacă, curiozitatea mea nu se stinsese, şi iar am întrebat-o pe mama. Cu tristeţe sfâşietoare în glas şi în priviri, mi-a dat o informaţie în plus: „Nu trăieşte aici, în oraşul nostru." Mi-am jurat atunci să n-o mai supăr cu astfel de întrebări.

În lipsa a ceva concret, am început să visez la un tată ideal: puternic, protector, bun, iubitor, grijuliu... Când am împlinit 13 ani, mama a divorţat de soţul ei, pe care într-un fel îl simţeam ca pe un tată, aşa că pentru mine despărţirea a fost destul de dureroasă. Dorinţa de a-mi cunoaşte adevăratul tată s-a amplificat şi, când am împlinit 15 ani, am hotărât să fac o nouă tentativă cu mama. I-am explicat că am crescut destul, că mă simt în stare să înfrunt un adevăr cât de crud. Atunci mama a scos dintr-o cutie de pantofi un petec de ziar îngălbenit de vreme, din 1985, pe care mi l-a întins în loc de răspuns. Acolo era poza unui bărbat despre care se spunea că a fost condamnat la închisoare pentru abuz sexual asupra unui copil. «Acesta este tatăl tău, mi-a spus mama. Şi eu am fost una dintre victimele lui, aveam doar 14 ani şi s-a întâmplat să rămân însărcinată şi să te nasc pe tine...» Vocea i s-a sugrumat în hohote de plâns iar eu eram prea şocată ca să mai pot s-o consolez.

Primul lucru care mi-a venit în minte în momentul când am început din nou să gândesc a fost: «Cum a putut mama să iubească un copil al violului. Oare m-a iubit vreodată?» Timp de mai multe luni am evitat să-i vorbesc din cauza nesiguranţei pe care o simţeam în suflet şi de teama unui răspuns căruia n-aş mai fi putut să-i fac faţă. În cele din urmă am întrebat-o şi chiar în acel moment mi-am dat seama că m-am chinuit inutil, ştiam răspunsul: «Tu eşti în întregime a mea şi numai a mea. A nimănui altcuiva. Eşti copilul meu adorat.» Aşa simţisem şi eu dintotdeauna.

Acum aveam altă problemă, să-l găsesc pe acel bărbat, să-l privesc în ochi. Am făcut nişte investigaţii, am aflat că trăieşte chiar în oraşul nostru şi că e vânzător într-un magazin de solduri. Cu alte cuvinte distrusese viaţa mamei, mai săvârşise şi alte acte de agresiune sexuală asupra altor minori, dar se afla bine-mersi în libertate. În fine, l-am văzut de aproape, cel puţin m-am liniştit, nu semănam deloc cu el, într-adevăr parcă eram doar copilul mamei. Abia când am împlinit 21 de ani mama mi-a povestit în detaliu ceea ce i se întâmplase pe când avea doar 14 ani. Şi tot atunci mi-a spus că e hotărâtă să-l denunţe, după 22 de ani, pe violator la poliţie. Ceea ce a şi făcut. Plângerea şi-a urmat cursul ajungând în justiţie. Odiosul bărbat a negat totul, dar testele ADN au dovedit că este tatăl meu, iar cazierul lui (13 condamnări pentru delicte sexuale săvârşite între anii 1967 şi 1985) le-au uşurat juraţilor verdictul: vinovat; condamnat la 8 ani închisoare. *(A.P.)*

Traficant neobişnuit

Un preot brazilian Padre Jorge Saliba a fost prins cu 11 kilograme de cocaină ascunsă în bagaje. El încerca să se urce la bordul unui avion care făcea curse între Sao Paulo şi Amsterdam. Saliba a recunoscut că acesta era al cincilea drum pe care îl făcea în acest scop şi că pentru fiecare cursă primea 30000 de dolari. Banii îi folosea pentru ajutorarea copiilor, oamenilor săraci şi bolnavilor din parohie. Poliţiştii nu s-au lăsat înduioşaţi de scopul nobil în care preotul folosea banii câştigaţi de pe urma drogurilor, susţinând că salvarea câtorva dezmoşteniţi ai soartei nu poate justifica crima de a împinge alte sute şi mii de oameni în infernul „morţii albe" provocat de droguri... (I.S.)

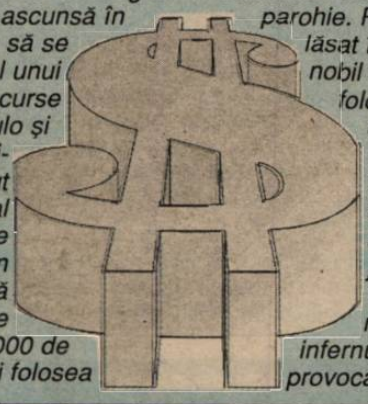

Săptămâna 14 - 20 ianuarie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Matinal naţional **9.00** TVR Iaşi **11.05** TVR Cluj-Napoca **12.55** TVR Timişoara **14.15** CiberFan **15.30** Emisiune în limba germană **17.30** Cuvânt pentru necuvântătoare **18.05** Jumătatea ta **19.10** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.55** Serial: „O fată, doi băieţi şi o pizzerie" **21.20** Ştirile de sâmbăta asta **22.35** Serial: „Omul de nicăieri" **23.40** Fotbal: Finala CM din Brazilia.

SÂMBĂTĂ 7.00 Ştirile de sâmbăta asta (r) **8.20** Serial: „Odiseea" **9.10** Desene animate **10.00** Acum poţi afla **11.00** Art-mania **13.30** Lumea şi noi **14.00** Arca Marinei **16.30** 1999, an de excepţie pentru sportul românesc **17.20** Teleenciclopedia **18.05** Serial: „Mare schimbătoare" **20.00** Jurnal **20.30** Film: „Contele de Monte Cristo" (partea a II-a) **22.20** Serial: „Dr. Quinn" **23.15** Săptămâna sportivă **23.25** Film: „Promontoriul groazei" (SUA, 1962). Cu: Robert Mitchum, Gregory Peck.

ROBERT MITCHUM
ROMÂNIA 1
sâmbătă, 23.25

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător **8.00** Universul credinţei **9.00** Desene animate **9.30** Kiki Riki Miky **10.55** Handbal masculin: România – Slovacia **12.30** Tezaur folcloric **13.30** De luni până duminică **14.15** Naţional TV Bingo Liberty **17.00** Serial: „Blakenese" **17.55** Spectacolul lumii văzut de Ioan Grigorescu **18.25** Trupa de şoc **19.00** Perechea potrivită **19.30** 21. Cu Ştefan Bănică Jr. **20.00** Jurnal **20.30** Duminica sportivă **20.40** Zodia Vip **21.40** Film: „Întrebări şi răspunsuri" (SUA, 1990). Cu: Nick Nolte **0.00** Pe faţă.

LUNI 12.00 Film: „Întrebări şi răspunsuri" (r) **14.15** TVR Craiova **15.00** Pro Patria **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.30** Agenţia de plasare **18.05** Jumătatea ta **19.10** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.55** Serial: „Feliciy" **21.40** Cu ochii'n 4 **22.10** Serial: „Justiţie militară" **23.20** Recurs la morală **0.05** Marele Jazz.

MARŢI 7.00 Matinal naţional **9.00** TVR Iaşi **11.00** TVR Cluj-Napoca **13.00** TVR Timişoara **14.15** CiberFan **15.30** Convieţuiri **16.00** Emisiune în limba maghiară **18.05** Jumătatea ta **19.10** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.55** Telecinemateca: „Pete şi Tillie" (SUA, 1972) **22.40** Nu trageţi! **23.10** A-Facerea **0.40** Tenis: Openul australian.

MIERCURI 7.00 Matinal naţional **9.00** TVR Iaşi **11.00** TVR Cluj-Napoca **13.00** TVR Timişoara **14.15** CiberFan **15.00** Teatrul Naţional prezintă: „Copiii soarelui" (r) **16.30** Medicina pentru toţi **18.05** Jumătatea ta **19.10** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.55** Film: „Minciuni nevinovate" (Anglia, 1998) **22.50** În flagrant **0.40** Cafe Corso **1.40** Tenis: Openul australian.

JOI 7.00 Matinal naţional **9.00** TVR Iaşi **11.00** TVR Cluj-Napoca **12.55** TVR Timişoara **14.15** CiberFan **15.00** Convieţuiri **16.00** Pentru dv., doamnă! **17.00** La telefon, muzica populară! **18.05** Jumătatea ta **19.10** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.55** Serial: „Moştenirea" **22.00** Teatrul Naţional TV prezintă: „Copiii soarelui" (ultima parte) **23.30** Punct ochit **0.30** Rock la miezul nopţii **1.30** Tenis: Openul australian.

tvr2

VINERI 7.00 Serial: „Santa Barbara" (r) **8.35** Care pe care (r) **9.15** Limbi străine **9.55** Arca lui Noe (r) **13.00** Desene animate **13.30** De la lume adunate **14.45** Serial: „Santa Barbara" **15.45** Trupa DP2 **18.00** Care pe care **19.30** Ştiri **19.40** Film: „Amazoanele" (SUA, 1984). Cu: Jack Scalia **21.20** La mulţi şi voie bună! **22.05** Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Ce s-a întâmplat cu adevărat" **23.15** Teatru liric prezintă „Boema" de Giacomo Puccini (partea I) **0.20** Nocturna.

SÂMBĂTĂ 9.15 Osia lumii **10.15** Serial: „Star Trek – Generaţia următoare" **14.00** Serial: „Un înger adolescent" **14.30** Atlas **15.10** Serial: „Santa Barbara" **16.00** Eminesciana **19.30** Ştiri **19.40** Serial: „Primul val" **20.30** Top TVR 2 **21.30** Lumea vitezei **22.00** Fotbal.

DUMINICĂ 9.45 Pas cu pas **11.00** Tip-top, mini-top **12.00** Arca lui Noe **13.25** Tradiţii **14.00** Serial: „Un înger adolescent" **15.05** Serial: „Santa Barbara" **16.05** Galele TVR 2 **17.10** Povestirile operei: „Andrea Chenier" de Umberto Giordano **18.15** Un secol de cinema **19.40** Serial: „Primul val" **20.30** Film: „Rose Hill" (SUA, 1997) **22.10** Verde de micul Paris! **23.10** Credo.

LUNI 13.00 Desene animate **13.30** La izvorul dorului **14.45** Serial: „Santa Barbara" **15.40** Trupa DP2 **17.15** Călătorind prin ţară **18.00** Care pe care **18.45** Se întâmplă acum! **19.30** Ştiri **21.30** E dreptul tău! **22.00** Fotbal – Anglia **0.30** Nocturna.

MARŢI 7.45 Serial: „Dragostea, bat-o vina" **9.10** Limbi străine **12.00** Documente culturale (r) **13.00** Desene animate **14.00** Toţi, împreună **14.45** Serial: „Santa Barbara" **15.40** Trupa DP2 **17.45** Care pe care **18.50** Ştiri **19.00** Ferestre spre cer **20.05** Călătorind prin ţară **21.15** Puls 2000 **22.00** Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... 31 februarie" **23.00** Teatru liric: „Boema" de Giacomo Puccini (r) **0.00** Nocturna.

MIERCURI 7.45 Serial: „Dragostea, bat-o vina" **9.10** Limbi străine **11.15** Puls 2000 (r) **13.00** Desene animate **13.45** Toţi împreună **14.45** Serial: „Santa Barbara" **15.45** Trupa DP2 **17.45** Călătorind prin lume **18.45** Se întâmplă acum! **19.30** Ştiri **19.40** Film: „Nu vreau să mă însor" (România, 1961). Cu: Irina Petrescu **21.15** Mituri şi istorie **22.05** Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Mahmureala" **0.25** Nocturna.

JOI 7.00 Serial: „Santa Barbara" **9.10** Limbi străine **9.35** Veni, video, vici! (r) **13.00** Desene animate **14.00** Toţi, împreună **14.45** Serial: „Santa Barbara" **15.45** Trupa DP2 **17.45** Călătorind prin ţară **18.00** Care pe care **19.30** Ştiri **19.40** Film: „Unchiul Vania" (Rusia, 1971) **21.30** Turnul de control **22.15** Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Ucigaşul sentimental" **23.00** Teatrul Naţional TV prezintă: „Pavilionul cu umbre" după Gib Mihăescu **0.25** Nocturna.

prima

VINERI 8.00 Dimineaţa cu Prima **13.00** Politica de mâine (r) **15.00** Exploziv (r) **16.00** Viaţa în direct **17.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **18.00** Focus **19.00** Nadine Show **20.00** Alegeţi filmul! **21.30** Real TV **22.45** Revista presei **23.00** Film **1.00** Film: „Oraşul nostru" (SUA, 1940).

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii **11.30** Sport Magazin **13.00** Motor **13.30** Apel de urgenţă (r) **14.30** Dosarele Y (r) **16.00** Serial: „Comisarul Rex" (r) **17.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **18.00** Focus **18.35** Popular divertisment **21.00** Film: „Cyborg" (SUA, 1989) **23.00** Show-ul de noapte **1.00** Film: „Sherlock Holmes şi armata secretă" (SUA, 1942).

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii **12.00** Vacanţă à la Petrişor **12.30** Tradiţii **13.00** De colo colo **14.00** Cinemagia **14.30** Film: „Balul" (SUA, 1988) **16.00** Serial: „Detectivi de elită" **17.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **18.00** Focus **18.35** Film: „Inimi înflăcărate" (SUA, 1992) **20.00** Film: „Iubire ucigaşă" (SUA, 1991) **22.45** Revista presei.

LUNI 8.00 Dimineaţa cu Prima **13.00** Politica de mâine (r) **15.00** Chic (r) **16.00** Nadine Show **17.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **18.00** Focus **19.00** Frontal **20.00** Dosarele Y **21.00** Serial: „Brooklyn South" **22.35** Politica de mâine **0.30** Film: „Scrisoare de recomandare" (SUA, 1938).

MARŢI 8.00 Dimineaţa cu Prima **13.00** Politica de mâine (r) **15.00** Motor (r) **16.00** Viaţa în direct **17.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **18.00** Focus **19.00** Karaoke Show **20.00** Film: „Conspiraţia" (SUA, 1993) **21.30** Bilanţ **22.35** Politica de mâine **0.30** Film: „Căpitanul Kidd" (SUA, 1945).

MIERCURI 8.00 Dimineaţa cu Prima **13.00** Politica de mâine (r) **15.00** Bilanţ (r) **16.00** Viaţa în direct **17.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **18.00** Focus **19.00** Karaoke Show **20.00** Serial: „Comisarul Rex" **21.00** Serial: „CI5: Profesioniştii" **21.30** Apel de urgenţă **22.35** Politica de mâine **0.30** Film: „David şi Lisa" (SUA, 1962).

JACK NICHOLSON
PRO TV
sâmbătă, 23.00

JOI 8.00 Dimineaţa cu Prima **13.00** Politica de mâine (r) **15.00** Apel de urgenţă (r) **16.00** Viaţa în direct **17.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **18.00** Focus **19.00** Karaoke Show **20.00** Film: „Sahara" (SUA, 1983) **21.30** Exploziv **22.35** Politica de mâine **0.30** Film: „Actori şi păcate" (SUA, 1952).

acasă

VINERI 5.50 - 12.30 Reluări **14.15** Serial: „Antonella" **15.00** Serial: „Dragoste şi putere" **15.30** Serial: „Iubire sfântă" **16.30** Serial: „Luz Clarita" **17.30** Serial: „Pentru iubirea ta" **18.30** Serial: „Angela" **19.45** Desene animate **20.30** Serial: „Înger sălbatic" **21.30** Serial: „Sânge din sângele meu" **22.30** Film: „Irma la Douce" (SUA, 1963). Cu: Jack Lemmon.

SÂMBĂTĂ 5.50 – 11.30 Reluări **14.00** Acasă la Felicia Filip **14.30** Doctorul casei **15.00** Desene animate **16.00** Fotbal: Il Calcio **18.00** Serial: „Micuţele doamne" **19.00** Serial: „Floare de aur" **20.00** Film: „Columbo: Din dragoste părintească" (SUA, 1993) **21.45** Film: „Călătorie fantastică" (SUA, 1966). Cu: Raquel Welch **23.35** Motown Live 1999.

RAQUEL WELCH
ACASĂ
sâmbătă, 21.45

DUMINICĂ 5.00 Serial: „Guadalupe" **5.50 – 14.00** Reluări **15.00** Desene animate **16.00** Fotbal: Il Calcio **18.00** Serial: „Micuţele doamne" **19.00** Serial: „Floare de aur" **20.00** Acasă la români **21.30** Film: „O femeie independentă" (partea a II-a) **23.10** Motown Live 1999 **0.00** Fotbal: Anglia – Premier League.

LUNI 5.50 – 12.40 Reluări **14.15** Serial: „Antonella" **15.00** Serial: „Dragoste şi putere" **15.30** Serial: „Iubire sfântă" **16.30** Serial: „Luz Clarita" **17.30** Serial: „Pentru iubirea ta" **18.30** Serial: „Angela" **19.45** Desene animate **20.30** Serial: „Înger sălbatic" **21.30** Serial: „Sânge din sângele meu" **22.30** Film: „Dur printre cei mai duri" (SUA, 1983) **0.50** Serial: „Surorile".

MARŢI 5.00 Serial: „Guadalupe" **5.50 – 12.20** Reluări **14.15** Serial: „Antonella" **15.00** Serial: „Dragoste şi putere" **15.30** Serial: „Iubire sfântă" **16.30** Serial: „Luz Clarita" **17.30** Serial: „Pentru iubirea ta" **18.30** Serial: „Angela" **19.45** Desene animate **20.30** Serial: „Înger sălbatic" **21.30** Serial: „Sânge din sângele meu" **22.30** Film: „August" (Anglia, 1996). Cu: Anthony Hopkins **0.40** Serial: „Surorile".

MIERCURI 5.00 Serial: „Guadalupe" **5.50 – 12.35** Reluări **14.15** Serial: „Antonella" **15.00** Serial: „Dragoste şi putere" **15.30** Serial: „Iubire sfântă" **16.30** Serial: „Luz Clarita" **17.30** Serial: „Pentru iubirea ta" **18.30** Serial: „Angela" **19.45** Desene animate **20.30** Serial: „Înger sălbatic" **21.30** Serial: „Sânge din sângele meu" **22.30** Film: „Transamerica Expres" (SUA, 1976) **0.55** Serial: „Surorile".

JOI 5.00 Serial: „Guadalupe" **5.50 – 12.20** Reluări **14.15** Serial: „Antonella" **15.00** Serial: „Dragoste şi putere" **15.30** Serial: „Iubire sfântă" **16.30** Serial: „Luz Clarita" **17.30** Serial: „Pentru iubirea ta" **18.30** Serial: „Angela" **19.45** Desene animate **20.30** Serial: „Înger sălbatic" **21.30** Serial: „Sânge din sângele meu" **22.30** Film: „Luptătorul din New Orleans" (SUA, 1975). Cu: Chales Bronson **0.35** Serial: „Surorile".

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! **10.50** Film: „Familia" (r) **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.05** Serial: „Babylon V" **13.50** Serial: „Ani de liceu" **14.15** Serial: „Miracolul tinereţii" **14.45** Serial: „Familia Bundy" **15.15** Serial: „Nisipurile din Miami" **16.10** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.30** Urmărire generală **18.25** Serial: „Dădaca" **19.00** Ştirile PRO TV **19.50** Chestiunea zilei **20.00** Serial: „Dosarele X" **21.00** Serial: „Profiler - psihologia crimei" **22.00** Chestiunea zilei **0.00** Serial „Criminaliştii" **3.00** Baschet NBA: LA Lakers - Indiana **5.30** Serial: „Suflet de femeie" (ultimul ep.).

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate **9.00** Serial: „Tânărul Hercule" **10.00** Serial: „Lois şi Clark" **11.00** Promotor **13.05** Serial: „Prietenii tăi" **13.30** Serial: „Dharma şi Greg" **14.00** Generaţia PRO **15.00** Ce se vede **15.30** Serial: „Xena, prinţesa războinică" **16.30** Serial: „Fete de bani gata" (ultimul ep.) **17.30** Serial: „Monstrul apelor" (SUA, 1996) **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Şi mai morocănoşi" (SUA, 1995) **22.00** Serial: „Players" **23.00** Film: „Hoffa" (SUA, 1992). Cu: Jack Nicholson, Danny De Vito, Armand Assante **1.15** Film erotic: „Pasiuni furtunoase" (SUA, 1997).

DUMINICĂ 9.00 Super Abracadabra **9.30** Serial: „Meego" (ep.1) **11.00** Documentar: „Beria – Arma secretă a lui Stalin" **12.00** Profeţii despre trecut **13.05** Serial: „Prietenii tăi" **13.30** Serial: „Dharma şi Greg" **14.00** Preţul corect **14.30** Echipa mobilă **15.45** Serial: „Beverly Hills" **16.30** Super Bingo **19.00** Ştirile PRO TV **19.30** Film: „Salutări din Hollywood" (SUA, 1990). Cu: Meryl Streep **21.30** Film: „Câmpul dragostei" (SUA, 1991). Cu: Michelle Pfeiffer **23.15** Serial: „Criminaliştii" **0.00** Film erotic: „Jocul cu focul" (SUA, 1997) **4.30** Serial: „Şcoala de profesori" **5.00** Serial: „Galactica".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! **10.45** Film: „Salutări de la Hollywood" (r) **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.05** Serial: „Babylon V" **13.50** Serial: „Ani de liceu" **14.15** Serial: „Miracolul tinereţii" **14.45** Serial: „Familia Bundy" **15.15** Serial: „Nisipurile din Miami" **16.10** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.30** Serial: „Pământul speranţei" **18.25** Serial: „Dădaca" **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Văduva neagră" (SUA, 1986) **22.00** Chestiunea zilei **0.00** Serial: „Criminaliştii" **3.00** Serial: „Şcoala de profesori" **4.30** Serial: „Galactica" **5.30** Serial: „Aripile pasiunii".

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! **10.50** Film: „Văduva neagră" (r) **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.05** Serial: „Babylon V" **13.50** Serial: „Ani de liceu" (ultimul ep.) **14.15** Serial: „Miracolul tinereţii" **14.45** Serial: „Familia Bundy" **15.15** Serial: „Nisipurile din Miami" **16.10** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.30** Serial: „Pământul speranţei" (ultima parte) **18.25** Serial: „Dădaca" **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Nikita" **21.00** Serial: „Melrose Place" **22.00** Chestiunea zilei **0.00** Serial: „Criminaliştii" **3.00** Serial: „Şcoala de profesori" **4.30** Serial: „Galactica" **5.30** Serial: „Aripile pasiunii".

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! **10.50** Serial: „Ultima frontieră" **11.45** Serial: „Pensacola" **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.05** Serial: „Babylon V" **13.50** Serial: „Gaşca din Malibu" (ep.1) **14.15** Serial: „Miracolul tinereţii" **14.45** Serial: „Familia Bundy" **15.15** Serial: „Nisipurile din Miami" **16.10** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.30** Serial: „Întoarcerea spre pământul speranţei" (partea I) **18.25** Serial: „Dădaca" **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Academia de poliţie VII" (SUA, 1994) **22.00** Chestiunea zilei **0.00** Serial: „Criminaliştii" **3.00** Serial: „Şcoala de profesori" (ultimul ep.) **4.30** Serial: „Galactica" **5.30** Serial: „Aripile pasiunii".

JOI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! **10.50** Film: „Academia de poliţie VII" (r) **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.05** Serial: „Babylon V" **13.50** Serial: „Gaşca din Malibu" **14.15** Serial: „Miracolul tinereţii" **14.45** Serial: „Familia Bundy" **15.15** Serial: „Nisipurile din Miami" **16.10** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.30** Serial: „Întoarcerea spre pământul speranţei" **18.25** Serial: „Dădaca" **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Un bărbat, o femeie, un copil" (SUA, 1983) **22.00** Chestiunea zilei **0.00** Serial: „Criminaliştii" **3.00** Serial: „Harriet" (ep.1) **4.30** Serial: „Galactica" **5.30** Serial: „Aripile pasiunii".

antena 1

VINERI 7.00 Observator **8.00** Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Hombres – Războiul sexelor" **11.00** Film: „Patrula de schi" (SUA, 1989) **13.15** Serial: „Pretender" **14.00** Serial: „Decepţii" **15.00** Serial: „Răsfăţata" **17.25** Serial: „Capcanele destinului" **19.00** Observator **20.00** Film: „Înlănţuiţi" (SUA, 1992). Cu: Pierce Brosnan **22.30** La mulţi ani, Voua! **0.00** Film erotic: „Cinema în aer liber" (SAU, 1994) **5.00** Serial: „Dallas".

SÂMBĂTĂ 7.00 Documentar: „Kilimanjaro" **8.30** Serial: „Animal Show" **9.00** Serial: „Nightman" **10.00** Casa de piatră **11.00** Orient Express **13.00** Cu Ţopescu de la A la infinit **18.00** Serial: „Capcanele destinului" **19.00** Observator **20.00** Film: „Scut uman" (SUA, 1991) **22.30** Film: „Harry şi Walter pleacă la New York" (SUA, 1976). Cu: Michael Caine **0.00** Film: „Cowboy" (SUA, 1958) **1.45** Film erotic: „Emmanuelle 6" (SUA, 1987).

DUMINICĂ 8.00 Credinţa şi viaţa **9.00** Serial: „Animal Show" **10.00** Desene animate **10.45** Serial: „Aventurile lui Sinbad" **11.30** Buni prieteni **12.15** Seria Stan şi Bran: „Hoţi fără voie" şi „În permisie" (SUA, 1930) **13.00** Duminica în familie **17.30** Serial: „Capcanele destinului" **19.00** Observator **19.50** TeleEurobingo Show **23.00** Film: „Verdictul" (SUA, 1998) **0.30** Film: „Drumul în viaţă" (Olanda, 1989).

LUNI 7.00 Observator **8.00** Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Baywatch Nights" **11.00** Film: „Promisiuni" (SUA, 1991) **13.15** Serial: „Pretender" **14.00** Serial: „Decepţii" **15.00** Serial: „Răsfăţata" **17.25** Serial: „Capcanele destinului" **19.00** Observator **20.00** Serial: „Lawless" **21.00** Serial: „Dublă identitate" **22.30** Prezentul simplu **23.00** Marius Tucă Show **1.00** Serial: „Twin Peaks" **5.00** Serial: „Dallas".

MARŢI 7.00 Observator **8.00** Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Baywatch Nights" **11.00** Film: „Izvorul miraculos" (SUA, 1998) **13.15** Serial: „Pretender" **14.00** Serial: „Decepţii" **15.00** Serial: „Răsfăţata" **17.25** Serial: „Capcanele destinului" **19.00** Observator **20.00** Film: „Fără milă" (SUA, 1986). Cu: Richard Gere, Kim Basinger **22.30** Marius Tucă Show **1.00** Serial: „Twin Peaks" **5.00** Serial: „Dallas".

MIERCURI 7.00 Observator **8.00** Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Baywatch Nights" **11.00** Film: „Explozia magică" (SUA, 1990) **13.15** Serial: „Pretender" **14.00** Serial: „Decepţii" **15.00** Serial: „Răsfăţata" **17.25** Serial: „Capcanele destinului" **19.00** Observator **20.00** Film: „Negustorii morţii" (SUA, 1997) **22.30** Marius Tucă Show **1.00** Serial: „Twin Peaks" **5.00** Serial: „Dallas".

JOI 7.00 Observator **8.00** Dimineaţa devreme **10.10** Serial: „Pe cont propriu" **11.00** Film: „Legi nescrise" (SUA, 1995) **13.15** Serial: „Pretender" **14.00** Serial: „Decepţii" **15.00** Serial: „Răsfăţata" **17.25** Serial: „Capcanele destinului" **19.00** Observator **20.00** Serial: „V.I.P." **21.00** Serial: „Air America" **22.30** Brigada mobilă **23.00** Marius Tucă Show **1.00** Serial: „Twin Peaks" **5.00** Serial: „Dallas".

KIM BASINGER
ANTENA 1
marţi, 20.00

TELE 1 abc

VINERI 7.10 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **11.10** Serial: „Secţia de poliţie" (r) **13.00** Cântecul şi casa lui (r) **14.00** Documentar **15.30** Domino **17.00** Serial: „Medici la datorie" **18.00** Serial: „Omul şi natura" **19.00** În justiţie **20.00** Telejurnal **21.00** Dintre sute de ziare **23.20** Tentaţii **0.30** Ora H.

SÂMBĂTĂ 8.00 Ştiri **9.00** Ţara spiriduşilor **11.00** Lumea în Clipa 2000 (r) **13.00** Studioul Tudor Vornicu **17.00** Serial: „Celebritate" **18.00** Rendez-vous la Tele 7 **19.00** Globetrotter **20.00** Telejurnal **20.45** Film: „Poveste din Brooklyn" (SUA, 1945) **22.30** Club ABC.

DUMINICĂ 8.00 Ştiri **9.30** Domino (r) **12.00** Cântecul şi casa lui **13.00** Ora unu a venit **15.45** Drumuri printre amintiri **16.15** Cutia muzicală **17.00** Forţa destinului **18.00** Portretul unui artist **19.00** Documentar: „Dincolo de anul 2000" **20.00** Telejurnal **21.00** Dintre sute de ziare **21.45** Film: „Christiane F" (Germania, 1981) **23.15** Arcub Live.

LUNI 7.10 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **10.30** Dintre sute de ziare (r) **12.30** Ora unu a venit (r) **15.30** Post Meridian **17.00** Serial: „Medici la datorie" **18.00** Serial: „Omul şi natura" **19.05** Serial: „Secţia de poliţie" **20.00** Telejurnal **21.00** Dintre sute de ziare **22.00** Dincolo de stadion **0.30** Ora H.

MARŢI 7.10 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **11.15** Studioul Tudor Vornicu (r) **15.30** Post Meridian **17.00** Serial: „Medici la datorie" **18.00** Serial: „Omul şi natura" **19.00** Serial: „Secţia de poliţie" **20.00** Telejurnal **21.00** Dintre sute de ziare **22.00** Cutia Pandorei **22.45** 24 din 24 **0.30** Ora H.

MIERCURI 7.10 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **11.15** Cutia Pandorei (r) **12.00** Dincolo de stadion (r) **13.30** Club ABC (r) **15.30** Post Meridian **17.00** Serial: „Medici la datorie" **18.00** Serial: „Omul şi natura" **19.00** Serial: „Secţia de poliţie" **20.00** Telejurnal **21.00** Dintre sute de ziare **22.00** Reporter TELE 7 **22.45** Serial: „Derrick" **0.30** Ora H.

JOI 7.10 Bună dimineaţa, România **10.00** Ştiri **11.10** Practic la Tele 7 (r) **13.00** Drumuri printre amintiri **14.00** Portretul unui artist (r) **15.30** Post Meridian **17.00** Serial: „Medici la datorie" **18.00** Serial: „Omul şi natura" **19.00** Serial: „Secţia de poliţie" **20.00** Telejurnal **21.00** Dintre sute de ziare **22.00** Linia întâi **23.00** Serial: „Derrick" **0.30** Ora H.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Isabella Rossellini

celebra fiică a două celebrităţi

Isabella Rossellini, fiica a două celebrităţi din lumea cinematografiei – Ingrid Bergman şi Roberto Rossellini – poartă aproape „genetic" amprenta spirituală a marilor citadele mondiale ale filmului – Cinecitta, Paris, Cannes, Hollywood, New York... Fondator al neorealismului italian, tatăl său este unul din numele de referinţă ale istoriei cinematografului, iar actriţa Ingrid Bergman este un mit.

Deşi a respirat aerul platourilor de filmare din primele luni de viaţă, iar mediul în care a crescut a fost impregnat de tot ce are legătură cu „a şaptea artă", Isabella Rossellini s-a hotărât târziu să păşească în lumea filmului; avea deja 31 de ani când a debutat, cedând insistenţelor agenţilor ei. De fapt, dragostea cea mare a Isabellei a fost meseria de manechin, pe care a practicat-o de la vârsta adolescenţei. A iubit-o mai mult decât pe cea de actriţă, după cum ea însăşi mărturiseşte într-o carte de inspiraţie autobiografică (evident, romanţată), intitulată... „Câte ceva despre mine" (ed. Nil, 1999), deoarece, din punctul ei de vedere, top-modelul poate fi încadrat în rândul actriţelor cinematografului mut ce se bazează îndeosebi pe expresivitate. Ani la rând, chipul Isabellei Rossellini a însoţit produsele cosmetice cu marca L'Oreal; contractul ce părea „pe viaţă" a luat sfârşit totuşi când actriţa a ajuns la vârsta de 42 de ani, fapt care, la vremea respectivă, i-a produs Isabellei o suferinţă enormă, resimţindu-l ca pe o „trădare" din partea firmei care simboliza o bună parte din viaţa ei. La aceasta s-a adăugat atunci şi despărţirea de regizorul David Lynch, alături de care îşi ducea de mai mulţi ani existenţa şi în lumina căruia îşi construise o „felie importantă" din cariera ei artistică; în 1986, jucase în incendiarul „Blue Velvet" (unde a acceptat să filmeze o scenă nud), în 1989 în memorabilul „Sailor şi Lula"... Dar viaţa trebuia să continue.

S-a refugiat printre prieteni, cu ei a lucrat, fără nazuri, într-un film al lui Abel Ferrara şi în seriale pentru televiziune („Friends", „Chicago Hopes", „Merlin"). O iubire pasageră a apropiat-o pentru scurt timp de rebelul Garry Oldman ("Dracula", „Al cincilea element"...), dar stabilitatea i-o oferă cei doi copii, Elletra, fiica ei de 15 ani, şi băieţelul adoptat în 1993 şi botezat Roberto, în memoria tatălui ei.

Interesant este că la 46 de ani câţi are în prezent, Isabella Rosellini reprezintă mai mult ca oricând un punct de atracţie pentru producători şi regizori, fascinaţi de echilibrul ei interior, combinat cu o fragilitate şi o prospeţime de adolescentă, miraculos de autentice. Părerea unanimă este că vârsta i-a adăugat farmec, transformând-o într-o apariţie „unicat", cu profunde vibraţii de New Age. Să fie vorba de un truc bine prelucrat în laboratorul secret al deplinei maturităţi? Nici vorbă de aşa ceva, spune Isabella Rossellini în cartea sa: „Niciodată nu mi-am dat osteneala să plac. N-am fost niciodată de partea actorilor care cred că e obligatoriu să-şi exerseze puterea de seducţie pentru a avea succes. Din acest punct de vedere mă consider aproape de gândirea tatălui meu. Pentru el arta era înainte de toate o chestiune de morală. Fiecare mişcare a camerei era o opţiune... morală, nu doar eleganţă şi stil. Detesta cuvântul artist, aşa că întotdeauna spunea: «Eu sunt un muncitor, nu un artist». Pentru el, viziunea artistică era mult prea limitată în raport cu ceea ce se petrecea în Univers."

Cum se împacă totuşi sentimentul moralităţii cu scenele din „Blue Velvet"? „«Blue Velvet»" este unul din filmele mele preferate, mărturiseşte actriţa. Dacă am acceptat să filmez goală în acel film, a fost pentru a exprima brutalitatea unui viol. Nu era un gest gratuit. Nu mi s-a părut mai grav decât situaţiile în care lipsa mea de cultură mi-a dat impresia că mă aflu complet goală în faţa trecătorilor. În egală măsură şi mama avea destule complexe legate de incultură şi, ca atare, se simţea intimidată de persoanele erudite. În ce mă priveşte, am încercat de câteva ori să-mi termin studiile, dar de fiecare dată m-am simţit atât de deprimată încât am abandonat. In ciuda lacunelor mele sau poate tocmai de aceea îmi plac oamenii atipici, imprevizibili, creativi, cu apetit pentru sublim. Când îi adulmec, le şi iau urma. Mi-e prea frică să nu-mi scape."

Adevărul e că, dacă am aminti doar bărbaţii cei mai importanţi din viaţa ei, Roberto Rossellini (tatăl), Martin Scorsesse (primul ei soţ), David Lynch (al doilea soţ), Garry Oldman (iubit), deşi foarte diferiţi, au o trăsătură comună: originalitatea.

Celebrităţi „în fals"

Firma Wolkswagen, care a sărbătorit cu mare fast realizarea autoturismului numărul o sută de milioane a avut ca slogan „E uşor să nu îl confunzi..." Înscriindu-se în aceeaşi idee, un moment de mare atracţie pentru participanţii la festivitate l-a constituit apariţia, printre invitaţi, a unor persoane celebre din lumea politică, a show-biz-ului, a sportului etc., care s-au reunit într-o poză de grup. S-au găsit alături, sfidându-se logica timpului şi a destinelor: Churchill, Sean Connery, Clark Gable, Jake Nicholson, Michael Jackson, chiar şi Monica Lewinsky... Într-adevăr, aşa cum spunea şi sloganul care desigur se referea în primul rînd la autoturismele Wolkswagen, nimeni n-a avut nici o dificultate să observe diferenţa dintre copie şi original, mai ales în cazul inegalabilei Marilyn Monroe.

Johnny Deep

îi supără mereu pe francezi

Pentru rebelul Johnny Deep, Parisul este oraşul de vis în care extravaganţele personalităţii sale neliniştite se dezlănţuie ca un mecanism scăpat de sub control. Nu-i de mirare că patronii unor cluburi de noapte îl ţin minte ca pe un scandalagiu notoriu, că în celebrul hotel Ritz a fost trecut o vreme pe „lista neagră" pentru dezastrul pe care îl lăsa în urma lui în camera de cazare, că relaţia lui cu Vanessa Paradis i-a enervat la culme pe unii francezi, ca şi cum un extraterestru le furase jucăria preferată... Şi, de parcă toate astea nu ar fi fost de-ajuns, Johnny Deep îi mai supără şi pe oamenii cifrelor, transformându-se în simbol al obiectelor de îmbrăcăminte realizate de firma suedeză H&M, care se bucură de mare căutare în rândul tinerilor francezi. Născută cu 52 de ani în urmă în Suedia, societatea H&M (Hennes&Mauritz) a pătruns pe piaţa franceză în martie 1998 şi, în mai puţin de un an, şi-a deschis opt magazine, amplasate în cele mai elegante puncte comerciale ale Parisului, realizând o cifră de afaceri de peste 211 milioane de franci. Concurenţa asistă oarecum neputincioasă la puterea de seducţie a modei promovate de suedezi, ce pune în valoare spiritul liber, dinamic, urban şi inventiv al tinerei generaţii. Iar în ceea ce priveşte imaginea lui Johnny Deep, ales şi plătit pe măsura celebrităţii sale de către firmă pentru a-i reprezenta produsele, aceasta este deosebit de agreată de tineri.

VATICANUL zice „basta"

Vaticanul nu mai suportă filmele care promovează violenţa şi sexul. Aşa că ia atitudine, sperând ca anul 2000 să înregistreze o schimbare din acest punct de vedere. Cardinalul Paul Poupard, ministrul culturii de pe lângă papa Ioan Paul al II-lea, a profitat de ocazie că a fost invitat în toamna anului trecut la „ Mostra di Venetia" pentru a-şi exprima public totalul dezacord cu „excesul de pornografie" din cinematograful italian. Compatrioţii săi, a ţinut să sublinieze cardinalul, au reuşit trista performanţă de a se plasa pe locul al II-lea în lume, după americani, la producţia de filme erotice. Asta ar însemna 10 la sută din piaţa mondială, un record neaşteptat, faţă de care Vaticanul se simte dator să ia atitudine. Momentul de indignare a fost resimţit de cardinal după două vizionări de filme, în urma cărora trebuia să susţină o mesă solemnă în bazilica San-Marco. Chiar în acest cadru şi-a arătat indignarea faţă de „tendinţa cinematografiei de a se transforma în prizonier al sexului şi violenţei, temă care revine ca o obsesie" şi care „în mileniul următor ar trebui reconsiderată". Cardinalul Paul Poupard şi-a exprimat totodată speranţa că intervenţia sa cu prilejul „episodului veneţian" va fi luată în seamă în primul rând de Rai (televiziunea italiană de stat) care ar trebui să programeze spectacole demne de cei 40000 de pelerini aşteptaţi la Roma în acest nou an, 2000.

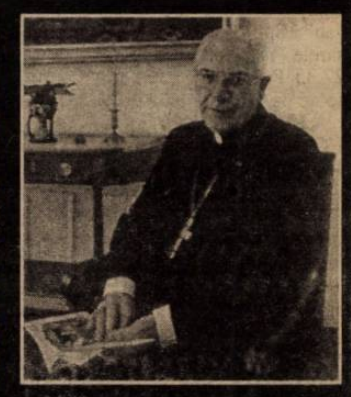

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Memento

17 ianuarie – s-a născut, în anul 1924, scriitorul Radu Tudoran.

18 ianuarie – în anul 1844 a avut loc premiera piesei „Iorgu de la Sadagura", de Vasile Alecsandri.

18 ianuarie – în anul 1879 a avut loc, la Teatrul Național din București, premiera piesei „O noapte furtunoasă sau Nr.", de I. L. Caragiale.

19 ianuarie – în anul 1848 s-a născut scriitorul Ioan Slavici.

19 ianuarie – în anul 1914 s-a născut pictorul Ștefan Baraba.

21 ianuarie – în anul 1909 s-a născut poetul Ion Bălan.

Mai sunt

353

de zile până la începutul Mileniului III

HOROSCOP 17.01 - 23.02

BERBEC (21.03 - 20.04): Va fi o săptămână foarte solicitantă, în care vă veți ocupa timpul cu o puzderie de lucruri mărunte. Veți fi mai nervos decât de obicei și randamentul nu va fi cel așteptat. Nimic nou despre bani, deocamdată.

TAUR (21.04 - 21.05): Cel mai remarcabil aspect al perioadei este ascensiunea curbei financiare, care are un maxim (joi sau vineri). Pe de altă parte, cheltuieli neprevăzute se pot ivi spre finele intervalului. Atenție la un Rac!

GEMENI (22.05 - 21.06): Dacă astrele nu mint, se pare că veți cădea într-o capcană sentimentală, minuțios pusă la punct de o persoană de sex opus foarte apropiată. Nu este cazul să apăsați pe pedală, consecințele pot fi neplăcute.

RAC (22.06 - 22.07): Se conturează o reușită profesională deosebită și binemeritată. Urmările financiare nu vor întârzia, întrucât și curba respectivă are o ascensiune vertiginoasă. Va fi, deci, o săptămână din cele mai fericite.

LEU (23.07 - 22.08): Se pare că simțiți o nevoie acută să vă revanșați față de o persoană extrem de prietenoasă, dar nu exagerați. Atenție, curba financiară este în ușoară descreștere și se impune prudență maximă în fața vitrinelor...

FECIOARA (23.08 - 21.09): Veți parcurge o săptămână în care vor abunda întrebările dulci-amărui despre destinul dv. profesional și amoros. Nu prea aveți chef de muncă și preferați să priviți îndelung în oglinda propriei conștiințe.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Conform cu poziția lui Mercur față de Soare, afacerile vor prospera sau bugetul dv. va deveni mai rotofei. Este o perioadă propice inițiativelor, sunteți dinamic și plin de idei. O întâlnire parfumată, sâmbătă.

SCORPION (23.10 - 21.11): Acalmie totală în constelația dv., nici o planetă nu vrea să-și divulge „secretele" față de destinul dv., dar se pare că vă pregătesc numai lucruri pozitive. Și asta pentru că Soarele și Jupiter vor ieși din cuadratură cât de curând.

SĂGETĂTOR (22.11 – 20.12): Pentru cei născuți în primul decan există perspective excelente din punct de vedere sentimental. Se pot stabili legături serioase și de durată; acum Luna este aceea care vă protejează potecile afectivității.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Veți avea de luat o decizie destul de importantă – fie profesională, fie „domestică" –, și acest fapt va va obseda întreaga săptămână. Din fericire, un ocean de transpirație și un bob de inspirație vor conduce la succes.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Două evenimente contradictorii vă vor întâmpina în primele zile ale perioadei, dar consecințele lor vor fi, în ansamblu, pozitive. Joi sau vineri vă așteaptă un maxim financiar, iar în weekend mici disensiuni în familie.

PEȘTI (19.02 - 20.03): Capriciile vremii vi se vor transmite și dv. Astfel, veți fi tentat să luați decizii pripite, care se contrazic unele pe altele. Pe de altă parte, curba financiară este în scădere, atenție când duceți mâna la buzunar.

PERSONALITĂȚILE SĂPTĂMÂNII

George Motoi, Cassius Clay, James Watt, Janis Joplin, Federico Fellini, Benny Hill, Humphry Bogart, Edouard Monet, Jeanne Moreau, Bran (Oliver Norvell Hardy).

Scrisori primite

Stamate Viorel, București; Dumitrescu Maria, Iași; Cobirean Demian, Galați: Vă mulțumim pentru informațiile trimise cu privire la vechimea celebrării Crăciunului. În legătură cu această sfântă sărbătoare, trebuie făcute următoarele precizări. Se pare că în secolele III și IV d. Ch., Nașterea Domnului și Bobotează erau serbate împreună, la 6 ianuarie, sub denumirea generală de Epifanie („Arătarea Domnului" sau „Sărbătoarea Regilor"). Separarea s-ar fi produs după secolul IV. În cartea sa „La civilisation byzantine" (Ed. Albin Michel, Paris, 1970), istoricul Louis Bléhier susține următoarele, având în vedere că în Imperiul Roman de Răsărit (Capitala la Constantinopole) împărații aveau puteri depline asupra Bisericii (intervenind și calendaristic): data de 25 decembrie, Nașterea Domnului, a fost fixată de Justin al II-lea (împărat între 565-578); data de 2 februarie, Întâmpinarea Domnului, a fost stabilită de Justinian I (împărat între 527-565); data de 15 august, Adormirea Maicii Domnului, a fost fixată de Mauricius (împărat între 582-602).

Licuța Medeleanu, Pașcani: În tradiția ortodoxă există atât agheasma mare, cât și agheasma mică (sfințirea apei se numește sfeștanie). Dumneavoastră vă referiți la cea din urmă, care se săvârșește, de regulă, la 1 august (când începe postul Sfintei Marii), la 1 septembrie (când începe Anul nou bisericesc) și în Vinerea Izvorului Tămăduirii din Săptămâna Luminată. De Bobotează (6 ianuarie), după Sfânta liturghie, se face slujba sfințirii pentru agheasma mare. Aceasta se consumă timp de opt zile, pe nemâncate, înainte de consumarea anafurei. Preoții o folosesc și la stropitul caselor credincioșilor, ca și la ungerea celor bolnavi. Agheasma se poate păstra de la un an la altul, sau o viață, căci nu se strică niciodată. Se poate vărsa, după dorință, numai în locuri curate, la rădăcina pomilor sau florilor.

Tucra Iancu, Cluj-Napoca: Observația dv. este corectă și, având în vedere că eroarea se manifestă destul de des, facem precizările: *meteoritul* este un corp solid care se deplasează în spațiul interplanetar, fiind în cele din urmă atras de o planetă (în cazul Terrei, el se poate dezintegra total – în funcție de volum –, prin frecarea cu straturile atmosferice). *Asteroidul* (termen ce provine din aster = stea și eidos = aspect, în greceste) este o planetă mică având, de obicei, o orbită constantă. În spațiul dintre Marte și Jupiter au fost observați și catalogați peste 2000 de asteroizi, dintre care 13 au un diametru de peste 250 de kilometri; cei mai mari sunt Ceres și Vesta, cu 652 km.

Rubrică realizată de **PAUL IOAN**

De vorbă cu avocatul casei

Probleme legate de recuperarea debitelor

Domnului C. A. Craiova

Potrivit Ordonanței de Urgență nr.149/1999 publicată în M. Of. nr. 501/18 oct. 1999, producătorii agricoli care au livrat grâu de panificație din recolta anului 1999 începând cu data de 20 iunie 1999 agenților economici cu activitate de morărit și/sau panificație și agenților economici de tip „Comcereal", „Cerealcom" și „Romcereal", pentru consumul intern, beneficiază de o primă de 300 lei/kg grâu STAS.

Asociațiile de proprietari (locatari) au într-adevăr mari probleme cu recuperarea debitelor de la cei care nu plătesc cheltuielile de întreținere luni de zile ceea ce duce la perturbarea bunei gospodăriri a asociațiilor respective.

Vă precizez că pentru recuperarea sumelor restante de la debitori, asociațiile nu au altă posibilitate, din păcate, decât acționarea în justiție a acestora. Prin urmare asociația respectivă va adresa o cerere de chemare în judecată președintelui judecătoriei în a cărei rază teritorială este situat imobilul și în care va solicita obligarea debitorului la plata sumelor restante. Dacă sunt mai mulți debitori se formulează câte o cerere pentru fiecare în parte, indicându-se cuantumul sumei restante, ce reprezintă și perioada aferentă. Cererile astfel formulate, însoțite de actele doveditoare și câte un timbru judiciar în valoare de 3000 lei, se depun la registratura judecătoriei respective. Aceste cereri sunt scutite de plata taxei de timbru. Asociația de proprietari poate recurge la serviciile unui avocat în vederea formulării și susținerii în instanță a acestor cereri.

Unitățile unde lucrează debitorii, băncile sau direcțiile județene de muncă nu pot reține din sumele cuvenite debitorilor datoriile respective doar în baza unei adrese din partea asociației de proprietari, ci numai în baza unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile. Astfel, pentru a se putea reține aceste sume este necesar ca, după obținerea hotărârii judecătorești de obligare a pârâtului la plata debitului, asociația de proprietari să formuleze o acțiune de poprire. Creditorul, adică asociația va formula o cerere de chemare în judecată a terțului poprit (locul de muncă, banca etc.) și a debitorului prin care va solicita înființarea și validarea popririi. La cerere (depusă în 3 exemplare) se atașează hotărârea judecătorească definitivă care în prealabil va trebui investită cu formulă executorie.

Prin hotărârea de poprire pronunțată de către instanță, terțul poprit este obligat să rețină lunar o parte din suma cuvenită debitorului până la concurența sumei oprite.

Asociațiile de proprietari pot scoate la vânzare apartamentele debitorilor numai în cadrul procedurii de executare silită imobiliară. Astfel, după obținerea hotărârii judecătorești, dacă debitorul nu plătește de bunăvoie se solicită instanței de judecată executarea silită imobiliară. Această executare se realizează prin intermediul executorilor judecătorești, care vă vor indica etapele specifice acestei proceduri. O asemenea executare silită imobiliară se poate solicita numai dacă suma datorată este mare, de exemplu 10 milioane lei, nu 2-3 milioane lei.

Primăriile nu au nici un fel de atribuții în ceea ce privește recuperarea de către asociații a debitelor.

Asociația de proprietari poate impune o penalizare pentru neplata cheltuielilor comune, inclusiv a celor neprevăzute și a altor cheltuieli restante, oricărui proprietar care se face vinovat de neplata acestora timp de mai mult de 30 de zile de la termenul stabilit. Legea (114/1996 cu privire la locuințe) nu prevede ce procent de penalizare se aplică, astfel că acesta se stabilește de către adunarea generală a asociației.

Dicționar juridic: poprire = mijlocul procedural de executare silită indirectă asupra sumelor de bani pe care debitorul le are de primit de la alte persoane.

Avocat NELI PĂDURARU

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

PLANTELE ȘI PUNCTELE CARDINALE

Menținerea „în forma" a plantelor pe timp de iarnă e relativ dificilă, pentru că pretențiile lor față de lumină, temperatură și umiditate sunt diferite, iar condițiile dintr-un apartament obișnuit ne obligă de obicei la constrângeri. „Bătut în cuie" este punctul cardinal înspre care sunt expuse ferestrele în dreptul cărora, în mod firesc, amplasăm plantele, pentru a beneficia cât de cât de lumina oricum mai săracă din timpul anotimpului rece. Și cum acesta nu poate fi schimbat după dorința noastră de iubitori de flori, există o singură soluție: să alegem sau să așezăm plantele în funcție de punctele cardinale.

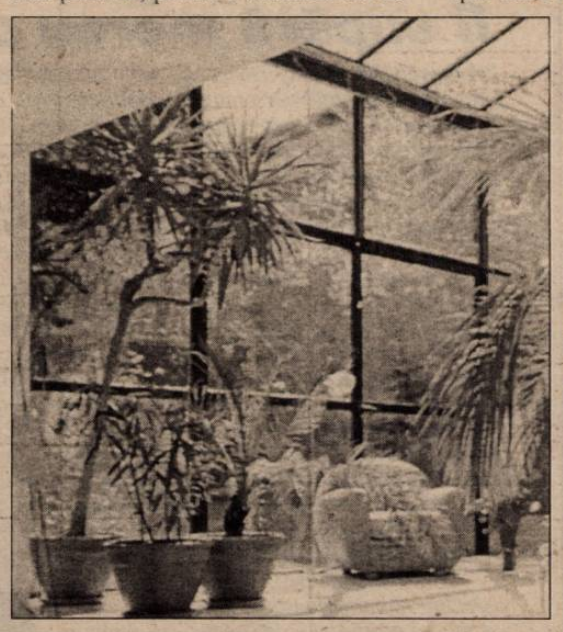

Pentru o fereastră expusă spre nord vom alege, de exemplu, liane cu frunze decorative cu frunziș în diferite tonuri de verde; violete africane – plantă scundă cu frunze păroase și numeroase flori mov, violet, alb sau roz; ferigi; crini verzi cu frunze frumos arcuite.

Pentru o fereastră expusă spre este sau vest, se recomandă plante cu frunze panașate, cum ar fi dracena, plantă cu funze în formă de lance, elegant curbate, adeseori vârgate cu alb sau galben; obrăznicuța sau telegraful (Tradescantia), plantă târâtoare sau pandantă, cu frunze variat colorate în verde, verde cu alb, verde cu argintiu, roșu; asparagusul cu ramurile lui fine, împodobite cu frunze în formă de ace și fructe-bobițe roșii ori portocalii.

La o fereastră expusă spre nord-est sau nord-vest, cresc bine: crotonul, plantă erectă, cu frunze colorate parțial în roșu sau galben; ciclamena, plantă cu bulb, frunziș decorativ și numeroase flori albe, roz, roșii, lila etc.; begonia, decorativă atât prin coloritul frunzelor, cât și prin florile ei delicate; violeta africană; fatshedera, plantă cu frunze frumos decupate.

Fereastra expusă spre sud necesită chiar un sistem de umbrire pentru a le merge bine plantelor. Aici se dezvoltă foarte frumos, sansevieria, plantă cu frunze în formă de sabie, striate cu alb sau galben; urzicuța; asparagusul plumosus, o specie cu frunziș delicat și mătăsos; obrăznicuța și telegraful.

E bine de știut că zonele cele mai puțin luminate dintr-o cameră și deci cele mai neprielnice plantelor sunt cele aflate în dreptul pereților dintre ferestre. *(A. Popescu)*

ȘAH

PROBLEMA DE AZI:

Negrul, la mutare, câștigă

1...Nf5! 2. D:f5 D:e3 + 3. Rh1 (3. Rf1 T:f4 + etc.) T:c3! 4. T:c3 D:c1+! și mat la următoarea.

Verificaţi-vă cunoştinţele

Roţi

1) Unde şi când se apreciază a fi fost creată roata?

2) Ce însemna în evul mediu „roata" în armata Ţărilor Române?

3) Cine a scris romanul „Roţile"?

4) Când şi unde a apărut roata olarului, ca obiect tehnic?

5) Cine a regizat, în 1922, filmul „Roata"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Aripile legendarului Icar au fost confecţionate de tatăl său, arhitectul Dedal din Creta. 2) Primul pilot din lume care a zburat cu proteze la ambele picioare a fost aviatorul român Gheorghe Bănciulescu (1898-1935). 3) Statuia Aviatorilor din Bucureşti a fost realizată între 1930-1935, fiind operă a sculptoriţei Lidia Kotzebue în colaborare cu sculptorul Iosif Fekete. 4) Romanul „Aripi de zăpadă" a fost scris de Constantin Chiriţă şi face parte din cunoscutul ciclu „Cireşarii". 5) Interpretul principal al filmului „Aripioară sau picior" a fost actorul francez Louis de Funès (1914-1983).

Poşta cititorilor

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Ionela Crăciun* – Bacău; *Mioara Popescu* – Galaţi; *Vasile Toader* – Hunedoara.

Vasile Toader – Hunedoara. Vă mulţumim pentru aprecieri şi sugestii. Ne vom ocupa mai mult de istorie şi geografie. Este şi dorinţa altor cititori. *(Irina Soica)*

Perspicacitate

DIN ŞASE NUMAI DOUĂ

Dintre cele şase desene numai două sunt absolut identice. Vă invităm să le identificaţi.

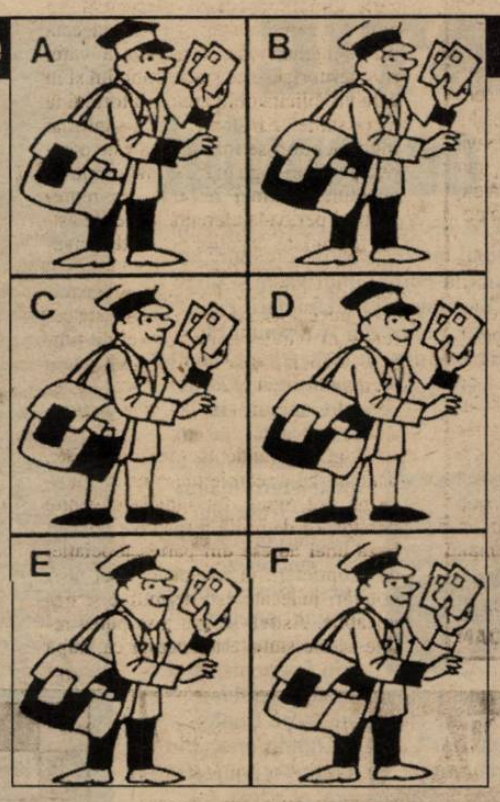

Desenele B şi E.

Ştiaţi că...

◆ *...în mitologia greacă, cele nouă muze erau considerate inspiratoare ale muzicii, dansului, poeziei, în general patroane ale artei? Ele erau fiicele lui Jupiter şi ale Mnemosinei, zeiţa memoriei.*

◆ *...rosmarinul este originar din jurul Mării Mediterane? Se presupune că numele său vine de la cuvântul latin „rosmarinus", însemnând „rouă a mării", sau de la acelaşi cuvânt din greacă însemnând „arbust parfumat".*

◆ *...tutunul a fost introdus în Europa în 1525, la început ca plantă de grădină? Se pare că a fost adus de Herman Cortés de pe plantaţiile lui Yucatan, sub formă de foi şi seminţe. Unele surse îl indică în acest sens şi pe Cristofor Columb, dar probabil, acesta l-a adus numai sub formă de foi.*

◆ *...în aprilie 1857, la Bucureşti s-a introdus iluminatul cu petrol lampant? A fost primul oraş din lume folosind acest mijloc de iluminare.*

Umor

- Măreşte mult telescopul acesta?

- Imens! De exemplu, apropie atât de bine „Filarmonica" aflată în oraşul vecin, încât auzim concertul în condiţii excelente.

- Cum ai putut să spui la tribunal că eşti cel mai mare actor din toate timpurile?

- Ce să fac? Eram sub prestare de jurământ!

- Cum ai petrecut în concediu la mare?

- Superb! Am primit cinci cereri în căsătorie!

- Şi ce-ai făcut?

- Am acceptat numai trei!

- Gigele, dă fuga până la măcelar şi vezi dacă are picioare de porc!

Gigel se întoarce gâfâind:

- Am fost mămico, dar n-am putut să văd nimic! Măcelarul era încălţat!

- Ionele, dacă nu crezi în Moş Crăciun, să ştii că n-are să-ţi mai aducă nimic!

- Lasă, mămico, nici în barză nu cred şi tot mi-a adus un frăţior!

- De la cine ai învăţat cuvântul ăsta? întreabă indignată bunica.

- De la un băiat de la şcoală!

- Uite 1000 de lei ca să-l uiţi!

- Bunico, eu mai ştiu un cuvânt dar să ştii că te costă 5000!

Ianuarie

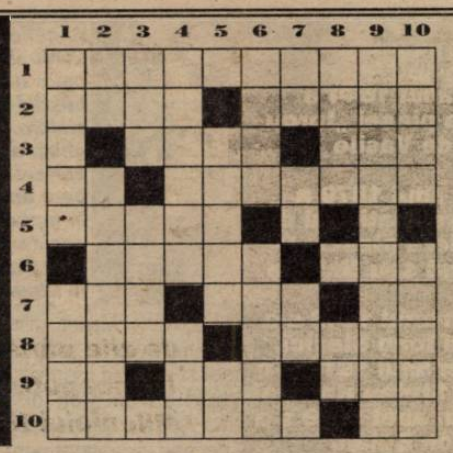

ORIZONTAL: 1) Poet simbolist, autorul poeziei „Noapte de ianuarie" (Alexandru). 2) Sfânt serbat pe 7 ianuarie – A scris volumul de versuri „Flacăra zăpezii", din care am reţinut o „Inscripţie de ianuar" (Liviu). 3) Frig – Ninsori... în cele din urmă! 4) Inimă rece! – Autorul lui „Popa Tanda", născut la 18 ianuarie 1848 în localitatea Şiria, judeţul Arad (Ioan). 5) A atribui. 6) „Ninse colinele în...", roman al medicului scriitor Nicolae Neagu – Primii-s la plugușor! 7) Îngheaţă bocnă în ianuarie – Aceasta-i tare rece – Neîntors! 8) Toarce lângă sobă – A izbândi. 9) O măsură luată în ianuarie! – Ca vremea lui Gerar – Suflet sacru! 10) Fulguieli abundente – În duet!

VERTICAL: 1) Pe versurile lui, Gelu Solomonescu a compus melodia „E primăvară în ianuarie" (Eugen) – A pictat un „Peisaj de iarnă cu scene de patinaj" (Theodor). 2) Anişoara Odeanu – Bocanci de schi. 3) Omul gospodar şi-l face iarna – Zăpadă. 4) A compus un lied intitulat „Dar de Anul Nou" (George) – Păcălit (şi de Anul Nou). 5) Limpede ca bună ziua – Ecaterina Oproiu. 6) Deal în judeţul Gorj – Ianuarie (pop.). 7) Iarna! –Vasile Alecsandri – A început revelionul! 8) Gheaţă tun – La mijlocul lui ianuarie! 9) A compus muzica pentru filmul „Visul unei nopţi de iarnă" al regizorului Jean Georgescu (Nicolae). 10) Sloiuri de gheaţă – Act desăvârşit la 24 ianaurie 1859 prin alegerea ca domn a lui Alexandru Ioan Cuza în Muntenia.

DICŢIONAR: OCEA.

GHEORGHE NISTOROAIA
Bucureşti

Soluţia careului **„IARNA"**

Orizontal: **BACOVIA - IN - ARAGON - ANI - NA - OMAT - TN - UMAR - MIROS - TAR - MIM - AI - A - GR - CICR - OHEB - SACI - TREI - S - LEL - INZAPEZIRI - CAI - ESENIN.**

PAR(anormale) de To PAN

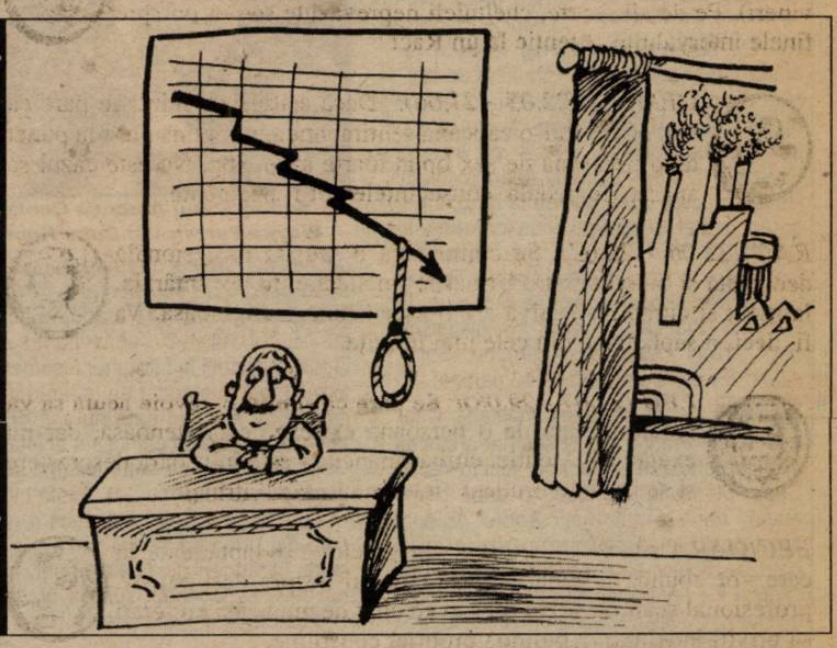

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„FINALE"

LEGATE DE TRAPEZ / SOFTIŞTI		FAC VALURI / PROGRAM		DEGEABA / NAIVĂ		CUPĂ! / A PARIA		TOCIT / SPORT	UNIC / SCLAVI
PURI / LA RĂZBOI							COMPANIE MUZICALĂ / MURATĂ		
					DAT LA NOROC / DAT PRIN EBOŞĂ			BULGARIA AUTO / 6 ROMAN	
EPOCĂ / MIASMĂ				DIN TEACĂ! / DISTRIBUIRE				TRĂITOR / FIR	
		VEHICUL MILITAR / GRĂMADĂ				EDEN / ANIMAL			NOBILI
VALIDAT / CRUNŢI								CUBĂ! / TĂCUTĂ	
							MIGDALAT / ZBURĂTOR		
ULTIMII TOVARĂŞI / CRACĂ								DIN ŞURĂ! / ASTĂZI	OBICEI
			VÂRF / DIN SUTĂ!						
DAFIN / SECUNDARI					FRAIERI				
								UNIT!	

Dezlegarea integramei ***„MEDII"***

Orizontal: R - A - I - O - E - S - DESCONSPIRAT - CERATE - UGER - PELICANOL - RA - PET - CAR - SAT - ITN - AT - TASTE - IARMAROC - OG - BORNA - AP - CR - NA - TIPETE - S - CA - CORIDOARE - RAURAT - ITAN - TERMINAL - ARS.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	10500 LEI	❑ 4 LUNI	45500 LEI
❑ 2 LUNI	21000 LEI	❑ 5 LUNI	56000 LEI
❑ 3 LUNI	35000 LEI	❑ 6 LUNI	70000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie,* vor participa la trageri la sorţi, la care pot câştiga valoroase premii în bani şi obiecte!

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

NBA – Chicago Bulls a demonstrat surprinzător că încă mai are ceva în comun cu Michael Jordan&CO, în afară de numele echipei şi de echipamentul de joc, după ce, pentru prima dată după plecarea numărului 23, a înregistrat 3 victorii consecutive în campionat. Elton Brand a reuşit 26 de puncte şi 14 recuperări, care s-au dovedit decisive în partida cu Boston Celtics, câştigată de „Tauri" cu un scor lejer: 96-79. Toni Kukoc a avut şi el o seară productivă, marcând 23 de puncte şi pasând de 8 ori decisiv. Chicago nu a mai înregistrat 3 victorii la rând din anul 1998, atunci când „roşnegrii" au câştigat meciurile 2, 3 şi 4 din finala NBA, în drumul spre cel de-al şaselea titlu de campioni ai Americii la baschet. Seria bună a echipei coincide cu întoarcerea lui Toni Kukoc, forţat să rămână temporar în afara terenului de baschet din cauza unei accidentări. În Divizia Midwest, Los Angeles Clippers a reuşit s-o învingă după opt ani de zile pe Indiana Pacers (107-94). În Divizia Atlantic, Miami Heat a pierdut două partide la rând, inaugurând astfel cu stângul noua lor arenă. În Divizia de Vest lucrurile sunt ceva mai încordate, iar meciurile mai spectaculoase: Lakers a învins pe Sonics la Settle, iar la Portland, Blazzers a reuşit să învingă la scor strâns (96-91) pe Phoenix Suns, având 8 victorii din ultimele 10 partide.

Toni Kukoc înscrie 2 din cele 23 de puncte ale sale din partida cu Boston.

SCHI – În staţiunea montană Chamonix, din Franţa, s-a consumat a cincea şi ultima etapă de slalom din Alpi în cadrul Cupei Mondiale. Conducând după prima etapă, norvegianul Kjetil Andre Aamodt avea posiblitatea să intre în istorie ca al patrulea schior care reuşea performanţa câştigării a câte unui titlu mondial în toate cele cinci discipline de slalom, înscriindu-şi numele alături de luxemburghezul Marc Girardelli, elveţianul Pirmin Zurbriggen şi de austriacul Guenther Mader, ultimul reuşind în 1996 „marele şlem" al slalomului mondial. Aamodt şi-a văzut însă visul spulberat, mai rapid cu un sfert de secundă fiind italianul Angelo Weiss, care, la vârsta de 30 de ani, a câştigat pentru prima dată medalia de aur în cadrul unei etape de slalom din Cupa Mondială. Weiss reaprinde flăcările în sufletul suporterilor italieni. De la ultima victorie a lui Alberto Tomba, de la Crans Montana, din anul 1998, italienii nu mai câştigaseră nici o probă de slalom în Cupa Mondială.

Angello Weiss: „Trebuie să ai puţin noroc să câştigi un slalom. Toate ghinioanele carierei mele, care au constat în numeroase accidentări, s-au răzbunat la Chamonix.

TENIS - La Perth, în Australia, Africa de Sud a câştigat Cupa Hopman a echipelor mixte, învingând surprinzătoarea finalistă, Tailanda, după nişte meciuri mai mult decât electrizante. Amanda Coetzer a câştigat partida cu Tamarine Tanasugarn cu scorul de 3-6, 6-4, 6-4, pentru ca partenerul de echipă, Wayne Ferreira, să reziste la două puncte de set, pentru a-l învinge la final pe necunoscutul Paradorn Srichiphan cu 7-6 (14-12), 6-3. Tanasugarn se poate lăuda cu victorii în faţa unor jucătoare aflate mult mai sus decât ea în ierarhia WTA, iar nici de această dată nu şi-a dezminţit talentul: a câştigat primul set al întâlnirii cu Coetzer, pentru ca setul secund să o găsească în avantaj cu 3-0. Aflată într-o formă de zile mari, sud-africanca a reuşit în cele din urmă să revină şi să câştige. În ciuda înfrângerii din finală, sportivii echipei de tenis ai Tailandei sunt la ora aceasta vedetele numărul unu ale ţării lor.

Sud-africanii Amanda Coetzer, Wayne Ferreira şi Cupa Hopman

ANDREI TOMA
aditoma@ cnnsimail.com

Mini-interviul săptămânii

ADOLPH ARMBRUSTER, istoric

– Domnule Adolph Armbruster, aţi studiat istoria la Bucureşti, acum sunteţi un distins membru al diasporei româneşti şi vă continuaţi activitatea la München, la Paris, mai prin toată lumea. Prima întrebare pe care aş vrea să v-o pun se leagă însă de faptul că sunteţi soţul Vioricăi Cortez. Cum se înţelege un mare istoric cu o mare soprană?

– Minunat. Nu există nici un impediment, dimpotrivă. Este avantajos să avem două meserii complet deosebite. Ne completăm, avem ce discuta, nu ne repetăm...

– Ca un adevărat duet! Dar istoria României, cum se vede ea din afara României?

– Nu prea se vede. Şi acum a mai venit şi problema cu manualele alternative.., Sigur, domnul filosof Liiceanu s-a pronunţat foarte mult în favoarea lor, a deschiderii europene... Am văzut şi eu manualul de istorie al lui Sorin Mitu – este o ruşine, dar nu eu sunt chemat să judec. Ce vreau să spun este că în afară, ceea ce contează este istoria naţională. Şi există foarte puţin interes pentru istoria popoarelor vecine. Iar România nici măcar nu este vecină cu Germania. Ea este considerată ca o ţară exotică, neinteresantă din punct de vedere al trecutului – doar în măsura în care a intrat în contact cu istoria Germaniei. Altfel – este o pată albă. Ceea ce nu este specific numai României, ci şi altor ţări...

„ÎN AFARĂ, CEEA CE CONTEAZĂ ESTE ISTORIA NAŢIONALĂ"

– Aţi scris o superbă carte despre Viorica...

– Da. Mi-a făcut o mare plăcere să o scriu. Şi cu cât avansam, mă simţeam din ce în ce mai mic în faţa unei asemenea cariere.

– Cu ce gând plecaţi?

– Vreau să spun mai întâi cu ce gând venim: totdeauna ne face mare plăcere să venim aici. Dar am văzut progresiv – sau regresiv, dacă vreţi – cum numărul de zile care trec de la sosirea noastră până în momentul când începem să ne gândim la plecare devine din ce în ce mai mic. Suntem din ce în ce mai dezamăgiţi. Am venit cu mari speranţe – din afară nu ştim exact ce se întâmplă aici. Ne confruntăm cu realităţile care nu sunt ale noastre, sunt ale poporului român. Dar în acest fel devin şi ale noastre. Şi acum ne simţim foarte bine când suntem aici şi vom mai reveni, dar dezamăgirea este de necunoscut.

– Ce ar mai fi de adăugat?

– Cred, sau dacă vreţi, sper, ca speranţa să fie mai mare decât răbdarea...

MIHAELA DOROBANŢU

OPERAŢIE în mijlocul oceanului

De Crăciun, toată lumea petrece, se distrează pe cinste, dar cum veţi reacţiona auzind că, chiar în ajunul marii sărbători creştine, un temerar plecat să facă înconjurul lumii la bordul unui yacht şi aflat în plin Pacific s-a... operat singur?! Eroul acestei întâmplări, Peter Goss, un olandez în vârstă de 55 de ani, plecat din Amsterdam la începutul anului trecut, se plângea tot mai des, în mesajele pe care le transmitea „Cartierul General" din oraşul natal, de dureri la un tendon al încheieturii mâinii drepte. Cum nici prin cap nu-i trecea să abandoneze cursa, Goss a solicitat unui prieten, chirurg, instrucţiuni prin fax pentru a-şi efectua singur operaţia care se impunea. Folosind instrumentele chirurgicale adecvate şi o lanternă pe care şi-a agăţat-o pe frunte, anesteziindu-se singur, „olandezul plutitor", cum l-a numit presa din Ţara Lalelelor, a reuşit ca, după o intervenţie, ce a durat o jumătate de oră, să-şi repare tendonul afectat. În aceeaşi seară, el a fost capabil să închine, cu mâna dreaptă, cea „proaspăt operată", un pahar de şampanie, de Crăciun, în sănătatea celor de acasă...

Ce le trece unora prin minte?!

Poate că unii dintre noi ne-am gândit cândva să colecţionăm câte ceva, de ce nu capace de bere?! Dar ca să ajungi la performanţa uluitoare ca o fabrică de bere să-ţi dedice un capac în semn de recunoaştere a meritelor în acest domeniu, este îngrozitor de greu. La „categoria" diversitate, danezul Helge Friholm este inegalabil – deocamdată. El a reuşit în 13 ani să strângă laolaltă capace din nu mai puţin de 167 de ţări ale lumii. Atunci când a împlinit 80 de ani, o fabrică din Seaborg a realizat un capac cu numele său şi a organizat o expoziţie omagială.

Jan Solberg din Oslo, Norvegia, a adunat – în dosare comandate special – peste 322200 de etichete de sticle de bere. Acestea au fost produse între 1910 şi 1998, în peste 120 de ţări ale lumii, de peste 500 de firme. Însă cel care deţine cea mai veche etichetă este Keith Osborne, din Londra. El posedă o extrem de preţioasă etichetă din anul 1846, aparţinând firmei Walker & Co. din Warrington.

În berăriile civilizate, halba de bere se serveşte pe un suport de plastic sau dintr-o fină împletitură textilă. Leo Pisker din Viena a colecţionat 130.000 de astfel de suporturi diferite, din 153 de ţări. Evident, cele mai multe sunt din Germania şi Polonia.

Există pasionaţi care colecţionează şi îmbrăcămintea de staniol a sticlelor de vin (chiar dacă nu le consumă ei conţinutul). Belgianul Francis Hegerens a strâns 230.300 de astfel de capace ornamentale, de la 1850 de mărci de licoare bahică. Una din camerele apartamentului său este sacrificată acestei supercondensate expoziţii.

CÂND VIAŢA îţi atârnă de... o frânghie

„Ţine-te bine, puştiule!" Acesta a fost îndemnul strigat şi de echipă şi de ceilalţi pasageri către Andreas Lotre. Totul s-a întâmplat în Norvegia, când o telecabină care pornise în drumul – banal pentru ea, fascinant pentru pasageri – spre culmile înzepezite al munţilor, trecând peste superbul peisaj al fiordurilor, s-a oprit brusc şi a înţepenit la o înălţime de aproape 50 m. Instalaţiile de avarie de la bord nu au funcţionat nici ele, aşa că toţi cei 40 de pasageri au trebuit să recurgă la vechea „tehnică" a frânghiei pentru a coborî din telecabină după o aşteptare care le pusese nervii la încercare. Primul a fost micuţul Andreas. Care, la cei numai opt ani ai săi, poate spune acum că a trăit deja „aventura vieţii". Sau cel puţin speră că nu va mai avea de trecut printr-o asemenea încercare...

Fotografia săptămânii

Nu, nu e vorba de o echipă de fotbalişti ce participă la un campionat între nudişti. Cei 11 bărbaţi sunt de fapt pompieri din Sleaford (America), reuniţi într-o poză de grup în faţa maşinilor de intervenţie. Chiar dacă se află într-o ipostază inedită, ei şi-au luat ca de obicei misiunea în serios, deşi, de data aceasta, s-au aflat sub comanda unui fotograf care realiza un calendar ilustrat pentru anul 2000.

În numărul viitor

■ Dosarele „X" ale NASA ■ Bătrâneţea, lupta dintre genetică şi mediu ■ Un experiment ultrasecret ■ Automobilul la cumpăna mileniilor ■ „Învierea" pe calea frigului, un simplu vis rece? ■ Mărturii despre Leonardo da Vinci ■ Primul hotel spaţial ■ Un strămoş american congelat ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Filmul proiectat pe cer ■ Mini-interviul săptămânii: Marina Almăşan ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10^00 - 14^00

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 452 • ANUL XLIII • 20 IANUARIE 2000 • 16 PAGINI • 3000 LEI Nr. 3 (2202)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

20 IANUARIE

1892 Primul meci de baschet s-a jucat la Springfield (Mass., SUA).

1944 RAF aruncă 2300 tone de bombe peste Berlin.

1986 Franţa şi Anglia se înţeleg să construiască un tunel pe sub Canalul Mânecii.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1920 Regizorul italian Federico Fellini

BĂTRÂNEŢEA

lupta dintre genetică şi mediu

- Dosarele X ale NASA
- Automobilul la cumpăna mileniilor
- „Învierea" pe calea frigului, un simplu vis rece?
- Andalusia, spiritul Spaniei
- Filmul proiectat pe cer

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

ATLANTIDA

era mai ceva decât Egiptul!

◆ *Cât de mare a fost armata atlanţilor?*
◆ *Trupele de elită - alcătuite din femei*
◆ *„...Arme nemaivăzute, dintr-o piatră galbenă, strălucitoare"...*

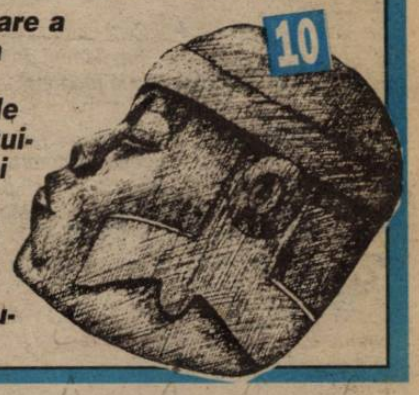

femina club 6

Un experiment

ULTRA SECRET

CUM SCĂPĂM DE CUTREMURE ŞI DE IMPOSTORI?

Mărturisesc că mi s-a părut curioasă furia cu care televiziunile s-au întrecut din a face dintr-un impostor o vedetă a naţiunii române, ba chiar şi a Europei. Dacă agenţiile de presă străine nu ştiu şi nu pomenesc mai nimic despre anul Eminescu, acum măcar ştiu despre profeţiile unui „profesor" devenit peste noapte Mafalda. Acest „cercetător", „clarvăzător" şi „dom' profesor", cum a fost răsplătit la ore de vârf, a decretat că pe 15 ianuarie (să fi fost de vină ziua de naştere a lui Eminescu?) va fi un cutremur puternic în România. Isteria asta ieftină bine întreţinută a ţinut şi toată lumea a plecat la ţară sau pe terenurile de fotbal pentru a se apăra de cutremurul prezis cu atâta precizie. Ba televiziunile s-au apucat să facă şi sondaje, întrebând lumea ce face „de cutremur", transformând „previziunea" impostorului în certitudine. Şi mi s-a mai părut ceva curios la această isterie: nonşalanţa aproape tâmpă cu care au fost emise la ore de vârf elucubraţiile acestui individ. Poate, spune cineva, e din cauza ziariştilor necopţi, care nu ştiu să deosebească adevărul de o gogoaşă. Aşa o fi. Dar mai rămân câteva semne de întrebare: De ce, ca la un semn, l-au adus pe ecrane pe acest impostor? De ce l-au prezentat ca pe o somitate? De ce au creat psihoza cutremurului în întreaga ţară? Cineva ar putea spune că a fost trimis la aceste posturi de televiziune pentru a-şi prezenta elucubraţiile tocmai pentru a înspăimânta lumea. Şi ştiţi cum e: când lumea e înspăimântată nu mai observă nici că s-au scumpit alimentele, nici că ne-am relaxat fiscal (citeşte împovărat), nici că va trebui să plătim noi taxe. Dacă omul e înspăimântat (şi pentru astă ai nevoie de o televiziune şi de un „vizionar") stă cuminte în casă şi nu se mai plânge de nimic, îi mulţumeşte lui Dumnezeu că n-a murit la cutremur. Că poate fi vorba de o diversiune lansată cu bună ştiinţă, pare să confirme şi un director de la Institutul de Fizica Pământului care declara într-un ziar „pe mine, cineva de la MLPAT m-a sfătuit să nu mai spun că nu vor fi cutremure, ci, din contră, că vor fi." Aţi înţeles? Că dacă n-a fost acum cutremurul, o să fie luna viitoare, şi dacă nu e luna viitoare, atunci în martie, aprilie, mai, iunie, iulie şi aşa mai departe. Aşadar: Cum ne ferim de cutremure? În nici un fel, pentru că ele nu pot fi prezise, deocamdată. Charles F. Richter, cel care a inventat scara seismică spunea prin 1977: „Predicţia (seismică) este un teren propice de vânătoare pentru amatori, psihopaţi şi impostori dornici de publicitate cu orice preţ". Deci, nimic nou sub soare. Cum scăpăm de impostori, mai ales din ăştia aduşi la televizor să înspăimânte o ţară întreagă? Pe calea legii. Pentru că îmi închipui că nu oricine se poate prezenta la o televiziune şi poate băga milioane de oameni în sperieţi fără să păţească nimic doar pentru că are ochi frumoşi. Logic ar fi ca toţi cei care au stresat milioane de oameni să răspundă în faţa legii. Doar aşa ne putem apăra de impostorii sosiţi la orele de vârf...

GEORGE CUŞNARENCU

Biblioteca Judeţeană

MUZICARTA

Să mori pentru idei

De câteva ori am inclus în cadrul acestei rubrici nu doar informație legată de apariția vreunui album muzical, ci și textul unor melodii, dorind a atrage atenția asupra poemelor de certă valoare semnate de cântăreți cunoscuți. De data aceasta m-am oprit asupra lui Georges Brassens, unul dintre cei mai mari compozitori și interpreți francezi. La Brassens nu doar melodiile sunt extraordinare, ci și versurile lor, la acest capitol el stând aproape de un alt mare compozitor și poet, e vorba de Jacques Brel. Ca și la Brel, e greu să alegi un text din Brassens. Fac totuși o încercare, sperând că o să vă placă.

Să mori pentru idei, ce chestie grozavă!
Zău că plesnesc și mor că n-a fost gândul meu,
Căci toți cei ce-au avut-o, și sunt, oh, o
[illegible]dă,
Zbierând «murim, murim», mi-au tot călcat pe trup.
Știut-au să mă prindă, și-obraznic-a mea muză,
Uitându-și din greșeli, li s-a alăturat,
C-o umbră, ce-i drept, totuși, de șovăieli:

Să mori pentru idei, ei, bine!, dar de târzie moarte.

Crezând că nu-s primejdii în ăst înalt îndemn,
De-om merge-n alt tărâm păsind pe acest drum,
Pasul de ni-l zorim, putem chiar să murim
Pentru idei ce mâine le ardem la gunoi.
Or, ce poate-i mai trist și încă mai amar,
Decât să constatăm, când sufletul ne-am dat,
Că, beți după idei, am fost pe-un drum greșit...

Toți sfinții Gură d'Aur ce-n martiriu ne vor,
Adesea, numai ei ce-adastă pe aici.
Să mori pentru idei, e bine ca s-o spunem,
E rostul lor de-a fi, de viață - nici gând a se lipsi.
Și-n tabere de-oriunde tu-i poți vedea câți locul
Țin lui Matusalem, grozav de longevivi.
Și cred că-ți zic încet, probabil doar în bărbi:

Să mori pentru idei...
Idei cerând de zor faimosul sacrificiu
Sectele de doi bani ne dăruie cu sârg,
Dar victimele toate se-ntreabă (ce naive!):
Murim pentru idei, grozav, dar pentru care-anume?
Că, vai!, ele-ntre ele mai toate sunt la fel,
Iar când le vede-n marș, sub flamuri de oțel,
Ezită înțeleptul, dând roată la mormânt:

Să mori pentru idei...
Erau, poate, de-ajuns atâtea hecatombe
Ca totul, pân-acu', să aibă un nou chip!
După «marile nopți», mustind puhoi de țeste,
Demult raiul pe-aici că s-ar fi întâmplat.
Dar la calende vârsta de-aur mereu ei tot amână,
Ei, zeii plini de pofte, ce nu-s sătui vreodat',
Și moartea, moartea, moartea mereu a re'nceput...

Să mori pentru idei...
Hei, voi, gâlcevitori, hei, voi prea buni apostoli,
Muriți voi primii, dar, noi locul vi-l cedăm.
Și, pentru Dumnezeu !, lăsați-ne în viață!
Viața-i, așa cum e, stingherul lux pe-aici;
Căci, la o-adică, Tigva de mort și-așa e vigilentă
Și nu vrea ajutor, să-i țineți coasa voi,
Ciocli înlănțuiți în dansuri pe lângă eșafod !

Să mori pentru idei, ei, da !, dar de târzie moarte,
de-o moarte cât mai târzie...

GEORGE CUȘNARENCU

TOP singles

1) If I Could Turn Back The Hands Of Time – R. Kelly
2) Try – Macy Gray
3) That's The Way It Is – Celine Dion
4) Kiss – Vengaboys
5) I Knew I Loved You – Savage Garden
6) When The Heartache Is Over – Tina Turner
7) Millennium Prayer – Cliff Richard
8) She's The One – Robbie Williams
9) Rhythm Divine – Enrique Iglesias
10) Larger Than Life – Backstreet Boys

Propuneri: Smooth – Santana, Fast As You Can – Fiona Apple, Thank God I Found You – Mariah Carey, Bug A Boo-Destiny's Child, Alive – Beastie Boys, Dr.Dre & Snoop Dogg – Still Dre

AZI, DEPECHE MODE 2

**SINGLES: 4.4.81: *„Dreaming Of Me"* 57; 13.6.81: *„New Life"* 11; 19.9.81: *„Just Can't Get Enough"* 8; 13.2.82: *„See You"* 6, 8.5.82: *„The Meaning Of Love"* 12; 28.8.82: *„Leave In Silence"* 18; 12.2.83: *„Get The Balance Right"* 13; 23.7.83: *„Everything Counts"* 6; 1.10.83: *„Love In Itself"* 21; 24.3.84: *„People Are People"* 4, 1.9.84: *„Master And Servant"* 9, 10.11.84: *„Somebody/Blasphemous Rumours"* 16, 11.5.85: *„Shake The Disease"* 18, 28.9.85: *„It's Called A Heart"* 18; 22.2.86: *„Stripped"* 15, 26.4.86: *„A Question Of Lust"* 28, 23.8.86: *„A Question Of Time"* 17; 9.5.87: *„Strangelove"* 16, 5.9.87: *„Never Let Me Down Again"* 22, 1.88: *„Behind The Wheel"* 21, 28.5.88: *„Little 15"* 60, 25.2.89: *„Everything Counts"* 22, 9.9.89: *„Personal Jesus"* 13, 17.2.90: *„Enjoy The Silence"* 6, 19.5.90: *„Policy Of Truth"* 16, 29.9.90: *„World In My Eyes"* 17, 27.2.93: *„I Feel You"* 8, 8.5.93: *„Walking In My Shoes"* 14, 25.9.93: *„Condemnation"* 9, 22.1.94: „In Your Room" 8,8.1997: *„Barrel Of A Gun"*, 1997: *„It's No Good"*.

ȘTIRI

◆ ***CHRISTINA AGUILERA*** este moartă după gigolo-ul latino, și solist printre altele, *Enrique Iglesias!* Că în familia *Iglesis* se continuă tradiția tatălui, renumit prin haremul pe care l-a distribuit prin toată lumea, nu ne mai miră,

interesantă fiind totuși reacția lui *Enrique* la auzul veștii că blonda este topită după el: „chiar așa? și mie îmi place foarte mult *Christina!* Ar putea fi partenera mea ideală. Cred că este foarte sexy și o foarte bună solistă. Are ceva deosebit în ea, ceva ce nu găsești la mulți artiști. Credeți că se va mărita cu mine?" Ușurel, *Enrique*, mai e mult până departe, n-ai văzut că tipa-i blondă?!... Cât despre partea cu „o foarte bună solistă", haideți să așteptăm următorul ei album ca să vedem dacă nu cumva *„Genie In A Bottle"* a fost doar o întâmplare fericită, iar *Christina* doar o *„one hit wonder"*...

◆ ***MARIAH CAREY*** și ***WHITNEY HOUSTON*** se regăsesc și în fruntea topului celor mai temperamentale soliste din show-bizul american. *Mariah* și-a câștigat locul datorită unei ieșiri nervoase spectaculoase într-un club de noapte new-yorkez, deoarece a fost obligată să împartă salonul VIP cu una din mai tinerele sale rivale! După toate probabilitățile, *Mariah* ar fi sfârșit prin a arunca în „concurență" cu

cuburi de gheață! Vă dați seama ce show a fost? Așa, cam ca în recentul clip *„Heartbreaker"*, al aceleiași *Mariah!* Cât despre *Whitney*, obișnuită cu „antrenamentele familiale" cu soțul ei – *Bobby Brown* – se știe cât de ușor sare la bătaie...

◆ ***BOY GEORGE*** era să treacă, mult prea devreme, în eternitate! Săptămâna trecută, celebrul solist britanic a fost

„ratat", cu puțin, de un glob de oglinzi aflat într-o spectaculoasă cădere spre capul său! Totul s-a întâmplat la una din repetițiile unui concert pe care liderul grupului *Culture Club* urma să-l susțină în orașul *Bournemouth, Boy George*, mucalit cum îl știm, nescăpând ocazia să spună că ar fi avut parte „de un sfârșit strălucitor"...

◆ ***GARTH BROOKS*** declară că se retrage la finele acestui an de pe scenă, pentru a petrece mai mult timp cu familia sa. El a declarat pe un post TV American: „acum copiii sunt pe primul loc și îmi voi anunța retragerea la sfârșitul lui 2000". La

37 de ani, *Garth* are trei fete, de 3,5 și 7 ani. Tot *Brooks* a spus că va continua să compună și să scrie scenarii de film, lăsând country-ul în seama discipolului său cel mai bun – *Chris Gaines*...

◆ ***PUFF DADDY,*** solist, compozitor și, din ce în ce mai des în ultimul timp, producător, a luat sub aripa sa încă o trupă de culoare, determinat de „coregrafia sa extraordinară pentru un grup de rap" (l-am citat pe *Daddy*). Trupa se numește *G-Styles* și vă rog să

rețineți numele deoarece în curând va apărea albumul lor de debut. Mai vorbim atunci...

TOP albume

1) A Decade Of Song – Celine Dion
2) Greatest Hits – Cher
3) The Best Of Me – Bryan Adams
4) Greatest Hits III – Queen
5) Chronicles – The Best Of Eric Clapton
6) Unplugged – Corrs
7) The Hits – Genesis
8) Unplugged – Alanis Morissette
9) Heart And Soul – Vonda Shepherd
10) Twenty For Seven – Tina Turner

Propuneri: Io Non So Parlar D'Amore – Adriano Celantano, Songs From The Last Century – George Michael, Timeless – Michael Bolton

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU

Tolba cu SCRISORI

✉ *Georgeta Florența – Bârlad:* Vă mulțumesc pentru urări și aștept careurile promise. Salutări domnului Florența!

✉ *Bogdan Haiduli – Urziceni:* Notează la *EMA '99* – am păstrat categoriile cu titlurile lor originale: *Best Female – Britney Spears, Best Male – Will Smith, Best Group – Backstreet Boys, Breakthrough – Britney Spears Best Song – Baby One More Time, Video-Coffe & TV, Best Album – By Request – Boyzone, Best Pop – Britney Spears, Best Rock – Offspring, Best R&B – Whitney Houston, Best Dance – Fatboy Slim, Best Rap/Hip-Hop-Eminem, Free Your Mind Award – Bono Vox.* Ne pregătim pentru *BRIT* și pentru *Grammies!*

✉ *Doina Falevici – București:* „Primăvara" va prinde sezonul! Ați uitat să dați un titlu careului...

✉ *Gabi Ciurtin – Sibiu:* Debut promițător pentru cei cinci *Westlife*, încă o trupă de cinci boys... Că nimic nu mai este nou, de la *New Kids On The Block* încoace, nici că mai contează: fețele se schimbă, stilul rămâne! Celelalte sugestii te rog să le adresezi conducerii revistei...

✉ *Cristian Aldea – Breaza:* Am primit toate cele patru plicuri datate 3, 23 și 30 noiembrie! Iată răspunsurile: OK! Cred că puteți lua o binemeritată pauză după avalanșa de careuri cu care m-ați copleșit! Mulțumesc pentru urări!

✉ *Florin Deaconu – Constanța:* Mi-au plăcut și nu prea reluările celor de la *Abba Teens!* Dacă *„Thanks Abba for The Music"* a fost o găselniță reușită, perseverența lor de pune și alte evergreen-uri ale suedezilor, pe un beat mult mai rapid, nu face decât să demonstreze „teorema" cu ulciorul! Și dacă tot vorbim despre covere după *Abba* vreau să-ți spun că singurele care au știut să se muleze, melodic, pe originale au fost cele de pe EP-ul duetului *Erasure – „Abba-esque"!* Că între *Vince Clark/Andy Bell* și puștii de la *A Teens* există o distanță uriașă nu face decât să sublinieze cele de mai sus...

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Președintă*
GEORGE CUȘNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACȚIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Mâran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Aurora Popescu
Secretar de redacție: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (director), Simion Ionescu, T.ti Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochințu / Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ȚUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Dosarele „X" ale NASA

De zece ori mai repede decât sunetul

De la Roma la New York într-o oră jumătate

„X" de la „experimental". Cele șase proiecte pe care le prezentăm în continuare sunt printre cele mai „fierbinți" ale Administrației Spațiale Americane și ele vor marca fără îndoială noua etapă a Erei Spațiale pe care o va inaugura mileniul în care ne pregătim să pășim.

Proiectele X ale NASA nu sunt noi. Primul datează din 1946 și a condus la realizarea primului aparat de zbor care, la 14 octombrie 1947, a depășit bariera sunetului.

Ce se va întâmpla cu actualele proiecte X? Vom vedea. În orice caz, ne pregătim de pe acum pentru vremea când vom călători de zece ori mai repede decât viteza sunetului!

„Venture Star" – proiectul X33

Acesta este proiectul de bază. Vehiculul care va înlocui începând din anul 2020 actuala navetă spațială. Ca și aceasta, va decola vertical, ca o rachetă, și va ateriza orizontal, ca un avion. Înălțimea sa va fi însă doar jumătate din cea a actualei navete, nu va fi utilizată pentru zboruri orbitale (testele nu vor depăși înălțimi de 100 km), nu va avea echipaj la bord și va fi mult mai ușor de manipulat decât „modelul" său actual. Primul său zbor oficial va fi însă precedat de un... pionier.

X37 – testele necesare

Este evident că prototipul X37 nu seamănă cu Venture Star, dar fără el aceasta nu va putea zbura. Purtând pe spatele său o navetă, X37 va decola pentru prima oară probabil în 2002, într-un zbor orbital de 21 de zile care va servi la testarea materialelor ultra-ușoare și super-rezistente din care va fi construită Venture Star.

X34 – se pregătesc noile calculatoare de bord

Și acest proiect vizează un prototip fără de care Venture Star nu va fi posibil. El va fi... ridicat de un avion (nu va decola singur) până la o înălțime de 10 km, de unde va porni cu o viteză de Mach 8 până va atinge „cota suborbitală" de 85 km. Noul calculator de bord pe care el îl va experimenta va permite vehiculelor viitorului să aterizeze în situații de alarmă și în orice condiții meteorologice.

X38 – „barca de salvare"

SSI – Stația Spațială Internațională va purta „lipită de ea", începând din anul 2003, o adevărată „șalupă de salvare", capabilă să aducă pe Pământ în numai 9 ore un echipaj de șase oameni. Capacitățile sale de aterizare automată au fost încă de pe acum experimentate, revenind din zboruri efectuate la înălțimi de câteva mii de metri.

X36 – avionul viitorului

NASA a încredințat cunoscutei McDonnell Douglas sutdiul acestui prototip al avionului secolului următor, fără clasicele aripi și fără coadă. Va fi mult mai dificil de observat pe radar, va permite o securitate mult mai mare a zborului și manevrarea lui va fi mult mai ușoară.

HyperX – avionul-rachetă

De fapt este vorba de un proiect menit să protejeze viitoarele supersonice care vor zbura curent cu viteze de peste Mach 5 și vor fi capabile să transporte sarcini mult mai mari decât avioanele de astăzi. Pentru prima oară în rezervoarele lor se va afla hidrogen (combustibil folosit astăzi de rachete), în vreme ce oxigenul, celălalt element indispensabil combustiei, va fi luat... direct din aer! Și încă un element: cu HyperX, distanța Roma - New York va fi parcursă în doar o oră și jumătate!

MIHAELA DOROBANȚU

planet@IT

ISTORIA NEROMANȚATĂ A COMPUTERULUI

Computerele cîntă și intră în bucătărie

1960 Corporația de Echipament Digital concepe PDP-1, primul computer comercial echipat cu tastatură și monitor. 1961 John Kelly de la Laboratoarele Bell programează un computer capabil să reproducă un cântec: „Daisy Bell". 1962 Programatorii de la MIT creează primul joc video pe computer. 1963 Douglas Engelbart descoperă mouse-ul la Institutul de Cercetări Stanford; cu 20 de ani mai târziu, Macintosh va face mouse-ul o componentă standard a unui computer. 1964 Zenith comercializează primul produs care utilizează un circuit integrat – un aparat auditiv. Asociația de Standardizare Americană adoptă ASCII ca și codul standard pentru transfer de date. 1965 Corporația de Echipamente Digitale construiește primul mini-computer; el costă 18.000 de dolari. Se inventează un limbaj simplu de programare numit BASIC. El va deveni mai târziu limbajul standard pentru HC-uri.. 1968 Se înființează Intel. Pentru prima dată, un computer (HAL 9000) apare într-un film: „Odiseea Spațială 2001" al lui Stanley Kubrick; atunci când i se scoate memoria HAL 9000 cântă „Daisy Bell", exact ca și computerul lui John Kelly. Dacă dați câte o literă înapoi HAL devine ...IBM! 1969 Honeywell lansează H316 "Computerul de Bucătărie," primul computer pentru uz casnic. El costa 10.600 de dolari după catalogul Neiman Marcus și putea planifica meniuri și treburile casei. ARPAnet, precursorul Internetului, intră în scenă, fiind folosit de bănci. Se inventează „memoria cu bule" a computerelor care va permite ca acestea să rețină informațiile chiar după ce au fost închise.

Bill Gates toarnă fundația imperiului Microsoft

1970 Se introduce floppy disk-ul. Intel descoperă cipul de memorie cu capacitatea de 1024 de biți. Xerox își stabilește Centrul de cercetări la Palo Alto. Apare imprimanta cu roată, Laboratoarele Bell inventează Unix. 1971 Texas Instruments introduce calculatorul de buzunar. Apar imprimantele matriciale. Wirth inventează PASCAL. Primul soft de recunoaștere a vocii, „Hearsay", este creat în India. 1972 Ray Tomlinson inventează e-mailul. Apar primele jocuri video care pot fi jucate pe televizor, iar Atari lansează primul joc gen arcade numit „Pong". Programatorii de la Laboratoarele Bell Labs descoperă limbajul de programare C. 1974 Congresul American votează Actul de Proprietate care oferă publicului mai mult control asupra colectării și folosirii informației personale. 1975 Se lansează primul computer de uz larg: „Altair 8800". Apar pe piață produse care folosesc cristalele lichide. Bob Metcalfe de la Xerox inventează Ethernetul. Apare primul soft de procesare a textului, „Creionul Electric". IBM introduce printerul laser. 1976 IBM descoperă imprimanta cu jet de cerneală. Steve Wozniak și Steve Jobs fondează Apple Computer. 1977 Bill Gates și Paul Allen fondează oficial Microsoft. Apple introduce Apple II, primul computer preasamblat, care va fi liderul pieții mondiale a computerelor până când computerele IBM apar în 1981. Tandy și Commodore lansează computere cu monitoare incorporate, care nu mai au nevoie de legătură la televizor. 1978 Este lansat WordStar, care va deveni în scurt timp cel mai folosit program de procesare de text.

BĂTRÂNEȚEA — lupta dintre genetică și mediu

MARIAN GRIGORE

Dacă moartea ne așteaptă pe toți la capătul drumului, bătrânețea este cea care ne însoțește ultimii pași. Bătrânețea, caracterizată de o degradare progresivă a funcțiilor vitale și intelectuale, debutează o dată cu încheierea perioadei de maturitate, când organismele încetează a fi capabile de reproducere. Procesul pare a fi generat, natural, din rațiuni de „economie a resurselor", bătrânii, incapabili a mai perpetua viața, devenind, din punctul de vedere al vieții, un balast. Numai că, atât experiența, cât și realitatea de fiecare zi, ne arată că nu toți îmbătrânim în același ritm și nici la fel. Unii trăim mai mult, alții mai puțin, abstracție făcând de accidentele exterioare, cum ar fi bolile.

Printre factorii care determină și influențează procesul de îmbătrânire, senescența, cercetătorii cred că recunosc deja factori ținând de regimul de viață, factori de natură socială, factori ținând de însăși fiziologia organismelor vii și, în fine, factori de natură genetică. De exemplu, un regim de viață „leneș", cu cheltuieli minime de energie, este de natură a favoriza (împotriva opiniei curente) longevitatea. Cauza: un metabolism mai lent produce mai puțini radicali liberi oxidanți, cababili a afecta ADN-ul. În același timp, din punct de vedere social, un individ protejat de societate are șanse mult mai mari de a atinge o vârstă înaintată, decât indivizii izolați, siliți să se apere singuri de toate agresiunile posibile. Vezi cazul mătcii, aparată de stup, a cărei durată de viață este înzecită față de aceea a lucrătoarelor ce-și petrec majoritatea timpului în afara stupului, în călătorii solitare după nectar. Apoi stresul, peste o anumită limită, scurtează viața. Proba a fost făcută studiindu-se populațiile de oposum (o specie de rozătoare nord-americane). Dacă animalele continentale, amenințate de o mulțime de predatori, abia trăiesc doi ani, îmbătrânind rapid, dar dedicându-se frenetic reproducției, pentru a asigura supraviețuirea speciei, animalele dintr-o colonie găsită pe o insulă izolată de continent în urmă cu mai bine de 5000 de ani sunt indivizi ce trăiesc aproape dublu; în schimb, rata lor de înmulțire este înjumătățită. Așadar, ritmul îmbătrânirii pare a fi rezultatul unei anume presiuni a selecției naturale, pentru care o viață scurtă (datorită unui mediu agresiv) se traduce printr-o exacerbare a instinctului de reproducere, care epuizează rapid resursele organismului. Și invers. O observație care ar putea constitui o explicație pentru diferențele existente între rata natalității (ridicată) și durata vieții (scurtă) din mediile defavorizate și din țările subdezvoltate, în raport cu aceea înregistrată în țările dezvoltate.

O EXPERIENȚĂ CU DROSOFILE

Se pune totuși întrebarea: dacă anumite gene comandă îmbătrânirea, cum se explică atunci existența unor indivizi longevivi, activi până la o vârstă înaintată? Pentru a găsi un răspuns, câțiva cercetători au avut ideea de a urmări câteva generații de drosofile (niște muscuțe caracterizate de un ritm înalt de reproducție), eliminând la fiecare generație ouăle depuse de exemplarele tinere, păstrându-le doar pe cele produse de drosofilele mature. După câteva generații, drosofilele rezultate trăiau semnificativ mai mult decât cele „naturale", dar se maturizau mai lent. Deci există o genă a longevității și ne putem întreba de ce nu a fost ea considerată favorabilă evoluției, nefiind generalizată prin selecție naturală, rămânând o raritate. Explicația este cât se poate de simplă. Se întâmplă că unele și aceleași gene pot avea un comportament diferit, în funcție de vârsta individului: unele, favorabile la tinerețe, devin sursă de „necazuri" la bătrânețe. Pentru alte gene, comportamentul este exact invers. Numele sub care este cunoscut acest fenomen, al efectelor multiple și diferențiate, în timp, al uneia și aceleiași gene, este cel de pleiotropie. Astfel, genele favorabile la tinerețe – vârsta maximei fertilități – au cele mai mari șanse de a se răspândi prin urmași, constituind caracteristica majorității populației. În schimb, posesorii unor gene pozitive doar la bătrânețe, dar defavorabile în prima parte a vieții, dacă au reușit să scape de pericolele induse în tinerețe de genele lor „nefavorabile" (având șansa, de exemplu, de a nu întâlni o boală infecțioasă la care erau predispuși) vor transmite și urmașilor lor aceste gene, asigurându-le longevitatea; dar, nu arareori, și bolile (genetice) specifice bătrâneții. Rezultatul este că, în mod natural, longevitatea, ca și copiii făcuți la bătrânețe, constituie o excepție.

Ținând seama de toate acestea, moartea, ca accident genetic ancestral, poate fi considerată, mai mult sau mai puțin metaforic vorbind, drept mijlocul vieții de a ne scăpa de neplăcerile bătrâneții.

Semnale „trădătoare" în spațiu

Spre deosebire de Lună, Soarele nu are o „față ascunsă", totdeauna invizibilă de pe Terra. Ceea ce nu înseamnă că nu ne este inaccesibilă, în fiecare moment, jumătatea suprafeței solare aflată în opoziție cu Pământul la momentul observării. Dar cum suprafața solară, ca a oricărei alte stele, nu are o configurație stabilă, pretabilă la întocmirea de hărți, fiind doar o masă de plasmă ultradensă, permanent frământată de mișcări haotice, faptul ar părea lipsit de consecințe practice din punct de vedere științific. Așa ar fi, dacă, practic în fiecare zi, nu s-ar petrece erupții solare de o mai mare sau mai mică intensitate, care, prin valurile de radiații emise, influențează și perturbă comunicațiile terestre și, prin acestea, și funcționarea sateliților. De unde și interesul pentru cunoașterea din timp a acestor fenomene. Or, o explozie solară produsă pe fața ascunsă momentan privirilor noastre nu va întârzia să devină vizibilă, din cauza mișcării de rotație a astrului zilei în jurul propriei axe, manifestându-și din plin efectele negative. Am putea ști că o asemenea erupție s-a produs înainte de a o „vedea"?

Recent, studiind imaginile culese de instrumentele instalate pe satelitul european Soho – care are drept misiune studierea vântului solar –, Jean-Loup Bertaux, de la CNRS, din Franța, împreună cu colegii săi, a descoperit niște umbre ciudate pe bolta cerească. Aceste umbre, care se deplasează pe cer urmărind rotația, în jurul său însuși, a Soarelui, sunt produse de furtunile solare asociate erupțiilor, fenomen ce generează puternice fascicule de raze ultraviolete. Aceste fascicule, atunci când intersectează vântul solar, lasă o urmă circulară care semnalează prezența unei perturbații. Exact acest fenomen permite astrofizicienilor să observe în mod indirect activitatea ce se petrece pe fața ascunsă a Soarelui, putând avertiza asupra „răsăririi" iminente a unei asemenea perturbații în zona de vizibilitate directă, de natură a provoca neajunsurile anunțate în zona comunicațiilor terestre și a celor cu sateliții aflați pe orbită. Ceea ce explică interesul deosebit stârnit în mediile științifice de această descoperire. (M. G.)

Inexplicabilul de lângă noi

Psihometrie şi spirite inferioare

ION ŢUGUI

Continuând ideile din numărul precedent al revistei, voi reveni asupra calificării unui spirit. De ce există spirite inferioare? Sau pentru ce trebuie să fie denumite în felul acesta? Întrebarea şi-o pun pe bună dreptate acei oameni care duc o viaţă echilibrată, în spiritul credinţei şi normalităţii. Cercetătorii ne-au pregătit un altfel de răspuns decât oricare altul pe care ni-l imaginăm noi. Vom reveni la forţa, valoarea şi importanţa gândului...

În dimensiunea astrală fiecare gând se transformă instantaneu în imagine sau imagini. În aceste manopere ale gândurilor, care par concrete, se poate trăi cu adevărat! A trăi într-o „lume" creată de o gândire negativă este, evident, o teroare. Cât suntem în viaţă, avem puterea de a ne controla şi influenţa gândurile negative, de a le retracta şi modifica. Dar nu la fel se întâmplă şi în dimensiunea astrală. Acolo relaţia dintre gândul negativ şi imaginea lui este directă şi ireparabilă. După moarte, nu mai rămâne nimic din creierul nostru. Conexiunile şi funcţiile pe care le-a avut şi exercitat, dispar. Înţelegerea în cursul vieţii definea natura noastră; acest tip de înţelegere, raţiune, logică nu mai există în dimensiunea astrală, spiritul capătă alt gen de percepţie, el nu mai valorizează planul material şi capătă senzaţia cu totul nouă că beneficiază, în sfârşit, de o viziune corectă şi justă asupra realităţii. Se mai afirmă o cerinţă. Ea ţine de înţelegere şi se referă la abandonarea prin voinţă a tuturor impulsurilor mărunte, cum am spune noi, cârcotaşe, neimportante pentru dimensiunea superioară în care ajunge sufletul. Altfel spus, acumularea de răutăţi, de fleacuri pur şi simplu este foarte periculoasă pentru spiritul desprins de materie. Postulatul reafirmat şi în cadrul experienţelor spiritiste este *iubirea*. Un element nou care apare în aceste experienţe este acceptarea atitudinii critice faţă de evenimente şi stări, atitudine considerată ca necesară.

Spiritele şi ierarhiile

Am consemnat până aici un plan limitat al spiritelor – planul pământesc şi următorul, apropiat de planetă, planul astral. Cu planul astral se poate comunica, sufletele care poposesc o vreme în acest plan au cunoştinţă corectă despre persoanele de pe planetă care îndeplinesc condiţiile necesare legăturii cu ele. De aceea nu toate şedinţele de spiritism reuşesc: există cazuri când la şedinţele respective vin mai multe spirite decât au fost convocate.

Apare o relaţie nouă, mai puţin vehiculată, după care un spirit care nu-şi găseşte corespondentul terestru nu acceptă un contact direct pentru că el pierde multă energie în mod inutil. Şi, ajungem la justificarea termenului de *psihometrie* – formă de receptare directă a informaţiilor şi mesajelor de la spirite din planul astral. Receptarea psihometrică este tridimensională, ceea ce presupune o inducţie telepatică de mare intensitate. Uni şi bidiomensionalitatea sunt specifice comunicării terestre. În receptarea telepatică apar, între spirite şi persoane în viaţă, fluxul de idei sau, cu o expresie mai proprie, „forme de idei". Acestea sunt mesaje, comunicări. Dacă aşa se întâmplă, atunci putem înţelege misterul apariţiei unor intuiţii şi idei în ştiinţe şi toate domeniile cunoaşterii, care uimesc şi se impun apoi în evoluţia cunoaşterii generale umane. Nu puţine descoperiri ştiinţifice au fost făcute în vis – inclusiv descoperirea celui mai puternic exploziv, puţin înainte de începutul primului război mondial, descoperire a unui chimist londonez!

Psihometria este deocamdată un termen inventat pentru a da un nume unor experienţe paranormale care sfidează logica. Va deveni oare o ştiinţă? Să ne amintim că şi parapsihologia a devenit o ştiinţă de graniţă abia de-un deceniu încoace...

Viitorul – codificat în timpurile biblice

Cartea pecetluită

MIHAELA DOROBANŢU

„Tu, însă, Daniele, ţine ascunse aceste cuvinte, şi pecetluieşte cartea, până la vremea sfârşitului. Atunci, mulţi o vor citi şi cunoştinţa va creşte"
(Daniel, 12.4)

În ambele Apocalipse celebre, cea a lui Daniel din Vechiul Testament şi Apocalipsa lui Ioan din Noul Testament, se vorbeşte despre cărţile pecetluite care vor dezvălui un teribil secret atunci când vor fi deschise, „la sfârşitul zilelor". La Sfântul Ioan, Cartea este pecetluită cu cele şapte peceţi şi nu poate fi deschisă decât de Mesia. Lui Daniel, Dumnezeu îi spune că aceste cuvinte „vor fi ascunse şi pecetluite până la vremea sfârşitului". Aceste câteva cuvinte sunt chiar cele care l-au convins pe Newton că există un cod ascuns în Biblie şi l-au determinat să-l caute. „Sfârşitul" este anunţat de patru ori în primele cinci cărţi ale Vechiului Testament. Mai întâi, Iacob îi anunţă pe cei 12 copii ai săi ce li se va întâmpla la „sfârşitul zilelor". Acest pasaj apare codificat împreună cu anul 5756 – anul care, în calendarul ebraic, începe cu septembrie 1995 şi sfârşeşte cu septembrie 1996. Nici unul din cei zece ani următori nu corespunde acestor date iar şansa ca cele două, „sfârşitul" şi anul 5756 să fie codificate împreună din întâmplare este de 1:100. Drosnin refuză să creadă că Apocalipsa este pe cale să înceapă.

Următoarele două avertismente ale „sfârşitului" sunt legate de numele lui Moise. Unul este adresat poporului lui Israel şi se referă la „lucrurile ce se vor întâmpla la sfârşitul zilelor"; celălalt este cuprins în discursul său final în faţa israelienilor pe care îi avertizează că „răul îi va copleşi la sfârşitul zilelor". Amândouă aceste avertismente sunt codificate împreună cu asasinatul lui Rabin!

Ultimul dintre cele patru menţionări ale sfârşitului zilelor este legat de vrăjitorul Balaam, care vorbeşte unui inamic al Israelului despre ceea ce oamenii vor face poporului său, la sfârşitul zilelor, un sfârşit pe care îl vede, „dar nu acum. Îl întrevăd, dar nu este aproape." Şi aceasta acum trei mii de ani! Această a patra predicţie a sfârşitului apare codificată cu „holocaust atomic" şi cu „război mondial". Şansa coincidenţei întâmplătoare: 1:200.

Codul Bibliei părea să dea un avertisment privind catastrofa finală. Când ar urma ea să aibă loc – aceasta nu se spunea, dar Codul părea efectiv să anunţe un al treilea război mondial, un holocaust atomic. Cu alte cuvinte, adevăratul Armageddon. „Apocalipsă" înseamnă de fapt „revelaţie" – de altfel în alte limbi decât româna numele Cărţii Sf. Ioan este tocmai „Cartea Revelaţiilor". Predicţiile „sfârşitului timpurilor" spun că revelaţia va fi totală în momentul când Cartea va fi deschisă.

Michael Drosnin studia de patru ani Codul Bibliei, dar era pentru prima oară când i se contura o explicaţie profundă a acestuia: nu cumva acest cod era tocmai cartea pecetluită?

Înconjuraţi de baze extraterestre

Un experiment

ULTRASECRET

DAN D. FARCAŞ

În seara zilei de 29 decembrie 1980, trei persoane din oraşul Dayton (Texas): Betty Cash, de 51 de ani, proprietara unei băcănii şi a unui restaurant, Vickie Landrum, de 57 de ani, prietena şi angajata primei, şi Colby Landrum, nepotul de 7 ani al acesteia din urmă, erau pe o şosea din sudul Texasului. La un moment dat au văzut, plutind, un obiect care s-a apropiat treptat. Avea forma unui diamant cu colţurile rotunjite, înconjurat la brâu cu luminiţe albastre, părea făcut din aluminiu şi strălucea, luminând pădurea ca lumina zilei şi s-a oprit, la vreo şaizeci de metri în faţa lor, la vreo 7-8 metri deasupra şoselei. Era de câteva ori mai mare decât un automobil, iar din partea de jos ţâşnea periodic un con de foc.

Cei trei au ieşit din maşină să poată vedea mai bine strania alcătuire. Vickie era convinsă că din aura de lumină va apărea Iisus Hristos. La ţipetele copilului ea s-a retras însă în maşină. Betty s-a mai învârtit câtva timp, surescitată, în jurul maşinii. Între timp caroseria maşinii se înfierbântase atât de tare încât Betty nu a mai putut deschide portiera decât protejându-se cu mâneca scurtei de piele pe care o purta. Când obiectul s-a pus în mişcare, depărtându-se, cerul s-a acoperit de elicoptere, în număr de 23 după estimările martorelor. Ajunse acasă, li s-a făcut rău. Peste câteva ore pielea Betty-ei a devenit roşie şi dureroasă, ca după o expunere exagerată la soare. Gâtul i s-a umflat, faţa, pielea capului şi pleoapele i s-au acoperit de băşici care s-au spart. A vomat apoi toată noaptea. Peste trei zile a fost internată în spital unde a stat şase săptămâni. Era atât de desfigurată încât prietenii care veniseră s-o viziteze n-o recunoşteau. I-a căzut părul şi o săptămână n-a fost în stare să-şi deschidă ochii. Ea a fost internată în anii care au urmat, de cinci ori la spital, în două rânduri la terapie intensivă. Medicii n-au putut găsi cauza stării ei, spunând doar că este vorba de un soi de radiaţii. Peste mai mulţi ani ea va suporta şi o mastectomie datorită unui cancer la sân, care putea fi pus în legătură cu incidentul. Vickie şi Colby Landrum au prezentat simptome similare, inclusiv dureri de cap şi diaree, deşi, pe ansamblu, acestea au fost mai puţin grave.

Ambele martore au fost interogate, separat. Ele au dat descrieri concordante, identificând majoritatea elicopterelor drept aparate mari, CH-47 Chinooks, cu dublă elice, având forma inconfundabilă a unui receptor de telefon. Aceleaşi elicoptere au fost văzute, în mod independent, şi de numeroşi alţi martori în noaptea respectivă. Totuşi, conform unui oficial de la aeroportul din Huston, printre cele 350-400 de elicoptere comerciale din zonă nu exista nici un aparat CH-47. Toate bazele militare din Texas şi Louisiana au fost întrebate, dar au răspuns că n-au avut astfel de elicoptere în zonă. S-au făcut investigaţii pentru găsirea unor piloţi care puteau fi pe elicoptere CH-47, în 29 decembrie, dar fără succes.

Întâmplarea are prea mulţi martori, iar suferinţele celor trei au fost evidente ca să fie vorba de o farsă ori de o halucinaţie. Nici un câştig de popularitate n-ar fi putut justifica încercările prin care au trecut cele două femei. Ce anume s-a petrecut în acea noapte a fost obiectul multor speculaţii. Cele mai multe opinii au înclinat spre ipoteza unui experiment ultrasecret, cu o navă de tip OZN a armatei americane, navă propulsată de un reactor nuclear care, dintr-un motiv oarecare, ar fi fost insuficient protejat, ducând la un soi de „Cernobîl american" după expresia unor analişti. Bob Lazar afirma că era un prototip de OZN, realizat, în faimoasa *Arie 51,* pe baza tehnologiei primite de la extratereştri şi testat cu piloţi americani; un prototip care funcţiona cu plutoniu şi care ulterior a fost abandonat deoarece radiaţiile puteau deveni incontrolabile. O declaraţie asemănătoare făcuse anterior şi faimosul „Falcon", în interviul televizat din 14 octombrie 1988, în care a apărut împreună cu „Condor". Din păcate, cum am văzut din alte episoade ale prezentului serial, amândoi sunt puţin credibili. Să fi fost oare un OZN veritabil, escortat în afara spaţiului aerian de forţele militare americane? Interesant de notat că *în aceeaşi noapte,* cu mii de kilometri spre est, se întâmpla una dintre cele mai spectaculoase observaţii OZN din Marea Britanie, cea din zona bazelor militare Bentwaters-Woodbridge, despre care am scris data trecută...

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/3

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Între scepticism şi credulitate

Presimţire şi instinct de conservare

PAUL IOAN

Există un fenomen parapsihologic care ni se întâmplă nouă tuturor, chiar şi celor care nu suntem dotaţi cu aşa-zisele capacităţi extrasenzoriale. *Presimţirea* este o formă discretă a premoniţiei, o reacţie involuntară a conştientului în raport cu inconştientul. Între cele două etaje ale eului, cum spunea Freud, se produce brusc, inexplicabil, un fel de comunicare – mai mult sau mai puţin clară, de obicei învăluită în ceaţă – dominată de grijile curente, dacă nu chiar de o anume obsesie.

Psihiatrii, în dorinţa lor de a descifra tot ce se petrece clinic în comportamentul nostru mental, nu au reuşit până în prezent să elucideze cum de un om normal se transformă psihic într-un animal mereu la pândă, cu toate simţurile ascuţite la maximum. Opiniile ce încearcă să raţionalizeze această reacţie „animalică, ancestrală" a omului pun pe seama stresului cotidian şi a instinctului de conservare, ca şi cum ne-am afla în permanenţă faţă în faţă cu o primejdie iminentă. Anul 2000 a accentuat multora senzaţia unui sfârşit nebulos al propriei persoane – senzaţie alimentată isteric de mediile de informare. Şi totuşi, se întreabă psihiatrul Alain Dubois într-un număr recent din „Le Figaro Magazin", cum se face că multe dintre presimţirile noastre sunt confirmate de realitate? Răspunsul ştiinţific este bazat pe relaţia dintre realitatea virtuală şi cea palpabilă, care ne „macină" fără încetare. Suntem, spune prof. Dubois, asemenea unor maratonişti care simt în ceafă suflul rece al unui pericol potenţial. Când presimţim ceva concret, nu facem decât să întoacem capul şi să „conştientizăm" (cu o limpezime discutabilă) ameninţarea.

Indubitabil, acea zonă, zisă reptiliană, a creierului uman (responsabilă şi cu tendinţa spre violenţă), ne face vulnerabili propriilor noastre temeri. Frica, teama de viitor ne transformă în autentice radare ale existenţei noastre şi ne influenţează deciziile de moment. Mecanismul presimţirilor rămâne însă necunoscut, şi poate e mai bine aşa.

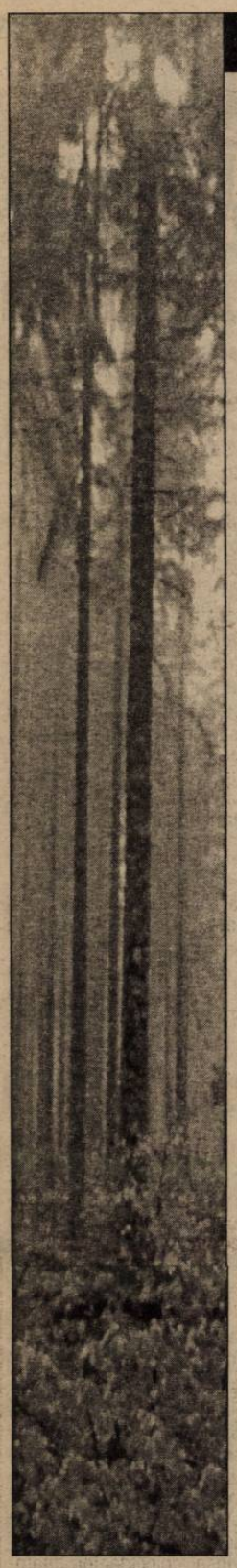

Coexistența omului cu natura

PĂDURILE TREBUIE RESPECTATE ca orice organism viu

Interviu cu dr. ing. OVIDIU BADEA, director științific al Institutului de cercetări și amenajări silvice

– Pentru început v-aș ruga să faceți un succint portret al institutului pe care îl conduceți, rolul lui în sistemul ecologic al țării noastre, locul lui în structura cercetării românești în general.

–Institutul nostru se află în structura Regiei Naționale a Pădurilor (RNP) și are trei activități principale: cercetare-producție, proiectrare și coordonare științifică. Există cinci secții în teritoriu, la Brașov, Câmpulung Moldovenesc, Cluj-Napoca, Timișoara și Pitești, plus centrala institutului din București, în care aceste trei activități sunt integrate. Ca baze experimentale, institutul administrează aproximativ 100.000 ha de pădure, în cadrul a șase ocoale silvice și două baze experimentale, la Bărăganu și Tulcea.

– Spuneți-mi în ce constă activitatea de cercetare în cadrul acestor secții?

– Ea este fundamentală și aplicativă cu surse de finanțare de la Agenția pentru știință, tehnologie și inovare. De asemenea, asigurăm asistență tehnică pentru RNP și toate domeniile care au tangență cu domeniul forestier. Mai furnizăm și studii de impact și bilanț de mediu pentru organismele care au tangență cu mediul. O acțiune importantă a Institutului nostru este aceea că el este Centrul Național focal pentru supravegherea stării de sănătate a pădurilor din România. În cadrul institutului au fost elaborate îndrumările tehnice de evaluare a stării de sănătate a pădurilor. Noi centralizăm anual rezultatele și informăm factorii de decizie la nivel național pentru fiecare an în parte. Totodată, institutul nostru transmite la Uniunea europeană, programului de cooperare internațională la care România și institutul nostru sunt afiliate, rezultatele anuale privind starea de sănătate a pădurilor și de asemenea culegem și informații într-o rețea transnațională pe întreaga Europă. În această rețea avem vreo 247 de puncte de lucru amplasate în pădurile României, iar în cea națională, aproximativ 5000 de puncte în care inginerii noștri merg în lunile iulie-septembrie și apreciază starea de sănătate a pădurilor după criterii bine stabilite. În condițiile retrocedării pădurilor, institutul nostru constituie unitatea specializată care ar putea să întocmească studii de amenajare pentru pădurile private cu finanțare de data asta de la buget. În fine, mai desfășurăm și o intensă activitate de reconstrucție ecologică, a terenurilor degradate, a terenurilor care trebuie redate circuitului productiv, corectarea torenților, deci studii și proiecte pentru barajele din calea torenților . Cum vedeți, o activitate intensă și plină de responsabilitate.

– Se spune că s-a distrus mult din fondul forestier în ultimii zece ani, iar acum, o dată cu retrocedarea pădurilor foștilor proprietari, acest fond s-a degradat și mai dramatic. Ca specialist, ca institut care cercetează starea pădurilor ce spuneți? E așa sau adevărul e altul?

– Nu, chestia asta cu distrugerea pădurilor este o afirmație neprofesionistă. Nu, suprafața pădurilor se menține aproximativ constantă, cam 26,7 la sută din suprafața țării, 6,3 milioane hectare. Că a crescut suprafața terenurilor degradate, că sunt suprafețe afectate de alunecări de teren, calamitate, asta da, sunt inerente și nouă ne revine sarcina să le repunem în circuitul productiv.

– Calamitățile le pot produce și oamenii prin tăieri aberante nu numai zăpezile și ploile, nu?

– Unde s-a tăiat în proprietățile cedate prin legea 18 s-a tăiat neuniform, neprofesionist, pentru că trebuie să știi când tai din pădure unde trebuie să tai, cât trebuie și când trebuie. Oricum, nu se poate spune că a fost un mare jaf. Pericol mai mare e în sudul țării unde suprafața de pădure se poate regenera destul de greu. Aici e vizibilă munca noastră de cercetare, cartografiere și replantări. E o muncă dificilă pentru că au dispărut speciile originale, cum vedeți în sudul țării suprafețele de pădure sunt destul de dispersate, potențialul de regenerare a scăzut și trebuie să se revină la arboretele natural, lucru care este destul de greu. Dar institutul nostru trebuie să găsească soluții viabile pentru că nu putem rămâne indiferenți. Studiile noastre au vizat în special Câmpia Bărăganului, județele Olt, Dolj, zona Galați pentru că aici procentul de aridizare este cel mai intens din întreaga Europă, lucru pe care l-a afirmat, la un moment dat, chiar Cousteau. E limita sud-estică a continentului în care procesul de deșertificare are o intensitate maximă.

– Vreau să vă mai întreb ceva: cum stăm la capitolul păduri sănătoase în comparație cu alte țări europene? Cam unde ne situăm?

– În ultimul deceniu, cu excepția anilor de secetă și a anilor 93-94, când s-a atins pragul maxim în ceea ce privește proporția arborilor vătămați, 20,5 la sută au fost arbori vătămați în 1993, apoi 21,2 în 1994, iar după acești ani pădurea și-a revenit, în 1999, după date prelucrate de noi, reiese că proporția arborilor vătămați, în țara noastră, atinge pragul de 12,7 la sută. Pe plan european ne situăm undeva pe la mijloc. În 1991, ne-am situat printre țările europene cu păduri slab afectate, în 93-94 ne-am aflat la limita inferioară a pragului care separă pădurile moderat vătămate și cele puternic vătămate. Astăzi, suntem în grupa țărilor cu păduri mediu vătămate, este de fapt o ameliorare, dar asta nu trebuie să ne liniștească, pe noi, pe silvicultori, trebuie să luptăm în continuare pentru eliminarea factorilor care aduc daune pădurii. Dacă factorilor perturbatori naturali nu avem ce le face, noi suntem preocupați de vătămările de natură antropică, incendii, vătămările de exploatare a pădurilor, insectele, avem un sistem în țară de protecție a pădurilor contra insectelor. Problema este ca funcțiile pădurii să fie respectate. Cehia, de pildă, Germania, Moldova sunt țări cu păduri puternic afectate. Printre țările cu păduri puțin afectate aș aminti Franța, Luxemburg, Austria. Problema este că noi am plecat de la păduri puțin vătămate și trebuie să ne menținem la acest nivel.

– În calitate de cercetător sunteți mulțumit de statutul dumneavoastră? Și am în vedere, din păcate, starea precară a cercetării românești. Considerați că aici, la institutul dumneavoastră lucrurile stau bine?

– Lucrurile stau bine, asta e părerea mea, stau mai prost din punct de vedere financiar. Facem o mulțime de lucruri interesante aici și în plus avem satisfacția că ele sunt folositoare și sunt aplicate imediat, cu un puternic impact, benefic, asupra mediului. În plus, avem un beneficiar puternic, RNP, care finanțează bine, cere calitate și vrea să aibă profesioniști. Se încearcă acum o trecere a obținerii de proiecte prin licitații, ca în Vest, e destul de greoaie, dar noi încercăm să-i facem față pentru că suntem un institut puternic, cu proiecte și colaborări internaționale.

GEORGE CUȘNARENCU

Civilizația modernă

AUTOMOBILUL la cumpăna mileniilor

MARIAN GRIGORE

Dacă ar fi să căutăm retrospectiv câte o emblemă pentru ultimele trei secole – respectiv exact cele care se suprapun cu apariția a ceea ce astăzi denumim „civilizația modernă" –, fără îndoială că, pentru secolul al XVIII-lea, cunoscut drept „Secolul luminilor", aceasta ar fi „Marea enciclopedie franceză", ca purtătoare a amprentei tuturor spiritelor luminate ale timpului, începând cu Voltaire și Rousseau, pentru secolul al XIX-lea emblema potrivită ar fi o locomotivă pufăind triumfător, având drept fundal un peisaj industrial punctat de coșuri fumegânde, în timp ce pentru secolul al XX-lea, cel pe care tocmai suntem pe cale să-l încheiem, ei, aici ar interveni oarecare dificultăți de alegere. Putem paria însă că majoritatea s-ar gândi ori la ciupercile atomice sau măcar la emblema atomului, ori la ecranul și antenele televiziunii, sau la monitoarele computerelor, ori chiar la o adresă generică de Internet, semnificând mondializarea informației. Nici una dintre acestea nu ar fi însă o emblemă potrivită pentru civilizația secolului XX, ci doar, eventual, pentru știința acestui secol. Șansa acestor posibile embleme, după ce se vor „banaliza", generalizându-se la nivelul unei mari părți a populației lumii, devenind elemente ale civilizației curente, va veni abia în secolul următor. Adevărata emblemă a secolului XX este „zeul automobil", care marchează viața de fiecare zi a locuitorilor din toate colțurile lumii, începând de la cei din junglele amazoniene și până la cei din tundra polară, toți beneficiind direct de serviciile (dacă nu și de proprietatea) acestuia. Motiv pentru care ne-am pus întrebarea:

Ce se va întâmpla cu automobilul în mileniul III?

Experiența ne arată că niciodată civilizația umană nu și-a abandonat emblemele, o dată integrate, ci le-a adaptat vremurilor. Adică exact ce s-a întâmplat cu locomotivele, păstrate ca element de tracțiune, în ciuda formelor și motoarelor evoluate, moderne. Același lucru se va întâmpla, cu siguranță, și cu automobilul. Nimeni nu poate crede că omenirea (respectiv indivizii care o compun) va renunța la libertatea de mișcare și la sentimentul de independență pe care îl induce automobilul. SF-iștii au imaginat deja formele pe care le va îmbrăca acesta în viitor, de la cabinele robotizate, conduse cibernetic, până la cele înzestrate cu motoare atomice, a căror energie „nelimitată" e furnizată de un nasture de plutoniu. Dacă robotizarea rămâne, încă, „în cărți", ca o perspectivă viabilă, motorul atomic pare a fi complet înlăturat din calcule, din cauza problemelor ecologice. Dar, din acest punct de vedere, nici cu actualul automobil nu are de ce să ne fie rușine, el contribuind, într-o măsură inimaginabilă din perspectivă individuală, la degradarea mediului, la poluare, la mărirea găurii de ozon, la efectul de seră etc.,etc. Astfel încât supraviețuirea automobilului în secolul următor este direct condiționată de eliminarea acestor „rele". Deja, automobilul de mâine, în diverse variante, se află pe planșetele proiectanților sau chiar în atelierele de asamblare a prototipurilor experimentale. Una dintre aceste variante prevede tracțiunea electrică.

Este viabilă soluția electrică?

Automobilul electric este, fără îndoială, singurul „zero poluant". Nu același lucru se poate spune, însă, despre curentul electric însuși, pentru a cărui producere și stocare există încă prea puține soluții (la scara nevoilor reale) nepoluante. Curentul obținut în stații solare este încă prea scump și impune o mare risipă de teren. Energia hidroelectrică, la rândul ei, a ajuns la un stadiu în care nu se mai întrevăd creșteri spectaculoase, din cauza epuizării resurselor disponibile. Iar celelalte metode curent utilizate sunt, la rândul lor, poluante într-o măsură mai mare sau mai mică, fie că este vorba de termocentrale sau de centrale atomoelectrice. Aceasta în ceea ce privește producerea energiei. Cât despre problema stocării electricității, lucrurile nu stau nici ele mai bine, indiferent de tipul de acumulator folosit. Și atunci?

Vom vedea...

Anatomia secundei

Victorie!

ALEXANDRU MIRONOV

Victorie a Inteligenței Artificiale și a lui Homo Faber: marea spaimă a „fantomei" *Y2K*, cea care ar fi trebuit să destabilizeze computerele și rețelele informatice ale Pământului, s-a dovedit nefondată. Slavă Domnului (informatic), inginerii terestri ai sfârșitului de secol XX s-au dovedit mai inteligenți și mai capabili decât părinții lor din anii '60-'70 și '80, cei care au conceput computere, *PC*-uri și programe informatice (software) fără să-și bată capul cu amănuntul că, după 1999, urmează 2000 și schimbarea de la *19* la *20* poate tulbura profund Inteligența Artificială nascentă. N-a fost să fie așa, corecțiile făcute în soft-uri și memoriile centrale au adus rețeaua computerizată la zi și au făcut ca lumea civilizată să răsufle ușurată: nici „creierele" aeronavelor și ale aeroporturilor nu au luat-o razna, nici „mințile reci" ale silozurilor nucleare americane și rusești n-au turbat, declanșând, Doamne ferește!, dezastre atomice, nici măcar *Internet*-ul, rețeaua rețelelor în formare n-a fost tulburată. Lumea se află, la ora 0h00'01" a anului 2000 cam acolo unde se afla la 31 decembrie 1999, orele 23h59'59". Televiziunile Pământului au „raportat", dimpotrivă, de pe toate meridianele, dezvăluind eventualilor extratereștri, adevărul despre Homo Sapiens: o specie de cheflii, pusă pe sărbătorit, de la Insulele Kiribati (primii în anul 2000) până la metropola Los Angeles, pușă pe dansat și pe cântat, iubitoare de vin și șampanie și, înfulecând de-a lungul unei singure zile, probabil mai multe animale și plante decât au furnizat strămoșilor noștri fauna și flora Pământului în primii 1000 de ani de istorie creștină!

Aceștia suntem, fraților extratereștri, n-avem ce face, Dumnezeul ADN ne-a făcut așa, dar vă avertizăm că, cu toate marile probleme pe care încă le avem, cu toate prăpăstiile care încă există între bogații noștri și săracii noștri, nu aveți încotro, va trebui să ne primiți, curând, în marele cerc al Inteligențelor Galactice! Căci, iată, în doar câteva zeci de mii de ani de evoluție am reușit să instalăm o rețea informatică și una de telecomunicații cum, probabil, foarte puține planete locuite au; am pus piciorul pe satelitul nostru natural, Luna, dar ne-am și construit, pentru uz propriu, sute de sateliți artificiali; am eradicat boli cu care ne-au dăruit virușii și bacteriile străbune, cele care au declanșat procesul vieții pe Pământ; am evoluat până la SuperInteligență și suntem acum capabili să ne cartăm ADN-ul propriu și să-l căutăm pe Dumnezeu în interiorul creierului nostru; am construit industrii inteligente, cu care înlocuim Epoca Fierului și scăpăm, astfel, de poluarea pe care singuri ne-am creat-o; avem hrană pentru toți – doar că trebuie să o împărțim tuturor; la fel, apă, locuințe, haine, educație, securitate individuală și colectivă. Și după ce ne vom fi pus la punct definitiv asigurarea drepturilor fundamentale ale fiecărui cetățean pe întreaga planetă vom porni, veți vedea, spre Marte, cu intenția declarată de a-l coloniza – și de acolo spre întreg sistemul de planete al Stelei Sol. Sunt, de aceea, mândru să vă spun că suntem noi, Homo Sapiens, o specie cu uriașe perspective. Și viitor sigur.

Sănătate – în tot Universul locuit!

E bine de ştiut

Aproape totul despre LĂMÂIE

Lămâia are nenumărate întrebuinţări în bucătărie, în gospodărie, în cosmetică.

◆ *ÎN BUCĂTĂRIE* se poate evita înnegrirea cartofilor curăţaţi. Peste cartofii curăţaţi şi spălaţi se adaugă puţin suc de lămâie. Se poate prepara cu uşurinţă lapte acru adăugându-se câteva picături de lămâie în laptele dulce. Lămâia începută, se păstrează punând partea tăiată pe o farfurioară pe care s-a presărat zahăr sau s-a picurat puţin oţet. Se păstrează acoperită cu o ceaşcă. Dacă este nevoie numai de 2-3 picături de lămâie nu se taie fructul ci se înţeapă cu un ac (curat), se stoarce, apoi se astupă cu puţină ceară. Sucul de lămâie pus în apă (fiartă şi răcită) din formele mici de cuburi de la congelator se poate utiliza pentru băuturi diferite (aperitive, sucuri etc.).

Lămâia se poate conserva într-un borcan conţinând apă proaspătă (care se schimbă zilnic) sau înfăşurată într-o hârtie cerată. Condiţia de bază este ca fructul să fie nealterat (coaja nepătată sau la capete să nu prezinte urme de mucegai). Felia de lămâie pusă în ceai sau în altă băutură este bine să fie consumată în întregime. Prin aruncarea ei se înlătură minimum 60 la sută din conţinutul vitaminic. De asemenea, sunt câteva sosuri în care lămâia nu lipseşte. De pildă: sos grecesc, de lămâie, de

ienupăr, de maioneză etc.

◆ *ÎN GOSPODĂRIE.* Se foloseşte contra mirosului din frigider. Se adaugă puţin suc de lămâie în apa de spălare a agregatului. Obiectele din bucătărie spălate şi apoi clătite cu apă în care s-a pus zeamă de lămâie, capătă o strălucire specială.

◆ *ÎN COSMETICĂ* lămâia este utilizată cu succes. Astfel mâinile spălate şi frecate cu o felie de lămâie devin mai albe (curăţate de pete) iar pielita din jurul unghiilor nu mai trebuie tăiată. Lămâia poate fi folosită la prepararea măştilor pentru diferite tenuri.

Pentru ten deshidratat şi ridat se prepară o mască emolientă în felul următor: se amestecă un gălbenuş cu 1-2 picături de lămâie, apoi se adaugă câteva picături de ulei de măsline iar la urmă se amestecă cu puţină miere. Această mască trebuie să fie puţin consistentă, dar să nu curgă. Se aplică pe faţă şi gât, lăsându-se circa 30 minute după care se înlătură cu apă călduţă, apoi se clăteşte cu apă rece. Tenul devine mai strălucitor căpătând un aspect plăcut.

Pentru un ten gras cu porii dilataţi se face o mască astringentă, astfel: se bate bine un albuş până devine ca o spumă după care se adaugă câteva picături de zeamă de lămâie. Compoziţia formată se aplică pe faţă şi se lasă circa 20 minute. Apoi se spală cu apă călduţă ca să se cureţe masca. La urmă se masează faţa uşor cu un cub de gheaţă. Tenul devine transparent şi plăcut la vedere.

La un ten normal se aplică pe faţă şi gât o mască formată dintr-un gălbenuş amestecat bine cu 10 g drojdie de bere. După ce compoziţia a devenit omogenă se adaugă 10-15 picături de lămâie. Masca aplicată se ţine circa 20 minute după care se spală cu apă călduţă şi se clăteşte cu apă rece. Această mască se utilizează pentru hrănirea unui ten normal pe care-l şi albeşte.

Trebuie reţinut că zeama de lămâie are acţiune puternică asupra unor microbi. Astfel, s-a constatat distrugerea în cinci minute a bacilului febrei tifoide şi a unor stafilococi, iar a bacilului difteric în 20 minute.

ILEANA BERAR

Alimentaţia cu rol de medicament

Sărbătorile au trecut, mica vacanţă de iarnă s-a sfârşit dar efectul ei îl mai simţiţi încă: sunteţi mai odihnită, mai calmă, aveţi o mină destinsă, sunteţi într-o formă excelentă. Întrebarea care se naşte este cum să faceţi să vă menţineţi la acest tonus cât mai mult timp. Punctele cheie pe care trebuie să le supravegheaţi sunt: alimentaţia, somnul, viaţa... amoroasă. Şi apoi, ţineţi sub control stresul. În privinţa alimentaţiei, după necesara „dezintoxicare" impusă de meniurile copioase savurate de sărbători, o alimentaţie sănătoasă şi variată ar fi în avantajul dv. Este foarte adevărat că o alimentaţie variată şi echilibrată este considerată, în bună parte, ca o medicaţie, subliniază şi dr. Oliver Spatzerer, într-un studiu recent, pe această temă. Detalii ample vă vom oferi în săptămânile următoare, dar până atunci iată 10 reguli dietetice ce trebuie respectate cu strictete:

1) Luaţi cel puţin trei mese pe zi, dimineaţa, la prânz şi seara. Nu săriţi peste nici una din mesele principale!

2) Rezervaţi-vă timpul necesar pentru a sta la masă şi a mesteca bine alimentele.

3) Alegeţi produse proaspete.

4) Atenţie la grăsimi şi dulciuri!

5) Diversificaţi la maximum meniurile.

6) Mâncaţi cel puţin două sau trei porţii de legume colorate pe zi.

7) Consumaţi cel puţin două fructe proaspete pe zi.

8) Nu vă privaţi de pâine, mai ales integrală.

9) Pentru fiecare masă alegeţi şi un produs lactat.

10) Beţi un litru şi jumătate de apă pe zi.

Indiscreţii

VANESSA PARADIS şi JOHNNY DEPP, în rolul de părinţi

Indiscretii privesc cu stupoare magia conjugată a iubirii si maternitătii care au schimbat-o profund pe Vanessa. Mai multe amănunte, mai mult sau mai puţin picante, săptămâna viitoare.

O invitaţie pe săptămână

Există locuri dăruite cu un peisaj aparte, indiferent de anotimp. Dar dincolo de privelişte a rarisimă oferită privitorului aceste locuri îi dau vizitatorului o linişte interioară greu de explicat. Şi dacă vizitatori de pe toate meridianele pământului vin aici mi se pare firesc ca nici noi să nu pierdem nici un prilej pentru a pătrunde în aceste spaţii greu de definit. Invitaţia noastră, de această dată se opreşte la Mănăstirea Sihastria, situată în preajma Târgului Neamţ. Ctitorită cu aproape 350 de ani în urmă, cunoscând mai multe perioade de înnoiri edilitare, între comorile sale de spiritualitate are şi aceste două picturi realizate în urmă cu 50 de ani de Irineu Protcencu, pictorul neegalat, dăruit cu har, care a pictat şi fresca paraclisului „Sf. Părinţi Ioachim şi Ana".

Reflecţii psihologice

Sub lupă, cea mai puternică suferinţă fizică

Despre gelozie se spune că este un defect. Cu toate acestea, într-un moment sau altul al vieţii, fiecare a încercat această experienţă. Psihologii spun că gelozia otrăveşte existenţa, alterează relaţiile umane: transformă colegii în rivali, „aruncă" vecinii unul împotriva altuia.

Se insinuează încet, „roade" inima, încrederea în sine şi în partener, diminuează bucuria de a trăi. Gelozia torturează la „foc mic", explodează în furtuni devastatoare. „Gelozia este cea mai puternică dintre suferinţele fizice ale fiinţei umane", spune psihologul Michèle Montrelay. Alături de invidie se numără printre păcatele esenţiale. Să fie oare un reflex de apărare? Ceea ce este cert este faptul că acţionează defavorabil în sfera prieteniei, este tolerată în cadrul competiţiei profesionale, dar nu îşi găseşte justificarea decât pe teritoriul iubirii. Ca un argument în susţinerea acestei idei, un sondaj recent arată că 60 la sută dintre francezi consideră că este normal să fii gelos în dragoste.

Cercetătorii au analizat îndelung acest sentiment şi au ajuns la concluzia că dacă gelozia femeilor se manifestă în special faţă de frumuseţea sau succesul afectiv al cuiva, în vreme ce pentru bărbaţi succesul profesional sau material sunt supuse geloziei. Repetăm însă, pe teritoriul iubirii se poate spune că gelozia ar avea un anumit... sex. Toţi specialiştii spun acest lucru.

Sensibile la cele mai vagi indicii de afecţiune din partea partenerului, femeile simt cu promptitudine şi cele mai discrete semne ale trădării. Atunci când le interesează bărbatul de lângă ele, ştiu când sunt înşelate, chiar înainte de a avea şi dovezile materiale. În schimb, un bărbat, întotdeauna foarte sigur pe el, are nevoie de mult timp pentru a simţi trădarea partenerei, iar argumentul invocat este adesea, potrivit opiniei specialiştilor, respingerea fizică.

Mai trebuie amintit şi faptul că gelozia nefondată, delirantă se întâlneşte de trei ori mai frecvent la bărbaţi decât la femei. Încă un detaliu subliniat de dr. Michèle Montrelay: în 80 la sută din cazuri bărbaţii delirant de geloşi sunt şi alcoolici.

Stăpânind de trei ori mai frecvent bărbaţii decât femeile gelozia are faţete diferite în funcţie de sexul subiecţilor. Astfel, femeile sunt geloase pe frumuseţea sau succesul afectiv al cuiva, în vreme ce pentru bărbaţi succesul profesional sau material sunt supuse geloziei. Repetăm însă, pe teritoriul iubirii se poate spune că gelozia ar avea un anumit... sex. Toţi specialiştii spun acest lucru.

Sensibile la cele mai vagi indicii de afecţiune din partea partenerului, femeile simt cu promptitudine şi cele mai discrete semne ale trădării. Atunci când le interesează bărbatul de lângă ele, ştiu când sunt înşelate, chiar înainte de a avea şi dovezile materiale. În schimb, un bărbat, întotdeauna foarte sigur pe el, are nevoie de mult timp pentru a simţi trădarea partenerei, iar argumentul invocat este adesea, potrivit opiniei specialiştilor, respingerea fizică.

Mai trebuie amintit şi faptul că gelozia nefondată, delirantă se întâlneşte de trei ori mai frecvent la bărbaţi decât la femei. Încă un detaliu subliniat de dr. Michèle Montrelay: în 80 la sută din cazuri bărbaţii delirant de geloşi sunt şi alcoolici.

Gastronomice

Antricot de viţel umplut

550 g antricot fără os, 500 ml supă de oase, 50 ml ulei, 25 g unt, 700 g cartofi, 25 g pastă de roşii, 100 g ciuperci, 50 g făină, 50 g orez, 1 ou, 50 g caşcaval, 100 ml lapte, 50 ml vin alb, pătrunjel, piper, sare.

Antricotul se curăţă de pieliţe, se taie în 5 bucăţi care se bat şi se sărează uşor. Laptele se fierbe, cartofii se curăţă apoi se fierb în apă puţin sărată. Ciupercile se curăţă, se spală şi se toacă. Oul se fierbe şi se toacă în cuburi mici, caşcavalul se rade. Orezul se fierbe în 150 ml supă de oase şi se răceşte. Ciupercile se călesc în unt apoi reci se combină cu: orez, pătrujel, sare, piper, caşcaval şi ou. Se omogenizează. Cu această compoziţie se vor umple antricoatele bătute, se rulează, se trec prin făină şi se înăbuşă în ulei fierbinte 15 minute. Separat se pregăteşte sosul din: ulei, făină, pastă de roşii, dezlegată cu restul de supă. După 10-12 minute sosul se răstoarnă peste antricoatele frumos rumenite. Se pune sare şi vin, apoi se mai fierb împreună câteva minute. Din cartofi se face piure, bătut cu unt şi lapte clocotit.

Crochete de ciuperci

250 g ciuperci, 75 g pesmet, 100 g făină, 125 ml ulei, 3 ouă, pătrunjel, piper, sare, 500 g sos de smântână.

Ciupercile se curăţă, se spală şi se taie foarte fin, pătrunjelul bine spălat se toacă. Ciupercile se înăbuşă în 50 ml ulei, se pune sare, piper şi pătrunjel. Separat se face o compoziţie din: făină, restul de ulei şi sare care se amestecă foarte bine, pentru a nu face cocoloaşe. Se amestecă acest sos cu ciupercile călite apoi se împarte în bucăţi egale, li se dă forma de crochete care se prăjesc în ulei fierbinte. Crochetele se aşază pe platou şi se aduc la masă stropite cu sos de smântână (sau adus în sosieră, separat).

Frigărui asortate

250 g antricot de viţel, fără os, 350 g carne macră, de porc, 50 ml ulei, 2 roşii prospete, un ardei gras, 100 g costiţă afumată, o ceapă, sare şi piper.

Carnea se spală, se tamponează cu un şervet foarte curat apoi se taie în bucăţi potrivit de mari. Costiţa se taie în felii subţiri, ceapa se taie peştişori, iar roşiile în rondele. Ardeiul se taie în bucăţi mai mari. Bucăţile de carne, costiţă, legume (ceapă, ardei, roşii) se înşiră pe frigărui de metal, se ung cu ulei, se frig la foc bun, dar nu se sărează. Preparatul se prezintă fierbinte pe platou şi se serveşte cu garnitură de orez, ciuperci şi cartofi natur.

Cartofi umpluţi

1,5 kg catofi, 400 g brânză de vaci, 2 ouă, 100 ml ulei, 200 g smântână, pătrunjel verde, sare.

Cartofii se spală foarte bine, se fierb în coajă după care li se scoate o parte din miez. Ouăle crude se spală sub jet de apă rece, pătrunjelul se toacă fin. Brânza de vaci se combină cu ouă, pătrunjel, sare, şi 1/2 din smântână. Cu această compoziţie se umplu cartofii, se toarnă desupra ulei şi 100 ml de apă după care se dau la cuptor pentru gratinare. Preparatul se aduce la masă stropit cu smântână.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Laborator de sănătate

APA cea de toate zilele

Ştirile îngrijorătoare care ajung la urechile noastre prin intermediul mass-mediei în legătură cu deficitul calitativ al apei potabile ne îndreptăţesc să ne întrebăm ce fel de apă ar fi mai bine să consumăm. Tot mai des auzim oameni care spun că se tem să mai bea apa distribuită la robinetele din bucătărie.

E adevărat, în ţara noastră calitatea apei de la reţea nu se încadrează, întotdeauna şi în mod egal în toate zonele geografice, în prevederile legislative în vigoare. Bucureştiul, de exemplu, se alimentează din râurile Argeş şi Dâmboviţa şi nu din pânza freatică de mare adâncime. În plus, în special în unele zone ale Capitalei, apa nu este fumizată continuu, fapt care sporeşte riscul de contaminare. În ceea ce priveşte fântânile din zonele rurale, aproximativ o treime din numărul lor furnizează apă cu un conţinut ridicat de nitraţi, cu posibile efecte negative asupra sănătăţii, mai ales în cazul sugarilor şi copiilor mici.

Ce se poate face dacă apa de la reţea sau din fântână este nesigură?

◆ *Soluţia cea mai la îndemână este apa fiartă şi răcită. Din nefericire, apa „distilată" devine mai săracă în elemente minerale şi tocmai din acest motiv îşi modifică gustul, devenind sălciu.*

◆ *Pentru a se îndepărta riscul crescut de intoxicare cu plumb, în special când aprovizionarea cu apă nu e continuă, apa de la robinet trebuie lăsată să curgă un minut sau două înainte de a fi folosită pentru prepararea alimentelor ori pentru băut.*

◆ *Când apa prezintă un pregnant miros şi gust de clor, se poate ameliora colectând-o într-un vas sau un borcan lăsat deschis un timp, astfel încât clorul să se evapore.*

◆ *Una dintre cele mai eficiente măsuri este procurarea unui filtru de apă, care are capacitatea să reţină majoritatea substanţelor contaminante.*

◆ *Apa minerală cumpărată din comerţ este de asemenea o variantă de înlocuire a apei de băut. Totuşi, persoanele cu diferite afecţiuni digestive, de colecist sau renale trebuie să consulte medicul curant în privinţa produsului pentru care vor să opteze.*

◆ *Apa carbogazoasă constituie o altă sursă alternativă de apă, destul de mult folosită. Este bine de ştiut însă că aceasta are un conţinut destul de crescut de sodiu şi de aceea persoanele cu tensiune arterială crescută ar trebui să o evite.*

Dincolo de teama justificată sau exagerată uneori faţă de apa de la robinet, să nu uităm că sănătatea celor mai mulţi dintre noi este mult mai primejduită de faptul că nu bem suficientă apă decât de substanţele nocive pe care aceasta le-ar putea conţine. Cinci-şase pahare de apă pe zi reprezintă „doza" obligatorie!

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

„ÎNVIEREA" pe calea frigului

un simplu vis rece?

ARCADIE PERCEK

Îmbălsămat şi păstrat „la rece", Lenin nu va putea niciodată „reînvia".

Merită a cunoaşte faptul că, în ultimii ani s-a creat o vie mişcare de idei pe marginea multiplelor posibilităţi ce revin frigului în domeniul medicinii, şi în special pe marginea faptului că graţie hipotermiei profunde, practicată în perioada morţii clinice, organismul ar putea fi menţinut nu numai un timp îndelungat în această stare de metabolism nul, stare foarte apropiată morţii aparente, ci şi că acelaşi organism ar putea fi readus în limitele parametrilor obişnuiţi de funcţionare, după suprimarea refrigeraţiei.

Cu alte cuvinte, se susţine posibilitatea „învierii" unui individ menţinut timp îndelungat în stare de refrigeraţie, deci de congelare. Un om de ştiinţă american, fizicianul Robert Ettinger a scris chiar o carte, intitulată „Perspectivele nemuririi", devenită peste noapte best-seller, în care susţine cu convingere că această posibilitate există, şi ea aparţine viitorului apropiat.

O tehnică destul de complicată şi în special de costisitoare este oferită acelora care se arată dispuşi să joace „cartea nemuririi" şi în special s-o finanţeze. Sângele candidatului în cauză este scos din aparatul circulator încă din primele minute ale morţii clinice şi înlocuit cu o soluţie specială de glicerină-glicerol –, iar mai recent, cu dimetilsulfoxid, substanţe care împiedică deteriorarea ireversibilă a celulelor în timpul hipotermiei profunde, şi care au, în plus, proprietatea de a nu îngheţa nici la temperaturi foarte scăzute. În continuare, corpul astfel preparat în vederea „învierii" este răcit cu gheaţă uscată – într-o primă etapă până la minus 80 de grade –, iar într-o a doua, când este răcit pe calea azotului lichid chiar până la minus 196 grade. Urmează apoi închiderea ermetică a „candidatului la înviere", într-un cosciug sau container frigorific, ca şi depozitarea acestuia în aşa-numitul mausoleu-frigider, unde este ţinut până când se va decide operaţiunea inversă, deci defrigeraţia, aşadar „învierea".

Numeroşi indivizi au „jucat" această carte, printre care şi un celebru profesor de psihologie, James Bedford, congelat încă din 1967, stare în care se află încă şi astăzi, aşteptând descoperirea remediului leucemiei, boala care l-a răpus. Nenumăraţi alţi bolnavi se află într-o situaţie asemănătoare, şi tot aşteaptă. Medicina, mai concretă, însă aşteaptă şi ea, dar nu „învieri" spectaculoase, cât posibilitatea ca criogenia să aducă contribuţii mai substanţiale în domeniul chirurgiei transplanturilor de organe. Cosmonautica aşteaptă şi ea, la rândul ei, ca tot criogenia să creeze posibilităţi şi premise pentru călătorii cosmice de mare distanţă, când cosmonauţii menţinuţi un timp bine precizat în stare de anaerobioză, pe calea refrigeraţiei, să poată fi readuşi la viaţă, spre a-şi continua şi definitiva călătoria spaţială în care s-au angajat. (Prin anaerobioză înţelegând modul de viaţă în absenţa oxigenului liber).

După cum vedem, ne aflăm din acest punct de vedere în acest domeniu nesfârşit de „science fiction". Să nu uităm însă, că şi acest domeniu a furnizat ştiinţei numeroase surprize.

Deşi sărbătorile au trecut, vă oferim câteva sfaturi:

CUM FEZANDĂM CARNEA DE VÂNAT

Dr. VADIM NESTEROV

Carnea de vânat este considerată o delicatesă gastronomică condiţionată mult nu numai de modul de preparare dar şi al maturizării cărnii, a timpului de staţionare de la recoltare până la trecerea la consum, perioadă numită şi fezandare.

◆ Fezandarea este un proces intern „de fermentare" desfăşurat în ţesuturile musculare la temperaturi sub 16ºC şi care contribuie la o mai bună digestie a cărnii, la obţinerea unei arome specifice.

◆ Procesul de fezandare începe după răcirea corporală care la vânatul mare eviscerat – cerb, căprior, mistreţ, capră neagră – durează de la 8-14 ore, dependent de temperatura exterioară din zona de recoltare.

La iepure şi fazan fezandarea se poate realiza şi fără scoaterea intestinelor (eviscerare) în condiţiile în care se asigură prin înţeparea abdomenului cu un ac gros, evacuarea gazelor rezultate din conţinutul intestinal.

◆ Durata de fezandare, de obţinerea acelui miros plăcut cu tentă de aciditate poate dura la cerb, mistreţ, iepure şi fazan în zilele cu temperaturi scăzute sub 16ºC peste 6 zile. După 3-4 zile, carnea se va controla zilnic prin miros, urmărindu-se apariţia acelor indicii de fezandare.

◆ Acţiunea de fezandare se poate forţa prin baiţ, un amestec de vin alb cu apă (de un litru vin la unul de apă). Vinul negru sau oţetul nu se recomandă întrucât influenţează defavorabil culoarea normală a cărnii sau întăreşte fibra musculară (oţetul). La cocoşul de munte şi la păsările acvatice baiţul reduce din mirosul de cetină şi mâl.

◆ Un amănunt foarte important este utilizarea la fripturi numai a unturii, a slăninii de porc, uleiul modificând din consistenţa cărnii. La fazan, prepeliţe, potârnichi, iepure, mistreţ se utilizează şi din propria grăsime.

◆ La prepararea cărnii fezandate, indiferent de specia de vânat, se recomandă şi utilizarea diferitelor condimente. Recomandabil ca acestea să fie utilizate în cantităţi şi sortimente mai limitate întrucât carnea de vânat fezandată îşi are propria aromă şi o digestibilitate suportată de organismul uman.

Perioade minime necesare pentru maturare şi fezandarea cărnii

IEPURI: tineri 1-2 zile; adulţi: toamna 3-4 zile, iarna 3-6 zile. **CĂPRIOR:** vara 2-3 zile, toamna 3-5 zile, iarna 3-6 zile; **CERB:** toamna 3-5 zile, iarna 4-6 zile; **MISTEŢ:** toamna 3-4 zile, iarna 4-6 zile; **CAPRĂ NEAGRĂ:** 3-6 zile; **URS:** 4-6 zile; **PĂSĂRI ACVATICE:** 2-4 zile; **COCOŞ DE MUNTE:** 4-6 zile; **FAZAN:** 4-6 zile; **PREPELIŢA:** 0-1 zile; **IERUNCA:** 1-3 zile; **SITAR:** 4-6 zile.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Bobul de grâu, o sămânţă miraculoasă

Cititoarea PLOŞTINARU EUGENIA din Reşiţa, Jud. Caraş-Severin, ne cere indicaţiile medicale ale bobului de grâu încolţit. Trecând la răspunsul medical, vă voi sublinia faptul că bobul de grâu a fost considerat, pe bună dreptate, încă din vremuri imemoriale, ca fiind simbolul şi originea lumii vegetale. Cercetări ştiinţifice efectuate asupra acestei seminţe miraculoase au demonstrat că ea conţine mulţi produşi utili pentru sănătate. În primul rând, este de semnalat faptul că germenii de grâu încolţit reprezintă o importantă sursă de vitamine naturale. În al doilea rând, s-a mai demonstrat că aceiaşi germeni mai reprezintă şi surse importante de fitohormoni, cu rol bine determinat în sanogeneză. Dar, fiindcă spaţiul de care dispunem nu ne permite de a face consideraţii mai largi asupra germenilor de grâu încolţit, vă vom oferi doar trei reţete din cele existente pentru a folosi aceşti germeni.

O primă reţetă vizează un amestec de germeni de grâu cu mere. În acest scop vom folosi două mere, pe care după ce le vom spăla în prealabil, le vom da prin răzătoare, iar la produsul rezultat vom adăuga, în continuare, 2 linguri de grâu germinat şi o linguriţă de miere cu vârf, produsul rezultat amestecându-se bine înainte de consumare.

Cea de-a doua reţetă vizează un amestec rezultat din introducerea a două linguriţe de grâu în 200 ml de iaurt, kefir sau sana, plus sare după dorinţă. Şi în acest caz produsul rezultat va fi amestecat înainte de consumare. În sfârşit, o a treia reţetă vizează încorporarea germenilor de grâu într-un amestec format din morcov, ceapă şi maioneză. În acest scop, ne vom folosi de următoarele cantităţi: doi morcovi, o ceapă, două linguri de germeni de grâu şi două linguri de maioneză. Firește, în prealabil vom curăţa morcovii folosiţi, pe care după aceea îi vom da prin răzătoare, la produsul rezultat adăugând ceapa, spălată şi tăiată mărunt, şi maioneza. După ce amestecăm totul, adăugăm presărând deasupra câteva frunze verzi de pătrunjel, tăiate mărunt.

Vă precizez că toate aceste reţete au fost experimentate de Prof. Univ. Dr. Ing. Brad Segal. Şi pentru că ne specificaţi în scrisoarea dv. că aţi fost operată de neoplasm mamar în 1996, vă atragem atenţia că încă mulţi ani va trebui să rămâneţi în controlul periodic al medicilor care v-au tratat.

Care este cel mai important lucru la un bărbat?

Cititorul nostru Alin din jud. Vâlcea are curajul de a încălca încă un tabu. Fidel cititor al revistei noastre, cu gândul la o posibilă căsătorie într-un viitor mai mult sau mai puţin îndepărtat, el se teme că... lungimea organului său sexual va fi „nesatisfăcătoare" şi se interesează dacă operaţii corective în acest sens se pot efectua şi în ţara noastră. Într-un fel, depăşim şi noi încă o barieră, prezentând comentarii detaliate ale unui specialist, într-o problemă care în mod sigur preocupă şi pe alţi cititori...

–Dragă Alin, trebuie în primul rând să ştii că pentru un bărbat penisul este – conştient sau inconştient – cel mai important lucru din lume. Îl descoperă la o vârstă fragedă şi devine imediat fascinat de el. Apoi intervine o oarecare nesiguranţă: al lui nu-i cam mic? Nu cumva un altul este mai dotat? Făcută toată viaţa, comparaţia îl face să se simtă uneori un handicapat.

Este important ca bărbaţii să ştie că lungimea medie a penisului este de 9,5 cm când nu este în erecţie (termenul medical: este „flacid"), dar factori externi (frigul, înotul) îi pot determina contractarea cu peste 2,5 cm. Evident, există bărbaţi cu penisuri scurte şi lungi, aşa cum există bărbaţi cu picioare scurte şi bărbaţi cu picioare lungi! Dar valoarea măsurată nu –repet, NU – este un indiciu al virilităţii! În stare flacidă, acesta este mai mare sau mai mic datorită gradului în care venele şi vasele de sânge sunt deschise sau închise. În plus, lungimea penisului nu depinde de înălţimea individului. Conform studiilor cercetătorilor americani Masters şi Johnson, cel mai lung organ (14 cm în stare flacidă) aparţinea unui bărbat extrem de scund, în timp ce extrema cealaltă (6 cm în stare flacidă) aparţinea unui bărbat de 1,90 m.

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

Ce se întâmplă însă în stare de erecţie? Ei bine, interesant este că în această stare majoritatea penisurilor au aproximativ aceeaşi lungime (între 15-18 cm, cu o medie de 16,5 cm). De ce? Pentru că la cei cu un organ flacid mic erecţia aduce dublarea dimensiunii, pe când la alţii creşterea este de doar 75 la sută. Puţini bărbaţi ştiu însă acest lucru, pentru că puţini dintre ei (cu excepţia sexologilor şi homosexualilor) văd alţi bărbaţi în stare de erecţie!

Sper, dragă Alin şi dragi cititori pe care v-a preocupat vreodată acest subiect, că aţi înţeles că această obsesie este o aberaţie. Şi există un punct final pe care aproape toţi bărbaţii îl ignoră: dimensiunea penisului nu contează, deoarece construcţia vaginului permite adaptarea acestuia la orice lungime. Femeia care nu a născut are un vagin de 7,5 cm în stare neexcitată, creşterea mergând de obicei până la 10 cm – orice penis, de orice lungime îl poate deci umple complet. Iar în cazul dimensiunilor mari, vaginul are remarcabila proprietate de a se lungi dacă organul pătrunde încet în el. Aşa că, ceea ce este important la bărbatul adevărat nu este mărimea penisului, ci dragostea faţă de femeia iubită!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

O supărătoare „artilerie" cosmică

Fiecare obiect lansat în spațiu generează și o puzderie de mici fragmente abandonate pe orbită. În prezent sunt înregistrate și urmărite circa 8000 de „obiecte" cu o greutate de cel puțin un gram, care se plimbă în jurul Terrei cu viteze de peste 20000 km/h. Evident, la asemenea viteze, ciocnirea unui asemenea fragment cu un satelit poate conduce la distrugerea acestuia din urmă sau produce, cel puțin, pagube însemnate. Trei cercetători italieni au modelat pe calculator consecințele ciocnirii unui fragment mai impozant, de un kilogram, cu unul dintre cei 66 de sateliți ai rețelei de telefonie prin satelit „Iridium". Simularea a relevat generarea secundară a unei puzderii de alte fragmente cu talii relativ importante, care ar putea provoca în lanț afectarea altor sateliți, printr-un proces lent, dar inexorabil, întins pe câteva zeci de ani.

„Instinctul matern" al viespilor

Frunzele unor plante atacate de omizi degajă, din rana produsă de mandibulele devoratoare, substanțe de protecție care au, pe lângă proprietatea de a slăbi organismul paraziților, și pe aceea de a atrage anumite specii de viespi care-și depun ouăle implantându-le în omizi, paralizându-le și transformându-le în rezervor de hrană vie pentru progeniturile lor. Numai că aceleași substanțe afectează și viespile salvatoare, atrase de mirosul emanat de frunzele rănite. Jennifer Thaler, de la Universitatea din California, a vrut să vadă totuși mai îndeaproape ce se întâmplă în realitate cu viespile și cu omizile în prezența acestor substanțe. În acest scop, ea a stropit o cultură de tomate cu acid jasmonic (o substanță care stimulează mecanismele de apărare ale plantelor în aceeași manieră cu mușcăturile produse de omizi) și a constatat că efectul pozitiv – de atragerea viespilor – a fost mai puternic decât cel negativ, reprezentat de slăbirea organismului acestor predatori naturali ai omizilor. Viespile respective au dovedit un puternic „instinct matern", fiind mai preocupate de viitorul progeniturilor lor decât de propria lor securitate. Drept urmare, loturile martor, netratate, au fost de două ori mai afectate de atacul omizilor decât lotul tratat. Această cercetare deschide calea unor noi metode de combatere naturală a dăunătorilor culturilor agricole și pomicole.

Mărturii despre

Leonardo da Vinci

IRINA STOICA

Evocând frumusețea unică a castelelor de pe valea Loarei, de multe ori, pe parcursul succintelor noastre prezentări a fost menționat numele marelui Leonardo da Vinci. Se știe că genialul artist și om de știință al Renașterii și-a petrecut ultimii ani din viață, instalându-se în apropiere de Amboise, la invitația regelui Franței, Francisc I. Se pare că a venit în Franța în mai 1517, după unii chiar mai devreme, găsindu-și adăpostul în castelul Clos-Lucé (Cloux). În 1517 a participat chiar la serbările de Argenton, construind în acest scop un leu mecanic. Aici, după cum menționează Antonio de Beatis a pictat „Portretul unei anume doamne florentine" (probabil Gioconda), „Sfântul Ioan Botezătorul" și „Sfânta Ana, Fecioara și Christos copil". Marea sa contribuție s-a văzut însă în câteva elemente de construcție ale vestitelor castele, cât și în studiile de irigație între Tours și Blois. Poate de aceea în ultimii doi ani de viață a primit din partea regelui o contribuție de 10000 de scuzi.

Îndrăgostit de frumusețea locurilor, Leonardo a dorit să fie înmormântat aici. Dorința i s-a îndeplinit, și, în mai 1519, trupul său a fost îngropat în biserica Saint Florentin din Amboise. Din nefericire, în timpul revoltelor hughenote, rămășitele sale pământești s-au pierdut, dar micul castel Clos-Lucé rămâne ca o mărturie în piatră a trecerii sale pe aici. Până la 2 mai 1519, data morții sale, Leonardo a găsit în acest castel un cămin primitor căruia talentul și inventivitatea sa i-au creat o atmosferă aparte, mobilându-l și modificându-i interioarele după gustul său rafinat. Se păstrează astfel intacte dormitorul său, bucătăria cu un semineu impresionant, camerele în stilul Renașterii decorate în piatră și cărămidă, splendid restaurate de Departamentul Francez de Arte. Acestora li se adaugă trei saloane din secolul al XVIII-lea, mobilate și decorate după ceea ce s-a numit „moda Ludovic al XV-lea". Clădirea este înconjurată de un parc umbros, prin mijlocul căruia trece un râu limpede și care adăpostește o adevărată bijuterie arhitectonică și anume capela construită de Carol al VIII-lea pentru soția sa Anne de Bretagne. Ceea ce merită însă descoperit în primul rând la Clos-Lucé este opera tehnică a marelui Leonardo. Aici se găsesc 40 de mașini proiectate de acesta și realizate în zilele noastre, după desenele maestrului, cu materialele epocii respective. Printre acestea se numără primul aeroplan, primul automobil, elicopterul, tancul, tunul de asalt, podul turnant, parașuta și multe altele. Totul reprezintă o pasionantă întâlnire cu geniul vizionar interesat de mecanică, hidraulică, optică, marină și aeronautică.

Mașinării inventate cu patru secole înainte de a fi aduse la cunoștința marelui public.

Nave de transport pentru

PRIMELE HOTELE spațiale

După cum susține Geraldine Naja, de la Agenția spațială europeană, azi construirea unor hoteluri pe Lună sau în spațiul cosmic nu mai ridică probleme. Ca dovadă japonezul Shiriji Matsumoto, unul din conducătorii grupului industria Shimizu, s-a și grăbit să prezinte un asemenea proiect. Instalat la 450 kilometri altitudine, hotelul cu o înălțime de 240 de metri, se va roti în jurul unei tije lungi metalice în ritmul a trei rotații pe minut, realizând astfel o gravitație echivalentă cu 70 la sută din cea terestră. El va cuprinde 64 de camere cilindrice, în partea opusă vor fi instalate motoarele, iar într-o structură metalică piramidală vor fi plasate posturile de comandă. Tot aici se va produce și energia indispensabilă funcționării hotelului. O parte din structură este rezervată vehiculelor ce vor transporta turiștii. După cum afirmă constructorii japonezi, în anul 2020 acest palat spațial, ce va costa aproximativ 30 de miliarde de dolari, va putea adăposti primii săi clienți. Deși un sejur de trei zile va costa bani grei, sondajele făcute au identificat peste trei milioane de amatori să-și petreacă week-end-ul în spațiu.

Dar moda hotelurilor s-a va extinde și pe Lună. De primele trei locuri sunt consorțiile japoneze Shimizu, Nishimatu Construction Corporation și Obyashi International. Ele au și început să întocmească proiectele unor imense clădiri de lux, cu piscine, terenuri de tenis și golf, totul cuprins într-un imens dom transparent. Pe de altă parte, firma americană Lunar Resources Company a întocmit și ea planuri pentru un centru lunar, ce va cuprinde 187 camere în care se va putea locui cel mult 6 zile, deoarece rămânerea unui timp mai îndelungat în spațiu ar altera sănătatea, ducând la deteriorarea mușchilor, a sistemului osos și cardiovascular. În schimb lipsa gravitației va fi benefică pentru artritici, reumatici și va mări activitatea sexuală de 5-6 ori.

Între timp arhitectul britanic Peter Iuston lucrează la proiectarea unui hotel lunar de lux, cu 5000 de camere. În spațiu, aceste construcții vor fi executate din aluminiu și acoperite cu cărămizi din ceramică pentru protejarea turiștilor de radiații, în special în timpul erupțiilor solare. Pe Lună se vor utiliza stații gonflabile, beton și cărămizi refractare, fabricate chiar din material lunar. O problemă importantă, încă nepusă la punct este gastronomia spațială, motiv pentru care la început turiștii vor consuma alimente aduse de pe Terra.

Pentru transportul vizitatorilor în spațiu au fost create sau sunt în curs de realizare o serie de vehicule.

Autocarul spațial „Pioneer Pathfinder" va transporta 24 de persoane. Până la altitudinea de 6000 metri el va fi purtat de un avion, iar de aici va fi propulsat de două reactoare ce-l vor ridica până la 110 kilometri, cu o viteză de 15 ori mai mare decât a sunetului (Mach 15). Aterizarea se va efectua la fel ca la actualele navete spațiale.

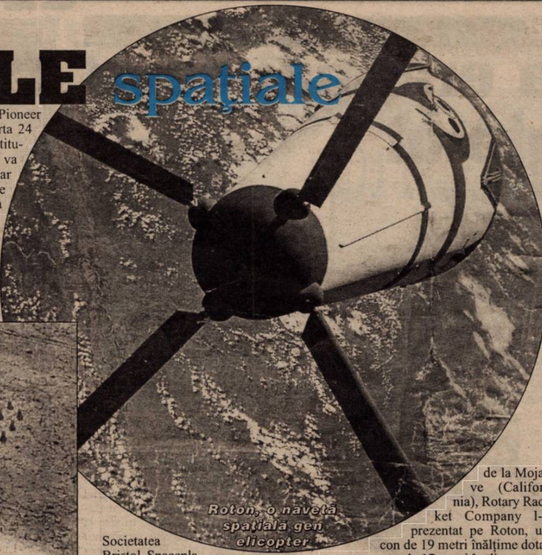

Roton, o navetă spațială gen elicopter

Societatea Bristol Spacelanes a construit un avion supersonic, pentru două persoane, numit Ascender, echipat cu trei motoare și o anvergură de 8 metri.

Până la 8000 de metri se va ridica ca un avion clasic, apoi pilotul va acționa fuseele pentru a se atinge Mach 3.

În luna martie 1999, la Centrul spațial de la Mojave (California), Rotary Racket Company l-a prezentat pe Roton, un con de 19 metri înălțime dotat cu un rotor de 17 metri în diametru și patru pale. Acestea din urmă sunt strânse în timpul zborului, ele urmând a fi folosite la aterizare. Aparatul urmează să efectueze primele probe în Cosmos, în cursul anului 2001. Într-un catalog al agenției de turism Space Adventures, din Virginia (SUA) au și început să se dea diverse informații privitoare la călătorii în spațiul extraterestru. Durata călătoriei cu un obiect zburător încă necunoscut, până la 100 de kilometri, rămânerea în imponderabilitate și coborârea pe Terra vor dura cam două ore. Primul zbor este prevăzut pentru anul 2002, costul scurtei călătorii ridicându-se la o sută de mii de dolari. Agenția mai sfătuiește pe amatori să înceapă să depună încă de acum un avans de zece mii de dolari. *(A. Dianu)*

Viitor hotel locuibil pe Lună

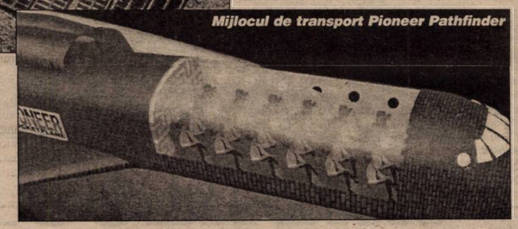

Mijlocul de transport Pioneer Pathfinder

Istoria ghețarilor tropicali

Cercetarea istoriei climatului și a condițiilor de mediu din trecut în regiunile polare, prin studierea caracteristicilor carotelor de gheață extrase de la mari adâncimi prin foraje, este deja o metodă binecunoscută. De curând, pentru prima oară, această metodă a fost folosită de o echipă de cercetători francezi și elvețieni și într-o regiune... tropicală, respectiv în Bolivia, unde s-au extras carote dintr-un ghețar aflat la 6500 metri altitudine. Primele rezultate ale acestor cercetări, privind istoria „congelată" a climatului tropical, sunt așteptate în primăvara acestui an.

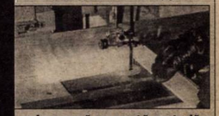

Biocristale protectoare

Cercetători israelieni și americani, sub conducerea prof. Avi Minsky, au descoperit că bine-cunoscuta și banala bacterie Escherichia coli, atunci când este supusă unui stres ridicat (termic, medicamentos etc.), are capacitatea de a produce o proteină care, asociindu-se ADN-ului bacteriei, provoacă apariția unei structuri cristaline în doar câteva secunde. Forma cristalină, total neobișnuită în lumea ființelor vii, se dovedește a fi extrem de rezistentă la cele mai diverse agresiuni, printre care și acțiunea unor enzime sau a unor substanțe oxidante. Interesul acestei descoperiri (dincolo de ineditul ei) rezidă în descoperirea, concomitentă, a altor proteine, de natură a inhiba producerea proteinei care induce cristalizarea. Acest fapt îndreptățește speranța că vor putea fi elaborate noi tehnici de luptă antibacteriană, mai performante, utilizându-se tocmai aceste proteine care inhibă acțiunea enzimei ce provoacă protectoarea cristalizare a ADN-ului bacteriilor.

Viitorul aparține spațiului

„EFECTUL DE SERĂ" distruge ozonosfera?!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Se știe că stratul de ozon din compunerea atmosferei înalte, denumit și ozonosferă, reprezintă o „barieră" în calea periculoaselor radiații ultraviolete solare, responsabile de apariția unor maladii cum sunt cancerul dermei, cataracta etc.; moleculele de ozon sunt „atacate" și distruse de produși chimici care conțin fluor, clor etc. și care ajung în stratosferă provenind din sistemele de răcire cu freoni, din sprayuri etc.

Deși majoritatea acestor „inamici" ai ozonului sunt creați și folosiți în emisfera nordică a planetei, încă din anii '70 – '80, deasupra Antarcticii a fost descoperită o imensă „gaură" în ozonosferă care, după maximumul din 1988, a avut un al doilea în 1999! Explicația dată de specialiști s-a referit la prezența deasupra Polului Sud a unui imens vârtej, de mărimea Statelor Unite (!) și care nu permitea schimbul de aer în zona respectivă. Procesul devenea ciclic deoarece, o dată cu subțierea ozonosferei, Soarele putea încălzi stratosfera și să reducă efectele vârtejului, astfel încât aerul conținând produsele chimice „ucigașe" se răspândea, provocând creșterea găurii de ozon! În adevăr, anul acesta specialiștii Organizației Mondiale Meteorologice au anunțat că menționata „gaură" din ozonosferă a atins în septembrie 1999 circa 22 milioane kmp (!); cu această ocazie s-a reamintit faptul că orice diminuare cu 1 la sută a stratului de ozon amplifică numărul cazurilor de cataractă până la 150000. Deoarece în perioada 1995-2000 se estimează o reducere cu 10 la sută a grosimii stratului de ozon, s-a calculat că, prin menținerea acestui ritm, în anul 2050 vor exista circa 15 milioane de bolnavi de cataractă! O recentă Rezoluție a Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (PNUE) a inventariat planurile pe care trebuie dusă „ofensiva" pentru refacerea ozonosferei, menționând în primul rând obligația respectării riguroase a hotărârilor Protocolului de la Montreal, prin care până în 2005 trebuie redusă la jumătate producția de clorofluorocarboni (freoni), iar până în 2010 aceștia să nu mai fie fabricați nicăieri pe globul terestru! Așa cum s-a convenit la recenta adunare a reprezentanților țărilor semnatare a protocolului menționat, care a avut loc la Beijing (29 nov. – 3 dec.1999), Fondul Multilateral a alocat 3 milioane de dolari țărilor în curs de dezvoltare pentru suportarea acestui efort. În paralel, NASA și alte organisme științifice din SUA au hotărât începerea din martie a.c. a unei campanii de cinci luni, destinată cercetării ozonosferei, în special cea de deasupra zonelor polare; în acest scop programul cercetărilor include folosirea aparaturii specializate de pe sateliți deja lansați (UARS, ERS, MSE, TGM, TOMSEP, Spot-4 etc.), utilizarea de avioane – laborator de tip DC-8 și ER-1, stații terestre din Antarctica, baloane stratosferice etc. Coordonatorii programului de la NASA speră în folosirea și a aparaturii denumită SAGE-3, care a fost pregătită pentru instalare pe un satelit rusesc METEOR-3, care trebuia deja să fie lansat cu o rachetă PROTON; explozia din octombrie 1999 deasupra Baikonurului a unei asemenea rachete, a întârziat programul. Specialiștii consideră că, în final, pot verifica dacă responsabil de menținerea și chiar amplificarea „găurii" de ozon, în condițiile reducerii folosirii freonilor, nu este „efectul de seră" la care contribuie esențial industriile terestre!

(Va urma)

radio CONTACT
O 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIȘINĂU	100,9 FM
BUCUREȘTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCȘANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOȘANI	93,1 FM	IAȘI	91,9 FM
BRAȘOV	105,5 FM	PITEȘTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEȘTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REȘIȚA	70,79 FM
CĂLĂRAȘI	101,8 FM	SIBIU	91,8 FM
CONSTANȚA	91,1 FM	TG. MUREȘ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Un strămoș american congelat

În data de 14 august 1999 a fost descoperit într-un ghețar din parcul național Tatshenshini – Alsek din nordul Columbiei Britanice din Canada, corpul congelat al unui bărbat. Până acum nu a putut fi datat dar în urma cercetărilor se presupune că acesta ar fi trăit prin secolul 8, înainte de primul contact cu europenii. Specialiștii au ajuns la această concluzie studiind în special vestimentația și ustensilele acestuia, mai precis pălăria împletită din fibre vegetale, foarte asemănătoare cu cele purtate de indienii din nord vest, haina de blană, harponul, bastonul (foto) și sacoșa din piele cu franjuri în care s-au găsit câțiva pești. S-a constatat că spre deosebire de Ötzi, omul găsit în Alpi, exhumat în 1991 la frontiera austro-italiană, și mumiile înghețate descoperite în Anzi, în acest caz frigul a conservat mult mai bine cornea, mușchii și pielea bărbatului. În ciuda protestelor indienilor Champagne și Aishihik de a fi cercetat și de a se publica fotografia considerându-l ca pe unul din strămoșii lor, specialiștii speră să-și poată continua investigațiile pentru a-l putea data cu carbon 14, pentru a-l radiografia și studia ADN-ul. În acest fel ar putea să reconstituie alimentația acestuia, să se depisteze bolile de care a suferit și mai ales să afle când, cum și de cine a fost populată America în urmă cu 60000 de mii de ani. *(D. M.)*

Alte nebunii sexuale în lumea submarină

AMANȚI AI HAZARDULUI

Un animal marin cu totul ieșit din comun este minusculul vierme Bonellia viridis, în primul rând prin faptul că organismul său este redus la testicule. Femela care are dimensiunea unei prune, trăiește de obicei retrasă, ascunzându-se în crăpăturile rocilor. Ea este dotată cu o trompă retractilă care are capătul despicat și pe care o folosește la căutarea hranei. Minusculii paraziți masculi au doar 1-2 milimetri în lungime și trăiesc agățați tot timpul vieții pe pielea „amantei", singura lor menire fiind reproducerea. O altă curiozitate o reprezintă faptul că sexul larvelor care rezultă din împreunarea celor doi „amanți" nu e determinat de cromozomi ci de... hazard! Când o larvă e dusă de curent și cade pe fundul apelor, devine femelă. Dacă nimerește însă pe corpul unui exemplar feminin hormonii acesteia o transformă în mascul.

SINCRONIZATORII

Unele echinoderme emit uneori, simultan, ouă și spermă, pentru a mări șansele întâlnirii dintre gameți. Așa este cazul *castraveților de mare* care, mai ales în timpul verii, țâșnesc dintr-o dată pe verticală, dintre alge, și, timp de câteva ore, masculii emit, cu intermitențe, nourași de spermă în timp ce femelele își depun ovulele, de culoare roșie, acest gen de reproducere putând continua timp de câteva zile. Ceea ce îi nedumerește pe cercetători este tocmai această trezire simultană a instinctului de reproducere al tuturor exemplarelor acestei specii dintr-o colonie, care se produce în urma unui semnal. E posibil ca primul exemplar pregătit pentru reproducere, prin emisia de gameți și a unor substanțe feromonale, să declanșeze o reacție în lanț semenilor săi. Un alt caz aparte îl reprezintă *stelele de mare*. Femela se ridică pe cinci brațe și produce peste două milioane de ovule în numai două ore. În același timp, masculii își lasă sperma și fecundația poate începe. Ouăle se transformă în larve în numai două luni dar un singur ovul dintr-un milion ajunge la maturitate întrucât gameții constituie un adevărat „caviar" pentru prădători.

DORIN MĂRAN

Castravetele de mare în timpul reproducerii

Femela Bonellia Viridis

Fotografii de la cititori

«Să stăm ca la fotograf!»

DAN și CRISTINA PENCIU – Chiajna (Ilfov)

Atlantida a existat!

Atlantida era mai ceva decât Egiptul

- **Cât de mare a fost armata atlanților?**
- **Trupele de elită - alcătuite din femei**
- **„...Arme nemaivăzute, dintr-o piatră galbenă, strălucitoare”...**

DAN APOSTOL

Mulți istorici resping aceste relatări, ca și pe cea a lui Platon, pe motiv că nu este posibil să fi existat în anii 15000-10000 î.e.n. o civilizație de forța, bogăția și nivelul tehnologic, cultural și social atribuite Atlantidei. Se consideră că unele elemente furnizate în „dialoguri” (datele despre armata, fortărețele și tezaurele atlante) nu pot fi decât fanteziste.

Dar Tiahuanaco, Sacsayhuaman, Cerra Galan, Machu Picchu, cetatea miceniană Gla nu sunt cu nimic mai prejos decât descrierile lui Platon, iar stilul plecării zidurilor de apărare ale orașelor, palatele și templele, cu dreptunghiuri de aur sau argint masiv era întâlnit la toate imperiile sud și centro-americane precolumbiene, ba chiar în palatele cretane și micenine, la apogeul civilizațiilor respective.

După Platon, armata și marina militară atlantă erau gigantice: 480000 infanteriști, 120000 cavaleriști, 160000 oameni pentru echipajele carelor (10000 care grele de transport și 60000 care medii de luptă) și 240000 marinari (cu 1200 nave de război).

La o societate de tip sclavagist-paternalist, rurală și agricolă, cum erau cele mai multe civilizații antice (un exemplu clasic ar fi cea egipteană), care nu dispuneau de mașini agricole capabile să sporească productivitatea, raportul între numărul de bărbați mobilizabili permanent și populația masculină totală nu putea fi mai mare de 1 la 20. Deci, la o armată de un milion de oameni, populația masculină ar fi trebuit să fie de 20 milioane, ceea ce ridică totalul populației atlante la 40 milioane de oameni (considerându-se că, în condiții normale de viață, numărul bărbaților era egal cu al femeilor). Prin comparație, în societățile industrializate al secolului XX, o armată națională organizată pe baza recrutării obligatorii nu poate depăși, în timp de pace, 10 la sută din populația totală masculină, care este de obicei egală cu cea feminină.

Dar în cazul Atlantidei calculul trebuie făcut în alte condiții decât pentru Egiptul Antic. Aceasta în primul rând

pentru că atlanții erau nu doar agricultori sau crescători de vite, ci își bazau economia pe meșteșugărie și comerț. De asemenea, ca multe alte națiuni insulare sau peninsulare din istorie (cretanii, micenienii, vikingii, britanicii) atlanții își clădiseră un imperiu, înainte de toate, comercial, dispunând de baze și colonii în cele două Americi, Europa și Africa. Ceea ce necesita cheltuieli mari cu armata, flota și coloniștii, însă datorită schimburilor comerciale și, de ce nu, campaniilor de cucerire, aducea tezaure uriașe în patria-mamă. Nu este deci exagerat să admitem că imperiul atlant putea să întrețină o armată ridicându-se până la 10 la sută din populația masculină, trupe necesare controlului unor porțiuni imense din patru continente. În plus, unele surse egiptene (care nu au fost luate în seamă de Platon) afirmă că, la atlanți, o parte din trupele de elită erau... femei. Și dovezile existenței unor grupuri de femei albe, extrem de războinice, în America Centrală și de Sud (perioada 7000 î.e.n. – 1500 e.n.), în Sardinia, Europa de Nord și Centrală (2000-1000 î.e.n.), Africa de Nord și de Sud (5000-1000 î.e.n.) nu pot fi contestate, ele constituind prezențe istorice concrete.

Scribii de la curtea din Thinis, capitala Egiptului în timpul dinastiilor 1 și 2 thinite (perioada Regatului Timpuriu, 3000-2800 î.e.n.) au consemnat faptul că guvernatorul unei *nome* (regatul fusese împărțit în 40 de regiuni administrative denumite astfel) situate pe coasta mării, la granița de vest, atacase echipajele a două corăbii scufundate de furtună. Cei 42 de bărbați și cele 8 femei naufragiate pe plaje egiptene se împotriviseră cu „arme nemaivăzute, dintr-o piatră galbenă, strălucitoare” (probabil bronz, care n-avea să fie cunoscut în Egipt încă 14 secole de la relatarea scribilor) și uciseseră peste 120 de soldați veniți să-i captureze. Până la urmă, copleșiți numeric, bărbații și 3 dintre femei au fost masacrați. Cele 5 supraviețuitoare, trimise la Thinis, au devenit sclavele faraonului. Toate erau blonde (ca și cadavrele celorlalți 45 din echipaje, aduse la curte ca trofee), având pielea albă și ochii albaștri. La Thinis au făcut senzație (fiind cu două capete mai înalte decât egiptenii), însă faima lor de luptătoare și încăpățânarea cu care refuzau să se lase „domesticite” l-au determinat pe faraon să le vândă șefilor unor triburi nomade din deșertul libian. Potrivit scribilor egipteni, misterioșii războinici albi veneau „dintr-o cetate uriașă, cu ziduri de piatră înalte până la cer, aflată pe malul unei mări mai întinse decât marea noastră (Mediterana – *n.a.)* și situată la apus (vest – *n.a.)* de ea”. Întrucât la acea dată Atlantida dispăruse de mult în ocean, este probabil că navele veniseră dintr-o colonie atlantă de pe țărmul vestic african sau de pe litoralul atlantic european.

Amprente ale spiritualității noastre

Biserica din Corund

Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” din Corund, județul Satu Mare este considerată cel mai frumos monument de arhitectură populară de lemn din zonă, alături de biserica din Soconzel. Ea datează din 1723 și inițial se afla în partea de răsărit a satului, la Pârâul Fagului, în mijlocul cimitirului. De acolo a fost mutată în locul unde se află astăzi. Mutarea a fost făcută pe butuci de lemn și a durat mai mulți ani. Încă mai pot fi observate cuiele bătute pentru fixarea frânghiilor necesare mutării.

Biserica are formă dreptunghiulară cu absida pentagonală, cu prispă pe laturile de sud și de vest, intrarea făcându-se pe latura vestică. Tot pe aici, de pe prispă, se poate urca în cafas, la clopote. Turnul cu coif în formă de prismă se află deasupra pronaosului având galeria mult scoasă în afară și câte un turnuleț în miniatură la colțuri. În timpul unor reparații turnul a fost acoperit cu tablă zincată, iar turnurile miniatură au fost înlocuite cu altele tot din tablă zincată. Exteriorul are la mijloc un brâu sculptat în chipul funiei, scos în relief de 8-10 cm. Același motiv apare și la portalul ușii de intrare. În interior stâlpii și grinda de susținere a corului au ca podoabe ștergare lucrate la război de femeile din sat. Pictura interioară, splendidă, este executată în trei etape, cu multe elemente locale. Asemenea elemente pot fi observate atât în îmbrăcămintea Mântuitorului din scena cu Pilda celor zece fecioare, cât și în ținuta fetelor care poartă părul legat în coadă și straie specifice zonei.

În biserica din Corund se află câteva cărți vechi de cult din secolul al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea. Printre acestea pot fi amintite un Liturghier, tipărit la Blaj în 1807, un altul tipărit tot la Blaj în 1775, un Penticostar, Sibiu 1805, o Evanghelie, București 1723, fragmente dintr-o Cazanie scoasă probabil la Bălgrad, 1723. Tot aici exista un Molitvelnic, manuscris copiat de Popa Filip în 1760 și păstrat acum la Muzeul Centrului Eparhial. Întregul patrimoniu al bisericii este o dovadă a bogatei vieți culturale, artistice și religioase care există în zonă.

IRINA STOICA

ANDALUSIA, spiritul Spaniei

PAUL IOAN

Ce ascund trepidantul flamenco, terifianta coridă sau umbra zveltelor minarete cordobeze? Înverșunarea fenicienilor (primii colonizatori, sec. VI î.Ch.), lăcomia cartaginezilor, tropotul legiunilor romane și pulsul culturii islamului, stăpân aici opt secole (VIII-XV). Andalusia (Andalucia, în spaniolă), fruntea sudică a Spaniei – alintată și de Mediterana (Costa del Sol) și de Atlantic (Golful Cadiz, unde a triumfat Columb după prima expediție) – are o suprafață cât o treime din țara noastră și e populată de șapte milioane de andaluzi ce-și zic cu mândrie „spaniolarzi” și nu spanioli. Căci fiece palmă de pământ pe care calcă este doldora de o impresionantă cultură și o tumultuoasă istorie.

Îngemănarea contrastelor

Uriașa personalitate a câtorva mari orașe istorice face din Andalusia provincia ce poate avea mai multe capitale. Unde să-i fie reședința? La *Cordoba*, capitala maurilor din anul 757, supranumită „Vaticanul islamului” (în acele vremuri) și „Atena Vestului” (în zilele noastre), cu cele peste 500 de moschee și 80.000 de ateliere de artizanat? La *Granada*, unde palatul-fortăreață Alhambra s-a-nfrățit cu veșnicia și unde stucaturile filigranate păstrează miresmele din alcovurile sultanilor? La *Sevilla*, unde „geometria de gheață a morții” numită corida înfruntă sobrietatea gotică a catedralelor? La *Malaga* lui Picasso, unde monumentele turistice fac din Costa del Sol un paradis mediteranean inegalabil? Toate aceste patru perle citadine sunt capitalele zonelor omonime, căci Andalusia este împărțită în opt subprovincii (celelalte sunt Almeria, Huelva, Jaen și Cadiz).

Doi oameni care fac istorie

Andalusia se distinge de alte regiuni ale Spaniei și ale lumii prin două „industrii” multiseculare: cea a confecționării chitarelor și cea a creșterii și uciderii taurilor în ritualul coridelor. Aceste îndeletniciri tradiționale fac din unii protagoniști ai lor adevărați eroi naționali. Miguel Rodriguez și Manolete sunt doi andaluzi pe care trebuie să-i cunoști.

Senor Rodriguez a împlinit 85 de ani și toată viața a „olărit” chitare speciale, în totalitate lucrate de mână. El știe să aleagă cele opt esențe de lemn necesare, printre care cel de trandafir și de cedru cubanez. O chitară pe care o vinde cu o mie de dolari are nu mai puțin de 12 mii de elemente componente, inclusiv cele decorative! Este un maestru al sunetelor înnobilate de o cutie de rezonanță unică în lume... Senor Manolete abia a apucat să împlinească 30 de ani. Ucisese 50 de tauri în arena plină de nisip amestecat cu sânge, în uniforma lui impecabilă, ornată cu șireturi și butoni auriți. A fost suficentă o clipă de neatenție, un zâmbet în plus aruncat unei doamne din tribunele arhipline, și taurul a învins. Chiar dacă matadorii l-au răzbunat, Manolete s-a stins cu chipul luminat de glorie, pipăindu-și mândru craterul adânc din piept, făcut de coarnele bestiei.

Andalusia este o poveste vie, cu miros de santal, clinchet de castaniete, cetăți copleșite de istorie, dar și comune cu stradele pavate cu piatră colorată, late doar de trei-patru pași, unde ferestile se ciupesc când se deschid larg. Pe zidurile caselor cu un singur cat atârnă mari ghivece cu flori, iar în piața principală câțiva bătrânei joacă, la nesfârșit, domino, pe o măsuță cu trei picioare. Pentru ei și Andalusia orologiile s-au oprit.

Știți care este

SECRETUL LONGEVITĂȚII TIBETANE?

În rândul populației tibetane se numără cel mai mare număr de centenari. Unul dintre secretele longevității lor constă în practicarea, în mod regulat, a cinci exerciții fizice. Sunt exerciții care stimulează intens circulația, așa că, uneori, pot produce stări proaste, în acest caz, întrerupeți imediat exercițiile și consultați un medic.

După părerea preoților tibetani, corpul uman posedă șapte centri – „vortex”-uri sau „vârtejuri de energie” – un fel de centri magnetici care se învârtesc cu mare viteză prin trupul unei persoane sănătoase, dar mișcarea lor se încetinește la cei bolnavi sau obosiți. Acești centri pot fi stimulați prin anumite exerciții. Nici unul dintre aceste exerciții nu se face în caz de sarcină, hipertensiune, sau artrita coloanei vertebrale.

Exercițiul nr.1: Are drept scop creșterea vitezei corpului. Vă ridicați în picioare, cu brațele îndepărtate, cu palmele îndreptate în jos, și vă răsuciți în jurul dumneavoastră în sensul acelor ceasornicului până când simțiți o ușoară amețeală. Exercițiul poate provoca migrene și pierderea echilibrului. Nu trebuie să vă învârtiți mai mult de douăsprezece ori.

Exercițiul 2 – Vă întindeți pe spate, cu brațele întinse de-a lungul corpului. Aduceți încet bărbia spre piept. Ridicați picioarele la verticală, păstrând genunchii drepți.

Exercițiul 3 –Trebuie făcut neapărat după exercițiul 2. Așezați-vă în genunchi pe sol, cu trupul drept. Puneți mâinile pe șolduri. Aduceți bărbia spre piept. Lăsați-vă pe spate, capul să urmeze ușor mișcarea cât de mult puteți. Lama efectuează acest exercițiu cu ochii închiși, pentru a mări concentrarea.

Exercițiul 4 – Așezați-vă pe pământ, cu picioarele întinse și îndepărtate, puneți mâinile pe pământ. Îndreptați bărbia spre piept. Lăsați capul pe spate, cât de mult puteți, menținând poziția brațelor și fără să vă deplasați nici mâinile, nici picioarele, îndoiți genunchii și ridicați-vă la orizontală. Încordați mușchii, apoi relaxați-i ușor.

Exercițiul 5 – Îndoiți corpul în formă de arc, cu brațele drepte, mâinile să atingă solul și degetele mari de la picioare îndreptate spre interior. Ridicați capul îndreptându-l către spate cât puteți de mult, fără să vă deplasați nici mâinile nici picioarele, îndoiți-vă din talie până aduceți corpul în formă de „V”. Aduceți bărbia către piept.

Aceste exerciții trebuie executate, în prima săptămână, de câte trei ori fiecare, a doua săptămână, de câte cinci ori și tot așa până ajungeți la 21 de ori pe zi. Trebuie să fie executate împreună pentru că ele constituie un tot. Înainte de a le începe, ridicați-vă în picioare, cu mâinile pe șolduri, și respirați profund de două ori. După exerciții, faceți un duș cald. Și nu neglijați să faceți zilnic exercițiile, cu cel mult o zi de pauză între ele.

FAMILIE REUNITĂ

La sfârşitul anului trecut a avut loc la Viena o întâlnire impresionantă. Michael Braudstetter, în vârstă de 56 de ani, şi-a regăsit mama şi sora de care fusese despărţit din timpul războiului, adică vreme de 55 de ani.

Locuind în Ucraina, mama fusese transportată în Austria ca prizonier de război. Ea fusese însoţită de cei doi copii şi obligată să muncească într-un han. Michael, care abia depăşise stadiul de sugar, s-a îmbolnăvit de scarlatină şi febră tifoidă. Internat în spital, copilul a fost salvat dar, dintr-o neglijenţă explicată şi prin tensiunile datorate războiului, mama a primit vestea morţii sale. În 1945 s-a întors cu fiica în Ucraina, iar băiatul a fost adoptat de o familie austriacă. Printr-un concurs de împrejurări Michael a aflat câteva date despre adevărata sa mamă şi s-a adresat Crucii Roşii austriece. După o căutare de doi ani, într-un sat ucrainian au fost găsite sora şi mama, în vârstă de 82 de ani. Cele două au fost invitate în Austria unde au petrecut două săptămâni împreună cu cel pe care-l credeau mort, după care s-au întors în satul lor. *(I. S.)*

■ *Cu sânge rece*

TRĂIEŞTE SINGURĂ PRINTRE REPTILE

Nicole Viloteau a studiat artele plastice şi, o vreme, a practicat această meserie ca profesor. Dar nu aceasta era pasiunea ei. Aşa că, în 1976, s-a hotărât să-şi împlinească visul cel adevărat: a părăsit „jungla" oraşului şi s-a „mutat" printre reptile.

De una singură, dotată doar cu un rucsac şi o bardă, a colindat pădurile africane, malgaşe, australiene, în căutarea purităţii, a esenţei şi misterului vieţii, după cum spune ea. Nu şi-a propus să bată recorduri de rezistenţă fizică sau psihică, nu a dorit doar o schimbare de decor în stilul tipic citadinilor şi nici amatoare de senzaţii tari nu e. A vrut pur şi simplu să redescopere ceea ce tumultul vieţii moderne a şters din existenţa noastră; acea relaţie privilegiată cu universul. Nu este o iubitoare necondiţionată a tuturor animalelor. Selectivă, se lasă sedusă doar de şerpi, şopârle şi păianjeni, dar nu suportă maimuţele şi celelalte animale cu blană.

Deşi pretinde că dispune de o capacitate aparte, instinctivă, de a stabili o comunicare paşnică cu reptilele cele mai periculoase, la începutul aventurii sale a fost muşcată de un şarpe cu clopoţei, care a împins-o la un pas de moarte. Dar fascinaţia tinerei femei pentru reptile n-a cedat în faţa acelei triste întâmplări.

În cei peste 25 de ani de când a ales această cale, pericolele s-au aflat la tot pasul, deşi probleme cu „prietenii ei, şerpii şi şopârlele" n-a mai avut. În schimb, călătoria de una singură înseamnă expunerea la riscul de a fi atacată de fiarele sălbatice, de a fi răpusă de boli tropicale şi chiar de oameni. Dar Nicole consideră că merită să înfrunte toate aceste pericole, de vreme ce natura o răsplăteşte cu surprize incredibile: izvoare cu apă pură, animale care nu se tem de om şi care îşi dezvăluie vulnerabilitatea, simfonia pădurii virgine... Rezultatele explorărilor pe care Nicole Viloteau le întreprinde de peste două decenii, precum şi observaţiile sale, împănate cu note de călătorie, sunt reunite în cărţi publicate în Franţa, ţara sa de origine. *(A. P.)*

■ *O farsă în miez de noapte*

DOVADA SUPREMĂ A IUBIRII

Cei doi tineri din imagine radiază de fericire. Paula şi Jim abia au împlinit şaptesprezece ani şi se iubesc cu o înverşunare specifică vârstei. Zâmbetul lor generos ascunde însă un fapt extrem de dureros. Este clipa despărţirii şi nici unul nu doreşte să-i arate celuilalt amărăciunea. Jim va sta după gratii 18 luni, pentru că...

...Într-o zi de august '99, Paula a plecat pe neaşteptate din Madison (SUA), localitatea lor natală. Trebuia să se întâlnească la o discotecă şi să dănseze îmbrăţişaţi toată noaptea, aşa cum făceau de obicei. Dar fata nu apare nici după un sfert de oră. Trece un ceas şi, impacientat, Jim dă telefoane peste telefoane, însă nu află nimic concret. La un moment dat, se răspândeşte zvonul unei răpiri, ba chiar se specifică faptul că este vorba de o fată. Ronald, un aşa-zis amic al lui Jim, este colportorul zvonului. El chiar îi spune lui Jim, savurându-i disperarea întipărită pe chip, că şeriful a distribuit deja fotografia Paulei. Fără să mai stea pe gânduri, Jim ieşe pe autostradă şi face semne disperate maşinilor. Voia să ajungă la Rikbones, localitatea unde Paula îşi avea bunicii. Dar nu opreşte nici o limuzină... În cele din urmă, opreşte un autocar, dar şoferul îi spune că nu merge la Rikbones, ci la Redfield. Înfuriat, Jim scoate de la brâu cuţitul de vânătoare (pe care-l purta doar pentru „impresia artistică") şi-l obligă pe şofer să deviere cursa spre Rikbones. Puţinii pasageri vociferează, dar nu reacţionează faţă de tânărul înfierbântat, care nu le dă nici o explicaţie. Speriat, şoferul se supune...

Ajuns la Rikbones, Jim îşi dă seama că şi el şi Paula au fost victimele unei farse. Ea primise un telefon prin care era chemată de urgenţă la bunici, iar „amicul" Ronald fabricase istoria cu răpirea. Numai că bucuria regăsirii a fost de scurtă durată. N-a trecut nici o jumătate de oră, când o patrulă a poliţiei înconjoară casa şi îl somează să se predea, sub acuzaţia de agresiune cu mâna armată în dauna intereselor publice. În urma procesului, având în vedere că faptaşul şi-a recunoscut vina şi că este la prima abatere, Jim a „încasat" doar un an şi jumătate de detenţie, cu posibilitatea eliberării condiţionate. Dar pentru Paula, ceea ce făcuse el era o dovadă supremă de iubire dezlănţuită... Poate chiar prea dezlănţuită. *(P. I.)*

■ *Din ciclul „mai e mult până în America?"*

TACI ŞI ÎNOATĂ!

Taci, înoată şi roagă-te să scapi!" acestea au fost cuvintele pe care Pastorul Neil Waters le-a adresat fiecăruia dintre cei cinci oameni cu care s-a trezit dintr-o dată în mijlocul unei mări pline de rechini. Cum au ajuns acolo? Micul avion cu care ei decolaseră de pe insula Espiritu Santu din Oceanul Pacific se îndrepta spre Port Vila, capitala insulei Efate. La bord era o bună dispoziţie nebunească, aşa că, incredibil, nimeni nu şi-a dat seama când avionul în loc să aterizeze, s-a prăbuşit în Marea de Corali din nordul Australiei! „Deodată am văzut cum prin acoperiş începe să curgă apă şi următorul lucru pe care îl ştiu este că am reuşit cumva să ies din cabină şi eram agăţat de una din aripi. Avionul s-a scufundat ca o stâncă, ducând cu el în adâncuri patru din cele zece persoane aflate la bord. Priveam moartea în faţă. Condiţiile erau îngrozitoare – ploaia ne orbea şi vântul urla cu putere."

La cei 51 de ani ai săi, pastorul s-a trezit, fără vestă de salvare, alături de ceilalţi supravieţuitori, încercând să se menţină la suprafaţă şi să înoate. Tot ce i-a venit în gând a fost să mulţumească cerului că soţia sa, Joy, avusese treabă la biserică şi nu plecase – aşa cum era planificat – cu el în acelaşi avion. Dintre cei şase, doi aveau totuşi veste de salvare, aşa că principala preocupare a grupului era să rămână împreună, ceea ce avea să se dovedească a fi extrem de dificil. Era întuneric beznă şi, încercând să înainteze, se loveau de meduze uriaşe. Durerea pe care le-o provoca atingerea acestora era aproape insuportabilă. Unul dintre ei, Andrew Gray, un englez în vârstă de numai 43 de ani, a început să rămână în urmă şi la un moment dat a dispărut – fie se înecase, fie căzuse pradă rechinilor care se găseau din abundenţă în acea zonă.

Mai rămăseseră, în afara sa, trei australieni şi un danez. Pastorul a spus o scurtă rugăciune, implorând mila lui Dumnezeu. Apoi a fost pe punctul de a deveni următoarea victimă. Crampe cumplite în picioare îi împiedicau orice mişcare. A strigat celorlalţi că dacă moare să-i spună soţiei sale că a murit cu gândul la ea şi în pace cu Dumnezeu. Şi – minune! A simţit cum durerile îl lasă şi poate din nou înota. După un timp furtuna s-a potolit. Şi, prin întuneric, au văzut desenându-se, nu departe, linia unei plaje pe care, palide, se vedeau şi două lumini. Fără să aibă curajul să le spună şi celorlalţi, pastorul, bun cunoscător al locurilor, a fost inundat de groază la gândul că vor fi aruncaţi de forţa valurilor şi striviţi de stânci. Dar – din nou soarta a fost de partea lor. Au ajuns cu bine pe plajă.

A fost nevoie să se odihnească un timp pentru că erau incapabili să se ţină pe picioare. Apoi, un localnic i-a condus la casa unui prieten care se mutase acolo pentru a construi o nouă staţiune turistică. Acesta a chemat Salvarea care le-a acordat primul ajutor şi i-a dus la spitalul din Port Vila.

„Afară de oboseală şi câteva zgârieturi nu aveam nimic. Dumnezeu a decis să ne crute de data aceasta." *(M. D.)*

■ *Prietenie mai tare decât amenzile...*

ACTORUL, „LADY HARLEY" ŞI POLIŢIA

Unii au spus că Jeremiah K. Gerbracht este un om singur. Actor pensionar, acum are 58 de ani, aproape 100 kg, un pic peste 1,60 m, umblă îmbrăcat sport, are părul

împletit într-o coadă şi nu are nici un suflet omenesc cu care să împartă modesta lui locuinţă din Los Angeles. Dar în nici un caz nu se poate spune că ar fi singur! Aceasta pentru că în 1995, oprindu-se cu motocicleta sa la un magazin de animale, un husky siberian a ieşit în goană din magazin, a sărit pe şaua motocicletei şi l-a implorat din privire să facă un tur împreună. Din ziua aceea, căţeaua – era de fapt o domnişoară – a primit numele de „Lady Harley" şi nu l-a mai părăsit niciodată pe stăpânul său. Au bătut împreună până acum trei state: California, Arizona şi Nevada (peste 60000 km!), spre deliciul copiilor şi al tuturor trecătorilor care, de nenumărate ori, îi opresc pentru a se fotografia alături de extraordinarul echipaj. Mai mult, însuşi primarul oraşului Los Angeles, Richard Riordan, a emis un ordin care o proclamă pe Lady Harley „câinele motocilist al oraşului"!

Nu aceasta este însă şi părerea poliţiei care i-a „administrat" artistului pensionar şase tichete de amendă – până acum! Fără rezultat. De fiecare dată Jeremiah se prezintă la Tribunal... şi câştigă. Prima dată se menţiona „transportul de persoane pe un loc neprevăzut în acest sens". Judecătorul a fost însă de acord cu reclamantul că Lady Harley nu este o persoană. „Transportă mărfuri" – au pretins tichetele următoare. Dar cum să cataloghezi drept „marfă" un asemenea câine! A şasea amendă părea să ridice probleme mai serioase, pentru că menţiona „transportul câinilor în condiţii nesigure". Iar şeful adjunct al LAPD – bine cunoscut din filme Departament de Poliţie din Los Angeles – a mers până acolo încât a calificat-o pe Lady Harley drept „un proiectil viu", capabil să pună în pericol circulaţia dacă ar cădea de pe motocicletă. „Dar de unde – a intervenit imediat Jeremiah – ea e îngerul meu păzitor. Sunt puţin cam surd şi ea îmi face mereu semn, aşa cum am învăţat-o, când se aude sirena unei ambulanţe, aşa că ştiu când să mă păzesc!"

Cum se va sfârşi „lupta" între cele două tabere? Parcă ne vine să spunem că insolitul cuplu de motocicliştii va avea în final câştig de cauză. Prea multă lume ţine la ei, prea nu au făcut până acum nici un accident şi... prea se iubesc unul pe altul. Ca să nu mai vorbim de formidabila reclamă pe care o fac acestei adevărate bijuterii a şoselelor, creată în 1903 de William Harley şi de fraţii Walter, William şi Arthur Davidson şi care se numeşte astăzi „Harley-Davidson"... *(M. D.)*

Săptămâna 21 - 27 ianuarie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.05 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.30 Emisiune în limba germană 17.30 Cuvânt pentru necuvântătoare 18.05 Jumătatea ta 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Doi băieți, o fată și o pizzerie" 21.20 Știrile de sâmbăta asta 22.35 Serial: „Omul de nicăieri" 23.40 Film: „Miss Marple: Viziunea criminală" (Marea Britanie, 1986) 1.30 Tenis.

SÂMBĂTĂ 7.00 Știrile de sâmbăta asta (r) 8.20 Serial: „Odiseea" 9.10 Desene animate 10.00 Acum poți afla 11.00 Art-mania 13.30 Lumea și noi 14.00 Arca Marinei 16.30 1999, an de excepție pentru sportul românesc 17.20 Teleenciclopedia 18.05 Serial: „Mare schimbătoare" 19.30 Serial: „Carol și compania" 20.00 Jurnal 20.40 Film: „Contele de Monte Cristo" (partea a III-a) 22.25 Serial: „Dr. Quinn" 23.20 Săptămâna sportivă 23.30 Film: „Țara făgăduinței" (Spania/România, 1998). Cu: Alexandru Agarici 1.15 Tenis.

AVA GARDNER
ROMÂNIA 1
marți, 20.55

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deșteptător 8.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 9.30 Kiki Riki Miky 10.55 Handbal feminin: România – Italia 12.30 Tezaur folcloric 13.20 De luni până duminică 14.00 Național TV Bingo Liberty 17.00 Serial: „Blakenese" 17.55 Spectacolul lumii văzut de Ioan Grigorescu 18.25 Trupa de șoc 19.00 Perechea potrivită 19.30 21. Cu Ștefan Bănică Jr. 20.00 Jurnal 20.30 Duminica sportivă 20.40 Zodia Vip 21.40 Film: „Lăcomia" (SUA, 1994). Cu: Kirk Douglas 23.40 Pe față 0.40 Tenis.

LUNI 12.00 Film: „Lăcomia" (r) 14.15 TVR Craiova 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Agenția de plasare 18.05 Jumătatea ta 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Feliciy" 21.40 Cu ochii'n 4 22.10 Serial: „Justiție militară" 23.20 Recurs la morală 0.05 Gala FIFA 1.05 Tenis.

MARȚI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 13.00 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.30 Convietuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.05 Jumătatea ta 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Telecinemateca: „Cutremurul" (SUA, 1974). Cu: Charlton Heston, Ava Gardner 22.55 Nu trageți! 23.25 A-Facerea 1.00 Tenis.

MIERCURI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 13.00 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Teatrul Național prezintă: „Copiii soarelui" (r) 16.35 Medicina pentru toți 18.05 Jumătatea ta 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Film: „Fuga" (SUA, 1991) 22.25 În flagrant 23.15 Lumea dansului 1.15 Tenis.

JOI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Convietuiri 16.00 Pentru dv., doamnă! 17.00 La telefon, muzica populară! 18.05 Jumătatea ta 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Moștenirea" 21.40 Fotbal: Inter Milano – AC Milan 23.55 Punct ochit 0.55 Tenis.

tvr 2

VINERI 7.00 Serial: „Santa Barbara" (r) 8.35 Care pe care (r) 9.15 Limbi străine 10.00 Arca lui Noe (r) 13.00 Desene animate 13.30 De la lume adunate 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.40 Trupa DP2 18.00 Care pe care 19.30 Știri 19.40 Film: „Renunțarea la fantomă" (SUA, 1998) 21.10 Circul Scott 22.05 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Scadența" 23.00 Mari creatori „citind" Biblia 0.00 Nocturna.

SÂMBĂTĂ 9.15 Osia lumii 10.15 Serial: „Star Trek – Generația următoare" 14.05 Serial: „Un înger adolescent" 14.30 Atlas 15.10 Serial: „Santa Barbara" 16.25 Documente culturale 17.15 Top TVR2 19.30 Știri 19.40 Serial: „Primul val" 20.30 Integrale 21.30 Lumea vitezei 22.00 Fotbal Spania.

DUMINICĂ 9.45 Pas cu pas 11.00 Tip-top, mini-top 12.00 Arca lui Noe 13.25 Tradiții 14.00 Serial: „Un înger adolescent" 15.05 Serial: „Santa Barbara" 16.05 Galele TVR 2 17.10 Povestirile operei: „Boema" de Giacomo Puccini 18.05 Un secol de cinema 19.40 Serial: „Primul val" 20.30 Film: „Vară indiană" (SUA, 1993) 22.05 Verde de micul Paris! 23.10 Credo.

LUNI 13.00 Desene animate 13.30 La noi, la români! 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.40 Trupa DP2 17.45 Călătorind prin țară 18.00 Care pe care 18.45 Se întâmplă acum! 19.30 Știri 21.30 E dreptul tău! 22.00 Fotbal: Manchester United – Arsenal Londra 0.30 Nocturna.

MARȚI 7.45 Serial: „Dragostea, bat-o vina" 9.15 Limbi străine 12.15 Documente culturale (r) 13.05 Desene animate 14.00 Toți, împreună 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.40 Trupa DP2 18.00 Care pe care 19.30 Știri 19.45 Credo 20.45 Capodopere mozartiene 21.15 Puls 2000 22.00 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Coșmarul" 23.50 Nocturna.

MIERCURI 7.45 Serial: „Dragostea, bat-o vina" 9.15 Limbi străine 11.15 Puls 2000 (r) 13.00 Desene animate 13.45 Toți împreună 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.40 Trupa DP2 17.45 Călătorind prin lume 18.45 Se întâmplă acum! 19.30 Știri 19.40 Film: „Nu filmăm să ne amuzăm" (România, 1975). Cu: Toma Caragiu, Gheorghe Dinică 21.15 Mituri și istorie 22.00 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Voi fi judecător și jurat»" 23.50 Nocturna.

JOI 7.00 Serial: „Santa Barbara" (r) 9.15 Limbi străine 9.40 Veni, video, vici! (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toți, împreună 14.45 Serial: „Santa Barbara" 15.40 Trupa DP2 17.45 Călătorind prin țară 18.00 Care pe care 19.30 Știri 19.40 Film: „Jonas, care va avea 25 de ani în 2000" (coprod., 1976) 21.35 Turnul de control 22.20 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... Tăcerea cea lungă" 23.15 Teatrul Național TV prezintă: „Doi pe un balansoar" de William Gibson 1.00 Nocturna.

prima

VINERI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Exploziv (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 19.00 Nadine Show 20.00 Alegeți filmul! 21.30 Real TV 22.45 Revista presei 23.00 Film: „Momeala" (SUA, 1994) 1.00 Film: „Impact" (SUA).

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 11.30 Sport Magazin 13.00 Motor 13.30 Apel de urgență (r) 14.30 Dosarele Y (r) 16.00 Serial: „Comisarul Rex" (r) 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 18.35 Popular divertisment 21.00 Film: „Mandat pentru crimă" (SUA, 1990) 23.00 Show-ul de noapte 1.00 Film: „Călătorie pe întuneric" (SUA, 1937). Cu: Vivian Leight.

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 12.00 Vacanță à la Petrișor 12.30 Tradiții 13.00 De colo colo 14.00 Cinemagia 14.30 Film: „Tinerețea sufletului" (SUA, 1983) 16.00 Serial: „Detectivi de elită" 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 18.35 Film: „Soția fratelui meu" (SUA, 1989) 20.00 Film: „Afaceri necurate" (SUA, 1992) 22.45 Revista presei.

LUNI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Chic (r) 16.00 Nadine Show 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 19.00 Frontal 20.00 Dosarele Y 21.00 Serial: „Brooklyn South" 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „The Enforcer" (SUA, 1951).

MARȚI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Motor (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 19.00 Karaoke Show 20.00 Film: „Pantofi de lux" (SUA, 1990). Cu: Rob Lowe 21.30 Bilanț 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Glory at the Sea" (SUA, 1952).

MIERCURI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Bilanț (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 19.00 Karaoke Show 20.00 Serial: „Comisarul Rex" 21.00 Serial: „CI5: Profesioniștii" 21.30 Apel de urgență 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Ținutul nelegiuirii" (SUA, 1935). Cu: John Wayne.

JOI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Apel de urgență (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 19.00 Karaoke Show 20.00 Film: „Dincolo de stele" (SUA, 1989). Cu: Christian Slater, Sharon Stone 21.30 Exploziv 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Trenul groazei" (SUA, 1931).

JOHN WAYNE
PRIMA TV
miercuri, 0.30

acasă

VINERI 5.50 - 12.35 Reluări 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Șapte ani de căsnicie" (SUA, 1955). Cu: Marilyn Monroe.

SÂMBĂTĂ 5.50 – 12.15 Reluări 14.00 Acasă la Daniela Crăsnaru 14.30 Doctorul casei 15.00 Desene animate 16.00 Fotbal: Il Calcio 18.00 Serial: „Micuțele doamne" 19.00 Serial: „Floare de aur" 20.00 Film: „Columbo: De-a șoarecele și pisica" (SUA, 1993) 21.45 Film: „Orizont pierdut" (SUA, 1973) 0.10 Fotbal: Il Calcio.

DUMINICĂ 5.00 Serial: „Guadalupe" 5.50 – 15.30 Reluări 16.00 Fotbal: Il Calcio 18.00 Serial: „Micuțele doamne" 19.00 Serial: „Floare de aur" 20.00 Acasă la români 21.30 Film: „O femeie independentă" (partea a III-a) 23.10 Motown Live 1999 0.00 Fotbal Anglia.

LUNI 7.30 – 12.35 Reluări 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Când sună Michael" (SUA, 1971). Cu: Michael Douglas 0.30 Serial: „Surorile".

MARȚI 5.00 Serial: „Guadalupe" 5.50 – 12.35 Reluări 14.10 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Magicianul" (Anglia, 1968). Cu: Michael Caine 0.55 Serial: „Surorile".

MIERCURI 5.00 Serial: „Guadalupe" 5.50 – 12.20 Reluări 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Cel mai mare amant din lume" (SUA, 1977) 0.30 Serial: „Surorile".

JOI 5.00 Serial: „Guadalupe" 5.50 – 12.35 Reluări 14.10 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Dragoste și putere" 15.30 Serial: „Iubire sfântă" 16.30 Serial: „Luz Clarita" 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Serial: „Angela" 19.45 Desene animate 20.30 Serial: „Înger sălbatic" 21.30 Serial: „Sânge din sângele meu" 22.30 Film: „Easy Rider" (SUA, 1969). Cu: Peter Fonda, Dennis Hopper, Jack Nicholson 0.35 Serial: „Surorile".

DENNIS HOPPER
ACASĂ
joi, 22.30

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.50 Film: „Un bărbat, o femeie, un copil" (r) 12.30 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.05 Serial: „Babylon V" 13.50 Serial: „Gașca din Malibu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Adevărul gol-goluț" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Urmărire generală 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Dosarele X" 21.00 Serial: „Profiler - psihologia crimei" 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Serial „Criminaliștii" 3.00 Baschet NBA: Atlanta – Miami 5.30 Serial: „Aripile pasiunii".

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Tânărul Hercule" 10.00 Serial: „Lois și Clark" 11.00 Promotor 13.05 Serial: „Prietenii tăi" 13.30 Serial: „Dharma și Greg" 14.00 Generația PRO 15.00 Ce se vede 15.30 Serial: „Xena, prințesa războinică" 16.30 Serial: „News radio" (ep.1) 17.30 Serial: „Monstrul apelor" (ultima parte) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Formidabilul" (SUA, 1991). Cu: Charlie Sheen 21.45 Serial: „Echipa condamnaților" 22.45 Film: „Omor din culpă" (SUA, 1984) 0.15 Film erotic: „Printre minciuni" (SUA, 1997).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Meego" 11.00 Documentar: „Destine celebre: Werner von Braun" 12.00 Profeții despre trecut 13.05 Serial: „Prietenii tăi" 13.30 Serial: „Dharma și Greg" 14.00 Prețul corect 14.30 Echipa mobilă 15.30 Serial: „Beverly Hills" 16.30 Super Bingo 19.00 Știrile PRO TV 19.30 Film: „La limita extremă" (SUA, 1991). Cu: Keanu Reeves, Patrick Swayze 21.45 Film: „Cotton Club" (SUA, 1984). Cu: Richard Gere, Nicholas Cage 0.00 Serial: „Sex în Beverly Hills" 3.30 Serial: „Harriet" 4.00 Serial: „Galactica" 5.30 Serial: „Aripile pasiunii".

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.45 Film: „La limita extremă" (r) 13.05 Serial: „Babylon V" (ultimul ep.) 13.50 Serial: „Gașca din Malibu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Adevărul gol-goluț" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Întoarcerea pe pământul speranței" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Supraviețuitorii" (SUA, 1992) 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Serial: „Criminaliștii" 3.30 Serial: „Harriet" 4.45 Serial: „Galactica" 5.30 Serial: „Aripile pasiunii".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.50 Film: „Supraviețuitorii" (r) 12.30 Serial: „Vărul din străinătate" (ep.1) 13.05 Serial: „Renegatul" (ep.1) 13.50 Serial: „Gașca din Malibu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Adevărul gol-goluț" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Vărul din străinătate" (ep.1) 13.05 Serial: „Renegatul" 13.50 Serial: „Gașca din Malibu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Adevărul gol-goluț" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Întoarcerea pe pământul speranței" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Supraviețuitorii" (SUA, 1992) 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Serial: „Criminaliștii" 3.30 Serial: „Harriet" 4.45 Serial: „Galactica" 5.30 Serial: „Aripile pasiunii".

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.50 Serial: „Ultima frontieră" 11.45 Serial: „Pensacola" 12.30 Serial: „Vărul din străinătate" 13.05 Serial: „Renegatul" 13.50 Serial: „Gașca din Malibu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Adevărul gol-goluț" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Întoarcerea pe pământul speranței" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Erou din întâmplare" (SUA, 1992). Cu: Dustin Hoffman, Geena Davis, Andy Garcia 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Serial: „Criminaliștii" 3.30 Serial: „Harriet" 4.45 Serial: „Povești extraordinare" 5.30 Serial: „Aripile pasiunii".

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.50 Film: „Erou din întâmplare" (r) 12.30 Serial: „Vărul din străinătate" 13.05 Serial: „Renegatul" 13.50 Serial: „Gașca din Malibu" 14.15 Serial: „Miracolul tinereții" 14.45 Serial: „Adevărul gol-goluț" 15.15 Serial: „Nisipurile din Miami" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Întoarcerea pe pământul speranței" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Shattered Trust" (SUA, 1993) 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Serial: „Criminaliștii" 3.30 Serial: „Harriet" 4.45 Serial: „Povești extraordinare" 5.30 Serial: „Aripile pasiunii".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Pe cont propriu" 11.00 Film: „Frankie și taina stelelor" (SUA, 1989). Cu: Matt Dillon, Anne Parillaud 13.15 Serial: „Procurorul" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Film: „Tensiune maximă" (SUA, 1997). Cu: Charlie Sheen 22.30 Vitamina V... Veselia 23.00 Film erotic: „Magazinul cu bomboane" (SUA, 1995) 0.30 Film: „Reversul medaliei" (SUA, 1995) 5.00 Serial: „Dallas".

SÂMBĂTĂ 7.00 Documentar: „Civilizații dispărute" 8.30 Serial: „Animal Show" 9.00 Serial: „Nightman" 10.00 Casa de piatră 11.00 Orient Express 13.00 Stan și Bran 13.30 Film: „Am regăsit compania a VII-a" (Franța) 15.00 Film: „Stăpânul ținutului Ballantrae" (SUA, 1984) 17.30 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Film: „Fără apărare" (SUA, 1993). Cu: Drew Barrymore 22.30 Film: „De dragul lui Pete" (SUA, 1974). Cu: Barbra Streisand 0.00 Film: „Sirocco" (SUA, 1951) 1.45 Film erotic: „Emmanuelle 7" (SUA, 1994).

DUMINICĂ 8.00 Credința și viața 9.00 Serial: „Animal Show" 10.00 Desene animate 10.45 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 11.30 Buni prieteni 12.15 Stan și Bran 13.00 Duminica în familie 17.30 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Seducție și crimă" (SUA, 1996) 0.30 Film: „Asasinul țarului" (coprod., 1995).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Pe cont propriu" 11.00 Film: „Un gigolo amator" (SUA, 1997) 13.15 Serial: „Procurorul" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Lawless" 21.00 Serial: „Dublă identitate" 22.30 Prezentul simplu 23.00 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Caracatița 9" 5.00 Serial: „Dallas".

MARȚI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Pe cont propriu" 11.00 Film: „Secrete de familie" (SUA, 1997) 13.15 Serial: „Procurorul" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Film: „Absent nemotivat" (SUA, 1990). Cu: Jean-Claude Van Damme 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Caracatița 9" 5.00 Serial: „Dallas".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Pe cont propriu" 11.00 Film: „Riscurile meseriei" (SUA, 1996) 13.15 Serial: „Procurorul" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Film: „Negustorii morții" (SUA, 1997) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Caracatița 9" 5.00 Serial: „Dallas".

JOI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Pe cont propriu" 11.00 Film: „Gunoierii" (SUA, 1990) 13.15 Serial: „Procurorul" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Răsfățata" 17.25 Serial: „Capcanele destinului" 19.00 Observator 20.00 Serial: „V.I.P." 21.00 Serial: „Air America" 22.30 Brigada mobilă 23.00 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Caracatița 9" 5.00 Serial: „Dallas".

BARBRA STREISAND
ANTENA 1
sâmbătă, 22.30

TELE abc

VINERI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.10 Serial: „Secția de poliție" (r) 13.00 Cântecul și casa lui (r) 14.00 Documentar 15.30 Domino 17.00 Serial: „Medici la datorie" 18.00 Serial: „Omul și natura" 19.00 În justiție 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 23.20 Tentații 0.30 Ora H.

SÂMBĂTĂ 8.00 Știri 9.00 Țara spiridușilor 11.00 Lumea în Clipa 2000 (r) 13.00 Studioul Tudor Vornicu 17.00 Serial: „Celebritate" 18.00 Rendez-vous la Tele 7 19.00 Globetrotter 20.00 Telejurnal 20.45 Film: „Camera stelelor" (SUA, 1983). Cu: Michael Douglas 22.30 Club ABC.

DUMINICĂ 8.00 Știri 9.30 Domino (r) 12.00 Îți mai aduci aminte, Doamnă? 13.00 Ora unu a venit 15.45 Drumuri printre amintiri 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forța destinului 18.00 Portretul unui artist 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 21.50 Film: „Crime neînsemnate" (SUA, 1971) 0.10 Arcub Live.

LUNI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.30 Dintre sute de ziare (r) 12.30 Ora unu a venit (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Film: „Camera stelelor" (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Dincolo de stadion 0.30 Ora H.

MARȚI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.15 Studioul Tudor Vornicu (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Film: „Crime neînsemnate" (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Cutia Pandorei 22.45 24 din 24 0.30 Ora H.

MIERCURI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.15 Cutia Pandorei (r) 12.00 Dincolo de stadion (r) 13.30 Club ABC (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Serial: „Planetele" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Reporter TELE 7 22.45 Serial: „Derrick" 0.30 Ora H.

JOI 7.10 Bună dimineața, România 9.00 Documentar 11.10 Practic la Tele 7 (r) 13.00 Drumuri printre amintiri 14.00 Festivalul „Crizantema de aur" (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Serial: „Planetele" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Linia întâi 23.00 Serial: „Derrick" 0.30 Ora H.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

FILMUL PROIECTAT

pe cer

Născute în același timp, cinematograful și aviația au crescut împreună și, inevitabil, și-au încrucișat destinele. Seducătoarea epopee a tehnicii aviatice, cu toată inevitabila ei încărcătură de sublim și de tragism, a înflăcărat imaginația cineaștilor. Au țesut povești pe care le-au plasat la bordul cine știe cărui aparat de zbor. Aventuri, fapte de eroism, intrigi, iubiri pasionante, probleme existențiale..., tratate în registru serios sau amuzant-derizoriu, au prilejuit mii de întâlniri între camera de filmat și avion, creându-se astfel o filmografie impresionant de bogată pe marginea istoriei aeronauticii.

De la realitate, la ficțiune

Momentele importante din istoria aeronauticii, ca și o seamă de eroi legendari ai zborului spre înălțimi nu puteau să nu atragă atenția cineaștilor, așa că ele s-au transformat în subiecte de film. Lindbergh, Mermoz, Guillaumet, Saint-Exupéry, Hélène Boucher, André Dupeyron, Chuck Yeager, John Glenn au devenit personaje de film, evocați fiind în acest mod de regizori celebri.

◆ În 1957, Billy Wilder reconstituia cu lux de amănunte și într-o manieră extrem de realistă zborul istoric parcurs în mai 1927 de Charles Lindbergh între New York și Paris, („Odiseea lui Lindbergh"). Rolul eroului aerului i-a revenit atunci actorului James Stewart.

◆ Jean Dreville, în filmul său realizat în 1952, „Orizonturi fără sfârșit", aducea un omagiu vocației și pasiunii pentru aeronautică a unei femei-pilot, Hélène Boucher, al cărei destin s-a frânt brutal în 1934. Personajul a fost întruchipat magistral de Giselle Pascal.

◆ „Stofă de eroi" s-a intitulat filmul regizat în 1983 de Philip Kaufman, ecranizare a romanului lui Tom Wolfe. De data aceasta, pelicula propune un excurs cât se poate de veridic în istoria cuceririi spațiului de către americani. Chuck Yeager și John Glenn sunt doi dintre eroii aeronauticii evocați în această creație cinematografică.

Oamenii și mașinile lor zburătoare

Când pasiunea de a zbura către cer devine devorantă iar trăirile emoționale copleșesc rațiunea, omul e vulnerabil, viața se complică, destinele se schimbă și, uneori, se sfârșesc în mod tragic. Acesta este în esență mesajul pe seama căruia s-au construit numeroase filme, scenariștii și regizorii fiind de-a dreptul fascinați de acest subiect.

◆ Avându-l pe Robert Redford în rolul principal, regizorul George Roy Hill („Butch Cassidy and Sundance Kid"), realiza în 1975 „Marele Waldo Pepper", povestea unui fost pilot de război convertit în vedetă a mitingurilor și demonstrațiilor aviatice. Increzător în experiența și tehnica sa de zbor, pilotul visează cu ochii deschiși la miticul looping și chiar încearcă să-l execute în ciuda normelor de securitate. Sancțiunea nu întârzie, își pierde licența, dar are norocul să-și retrăiască pasiunea de pilot ca actor la Hollywood, unde i se oferă roluri în care își poate pune în valoare măiestria: într-o luptă pe viață și pe moarte se va înfrunta cu asul asilor între piloții germani de vânătoare. Este unul dintre rolurile memorabile din cariera artistică a lui Robert Redford.

◆ Scrierile lui Antoine de Saint Exupéry, el însuși un pilot încercat, au inspirat numeroși scenariști, iar producătorii și regizorii n-au întârziat să le pună în operă. Așa s-a născut în 1936 „Courrier Sud" de Pierre Billon. Filmul se dezvoltă pe povestea unei tinere femei care își părăsește familia, soțul mult prea bătrân pentru ea, banii ce nu-i pot împlini visurile, pentru a-l urma pe Bernis, un tânăr și frumos pilot. Din nefericire, acesta trebuie să-și ducă la bun sfârșit misiunea care i-a fost încredințată, aceea de a-și întâlni camarazii de la poșta aviatică în Africa, unde va înlocui un pilot care-și pierduse viața... Cu alte cuvinte, datoria e pusă înaintea pasiunii.

◆ „Anne-Marie", un alt film inspirat după Saint-Exupéry, creat în Franța în 1936 de Raymond Bernard, narează povestea unei femei care trăiește într-un univers al bărbaților împătimiți de meseria lor; inevitabil, se îndrăgostește...

◆ În 1939, scriitorul André Malraux își ecranizează propria-i carte, „Speranța". Problematica abordată: războiul din Spania. Inițial, filmul s-a intitulat „Sierra de Teruel". El a fost proiectat clandestin în 1939 și a obținut premiul Louis-Delluc în 1945.

Cavalerii cerului

Aviația a fost marea surpriză a primului război mondial. Strategii militari de la acea vreme aproape că ignoraseră pentru început pericolul care poate veni din cer. Puterea aviatică s-a impus totuși aproape pe fiecare câmp de luptă și a fost asociată cu ideea de învingător. La rândul lor, piloții n-au fost niciodată considerați soldați de rând, ci luptători de elită, capabili să facă față celor mai neașteptate situații. Filmul și-a găsit astfel un nou tip de personaje, fascinante prin cota de eroism și măiestria cu care au fost investite necondiționat, mai ales că erau surprinse în momente de mare tensiune și de criză.

◆ Considerat filmul fondator al genului, „Wings", semnat în 1927 de William Wellman, a fost totodată prima mare producție hollywoodiană consacrată aviației. O poveste de dragoste și multe întâmplări se petrec în cadrul escadrilei Lafayette.

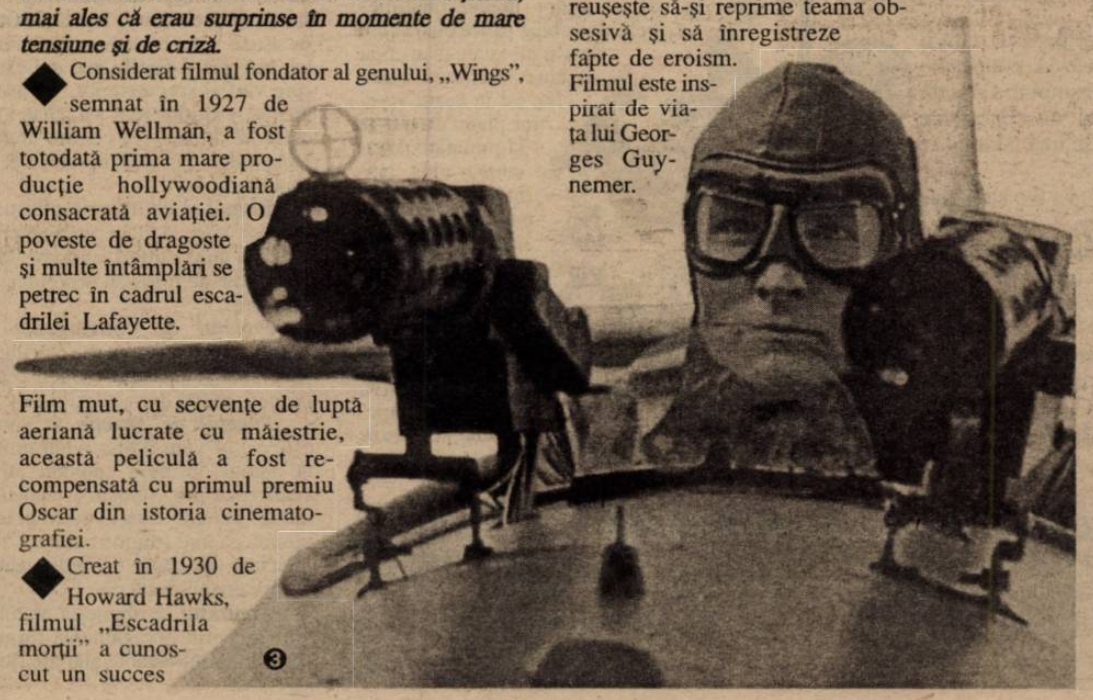

Film mut, cu secvențe de luptă aeriană lucrate cu măiestrie, această peliculă a fost recompensată cu primul premiu Oscar din istoria cinematografiei.

◆ Creat în 1930 de Howard Hawks, filmul „Escadrila morții" a cunoscut un succes legendar. În 1917, într-o bază aeriană englezească, locotenentul Brand formează recruți ce urmează să fie trimiși pe frontul francez, unde se înregistrau pierderi grele de vieți omenești. Exagerat de dur cu viitorii piloți, el este permanent criticat de ofițerul Courtney care îi va lua locul. În 1938, Edmund Goulding a realizat un remake al acestui film, având-i în distribuție pe Errol Flynn, Basil Rathbone și David Niven.

◆ „Baronul roșu", realizat în 1972 în Statele Unite de Roger Corman, se oprește la povestea unui „război" în război, desfășurat evident la înălțime, între Manfred von Richtofen, as al piloților germani de vânătoare, aflat la bordul unui Fokker pictat în roșu, și Roy Brown, un căpitan canadian care iese învingător.

◆ În 1992, Richard Dembo creează în Franța „Instinct de înger, cu Lambert Wilson, François Cluzet, Jean-Louis Trintignat, Hélène Vincent, Marianne Denicourt. Descoperirea unei carcase de avion pe proprietatea familiei îi prilejuiește tânărului Henri, fiu de burghez cu sănătatea fragilă, vocația pentru pilotaj. Angajat în război reușește să-și reprime teama obsesivă și să înregistreze fapte de eroism. Filmul este inspirat de viața lui Georges Guynemer.

Moartea venită din cer

Spre deosebire de perioada 1914-1918, „moartea venită din cer" reprezintă o miză importantă în timpul celui de-a doilea război mondial. Din Europa până în Pacific, bombardierele sfâșie cerul, lansând spre sol ucigașele bombe. Fie în scop propagandistic, fie pentru evidențierea puterii de invenție și de creație a minții omenești în domeniul aeronauticii, filmele s-au atașat și de acest subiect.

◆ Charlton Heston, Henry Fonda, James Coburn, Glenn Ford, Robert Mitchum sunt reuniți în 1976 sub conducerea regizorului Jack Smight în filmul „Midway". La șase luni după bătălia de la Pearl Harbor, forțele americane reușesc să contracareze o ofensivă a japonezilor împotriva Statelor Unite. Filmul creează un episod autentic al războiului din Pacific care, de altfel, în 1942, se constituise și în subiectul unui documentar semnat de John Ford.

◆ „1941" este titlul filmului lui Steven Spielberg, realizat în 1979, având-i în distribuție, printre alții, pe Dan Aykroyd, John Belushi, Christopher Lee... După dezastrul de la Pearl Harbor, Los Angeles-ul e obsedat de iminența unei debarcări japoneze pe teritoriul Statelor Unite, motiv pentru care se fac pregătiri serioase pentru o asemenea eventualitate. Un Spielberg cu mână de maestru se anunța de pe atunci.

◆ Aventura (adevărată) îndrăzneață și plină de curaj a unui tânăr echipaj aflat la bordul unui B17, legendară fortăreață zburătoare, botezată „Memphis Belle", a dat naștere, în 1990, unui film cu același nume, în regia lui Michael Caton-Jones, având-i pe generic pe Billy Zane, Matthew Modine, Eric Stolz. În 1943, William Wyler realizase un documentar cu același subiect.

Vis și catastrofă

Transformat într-o realitate a vieții cotidiene, avionul, din ce în ce mai performant, atingând viteze și înălțimi „dumnezeiești", hrănește copios visele și fantasmele omului de a-și depăși condiția de viețuitoare terestră. Îndrăzneala de a zbura, imixtiunea în ordinea firească a lucrurilor sfârșesc adesea catastrofic și tocmai de aceea subiectul este deosebit de suculent pentru cineaști.

◆ În filmul său din 1964, marele regizor Stanley Kubrick își propune să vorbească despre „Dr.Strangelove sau Cum am învățat să nu mă mai tem și să iubesc bomba". Capodoperă în cadrul genului, de umor negru, filmul e construit pe ideea apocalipsei nucleare, având-l în... triplu rol pe nimeni altul decât Peter Sellers.

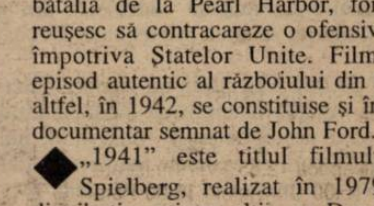

◆ În „Aeroport'79 Concorde" (regia David Lowell Rich), Alain Delon, împreună cu Robert Wagner, Bibi Anderson, George Kennedy și Sylvia Kristel, pun în valoare inegalabilele calități ale celui mai frumos avion din lume. Într-o avalanșă de întâmplări cu tentă catastrofică, provocate de un traficant de arme, avionul reușește să reziste.

◆ Un poem cinematografic fascinant, e vorba de „Arizona Dream", realizat în 1993 de Emir Kusturica, beneficiind de o coloană sonoră de excepție bazată pe compozițiile lui Bregovic și de o distribuție inspirată (Johnny Deep, Faye Dunaway, Lili Taylor, Vincent Gallo, Jerry Lewis) i-a deschis spectatorului poarta spre vis, râs și plâns, efect al unor scene deosebit de emoționante.

❶ Giselle Pascal în „Orizonturi fără sfârșit" (1952) ❷ Robert Redford în „Marele Waldo Pepper" (1975) ❸ John Philip Law în „Baronul Roșu". (1970) ❹ Steve McQueen în „Omul care iubea războiul" (1962) ❺ Scenă din „instinct de înger" (1992) ❻ Faye Dunaway și Johnny Deep în „Arizona Dream" (1993).

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Memento

24 ianuarie – în anul 1859 s-a înfăptuit Unirea Principatelor Române.

24 ianuarie – în anul 1889 s-a născut scriitorul Victor Eftimiu.

24 ianuarie – în anul 1959 se redeschide Muzeul de Istorie a Municipiului Bucureşti.

25 ianuarie – în anul 1934 s-a născut pictorul şi scriitorul Val Gheorghiu.

29 ianuarie – în anul 1924 s-a născut poetul Ion Pavelescu.

29 ianuarie – în anul 1939 s-a născut istoricul literar Mircea Popa.

30 ianuarie – în anul 1944 este inaugurat Muzeul de Istorie şi Arheologie din Târgovişte.

Mai sunt

346

de zile până la începutul Mileniului III

HOROSCOP 24.01 - 30.01

BERBEC (21.03 - 20.04): Foarte multe şi mărunte evenimente se vor derula în această săptămână şi se pare că îşi vor face din plin efectul. Un surmenaj acut vă va obliga să vă menajaţi mai mult, să deveniţi mai indiferent faţă de vânzoleala din jur. Din păcate, nici curba financiară nu se arată prietenoasă. Deocamdată.

TAUR (21.04 - 21.05): Veţi purta un zâmbet dulce-amărui în acest interval, întrucât situaţia materială se înzdrăveneşte, dar pot apărea divergenţe de opinie destul de aspre – atât în mediul profesional, cât şi-n cel familial. Se pare că excesele temperamentale nu vă ocolesc, transformându-vă într-un vulcan greu de stins.

GEMENI (22.05 - 21.06): Cel mai semnificativ aspect al săptămânii este pesimismul care vă copleşeşte, după o deziluzie în dragoste sau cu privire la o veche amiciţie. Curba psihicului oscilează în jurul normalului, cu tendinţe descrescătoare accentuate. Din fericire, vineri primiţi o veste reconfortantă.

RAC (22.06 - 22.07): Vă urmăreşte cu insistenţă şansa, poziţia lui Jupiter este excelentă (în raport cu Soarele, deci aspect extrem de favorabil). Dacă veţi şti să exploataţi cu eficienţă câteva ocazii (în afaceri, în plan profesional şi chiar în dragoste), veţi da lovitura, ceea ce vă urăm din tot sufletul nostru astral.

LEU (23.07-22.08): Toate bune şi la locul lor în constelaţia dv., planetele se plimbă elegant, puse la patru ace, prin destinul dv. şi vă protejează împotriva unui aproape iminent ghinion financiar. Sunteţi cam imprudent în ultimul timp, dar acum vi se poate aplica zicala cu barza chioară şi cuibul făcut de... altcineva.

FECIOARA (23.08 - 21.09): O anume nervozitate pune stăpânire pe dv. şi, deşi sunteţi activ şi bine intenţionat, nu toate lucrurile decurg în mod satisfăcător. Marţi sau miercuri vă paşte un ghinion în mediul profesional şi veţi primi bobârnace nemeritate, la care trebuie să „ripostaţi" energic cu un zâmbet de complezenţă...

BALANŢA (22.09 - 22.10): Două veşti bune vor împodobi această săptămână, ambele provenind din domeniul financiar. Mercur şi Soarele au întins o horă a belşugului pentru dv. şi se pare că situaţia materială se va însănătoşi sensibil. Curba financiară urcă precum iedera spre ultimul etaj, fără rău de înălţime.

SCORPION (23.10 - 21.11): Eticheta acestui interval, pusă de Venus şi Marte, pare să fie dinamismul dragostei. Dacă alura curbelor profesională şi materială este nesemnificativă, cea a iubirii face un salt impetuos spre culmi nebănuite de sufletul dv. tocit de rutină amoroasă. Dar nu uitaţi, orice exces duce la abuz! – spunea Gambetta.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Pentru cei născuţi în primul decan al zodiei, va fi o perioadă propice din punct de vedere profesional. Vă veţi remarca şi poate veţi trage şi ceva profit din asta. Iniţiativele dv. vor avea câştig de cauză, chiar dacă vor şifona pe unii şefi. Dinspre zona financiară, nici o veste pozitivă, dar nici negativă.

CAPRICORN (21.12-19.01): Numai veşti bune pentru nativii Capricornului! Toate curbele astrale principale se situează la cote înalte şi, se pare, va fi una din cele mai rodnice perioade ale anului. Cariera, dragostea şi banii (nu neapărat în această ordine) vă vor aduce satisfacţii consistente... Dacă astrele nu mint, cum li se mai întâmplă.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Şi pentru dv. va fi o săptămână benefică din multe puncte de vedere. Se remarcă în primul rând curba financiară, care are un maxim joi sau vineri, apoi cea profesională. Se pare că veţi finaliza un proiect la care ţineţi foarte mult şi care vă va aduce şi avantaje materiale, cât de curând.

PEŞTI (19.02-20.03): Chiar dacă nu sunt de aşteptat modificări substanţiale ale veniturilor, o anume prospeţime a cugetului vă face să fiţi deosebit de activ şi inspirat. Monotonia vă oripilează şi evadarea din chingile rutinei este esenţială pentru dv., chiar şi în dragoste. Atenţie la un Capricorn din preajmă!

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Grigore Vasiliu-Birlic, Ion Hobana, Nicolae Ceauşescu, Mozart, Florin Piersic, Marţian Negrea, Abdus Salam (Nobel fizică 1979), Arthur Rubinstein, Boris Pasternak (Nobel literatură 1958), Romain Rolland (Nobel literatură 1915), Paul Newman, Frank Sinatra.

Scrisori primite

Pentru cei care s-au interesat de informaţii suplimentare privind „brantul miraculos", popularizat în pagina a 7-a a numărului 1/2000. Acestea se pot obţine de la Centrul informaţional PIOKAL, din Miercurea Ciuc Tel. 066/112893 (Str. George Coşbuc nr. 56, cod 4100, în atenţia dl. farmacist Domokos Arpad).

Dimitrie Olinici, Suceava: Vă mulţumim pentru caldele cuvinte şi pentru numeroasele informaţii cuprinse în scrisoarea dv. Deşi observaţiile referitoare la eclipsa totală de Soare din 11 august '99 au sosit cam târziu, ele merită a fi consemnate: este vorba de creşterea valorii constantei gravitaţionale „g" în momentul maxim al fenomenului; de asemenea, ceasurile cu pendulă au indicat, graţie aceleiaşi anomalii, o secundă mai mică cu 5 miimi decât valoarea obişnuită; în pieţe, cântarele au arătat o greutate cu 0,009 la sută mai mare. Concluzia dv. este că toate obiectele aflate în conul de umbră al eclipsei au fost cu 0,009 la sută mai grele, deci şi consumul de combustibil a fost mai mare, iar ascensoarele au avut o sarcină suplimentară, ca şi animalele de povară.

Tucra Iancu, Cluj-Napoca: Observaţia dv. este corectă şi, având în vedere că eroarea se manifestă destul de des, facem precizările: *meteoritul* este un corp solid care se deplasează în spaţiul interplanetar, fiind în cele din urmă atras de o planetă (în cazul Terrei, el se poate dezintegra total – în funcţie de volum –, prin frecarea cu straturile atmosferice). *Asteroidul* (termen ce provine din aster = stea şi eidos = aspect, în greceşte) este o planetă mică având, de obicei, o orbită constantă. În spaţiul dintre Marte şi Jupiter au fost observate şi catalogate peste 2000 de asteroizi, dintre care 13 au un diametru de peste 250 de kilometri; cei mai mari sunt Ceres şi Vesta, cu 652 km.

Corvadă Vasile, Turnu Severin: Vă mulţumim pentru urări şi pentru poveţele înţelepte adresate. Pe de altă parte, se ştie că pâinea se păstrează mai bine de pe o zi pe alta într-un săculeţ de pânză şi nu de plastic, întrucât acesta din urmă nu asigură transferul de umiditate cu atmosfera, iar suprasaturarea cu vapori de apă accelerează mucegăirea (ideală ar fi conservarea în vid). Prin prăjirea pâinii, o dată cu pierderea cvasi-totală a apei, sunt „carbonizate" (degradate total) componente însemnate din cele ce îi asigură, în mod normal, conţinutul proteic şi glucidic... Deci a cheltui kilowaţi pentru a pierde calorii.

Rubrică realizată de
PAUL IOAN

De vorbă cu avocatul casei

Dreptul de autor şi drepturile conexe

D-lui Câmpan Sandu, Oradea

Legea nr.8/14 martie 1996 privind dreptul de autor şi drepturile conexe publicată în M. Of nr.60/26 martie 1996, fiind o lege destul de mare ce cuprinde 154 de articole este foarte greu să vă expun această lege în mod detaliat (cum doriţi dv.) în cadrul acestei mici rubrici, ceea ce de altfel ar fi şi în detrimentul celorlalţi cititori care aşteaptă răspunsurile la stringentele probleme pe care le au. De aceea vă voi prezenta în mai multe numere ale revistei aspectele mai importante legate de această lege care vă interesează. Legea este structurată pe patru titluri importante, fiecare titlu cuprinzând capitole şi secţiuni. Titlul I: „Dreptul de autor"; Titlul II: „Drepturile conexe dreptului de autor"; Titlul III: „Gestiunea şi apărarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe"; Titlul IV: „Aplicarea legii. Dispoziţii tranzitorii şi finale".

În Titlul I, legea reglementează recunoaşterea şi garantarea dreptului de autor asupra unei opere literare, artistice sau ştiinţifice şi asupra oricăror asemenea opere de creaţie intelectuală. Este considerat autor persoana fizică sau persoanele fizice care au creat opera. Se prezumă a fi autor persoana sub numele căreia opera a fost adusă pentru prima dată la cunoştinţă publică. Dacă a fost adusă la cunoştinţă publică sub formă anonimă sau sub un pseudonim care nu permite indentificarea autorului, dreptul de autor se exercită de către persoana fizică sau juridică ce o face publică numai cu consimţământul autorului, atâta timp cât acesta nu-şi dezvăluie identitatea. Opera poate fi şi comună, când este creată de mai mulţi coautori în colaborare, dar şi colectivă, când contribuţiile personale ale coautorilor formează un tot, fără a fi posibil, dată fiind natura operei, să se atribuie un drept distinct vreunuia dintre coautori asupra ansamblului operei create. Obiectul dreptului de autor îl constituie operele originale de creaţie intelectuală în domeniul literar, artistic sau ştiinţific, cum sunt:

◆ scrierile literare şi publicistice, conferinţele, predicile, pledoariile, prelegerile şi orice alte opere scrise sau orale, precum şi programele pentru calculator; ◆ operele ştiinţifice, scrise sau orale, cum ar fi: comunicările, studiile, cursurile universitare, manualele şcolare, proiectele şi documentaţiile ştiinţifice; ◆ compoziţiile muzicale cu sau fără text; ◆ operele dramatice, dramatico-muzicale, operele coregrafice şi pantonimele; ◆ operele cinematografice, precum şi orice alte opere audiovizuale; ◆ operele fotografice, precum şi orice alte opere exprimate printr-un procedeu analog fotografiei; ◆ operele de artă plastică; ◆ operele de arhitectură, inclusiv planşele, machetele şi lucrările grafice ce formează proiectele de arhitectură; ◆ lucrările plastice, hărţile şi desenele din domeniul topografiei, geografiei şi ştiinţei în general.

Avocat NELI PĂDURARU

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Sfaturi pentru realizarea unui buchet de flori

Arta aranjării florilor este într-o continuă evoluţie. Florile primite, cumpărate sau, în anotimpurile calde, culese chiar din grădina proprie, nu se aşază la întâmplare în orice vas, ci „se compun" într-un buchet armonios, echilibrat, în care fiecare floare îşi are locul ei bine stabilit. La această rafinare a gustului a contribuit răspândirea cunoştinţelor despre Ikebana, străvechea artă a aranjării florilor în Japonia. Pentru a obţine aranjamente reuşite de buchete trebuie să ţinem seama de câteva principii şi reguli privind *proporţia, echilibrul, ritmul, punctul de convergenţă* şi *contrastul formelor şi culorilor.*

Proporţia este raportul între părţile compoziţiei florale şi compoziţia în ansamblu (aranjament, vas, ambianţă). În cazul vaselor înalte, înălţimea buchetului trebuie să fie egală cu o dată şi jumătate (sau chiar dublu) înălţimea vasului, iar în cazul vaselor plate, cu o dată şi jumătate adâncimea plus lăţimea lui cea mai mare. Când într-un buchet folosim, de pildă, trei culori, proporţia lor trebuie să fie 5:3:1 (5 corespunzând culorii celei mai deschise, iar 1 celei mai intense).

Echilibrul se obţine prin alegerea atentă a mărimii frunzelor şi florilor, a lungimii şi configuraţia ramurilor, a grupării culorilor. Astfel, florile mai mari sau mai înflorite se aşază spre baza aranjamentului, bobocii şi florile mai delicate spre vârf şi spre exterior. De asemenea, culorile mai vii, mai închise se folosesc în centrul aranjamentului, iar cele deschise şi delicate spre margine.

Ritmul se obţine prin efectul de mişcare pe care îl dăm aranjamentului cu ajutorul unor ramuri sinuoase sau curbe, a unor tije de flori sau de verdeaţă graţios aplecate.

Punctul de convergenţă exclude aşezarea ramurilor sau a florilor paralel, deci acestea trebuie să dea senzaţia că pornesc toate din acelaşi punct.

Punctul de atracţie al compoziţiei este cel pe care îl observăm primul, care ne atrage în mod spontan atenţia. Se realizează prin folosirea elementului de interes maxim: floarea cea mai interesantă sau cea mai frumos colorată, frunze cu o structură sau desen deosebit, panglici sau alt ornament, după caz.

Contrasul se obţine la aranjamentele din flori prin juxtapunerea formelor şi a culorilor contrastante atât ale florilor, cât şi ale frunzelor. Florile rotunde se pot asocia cu cele în formă de spic, frunzele lanceolate cu cele rotunde. *(A. Popescu)*

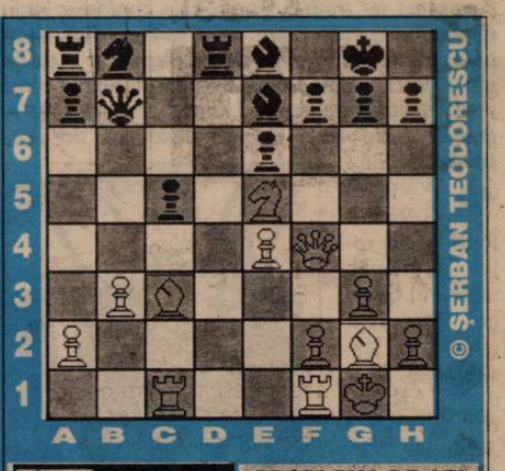

ŞAH PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi câştigă

ALEHIN – STOLTZ, 1931

1. Cg4 Cae6 (1... Nc6 2. N:g7! R:g7 3. T:c5 etc., sau 1... Cc6 2. N:g7! R:g7 3. Dh6 + Rg8 4. e5 f6 5. Ne4 f5 6. D:e6 + cu câştig) 2. N:g7 R:g7 3. Dh6 + Rg8 4. e5 Nc6 5. Cf6 + N:f6 6. e:f6 cu mat la prima.

Verificaţi-vă cunoştinţele

Poduri

1) Când au fost construite primele poduri metalice?

2) Care este podul suspendat cu cea mai mare deschidere?

3) Cine a pictat, în 1787, tabloul „Podul de peste gard", aflat la muzeul Luvru?

4) Care au fost interpreţii principali ai filmului Podul Waterloo regizat de Mervyn Le Roy în 1940?

5) Cine a scris poezia „Puntea lui Rumi"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Cele mai vechi roţi cunoscute au fost realizate în Mesopotamia între anii 3500 – 3000 î.Ch. 2) În armata Ţărilor Române din evul mediu „roata" era o unitate militară cu un efectiv echivalent cu al unei companii de azi. 3) Romanul „Roţile" a fost scris de cunoscutul autor american Arthur Hailey. 4) Roata olarului a apărut ca obiect tehnic în Egipt în jurul anilor 1600 î.Ch. 5) Filmul „Roata" realizat în 1922 a fost opera regizorului francez Abel Gance (1889-1981).

Poşta cititorilor

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Elena Ispas* – Piatra Neamţ; *Anca Vasilescu* – Iaşi; *Mirela Costin* – Arad; *Mariana Petcu* – Timişoara; *Ionel Dinu* – Târgovişte.

Elena Ispas – Piatra Neamţ: Ne bucurăm că aţi devenit una dintre corespondentele noastre harnice, care răspund des şi cu promptitudine. Vă mulţumim pentru aprecieri dar aşteptăm din partea dumneavoastră şi unele sugestii.

Kolea Kureliuk – Mărieţeia Mică: Ne pare rău că nu vă suntem întru totul pe plac. Întrebările „turbate" cum le spuneţi dumneavoastră sunt făcute pe sistemul tuturor testelor care se dau acum în lume. Ne-ar fi mult mai uşor să ne limităm – în cadrul unei teme – la un singur domeniu. În ceea ce priveşte spaţiul acesta este cel de care dispunem şi nu putem nedreptăţi cititorii care sunt interesaţi de alte probleme. Vă mulţumim pentru celelalte aprecieri. *(Irina Stoica)*

Umor

Un tip plânge în hohote la catafalcul soţiei. Un prieten încearcă să-l liniştească:

- Nu crezi în reîncarnare?

- Ba da, tocmai de aia plâng!

- De ce ai scos uşa de la dormitor în noaptea nunţii?

- Ca să nu se uite nimeni prin gaura cheii.

- Mămico, la ce oră m-am născut eu?

- La 4 dimineaţa, puiule!

- Ia te uită! Şi pentru mine s-a sculat barza aşa de devreme...

- Îl vezi? E văduv de numai patru luni şi acum se însoară din nou!

- Ce vrei? Fericirea nu durează mult!

- Bună ziua, domnule, am venit să vă acordez pianul.

- Dar eu nu v-am chemat!

- Ştiu, m-au chemat vecinii dumneavoastră.

- N-aţi mai fost de mult pe la mine, spune cu reproş doctorul. Aţi consultat alt medic?

- Nu, am fost doar la farmacist!

- Farmaciştii sunt nişte nepriceputi! Ce gogomănie ţi-a mai spus?

- Să vin la dumneavoastră!

Peisaj de iarnă

ORIZONTAL: 1) Poet de la noi care ne-a oferit tabloul hibernal „Iarna"... cu „Ninsori" (Mihail) – Şi coleg de breaslă, autorul poeziei „Noapte de iarnă" (Tiberiu). 2) Vânt puternic cu zăpadă viscolită – La Sebeş! 3) Ziua din urmă! – Alt liric de la noi, care ne-a prezentat şi el „Iarna" (Mihai). 4) „Iarna...", nuvelă de Ion Agârbiceanu – Careu! 5) Pictor de la noi (1831-1891) autorul tabloului „Peisaj de iarnă cu scene de patinaj" – Un timp neprielnic pe vreme de iarnă. 6) Gheaţă la mal! – A ocoli drumurile troienite iarna. 7) Invitaţi de fini, de sărbătorile de iarnă – Gheţari în aval! 8) Se taie iarna de Crăciun – Se închide pe vreme rea. 9) Provincii japoneze în Honshu – Alt liric de la noi, care ne-a oferit un „Pastel de iarnă" (Ion). 10) „Somnul zăpezii" este un volum de versuri scris de acest poet român (Ilie) – Sanie cu zurgălăi.

VERTICAL: 1) Vânt care aduce zăpada – Gheaţă iarna din mal, în mal. 2) Unic ardelean care ne înfăţişează în versuri „Măreţia zăpezii" (Aurel) – Protejează iarna pe ger. 3) Aici zăpada e geruită noaptea – Creşte pe malul apei. 4) Mânuşi la mâini! – Mare compozitor de la noi, autorul suitei simfonice „Dar ce culoare albă" (George). 5) Zăpada la venirea iernii – Însufleţită şi plină de viaţă. 6) Bule de aer! – Coboară iarna de la munte – Personaj din colindele de iarnă (pop.). 7) Alt liric de la noi, semnatarul poeziei „Omătul" (Nic) – ...şi primii colindători! 8) Ceai preferat iarna pe frig – Repere pe pista de schi. 9) Ies iarna la bucătărie – Liric clujean, autorul versurilor „Ninge"... „În zori" (Emil). 10) şi coleg de breaslă care ne oferă „Fericirea zăpezii" (Damian) – Personaj feminin din romanul lui Platon Pardău „Mergând prin zăpadă".

DICŢIONAR:
OSIU, LAR.

IULIAN IONESCU
Constanţa

Soluţia careului
„IANUARIE"

Orizontal:
MACEDONSKI - IOAN - CALIN - R - RECE - ORI - EC - SLAVICI - ALOCA - A - U - AMURG - PLU - APA - AER - EN - MATA - REUSI - AR - REA - ACR - NINSORI - UE.

Perspicacitate

Deşi unele din pătrate sunt orientate în mod divers, patru dintre ele sunt identice. Puteţi să le identificaţi? (în formula A1-B3).

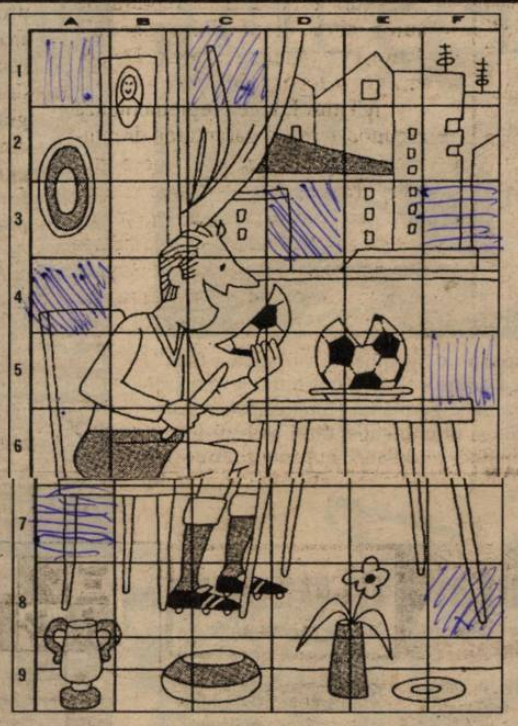

A1-F5, C1-F8, D3-A4, F3-A7.

PĂTRATE GEMENE

Ştiaţi că...

◆ *...platina a fost descoperită abia în 1720? Ea a fost găsită pentru prima oară în nisipurile aurifere din Columbia.*

◆ *...cel mai vechi pod din Paris este Pont Neuf, a cărui construcţie a început în 1578? El a fost realizat după planurile arhitectului Andronet du Cerceau (c.1510 – c.1585) şi este în funcţie şi astăzi în forma şi cu dimensiunile iniţiale.*

◆ *...Teatrul lui Dionisos din Atena a fost inaugurat în anul 330 î.Ch? Acesta a fost săpat în stânca Acropolei.*

◆ *...Hanul lui Manuc din Bucureşti, din apropiere de Curtea Veche, a fost construit în 1808? Este singurul exemplu de vechi han bucureştean păstrat până în zilele noastre şi restaurat în 1970.*

◆ *...în secolele XV-XVI, în ţările Româneşti este răspândit un stil de mobilă specific? Acest mobilier conţinea scaune cu spătar înalt, lăzi de zestre, cuiere pentru vasele de bucătărie.*

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	10500 LEI	❑ 4 LUNI	45500 LEI
❑ 2 LUNI	21000 LEI	❑ 5 LUNI	56000 LEI
❑ 3 LUNI	35000 LEI	❑ 6 LUNI	70000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie,* vor participa la trageri la sorţi, la care pot câştiga valoroase premii în bani şi obiecte!
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

„CONCEPTE"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

IEŞIT DIN COMUN / DAT AFARĂ	E	NEBUNITE / SCUTIRE	T	SERVICIU MEDICAL / SPORT	O	CĂUTĂRI ÎN ZARE / DIN NOU	S	ALUMINIU / APĂ ÎN DEŞERT	A	DEFECTE / VECHI MEŞTERI	S
E	X	M	A	T	R	I	C	U	L	A	T
PRIMELE ELEVE / POM	T	O	C	I	L	A	R	E	DIN ŞURĂ! / ASTFEL	U	R
A	R	T	A	R	MEŞTERI ŢIGANI / OMUL FIARELOR	R	U	D	A	R	I
DIN TAINĂ! / RĂNITĂ	A	I	N	ARCAN / JUNE	L	A	T	PUNGĂ MARE / BUNE LA SMULS	S	A	C
	O	V	I	T	A	A OCROTI / PRENUME FEMININ	A	P	A	R	A
DELIR / PRODUSĂ DE EMOŢII	R	A	T	A	C	I	R	E	UNIT! / VOCALE	I	T
A	D	R	E	N	A	L	I	N	A	CÂNTEC LIRIC	E
CUIE! / AMIN!	I	E	CAL REBUSIST / CURBĂ	A	T	I	EMISAR / RAITĂ	S	O	L	CEAS
I	N	ÎNFIORĂTOARE / CURĂ!	C	R	U	N	T	E	VOCALE / AMIN!	I	O
TURISMUL NOSTRU / RUDE	A	R	O	AJUTOR DE CAVALER	S	C	U	T	I	E	R
F	R	A	T	I	UN FEL DE CHIRIE LA TEREN	A	R	E	N	O	A

Dezlegarea integramei ***„FINALE"***

Orizontal: T - A - V - P - R - S - PROGRAMATORI - ARIENI - ISON - SPATA - ZAR - BG - ERA - EAC - VIU - IZ - TAB - RAI - L - OMOLOGAT - BA - FIOROSI - AMAR - DRICARI - UR - RAM - ATACATOR - LAUR - FAZANI - CENTENARI - IT.

FLASH SPORT

TENIS – Openul Australiei, primul turneu important de tenis al anului, a început luni, iar tragerile la sorţi anunţă partide foarte interesante. Pete Sampras – Wayne Arthurs, Nicolas Lapentti – Andrei Medvedev şi Martina Hingis – Mirjana Lucic sunt numai câteva dintre ele. Pete Sampras, forţat de accidentări repetate să nu joace la potenţialul său maxim în anul 1999, a declarat că va debuta în forţă la acest turneu, încercând să îl câştige şi să adune astfel 13 titluri de mare şlem, fiind primul jucător de tenis din întreaga istorie a acestui sport care ar reuşi o asemenea performanţă. El a eşuat anul trecut în această încercare cu ocazia US Open, când a trebuit să abandoneze din cauza unei accidentări la spate. În acest moment el împarte gloria câştigării a 12 titluri de mare şlem cu „legenda" australiană Roy Emerson. Cu Steffi Graf alături, tăcut, dar foarte în formă, este Andre Agassi, care îşi doreşte, cu aceeaşi intensitate, câştigarea acestui turneu, după ce anul trecut a triumfat la US Open si la Rolland Garros, devenind primul tenisman care reuşea câştigarea tuturor celor patru titluri de mare şlem de-a lungul carierei sale.

Sampras, al doilea american care doreşte să mai bată un record în lumea tenisului.

Corinthians, campionii mondiali ai cluburilor.

FOTBAL – Finala ediţiei inaugurale a Campionatului Mondial al Cluburilor a adus faţă în faţă, conform majorităţii părerilor specialiştilor, echipele braziliene Corinthians şi Vasco da Gama. Ele au demonstat încă o dată, deşi nu mai era nevoie, că fotbalul adevărat se joacă în Brazlia, după ce „naţionala" Carioca a pierdut în finala Campionatului Mondial Franţa 1998, după un meci mai mult decât dubios. Corinthians a câştigat întâlnirea la penaltiuri, sub privirile unui stadion care ar fi făcut Vezuviul să semene cu un râuleţ de ţară, cu scorul de 4-3 (1-1). Cu toate acestea meciul nu a fost foarte spectaculos, ambele echipe încercând să contracareze acţiunile de atac ale adversarilor, ceea ce au reuşit de minune, în detrimentul spectacolului. Cu această ocazie, ideea că brazilienii nu ştiu să se apere, fiind străluciţi numai în fazele de atac, a fost sever combătută. Duelurile verbale dintre temperamentalii Rincon şi Edmundo au colorat atmosfera, cei doi fiind de câteva ori faţă în faţă pentru a-şi spune cuvinte de „bine". Seara finalei, toridă şi de o umiditate ridicată, a obosit excesiv jucătorii, reprizele de prelungire fiind jucate extrem de apatic, cu numai două şanse ale unui gol de aur.

NBA – Michael Jordan se va întoarce în NBA, însă ca proprietar de echipă. El doreşte să cumpere o parte din acţiunile culubului Washington Wizzards. Deocamdată se păstrează totul în mare secret, părţile implicate nedorind să facă afirmaţii premature înainte de finalizarea documentelor, data avansată fiind 24 februarie. Cunoscându-l pe Jordan ca pe un mare sportiv, în cazul cumpărării majorităţii acţiunilor „Vrăjitorilor", se aşteaptă schimbări majore în mentalitatea şi cadrul echipei, ce dau mari speranţe componenţilor acestui lot. Precum jucători ca Larry Bird sau Dannie Ainge, mari jucători deveniţi după terminarea carierei buni manageri sau antrenori, Michael Jordan nu are nici un motiv să facă excepţie de la regulă. De aceea se aşteaptă o revigorare la Wizzards, care are în acest sezon un record dezastruos (12 victorii şi 24 de înfrângeri). Ea nu a mai câştigat un meci de playoff de 12 ani, nereuşind de doi ani să vândă complet biletele arenei MCI Center din Washington.

SCHI – Campioana mondială Renate Goetschl a redus la tăcere criticile abătute asupra slabelor sale performanţe din ultima vreme, câştigând slalomul super uriaş din cadrul Cupei Mondiale de la sfârşitul săptămânii trecute. Ea a fost secundată pe podium de compatrioata Tanja Scheider, imaginea schiului austriac redresându-se considerabil în urma evoluţiei slabe de până acum. Iarna austriecele au dominat întrecerile de coborâre şi super-g ale Campionatului mondial.

G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Mini-interviul săptămânii

MARINA ALMĂŞAN, realizator TV

- Cât timp a dat în clocot „Ceaiul de la ora 5"?

- Sunt de zece ani în televiziune. În primii trei m-am antrenat ca redactor în echipa lui Mihai Tatulici („Veniţi cu noi pe programul doi"), apoi am devenit realizatorul emisiunii citate de dv. Dacă n-aş fi schimbat ziua şi ora emisiei, în octombrie '99, „Ceaiul" ar fi trecut în al 7-lea an de viaţă... A fost, fără îndoială, cea mai longevivă emisiune de divertisment!

- Acum în ceaşcă pluteşte „Arca Marinei", un fel de anti-stres în comparaţie cu îngrijorarea de pe chipul lui Noe...

- Mulţi, foarte mulţi s-au săturat de talk-show-uri încrâncenate, de umorul „Refugiul meu preferat este familia"

căutat cu lupa şi purtând mască electorală. Pe segmentul nostru de timp, lumea trebuie să se destindă cu adevărat. Când îmi spune cineva că nici nu ştie când au trecut cele două ore ale emisiunii, înseamnă că ne-am atins ţelul.

- Cum e viaţa alături de un romantic incurabil precum Victor Socaciu? Păreţi o femeie dominatoare.

- Secretul unei femei inteligente este să domine, lăsându-şi partenerul să creadă că o domină. Victor este marea mea iubire şi viaţa alături de el e plină, caldă, luminoasă. Iar când îmi mărturiseşte că melodiile care-mi plac cel mai mult le-a compus gândindu-se la mine, îl iubesc şi mai puternic!

- Televiziunea îţi schimbă pe slujbaşii ei sau invers?

- Fără îndoială, ambele direcţii funcţionează. Dar în această etapă noi ar trebui să remodelăm instituţia. Şi când spun „noi", mă refer la cei tineri, neatinşi de rugina rutinei, care nu flutură termenul de „schimbare" ca pe un steag de pe meterezele castelului formelor fără fond. Eu cred în Televiziunea Română, în oamenii ei, şi simt deja schimbarea.

- Dacă aţi fi propriul dv. paparazzi, cum aţi descrie o seară în familie?

- E o scenă clasică. Marinuş dansează în camera ei, Victoraş ciupeşte corzile chitarei trăgând cu ochiul la „Jurnal", iar eu mă căznesc să reuşesc o tocăniţă ardelenească pentru o armată de flămânzi... Refugiul meu preferat este, deci, familia.

PAUL IOAN

Campionatul mondial al grimaselor

Într-o minuscula localitate din regiunea Gascogne (Franţa) se desfăşoară anual un festival al bunei dispoziţii, al cărui apogeu este Campionatul grimaselor, unic în lume. Sute de concurenţi se întrec mai întâi în relatarea unor bancuri – cu sau fără perdea –, apoi cei mai năstruşnici dintre ei execută tot felul de strâmbături, modificându-şi fizionomia în moduri cât mai amuzante. Acest gen de participanţi cu „geometrie variabilă a feţei" sunt selecţionaţi cu mare grijă, mai ales dintre cei care pot imita şi satiriza oameni politici notorii. Dar inegalabil rămâne germanul Horst Ehbauer, care a făcut patru operaţii estetice şi şi-a scos şi ultimii şapte dinţi pe care-i mai avea pentru a-l întruchipa pe celebrul marinar al desenelor animate, Popoye. După cum vedeţi, a reuşit pe deplin.

BICICLETĂ uitată în pădure

Tradiţionalul concurs de Crăciun desfăşurat sub egida ziarului „Washington Post" şi sponsorizat de „Washington Mutual Bank", concurs având ca scop alegerea celui mai bizar lucru întâmplat în decursul anului în cadrul statului, a dat câştig de cauză, în acest an unei „struţo-cămile" descoperite întâmplător de o familie de turişti la Vashon Island, o rezervaţie naturală de lângă capitala Statelor Unite. Ce reprezenta acea „struţo-cămila"? O bicicletă uitată în pădure şi care, fiind parcată cu roata din faţă în dreptul scorburii unui pin, fusese, în timp, „încorporată" de coaja copacului. La data descoperirii, în iulie anul trecut, roata bicicletei fusese aproape complet absorbită în lemn, iar bicicleta propriu-zisă, captivă copacului de mai mulţi ani, fusese urcată, datorită creşterii pinului, la o înălţime de aproape doi metri de sol!

Ce le trece unora prin minte?!

Visul multora dintre noi este acela de a zămisli ceva unic, irepetabil şi care să aibă, dacă se poate, şi o anume utilitate. Astfel, chinezul Wang Xian-Bao a realizat un evantai din lemn cu lăţimea totală de 3,3 metri şi înălţimea de 1,8 metri! Dacă i se ataşează un dispozitiv mecanic special, acest monstru al evantaielor poate aerisi şi o sală de sport obişnuită. Tot în China, un grup de ţesători a confecţionat un steag naţional cu lungimea de... 126 de metri şi lăţimea de 84 de metri. Acesta este folosit în cadrul unor ceremonialuri sportive de mare anvergură, cum ar fi „Jocurile Atletice Muncitoreşti".

Ce-ar fi să încercaţi şi dv. următoarea experienţă: fabricaţi (cu tenacitate) un băţ de chibrit cu o lungime de... 19 metri! Dacă reuşiţi, daţi-ne şi nouă de ştire şi spuneţi-ne în cât timp a ars. Un olandez din Tegelen a realizat unul cu dimensiunea menţionată, care a cântărit 1000 de kilograme şi a ars liniştit timp de 6 ore şi 45 de minute.

Dacă vă prisosesc 22.000 de lire sterline, puteţi cumpăra iubitei un pix cu pastă, din aur masiv de 18 carate, având încrustate diamante de 6,5 carate. De asemenea, nu uitaţi de stiloul de 1,5 milioane de dolari, încrustat cu diamante în platină, safire, rubine, ametiste şi onix... Între noi fie vorba, dacă tot s-au fabricat aceste obiecte (în Anglia, respectiv în Franţa), trebuia să se găsească un cumpărător. Vă înscrieţi la licitaţie? Poate că mai lesne ar fi să construiţi o ladă de gunoi de 6 metri înălţime (precum John Milles din Dallas), s-o plimbaţi prin oraş, în scopuri ecologice.

Să zbori uitând de aripi...

Mirajul căluşeilor (sau al „bărcilor", al „lanţurilor" etc.), deveniţi „avioane" în varianta modernizată a copilăriei noastre, îşi păstrează, în ciuda modelor şi a timpului, nealterată, puterea de vrajă şi astăzi. Este ceea ce demonstrează inventatorul neozeelandez Neil Harrup , care a „născocit" un soi de avion dotat cu toate celea – motor, manşă, giroscop ş.a.m.d. –, mai puţin aripile, înlocuite, ca mijloc de sustentaţie, de un cablu ancorat solid la o înălţime de o sută de metri. Amatorii de acrobaţie aeriană pot, astfel, experimenta pe viu diferite „figuri", originale sau nu, cum ar fi coborârile abrupte (nu chiar la verticală, dar, oricum, pe o pantă de 45 grade), glisadele pe coadă (figură dificilă denumită de profesionişti „clopotul") etc., suportând acceleraţii de până la 3G, incomparabil mai mari decât cele permise de un avion real de turism, şi, în plus, neriscând nimic, „altitudinea" minimă permisă de cablu fiind de trei metri. Şedinţele de divertisment „forte" durează aproximativ opt minute, în funcţie de capacitatea rezervorului şi de regimul motorului ales de pilot.

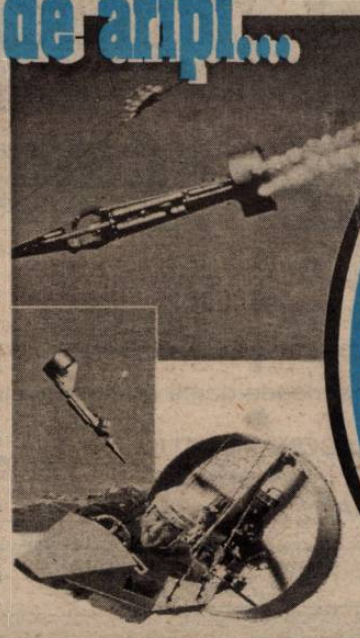

În numărul viitor

■ Roboţi care învaţă singuri să meargă! ■ Gânduri despre rugăciune ■ O lege a aerului care să ne protejeze sănătatea ■ Viroza TV atacă şi copiii! ■ Povestiri SF ■ Un muzeu în deşert ■ Surprize pentru secolul al XXI-lea ■ Actorii mint ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Mini-interviul săptămânii: Sergiu Anghel, coregraf al Companiei „Orion Balet" ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Fotografia săptămânii

Realizat din aur de 24 de carate şi împodobit cu diamante şi rubine, acest joc Monopoly este evaluat la 4 milioane de dolari. Faimoasa „bijuterie" este creaţia maestrului american Sidney Mobell care şi-a prezentat lucrarea la hotelul Hilton din Londra, cu prilejul campionatelor naţionale de Monopoly.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 453 • ANUL XLIII • 27 IANUARIE 2000 • 16 PAGINI • 3000 LEI Nr. 4 (2203)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

27 IANUARIE

1926 John Logie Baird a demonstrat ce e televiziunea la Institutul Regal din Londra.

1967 Trei astronauți au murit la Cape Kennedy în timpul pregătirii zborului Apollo I.

1973 A luat sfârșit acțiunea militară SUA în Vietnam.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1756 Wolfgang Amadeus Mozart, compozitor austriac

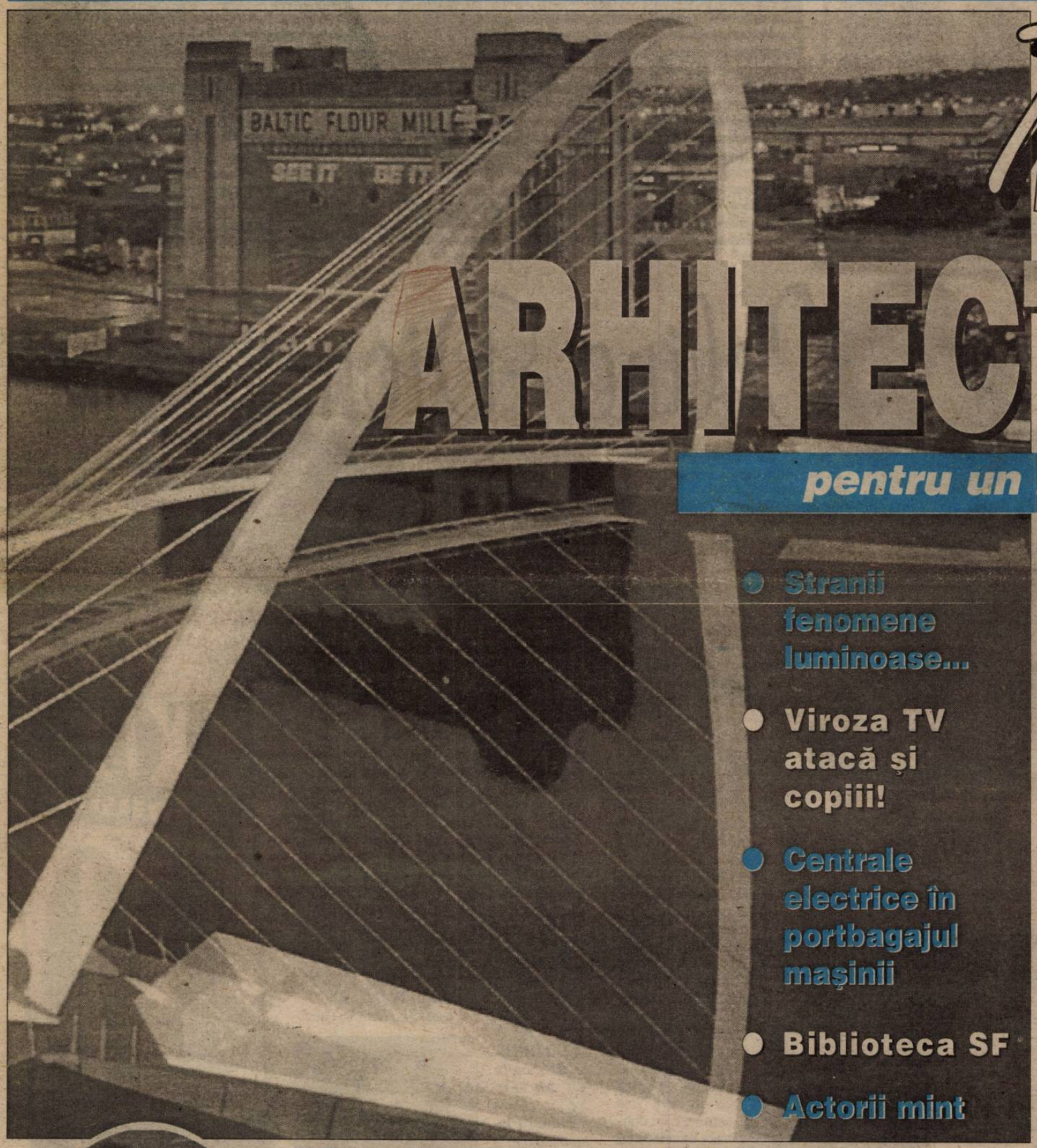

ARHITECTURĂ

pentru un nou mileniu

TV
- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

- Stranii fenomene luminoase...
- Viroza TV atacă și copiii!
- Centrale electrice în portbagajul mașinii
- Biblioteca SF
- Actorii mint

CĂLĂTORIE

printr-un paradis al biodiversității

Costa Rica concentrează 5 la sută din speciile vegetale și animale ale planetei, pădurile ei umede și calde adăpostind nenumărate insecte, ciuperci și esențe vegetale de o valoare excepțională. Un lanț de munți vulcanici separă această mică țară în două regiuni, una temperată de Oceanul Pacific iar cealaltă aflată sub influența aerului cald al Mării Caraibelor.

8-9

femina club 6

3

ROBOȚI CARE ÎNVAȚĂ SINGURI SĂ MEARGĂ!

EPIDEMIA DE GRIPĂ „CUTREMURĂ" ROMÂNIA

Teama de cutremur a trecut pe planul doi de când un alt pericol bântuie România: gripa cea perfidă care amenință, după unele opinii, să se transforme în epidemie. Desigur, „agresorul" nu poate fi ignorat, gripa fiind o problemă de sănătate publică deosebit de importantă prin gradul ei mare de contagiozitate și potențialul epidemic pe care îl deține. Nu întâmplător, Organizația Mondială a Sănătății acordă o atenție sporită acestei boli, monitorizând anual circulația și caracteristicile virusurilor gripale, precum și specificul imunității antigripale a populațiilor de pe glob, în vederea elaborării de vaccinuri cât mai eficiente, capabile să facă față virusurilor în continuă transformare. Se știe că gripa este o infecție virală acută, febrilă, generalizantă, care afectează căile respiratorii superioare și inferioare. Totodată, este unanim acceptat că răspunzătoare pentru apariția gripei sunt trei tipuri majore de virusuri (A,B,C). Din nefericire, virusul gripal a dovedit o extraordinar de mare variabilitate, în sensul că genele care codifică proteinele de la suprafață se modifică permanent, dând naștere unor noi subtipuri de virusuri, față de care populația nu este pregătită.Aceste modificări, care apar îndeosebi în Extremul Orient, de unde se propagă spre vest, generează aproape în fiecare an noi epidemii de gripă.

- În fiecare an gripa se poate manifesta printr-o variantă nouă de virus, față de care populația nu e pregătită să-i facă față imunologic.
- Vaccinurile sunt create pe baza tulpinilor de virusi deja cunoscuți.
- Cei mai receptivi la a contracta boala sunt copiii mici, bătrânii, persoanele cu boli cronice (în special cardio-respiratorii), gravidele.
- Până la ora actuală, nu există un tratament țintit și eficient sută la sută pentru gripă.
- Gripa nu răspunde la antibioterapie.

Ce spun datele statistice

Datele statistice demonstrează că gripa evoluează ciclic, sub formă de: • *pandemii* care survin o dată la 10-15 ani, debutează în Asia de Sud-Est, după care se extind rapid, „în pată de ulei" pe întreg globul. Acestea sunt produse in special de virusul gripal A. • *epidemiile hivernale* care apar brusc la interval de 2-3 ani pentru virusul A sau la 5-6 ani pentru virusul B și care pot afecta până la două treimi din populația *receptivă*. • *cazurile sporadice* dintre epidemii sunt produse mai ales de virusul C, asociat sau nu cu virusul A.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

(Continuare în pagina 7)

Biblioteca Județeană

cartea albă

„OMUL NOU", o himeră tip Frankenstein

Toate dictaturile consumă o uriașă energie pentru a încerca să realizeze o himeră: un „om nou", supus și docil, gata să-și ovaționeze conducătorii. Din fericire, acest hibrid tip Frankenstein n-a fost obținut niciodată, oricât de apăsătoare și de „ingineră" a fost dictatura. Ceva din procesul acesta încăpățânat al dictaturii, din risipa de energie a „regimului democratic" instaurat după 1947 surprinde și Bogdan Ficeac în cartea pe care editura „Nemira" a publicat-o sub titlul „Cenzura comunistă și formarea omului nou". Dosarele Marii Adunări Naționale, Hotărârile Consiliului de Miniștri, toate celelalte acte normative și instrucțiuni prezentate, în premieră, în această carte, au jalonat instituționalizarea și dezvoltarea unui halucinant sistem de control informațional în România comunistă. Pentru cine nu știe, cenzura de partid și de stat s-a oficializat prin Decretul 214, publicat în Buletinul oficial al Republicii Populare Române în nr. 23 din luna mai 1949 în care se spune că Direcția Presei și Tipăriturilor din fostul Minister al Artelor și Informațiilor (ce frumos suna!) se transformă în Direcția Generală a Presei și Tipăriturilor care va funcționa pe lângă Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române. Ce e omul nou? „Dați-mi un copil de opt ani și vă garantez că va fi bolșevic toată viața" spunea Lenin. Iar Hitler era ceva mai nuanțat: „Individul trebuie să accepte lipsa de importanță a propriei sale persoane , să se integreze unei puteri superioare și să fie mândru că este parte din forța și gloria acesteia". Interesant!

Ochii vigilenți ai cenzurii

Cenzorii erau mândri ori de câte ori descopereau greșeli ideologice sau de exprimare („Locul speculanților l-au luat magazinele și cooperativele", *Luptătorul*, Bacău, 1951; într-un articol intitulat „Industria lemnului și hârtiei în plină dezvoltare" din *Rodna Muncitoare* din 23 august 1951, cenzorul a descoperit și eliminat acest paragraf: „O parte din fabrici au fost închise sau sunt în curs de lichidare, ca de pildă cele de pe Valea Mare"; „Locțiitorul de maistru, Emil W. din țesătoria fabricii de postav Drapelul roșu din Brașov este proprietarul mai multor inovații" se scria într-un ziar din Târgu Mureș, iar cenzorul, vigilent, comentează în raport: „Autorul articolului uită că astăzi inovatorii nu fac pe proprietarii propriilor invenții: ei nu și le speculează, ca în societatea capitalistă. Nu inventatorii sunt proprietarii invențiilor, ei înșiși, ci colectivitatea, căci inovațiile devin un bun al tuturor"; în fine, un titlu aiurea, dat de vreun lăcătuș devenit peste noapte ziarist la Arad, „Viitorii medici veterinari asigură creșterea nivelului de viață al muncitorilor de la sate" este schimbat în ultima clipă). Un tovarăș, pe nume Ionescu Valerian, cenzor de nădejde al vremurilor, raporta la centru cum a descoperit el în ziarul din Caransebeș, *Uzina și Ogorul*, (5 decembrie 1951) o gravă eroare: „Era vorba de lipsa literei *n* din cuvântul *muncii* care dăduse naștere la cuvântul *mucii*". Și acest lucru se întâmpla tocmai într-un mesaj adresat tovarășului Stalin! Glume făcute de tipografi pentru a exaspera cenzura au fost cu duiumul și au proliferat până în 1989. Bogdan Ficeac amintește doar câteva „perle" tipografice din presa anilor 50. În *Scânteia Tineretului*, în loc de „forței economice socialiste" era să apară „fostei economii socialiste". În *Scânteia*, în loc de „în țară se dezvoltă mișcarea de constituire a activelor cetățenești" cenzorul raportează că a descoperit „se revoltă mișcarea...". În *Sportul Popular*, în loc de „CC al PMR", linotipistul, pus pe șotii, a cules „Ca Ca al PMR". Tot în *Scânteia*, într-un citat dintr-o scrisoare a lui Stalin, în loc de „face imposibilă înrobirea" era să apară „face posibilă înrobirea"... Alte exemple, în numărul viitor.

GEORGE CUȘNARENCU

TOP singles

1. I Have A Dream / Seasons In The Sun – Westlife (1)
2. Two In A Million / You're My Number One – S Club 7 (2)
3. Re-Wind The Crowd – Artful Dodger (5)
4. Say You'll Be Mine / Better The Devil... – Steps (8)
5. Kiss (When The Sun Don't Shine) – Vengaboys (9)
6. Back In My Life – Alice Deejay (10)
7. Imagine – John Lennon (3)
8. The Millennium Prayer – Cliff Richard (2)
9. Cognoscenti Vs. Intelligentsia – Cuban Boys (7)
10. Mr. Hankey The Christmas Poo – Mr. Hankey (4)

În paranteză apare poziția ocupată săptămâna trecută.

albumul săptămânii

DREAMS Ann Lee

Sfârșitul de an a fost excelent pentru tânăra solistă britanică, originară din Sheffield-ul lui *Joe Cocker*, care a reușit să-și facă deja un nume prin discotecile europene și insulare, primul său single – *„2Times"* staționând comod în partea superioară a topurilor. *Ann Lee* datorează mult, dacă nu chiar totul, producătorului italian *Larry Pignagnoli*, omul care este „vinovat" și de succesul altor două cunoscute nume din muzică de dans – *Spagna* și *Whigfield!* Dacă tot am pomenit de cele două, veți putea face acum o comparație între trecutul, nu prea îndepărtat, și prezentul continuu (că tot suntem în Anglia, nu?), iar rezultatul va fi, și nu prea, uimitor! De ce? Deoarece în afara sound-ului, ceva mai „electronicizat", stilul aproape că nu diferă! *„Dreams"* include 14 titluri dar 4 dintre acestea sunt diferite versiuni ale hitului *„2Times"*, restul melodiilor menținând atmosfera de dans, cam inconsistentă pentru gustul meu. Asta nu înseamnă că albumul nu sună bine ci doar că nu iese cu nimic în evidență din mulțimea de producții similare, *„Dreams"* fiind ceva de genul „l-ai ascultat și l-ai uitat"! Iată acum lista completă a melodiilor albumului: 1. *„2 Times"*, 2. *„Smooth & Sweet"*, 3. *„Voices"* (Original Edit), 4. *„Ring My Bell"*, 5. *„In You"*, 6. *„I Love You So"*, 7. *„Come To Me"*, 8. *„So Deep"*, 9. „Helpless", 10. *„Looking For"*, 11. *„Top Of The World"*, 12. *„2 Times"* (Snapshot Mix), 13. *„2 Times"* , 14. *„2 Times"* (Instrumental).

Celine Dion

S-a născut pe 30 martie 1968 în orășelul Charlemagne, regiunea Quebec/Canada, fiind cea mai mică dintr-o familie cu 14 copii! Părinții ei lucrau într-un mic bar, iar în weekend-uri întreaga familie se aduna aici pentru a cânta folk. Avea 12 ani când mama ei cu unul din frați reușeau să-i scoată un demo tinerei *Celine*, demo care avea să poposească în biroul unui manager și promotor de pop local, pe numele său *René Angelil*. Acestuia i-a plăcut atât de mult vocea fetei încât și-a ipotecat locuința pentru a putea să-i finanțeze debutul discografic din 1981 cu „". Între cei doi există o diferență de 26 de ani dar care nu i-a împiedicat să se căsătorească mai târziu, în 1994...). În 1983 apărea *„Les chemines de ma maison"*, care făcea din *Dion* prima solistă canadiană care reușea să cucerească aurul pentru discuri în Franța. Pe măsură ce deceniul nouă înainta, *Celine Dion* devenea un fenomen în Canada franceză, înregistrând o serie de discuri de platină, pentru ca în 1987 să semneze un contract excelent cu casa *Sony*, contract în urma căruia apărea albumul *„Incognito"*, un an mai târziu ea câștigând concursul *Eurovision!* 1990 marca debutul ei musical în limba engleză, la numai un an după ce învățase această limbă! Este vorba de albumul *„Unison"*, un album care lansa o serie de hituri, din care amintesc doar *„If There Was Any Other Way"*, *„Where Does My Heart Beat Now"* și *„Have A Heart"*. Un an mai târziu, duetul cu *Peabo Bryson* – *„Beauty And The Beast"* spărgea topurile și cucerea inclusiv un *Grammy*, consolidând începutul promițător al unei soliste care avea să vândă în deceniul 10 al secolului 20 mai bine de 100 de milioane de albume... Au urmat numeroase succese, de tot felul: singles-uri și albume Number One, concerte, colaborări la diferite proiecte. Iată acum principalele repere din discografia *selectivă* a lui *Celine Dion*: **SINGLES:** *„All by Myself"*, *„Beacuse You Loved Me"*, *„Falling Into You"*, *„If You Asked Me To"*, *„It's All Coming Back to Me Now"*, *„Love Can Move Mountains"*, *„Power of Love"*, *„The Reason"*, *„Think Twice"*, *„des Mots Qui Sonnent"*, *„Ne Partez Pas Sans Moi"*, *„Immortality"*, *„Im Your Angel"*, *„My Heart Will Go On"*, *„Treat her Like a Lady"*, *„That's The Way It Is"*.

ALBUME: *„The Colour Of My Love"*, *„Dion Chante Plamondon"*, *„Falling Into You"*, *„The French Album"*, *„In Conversation"*, *„Live In Paris"*, *„Premieres Annes"*, *„Celine Dion"*, *„Let's Talk About Love"*, *„C'est Pour Vivre"*, *„Collection 1982-1988"*, *„Chanson en Or"*, *„Celine Dion, Vol. 2"*, *„D'Eux"*, *„S'Il Suffisait D'Aimer"*, *„These Are Special Times"*, *„Gold, Vol. 1"*, *„All The Way - A Decade Of Song"*.

Iată, deci, principalele repere ale unei cariere absolut remarcabile, o carieră care sper că nu va avea punctul final în 1999, și când spun asta am în vedere declarațiile solistei care și-a anunțat retragerea din viața muzicală pentru a-și îngriji soțul, bolnav de cancer. Până la următoarele știri să-i urăm sănătate lui *René* și sperăm ca „deceniul de cântece" al lui *Celine* va avea o continuare fericită...

TOP albume

1. Come On Over – Shania Twain (1)
2. The Man Who – Travis (2)
3. Westlife – Westlife (4)
4. All The Way... A Decade of Song – Celine Dion (5)
5. Steptacular – Steps (8)
6. On How Life Is – Macy Gray (6)
7. S Club – S Club 7 (17)
8. Gold – Greatest Hits – ABBA (12)
9. Performance and cocktails – Stereophonics (16)
10. Baby One More Time – Britney Spears (25)

În paranteză apare poziția ocupată săptămâna trecută.

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Președintă*
GEORGE CUȘNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACȚIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Paul Ioan
Secretar de redacție: Gabriela Nițu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochințu / Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ȚUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Putem spera la o creştere a... SPERANŢEI DE VIAŢĂ?

MARIAN GRIGORE

Ţinând seama de calculele statistice, pentru ca speranţa medie de viaţă a francezilor, de exemplu, de 76,9 ani, în prezent, să crească la, să zicem, doar 85 de ani, asta ar presupune o reducere cu 52 la sută a ratei mortalităţii (naturale sau datorită unor boli sau accidente) la toate palierele de vârstă. Or, cum mortalitatea generală până la vârsta de 50 de ani a atins deja, datorită creşterii calităţii vieţii, condiţiilor de igienă şi progreselor medicinii, mai ales în combaterea bolilor infecţioase, ale celor ale copilăriei şi ale femeilor după naştere, un minim greu de trecut, asta ar însemna o reducere a mortalităţii, de peste 75 la sută, la toate palierele de vârstă superioară. Adică exact la persoanele cele mai predispuse la boli, din cauza bătrâneţii. Evident, un obiectiv greu (de fapt, imposibil) de atins. Pentru a nu încheia acest miniserial, dedicat problemelor morţii şi ale bătrâneţii, pe un ton pesimist, îl citãm pe geriatrul francez Robert Moulias, care spune: *„Prefer să definesc bătrâneţea, pur şi simplu, ca singura parte a existenţei susceptibilă de extensiune. A îmbătrâni rămâne singurul mijloc de a trăi mult timp...”* Adăugăm alte două concluzii, chiar mai explicit optimiste, preluate din revista *„La Recherche”*, din care am cules majoritatea informaţiilor utilizate la realizarea acestei suite de materiale. *„Nu este imposibil să ne imaginăm că ritmul fundamental de îmbătrânire poate fi, într-o oarecare măsură, controlat prin noi tehnologii medicale. Dacă cercetările fundamentale găsesc aplicaţii de natură a frâna ritmul de îmbătrânire, vom putea vedea, din nou, crescând speranţa de viaţă...* – spune S.Jay Olshansky, de la Universitatea din Chicago. A doua opinie este emisă de Steven N. Anstad, de la Universitatea Washington: *„Din cauza modificărilor datorate evoluţiei, oamenii, în circa 50 de generaţii, vor îmbătrâni mult mai lent, chiar dacă cercetarea medicală nu va oferi nici un elixir al tinereţii...”*

Aşadar, speranţa unei longevităţi cvasigeneralizate poate fi programată abia spre mijlocul mileniului IV. Să avem, deci, puţintică răbdare şi să trăim optimişti...

A îmbătrâni... pentru a trăi mult timp

– Robert Moulias, *geriatru la Spitalul Charles-Foix, din Paris –*

Altădată se murea totdeauna de o boală. Logic, trebuie să existe şi o zi când ar trebui să murim pur şi simplu. Numai că nu sunt sigur să fi văzut unul singur dintre bolnavii mei murind de bătrâneţe, chiar şi în cazul centenarilor. Încă, întotdeauna, o boală este aceea care pune capăt vieţii.

Mult timp geriatria a fost considerată o ştiinţă pentru handicapaţi. Se interesa de oamenii deja atinşi de handicap (al bătrâneţii n.red.), dar nu şi de prevenirea acestuia. Geriatria trebuie să se orienteze spre un rol preventiv: să trateze oamenii în timp util pentru a evita situaţiile de incapacitate şi de dependenţă atunci când survine o boală legată de vârstă.

Personal aş inversa propoziţia prea des auzită: „Să adaugi viaţă anilor şi nu ani vieţii”. Este absurd, ar trebui să spunem mai degrabă: „De fiecare dată când adaugi viaţă (de calitate) anilor, adaugi şi ani vieţii”.

Este adevărat că marele avantaj al „bătrâneţii pentru toţi” al civilizaţiei actuale merge mână în mână cu frica şi cu un anume refuz al dificultăţilor acestei vârste. Bătrânii vor să rămână tineri şi uită că pot face încă multe lucrări, dar nu aceleaşi ca înainte.

Prefer să definesc bătrâneţea pur şi simplu ca ultima parte a existenţei susceptibilă de extensiune: a îmbătrâni rămâne ultimul mijloc de a trăi mult timp...

Când îmbătrânim frumos...

– Dr. Arcadie Percek –

În cariera mea de medic am avut ocazia să văd oameni de 40 de ani bătrâni şi oameni de 90 de ani tineri. Totul se datorează autoeducaţiei, autosugestiei, această centrală energetică ce face ca dacă ţi-o spui convingător că afară este senin, aşa să fie şi înăuntrul tău. Pentru echilibrul vieţii, v-o spun şi ca medic, dar în special ca psiholog, contează spiritul. Spiritul este acela care decide din acest punct de vedere ce este de făcut.

Cum spuneam şi recent, într-un interviu, moartea face parte din viaţă. Viaţa şi moartea merg împreună, sunt fluvii care curg în aceeaşi albie. Dar cred că drumul pe care merge medicina, de a adăuga ani vieţii, nu este cel mai bun, adică să-l facă pe om să trăiască 100 de ani. Drumul cel mai bun este să adaugi viaţă anilor. Din acest motiv merg pe ideea că moartea trebuie umanizată. Aşa încât mă preocupă ce face medicina pentru om pentru a îmbătrâni cât mai târziu, pentru a îmbătrâni frumos. Când îmbătrânim frumos nu avem acea spaimă de moarte.

Dacă l-ar ajuta şi ereditatea – un factor important, totuşi -, Omul ar putea trăi 100-120 de ani. Dar, una e a trăi şi alta a exista. Noi învăţăm sportul, educaţia fizică, limbi străine încă din copilărie, dar cum să luptăm cu bătrâneţea nu ne învaţă nimeni... Şi suntem aşa de nepregătiţi din acest punct de vedere pentru că medicina nu dispune de o asemenea disciplină (geriatria este altceva!) care să înveţe omul, încă de la 7 ani, cum să facă să nu îmbătrânească.

Când natura este mai puternică decât ştiinţa

Caii – cele mai eficiente maşini!

Calul, în opinia multora, cel mai credincios şi mai inteligent prieten al omului, de-a lungul veacurilor, este, aşa cum a anunţat recent un grup de cercetători italieni, şi cea mai eficientă „maşină” din câte au existat vreodată pe Terra. Această concluzie, incredibilă pentru oamenii sfârşitului de mileniu, atât de impresionaţi de tot mai performantele maşinării ale erei cosmice, s-a bazat însă pe studii ştiinţifice cât se poate de concludente. Oamenii de ştiinţă italieni au descoperit că secretul „bidiviilor” constă în abilitatea lor de a înmagazina energie în tendoane şi muşchi. Pentru că s-a descoperit că, în mod surprinzător, caii pot acoperi o anumită distanţă fără a utiliza mai multă energie metabolică, stocând energia prin mişcări pendulatorii ale membrelor, în tendoane, care se contractă ca nişte benzi de cauciuc şi în muşchi, de asemenea, tensionaţi. Toată această energie, astfel acumulată în stare de repaus, se eliberează în timpul mişcării, fără ca animalul să mai depună un efort suplimentar. Cercetătorii de la Institutul de Tehnologie Biomedicală din Torino au filmat caii „înhămaţi” la o rotativă (în genul morilor utilizate în evul mediu), măsurând în acest răstimp consumul de oxigen al animalelor. Ei au descoperit astfel că, paradoxal, alergarea era mult mai economicoasă, din punct de vedere al consumului de energie, decât mersul normal, iar un cal de 500 kg nu consuma mai multă energie metabolică galopând cu 7 metri pe secundă decât mergând la trap, deşi ritmul respiraţiei se accelera. Analiza mişcării a dovedit astfel că eficienţa cailor este cu 10 la sută superioară oricărei fiinţe vii de pe Pământ şi mai mare chiar decât a celor mai fiabile şi economicoase angrenaje făcute de mâna omului. „Energia acumulată în muşchii elastici şi în tendoane se degajă în timpul salturilor, spune Alberto, conducătorul echipei de fiziologi care a efectuat studiul amintit. Caii acumulează şi eliberează apoi până la 6 jouli per kilogram, în timpul fiecărui salt, în alergare, pentru că, la fel ca şi în cazul maşinilor de cursă, forţa lor nu stă numai în «motor», ci mai ales în sistemele de transmisie şi în suspensii!”. *(G.T.)*

Roboţi care învaţă singuri să meargă!

MIHAELA DOROBANŢU

Deşi suntem încă departe de lumile populate (şi unii ar spune controlate şi conduse) de roboţi ale romanelor ştiinţifico-fantastice, paşii pe care îi face supertehnologia contemporană sunt remarcabili. Şi de data aceasta în prima linie se află tot japonezii...

URMAŞII LUI P2

Robotul-umanoid produs de Honda a constituit un succes atât de mare, încât ministerul japonez al industriei a hotărât alocarea unui buget de opt milioane de dolari pentru realizarea în următorii cinci ani a prototipului unui robot care să reuşească să colaboreze şi chiar să locuiască şi să trăiască împreună cu creatorul său. Dificultăţile sunt cu totul extraordinare: noii roboţi vor impune o nouă filosofie de abordare, întrucât ei vor trebui să se ...acomodeze cu mediul înconjurător omenesc! Cum să reuşeşti aşa ceva?

PAS CU PAS

Exact aşa! Cum fac copiii mici, care învaţă mai întâi cum să-şi mişte mâinile şi picioarele, cum să stea drepţi, apoi cum să umble, totul cheltuind cât mai puţină energie cu putinţă. În aceasta constă şi noua filosofie a construirii roboţilor, cărora nu li se vor mai „implementa” programe pre-fabricate, fiind în schimb „învăţaţi” să recunoască mediul în care urmează să co-existe cu oamenii, să recunoască emoţiile acestora, să le simuleze şi ei la rândul lor şi să se „mişte”, evitând obstacolele, într-un mod cât mai apropiat de cel al oamenilor.

SELECŢIA... ARTIFICIALĂ

Secretul va consta în noile generaţii de senzori, extrem de sensibili şi de complecşi, cu care noii roboţi vor fi dotaţi, dar mai ales în super-programele de inteligenţă artificială care le vor permite să reacţioneze la stimulii externi şi care, pe baza unui nou tip de algoritmi, *algoritmii genetici*, vor avea posibilitatea de a-şi ameliora propriile performanţe. Cu alte cuvinte, ne vor „privi” pe noi, se vor privi unii pe alţii, vor privi în oglindă şi vor deveni din ce în ce mai buni!

Să ne mai întrebăm cum va arăta peste câţiva ani „lupta pentru viaţă” care l-a determinat pe Charles Darwin să vorbească pentru prima oară de „selecţia naturală”?...

planet@IT

ISTORIA NEROMANŢATĂ A COMPUTERULUI

WWW şi computere aruncate la groapă de gunoi

● 1980. dBASE II apare pe piaţă. 1981 IBM introduce computerele care operează cu ajutorul sistemului de operare MS-DOS. ● 1982. Dr. Barney Clark beneficiază de prima inimă artificială ale cărei funcţii sunt controlate de un microprocesor. Andrew Fluegelman creează primul program demo, PC-Talk. Sunt introduse primele unităţi cu compact disc. Osborne construieşte primul PC portabil. Apar pe piaţă primele clone ale computerelor IBM. Magazinul „Time” numeşte PC-ul „omul anului”. ● 1983. Este instalată prima reţea de fibră optică între oraşele Boston/New York/Washington, D.C. Apple introduce la preţul de 9.995 de dolari „Lisa”, primul computer care are interfaţă grafică şi mouse. IBM lansează PC-XT, primul computer cu hard disk incorporat. ● 1984. Apar CD-ROM-urile. Apple concepe modemurile Macintosh. 2400-baud. Hewlett-Packard lansează LaserJet, primul printer laser de folosinţă largă. Novelist William Gibson introduce termenul de hyperspaţiu. ● 1985. Este fondată America Online. Microsoft introduce Windows 1.0 pentru computerele IBM. Bill Gates şi Apple CEO John Sculley semnează un acord confidenţial care garantează Microsoft folosirea interfeţei grafice Apple pe softwareul lor., recunoscând că Mac OS este inspiraţia pentru Microsoft Windows. Apare Nintendo în statele Unite. ● 1986. Microsoft se lansează public. Fundaţia Naţională de ştiinţe aprobă fondarea Internetului. ● 1988. Microsoft introduce Windows 2.03, a cărui interfaţă seamănă foarte bine cu programele lui Machintosh. Machintosh dă în judecată Microsoft, iar după un proces de şase ani şi cheltuieli de 10 milioane de dolari tribunalul dă câştig de cauză lui Microsoft. ● 1989. Tim Berners-Lee inventează World Wide Web. Xerox acţionează Apple în judecată pentru motivul că s-ar fi inspirat din conceptele sale în realizarea interfeţei grafice a „Lisa”. După ce vinde aproximativ 60.000 de „Lisa”, Apple retrage modelul de pe piaţă şi îngroapă toate modele într-o groapă de gunoi din Utah.

şi nebunia de-abia acum începe...

● 1990. Intel introduce cipul i486. Comisia Federală de Comerţ începe investigaţiile asupra Microsoft, care vânduse Windows 3.0 în valoare de un miliard de dolari. ● 1993. Intel lansează cipul Pentium. Marc Andreessen şi Eric Bina concep Mosaic, primul program de navigare pe Web. ● 1994. Sistemul de navigaţie auto prin satelit (GPS) este folosit în America. Intel comercializează 2 milioane de cipuri Pentium. Iomega introduce primele driveuri şi discuri Zip. Marc Andreessen formează Netscape. ● 1995. Apar televizoarele cu ecran plat. Microsoft lansează Windows 95 şi Office 95. Pixar Animation Studios şi Disney realizează primul film conceput în întregime pe computer, „Povestea jucăriilor”. Este standardizată tehnologia DVD. Jeffrey Bezos fondează Amazon.com. Netscae este lansat public. ● 1996. Dispozitive speciale permit accesarea Internetului prin cablul TV. Debutează Palm Pilot. ● 1997. Unităţile DVD devin accesibile publicului în Statele Unite. ● 1998. Diamond Multimedia introduce aparatul portabil de ascultat MP3. Apple lansează computerele colorate iMacs. Comerţul electronic explodează ca un nou mediu de a face cumpărături, 30 de milioane de familii cumpărând de pe Internet. Clarion şi Microsoft introduc Auto PC. Preţurile acţiunilor Yahoo şi Infoseek cresc impresionant. ● 1999. Linux OS începe să concureze Windowsul. AOL cumpără Netscape. Microsoft are 27,20 de angajaţi şi atinge vânzări de peste 14 miliarde de dolari. ● 2000. Criza anului 2000, care ar putea fi declanşată de computere. Dar nu va fi. Civilizaţia este aşa cum o ştim.

Inexplicabilul de lângă noi

Gânduri despre Rugăciune

ION ŢUGUI

Fie că este rostită, fie că este cântată, Rugăciunea este o vorbire a sufletului dezbrăcat de grijile cotidiene în vederea atingerii scopului — întâlnirea cu Dumnezeu, spre care credinciosul năzuieşte cu toată ardoarea.

Într-o sinteză acceptată de toată lumea, Rugăciunea este înălţarea minţii către Dumnezeu. Rugându-ne, nu înălţăm numai mintea, ci se înalţă întreaga noastră fiinţă. Mintea încearcă să priceapă necuprinsul, iar simţirea se pomeneşte uimită în faţa puterilor care se arată în toată Creaţia dumnezeiască. Intervine apoi viaţa, care are o funcţie catalizatoare, de unire între minte şi simţire. Atât de simple par aceste afirmaţii. Dar mai puţin înţelegem, probabil, miracolul care se produce prin rugăciune, când aceasta ne face să devenim făpturi noi, cel puţin pentru o clipă, iar dacă facem din rugăciune o deprindere zilnică, clipele de înnoire sufletească se înmulţesc şi ne obligă să fim cu consecvenţă autori ai faptelor noi şi purtători ai stărilor sănătoase şi durabile. În felul acesta duhul cel rău nu pătrunde în noi.

Numai rugăciunea temeinică şi stăruitoare ne poate curăţa păcatele şi ne îndreaptă existenţa spre revelaţia îndeplinirii oricărei dorinţi.

Când Hristos petrecea ceasurile cele mai grele din viaţa Sa în Grădina Ghetsimani, el le spunea însoţitorilor săi adormiţi: „Priveghiaţi şi vă rugaţi ca să nu intraţi în ispită căci duhul este osârduitor, dar trupul neputincios". Aceasta înseamnă şi pentru omul modern că Rugăciunea este înainte de toate un mijloc de a menţine sufletul treaz şi de a-l feri de prăbuşire. Mai puţin înţelegem, însă, că Rugăciunea nu se practică numai pentru a cere ceva, ci pentru a mulţumi şi proslăvi. Rugându-ne lui Dumnezeu, ne umplem de datoria de a-I mulţumi pentru ceea ce ne-a dăruit. Tot ce suntem, de la El a izvorât. Evident, omul modern vede în ideea centrală a creştinului, care este jertfa, ceva ce-i pare de neînţeles, dacă asociem credinţa însăşi bunătăţii divine, desăvârşite, iubirii din care omul a fost plămădit. Dar jertfa trebuie privită ca o recunoaştere a faptului că noi depindem de o putere ce se află dincolo de simţurile noastre; de aceea jertfa semnifică mai întâi un act de renunţare la noi înşine, prin sacrificiu sau pur şi simplu jertfă. Nu putem judeca aceste lucruri prin afectele noastre pământeşti, ci trebuie să ne ridicăm dincolo de ele ca să atingem alt înţeles, înţelesul divin, congruent de fapt cu eternitatea sufletului, care nu poate fi aceeaşi cu temporalitatea terestră. Biblia nu ne spune nimic despre Adam, alungat din Eden după ce a comis păcatul neascultării, prăbuşindu-şi fericirea şi determinând schimbarea bine cunoscută a tuturor urmaşilor săi. Se ştie însă că Adam a dus, după trista făptuire, o viaţă de asceză, de suferinţă şi căinţă, jertfind astfel lui Dumnezeu liniştea sa din Paradis şi fericirea din acel tărâm iniţial.

În evoluţia sa, omul a simţit mereu că atârnă de o vinovăţie faţă de puterea dumnezeiască. Nu este o vinovăţie directă a tuturor generaţiilor, ci o marcă, un stigmat preluat. Interesant este să observăm că ideea sacrificiului nu este specifică doar lumii creştine. Ea apare la absolut toate popoarele, ceea ce constituie o dovadă că există o obârşie comună a conceptului legat de o realitate iniţială a începutului vieţii pe Pământ. Recunoaşterea coborârii noastre dintr-un singur om – Adam, este universală. De aceea un exeget al religiilor observa: „Nu există mijloc mai potrivit de unificare religioasă decât sacrificiul. El este un fel de rugăciune obiectivă!"

În aceeaşi idee de sacrificiu, de jertfă, intră în primul rând nevoia de spiritualizare, de a te dărui Ziditorului. Iar Iisus spune limpede că, Eu am venit să aduc Spirit în materie. Aici stă sensul superior al conceptului de jertfă.

Viitorul - codificat în timpurile biblice

Mecanismul cu întârziere

MIHAELA DOROBANŢU

Dacă într-adevăr Codul Bibliei este Cartea pecetluită care apare în Apocalipse şi dacă acest Cod este adevărat, atunci scopul Codului nu poate fi decât unul singur: să avertizeze omenirea asupra unui pericol nemaiimaginat vreodată. Cum s-ar putea altfel explica acest Cod, datând, iată, de trei mii de ani în cartea cea mai importantă din lume? Iar dacă *acum* s-a realizat descifrarea Codului, aceasta înseamnă că pericolul acesta este iminent!

Cum s-au petrecut lucrurile? O inteligenţă care putea vedea viitorul, care avea acces la el, cunoştea existenţa şi natura acestui pericol. A conceput codul şi *l-a realizat cu o tehnologie care să facă imposibilă descifrarea sa cu metodele existente la acea dată!* Codul devine „cartea pecetluită". Pecetluită cu pecetea unui mecanism cu întârziere, care nu putea fi pus în mişcare înainte de descoperirea calculatorului.

Întreabrea care se pune acum – sub diferite forme: am descoperit noi cu adevărat Codul? Am deschis cartea pecetluită? Am ajuns la „sfârşitul zilelor"?

Eli Rips, cel care descoperise primul Codul, îl prevenise pe Michael Drosnin că acesta era un imens „puzzle", un joc gigantic format din mii de piese dintre care nu cunoaştem decât foarte puţine. În faţa celor doi, a matematicianului care avusese revelaţia Codului şi a structurii sale, şi a jurnalistului de succes care nu mai avea nici un alt scop în viaţă, începea să se contureze o imagine. Prea îngrozitoare însă pentru a fi adevărată!

Drosnin urcă din nou în avion şi ia drumul Ierusalimului. În casă la Rips se apleacă din nou amândoi asupra pasajelor din Biblie unde cele două predicţii privind sfârşitul zilelor sunt codificate împreună cu anul în curs, 5756, adică 1996. „Crezi că este adevărat?", întreabă Drosnin. „Da", răspunde Eli Rips. „Şi crezi că acest Cod poate să fie cartea pecetluită"?

Eli Rips, matematician, nu îşi pusese o asemenea întrebare. Aşa că răspunsul său este mai curând circumspect: „Evident că dacă pericolul anunţat este real, dacă va trebui cu adevărat să aibă loc un holocaust atomic, atunci aceasta va împlini profeţia lui Daniel". Cu un lucru a fost cu totul de acord Rips: că această carte secretă a fost concepută pentru a fi deschisă în zilele noastre. „De aceea nu a reuşit Isaac Newton să-l descifreze, continuă Rips. Cartea este pecetluită până la sfârşitul zilelor. Trebuia să fie deschisă cu un calculator". Drosnin îi mărturiseşte însă lui Rips că nu este convins că urma efectiv să aibă loc un „sfârşit al zilelor". Şi cu atât mai puţin că acesta ar putea începe chiar în vremea noastră. Rips este însă de altă părere: „Sunt convins că acest antic comentariu este veridic. El ne anunţă că venirea lui Mesia este precedată de o perioadă atroce."

Înconjuraţi de baze extraterestre

STRANII FENOMENE LUMINOASE la Hessdalen

DAN D. FARCAŞ

Există multe rapoarte privind globuri luminoase plutind deasupra caselor, eventual examinând aparent fiinţe şi obiecte, într-o manieră vecină curiozităţii fiinţelor inteligente. Parte din aceste rapoarte au fost puse pe seama „fulgerelor globulare". Existenţa acestora este unanim recunoscută, sub presiunea multitudinii de observaţii, deşi ele nu au putut fi reproduse în laborator şi deşi adevărata lor natură este încă un mister. Epuizează însă fulgerele globulare totalitatea apariţiilor luminoase neidentificate? Puţin probabil.

Ne putem deci imagina interesul cu care a fost primită ştirea că există un loc în care astfel de lumini pot fi observate sistematic, anume în valea *Hessdalen,* aflată în zona centrală a Norvegiei, la sud-est de Trondheim şi la circa 30 de kilometri nord-vest de oraşelul Roeros. Valea Hessdalen are o lungime de 12 kilometri şi este locuită de vreo 150 de persoane. Fenomenul a început în decembrie 1981, când lumini stranii au început să plutească deasupra ungherelor văii. Aceste lumini persistau uneori mai mult de o oră, mişcându-se alene încoace şi încolo sau oprindu-se nemişcate. Alteori se îndepărtau cu o viteză fantastică. Întrucât bizarele „obiecte" puteau fi observate şi pe radar, li s-a putut măsura şi viteza, care a atins, într-un rând 8,5 kilometri pe secundă. Această viteză este de zece ori mai mare decât a glontelui de puşcă şi permite evadarea unui vehicul din strânsoarea gravitaţiei pământene, până la nivelul sateliţilor artificiali.

După un an şi jumătate de observaţii, în 3 iunie 1983, la Sälen în Suedia, a fost demarat primul proiect ştiinţific pentru studiul acestui fenomen insolit. Participanţii au fost, la început, cercetători OZN din Suedia şi din Norvegia. Informaţiile preliminare au fost prezentate la 27 august, la congresul internaţional OZN organizat, în Anglia, de asociaţia BUFORA. În comitetul consultativ al proiectului au fost cooptaţi atunci Prof. J. Allen Hynek, Prof. J.A. Tellefsen, Dr. H. Rutledge şi Paul Devreux, specialist în cercetarea fulgerelor globulare. După împărţirea responsabilităţilor privind activităţile care urmau să se efectueze, în noiembrie 1983 a avut loc o întâlnire de informare a populaţiei din zonă. În următorii ani cercetarea fenomenului a intrat într-un con de umbră, până în 1994, când un student de la Ostfold College a propus ca rezultatele obţinute să fie difuzate pe Internet, printr-o pagină web, pe care el însuşi a realizat-o ca lucrare de absolvire. În anii următori s-au reorganizat echipele locale, s-au instituit servicii prin care martorii observaţiilor mai spectaculoase răspundeau la întrebările celor interesaţi, s-au turnat filme, difuzate între altele şi pe canalul Discovery, s-au ţinut conferinţe publice. În 1997 s-a procurat un laborator automat de observare care a fost amplasat în teren în 1998. Aparatura, instalată într-un cort adecvat, a fost izolată de picăturile de ploaie, de zăpadă, ca şi de insecte, printr-o perdea de aer. Ea efectua fotografii din oră în oră dar era capabilă să se declanşeze automat la apariţia fenomenelor luminoase şi putea efectua măsurători megnetometrice, spectrografice etc. asupra luminilor observate. A fost instalat apoi şi un al doilea punct de observare, cu performanţe similare. Pe Internet au fost difuzate atât ultimele evenimente interesante cât şi fotografiile realizate. O parte din date este accesibilă doar participanţilor la proiect.

Rezultatele investigaţiilor au fost prezentate în 1997 la conferinţa de la Pocantico (New York), despre care aminteam într-un episod precedent. Proiectul a obţinut în decembrie 1998 un prestigios premiu de la *Fundacion Anomalia* din Spania, iar în 1999 au avut loc acţiuni de colaborare cu *Instituto di Radioastronomia* din Italia. Ultimele realizări se pot găsi pe Internet, la *www.hiof.no/crulp/prosjecter/hessdalen* sau în siteurile corelate.

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/4

NOTA REDACŢIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!

Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Între scepticism şi credulitate

Uimitoare performanţe ale copiilor

PAUL IOAN

Capacităţile extrasenzoriale ale copiilor sunt mult mai credibile şi uneori mai spectaculoase.

La vârsta inocenţei, trucarea realităţii este de neconceput, mai ales când este vorba de situaţii speciale. Studiile făcute decenii la rând de J. B. Rhine şi soţia sa, Louise (autori de enciclopedii şi tratate de profil), arată că din zece copii aduşi de părinţi la centre specializate în depistarea facultăţilor parapsihologice, cel puţin doi trec testul esenţial: vederea paraoptică (prin pipăit sau prin simplă concentrare asupra unui subiect impus). De asemenea, probele de telepatie, dacă sunt trecute cu bine, conturează fără dubii o personalitate puternică în acest domeniu. În cadrul acestui test, copilul este receptor şi lui i se transmite un mesaj dintr-o cameră alăturată, pentru a nu-şi vedea interlocutorul. O statistică, neoficială şi discutabilă, oglindeşte faptul că există un „randament" mai bun atunci când experienţele se desfăşoară între parteneri de acelaşi sex. De asemenea, copilul – oricât de puternice funcţii extrasenzoriale ar avea – dovedeşte o inhibiţie accentuată atunci când are de-a face cu un specialist parapsiholog îmbrăcat în haine viu colorate şi care are un glas aspru sau prea ascuţit (la femei, evident). La fel de surprinzător este şi faptul următor: atunci când cel care efectuează testele este unul din părinţi, performanţele sunt mai slabe decât atunci când are de-a face cu o persoană străină. Muzica clasică polifonică (concert, simfonie etc.) îi deranjează, dar cea produsă la un singur instrument (pian, mai puţin vioară) le stimulează concentrarea.

Şi vremea poate fi un aliat sau un inamic al performanţelor extrasenzoriale ale copiilor (între 8 şi 12 ani). Cerul înnorat, ceaţa, temperaturile scăzute îi stimulează, iar seninul şi excesul de căldură le creează un disconfort psihic atunci când se află în „probele de laborator". Dar poate că cel mai spectaculos aspect este cel al premoniţiilor copiilor, despre care vom vorbi în numărul viitor.

Poate vom avea şi noi

...o lege a aerului care să ne protejeze sănătatea

... IOAN

...are cetăţean are dreptul să respire un aer ...re să nu-i pună în pericol sănătatea"... De ...nde provine oare această frază? Să fie din ...ma cu „proiectul legii asupra taxei respiraţiei ...spiraţiei (nu poetice, ci a plămânilor)"? Nu, este ...imul articol al „Legii asupra calităţii aerului", votate de Parlamentul francez (Adunarea Naţională) la 31 decembrie 1977. Prima observaţie ar fi că „aleşii" cocoşului gallic lucrau şi-n preajma revelionului, dar lăsând gluma la o parte, să subliniem faptul că NUMAI REZULTATELE CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE AU FORŢAT LEGIUITORII SĂ ADOPTE O LEGE A AERULUI CARE SĂ PROTEJEZE SĂNĂTATEA CETĂŢENILOR DE RÂND, mai ales pe cei din aglomeraţiile urbane. Şi cum orice lege are obligatoriu şi o latură punitivă, toţi cei implicaţi în poluarea aerului, inclusiv statul, s-au grăbit să investească în măsuri de depoluare... care la rândul lor sunt tot rodul cercetării ştiinţifice.

De la poluare la virilitate şi rezistenţă la seism

Având în vedere că sănătatea românilor nu trebuie să fie cu nimic mai prejos decât cea a altor popoare, ne punem întrebarea: cine face la noi o cercetare multidisciplinară care să scoată în evidenţă ceea ce alţii au descoperit de mult, şi anume că *ne costă mai mult ignorarea efectelor noxelor aerului asupra CAPITALULUI UMAN AL SOCIETĂŢII, decât cheltuielile cu depoluarea.* Cine finanţează la noi studiile care să oblige aleşii să se gândească la alegători şi să le astâmpere dorinţa – de exemplu – de a face un teren de golf în preajma Parlamentului. Desfiinţarea Ministerului Cercetării şi Tehnologiei (în ianuarie 2000 „comemorăm" un an de la acest eveniment epocal) este el însuşi un fapt relevant în acest sens. Oamenii de ştiinţă au menirea să alarmeze cu temei, pe baza unor dovezi indubitabile, asupra stării sănătăţii oamenilor şi a agresorilor acesteia. Iată numai două din aceste pericole dovedite – după ani de studii şi analize în mediul urban – şi care sunt valabile şi la noi. Primul s-ar putea pune sub cupola întrebării: *Ce aveţi cu virilitatea bărbaţilor?* Al doilea stabileşte o *legătură directă între seisme şi agentul poluant bioxid de sulf.* Un complicat lanţ chimic ce implică aerul, apa şi alimentele conduce la apariţia în organism a unor compuşi mimetici ai estrogenului. S-a dovedit prin experienţe pe cobai că masculii cărora li s-au administrat poluanţi pseudo-estrogenici precum octilfenol sau bifenol A au o producţie inferioară cu 15 la sută a spermatozoizilor, iar volumul testiculelor s-a redus. Imediat, cercetătorii britanici şi francezi au impus autorităţilor indrituite *principul precauţiei.* Fenomenul arătat are o mare probabilitate să se desfăşoare şi în organismul uman, aşa cum s-a întâmplat şi cu alte situaţii critice analizate pe cobai... Cei cu blăniţă albă şi ochi roşietici, nu bipezii arătaţi cu degetul de partenerele lor!

Într-un Protocol semnat de curând la Oslo se atrage atenţia asupra „ravagiilor produse de agenţii poluanţi urbani, în primul rând bioxidul de sulf, asupra structurilor de rezistenţă a clădirilor". S-a hotărât ca până-n anul 2010 să se ia toate măsurile de reducere a noxei incriminate, alocându-se la nivelul Uniunii Europene câte 9 miliarde de dolari anual. Cercetările – făcute în trei oraşe: Stockholm, Praga şi Sarpsborg (Norvegia) – au demonstrat clar faptul că bioxidul de sulf se infiltrează din aer în structurile blocurilor sub formă de acid sulfuric, accelerând ruginirea fierului şi eroziunea altor materiale de construcţie. Deci pericolul în caz de seism este accentuat şi de acest gen de poluare.

D'ale carnavalului cu măşti de gaze?

Costurile social-economice ale poluării aerului sunt de ordinul zecilor de milioane de dolari – pentru efectele pe termen scurt, adică asupra maturilor (decese prin boli agravate sau declanşate de noxe, spitalizare, absenţe datorate concediilor medicale, consultaţii de urgenţă la domiciliu etc.). Efectele pe termen lung se referă la copii, al căror organism se sensibilizează treptat, devenind nişte maturi extrem de vulnerabili la viruşi, microbi etc. Costul social în cazul lor este imprevizibil de mare, estimându-se un nivel de cinci ori mai mare decât în cazul maturilor.

Mecanismele economice arată clar că direcţionarea banilor contribuabililor către prevenirea poluării şi nu tratării efectelor ei este mult mai eficientă. Arderea combustibililor fosili (în termocentrale, industrie şi autovehicule) necesită măsuri drastice de depoluare, legiferate, şi fonduri imediate. Efortul de azi va fi compensat mâine, când rata spitalizărilor, absenteismului profesional şi medicaţiei (inclusiv automedicaţiei) va scădea şi, deci, va scuti bugetul sănătăţii de o bună parte din cheltuielile aferente (vezi „efectul Copşa Mică"!). Sănătatea socială nu trebuie să fie subordonată ajustărilor şi contraajustărilor bugetare. Plămânii noştri nu funcţionează după algoritm. Sau poate unii nu sunt convinşi de acest adevăr...

Anatomia secundei

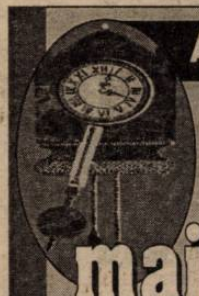

Tot mai sus!...

ALEXANDRU MIRONOV

...Tot mai mulţi! Ar putea fi un nou slogan, pe care-l voi ilustra în două chipuri. În primul rând, prin ambiţia acestui extraordinar alpinist, Constantin Lăcătuşu, de a demonstra că pentru el, deci pentru români, niciunde pe Pământ nu-i prea sus: de ani buni, de fapt din 1990, imediat după Revoluţie, geologul din Piatra Neamţ şi-a făcut lucid planurile şi şi-a pus, energic, în mişcare, visele, şi iată-l pe Constantin Lăcătuşu, în cel mai fast deceniu al alpinismului nostru, urcându-se de două ori pe Everest – a doua oară sus, până-n vârf! – pe „optmiarii" Dhaulagiri (8167 m), Broad Peak (8047 m), Cho Oyu (8201 m), plus pe cele mai înalte vârfuri din Europa, din cele două Americi şi din Africa. În toate, ajutat de o extraordinară societate comercială din Piatra Neamţ, RIFIL, ai cărei directori au înţeles că preţul biletelor şi al echipamentului expediţiilor lui Lăcătuşu este infim faţă de uriaşa publicitate pe care Ticu o face ţării, oraşului, companiei care îl sponsorizează.

Recent, Constantin Lăcătuşu, declarat cel mai bun sportiv român al anului 1999, a fost sărbătorit în oraşul său natal, în faţa mai marilor judeţului, a unor invitaţi cunoscuţi şi în faţa camerelor de luat vederi ale postului TV local şi ale Studioului Teritorial Iaşi. A fost o întâlnire emoţionantă, în care nemţenii s-au întrecut în aplauze pentru eroul lor, iar conducătorii RIFIL-ului în asigurări de susţinere în continuare. Eu i-am prins pe picior greşit, arătându-le prietenului Ticu şi RIFIL-ului că nu trebuie să creadă că au atins absolutul, pentru că există încă cel puţin un vârf pe care extraordinarul Lăcătuşu nu a ajuns! Care? Au sărit toţi, ca arşi. Mount Olympus, am răspuns, înalt de 22 de km, de pe planeta Marte... A, nu, acolo nu ne permitem să-l susţinem, să nu cumva să-i băgaţi aşa ceva în cap, s-au lamentat conducătorii RIFIL-ului...

...Dar şi mai sus decât Ticu Lăcătuşu ţintesc tur-operatorii de la ZEGRAM *Space Voyages,* i-am cunoscut la Melbourne, în Australia, la cel de al 57-lea *WorldCon* (Congresul mondial al scriitorilor şi fanilor SF-ului). Oamenii veniseră cu propriul lor stand cu pliante şi filme şi vindeau, nici mai mult nici mai puţin decât... locuri la călătoriile de agrement pe orbită extraterestră! Primul voiaj cosmic turistic va avea loc, ne încredinţează ei, la 1 decembrie 2001 dar, dacă vrei să faci parte din echipaj, trebuie să te înscrii chiar acum, la începutul anului 2000. Trimiţi banii – un fleac de 98000 dolari, se poate şi în patru rate! – dar şi autobiografia şi fişa medicală personală, la o dată la care vei fi anunţat, cu câteva săptămâni înainte de voiaj faci antrenamente, câteva zile bune, ca orice astronaut conştiincios şi, la sfârşitul lui noiembrie 2001, te instalezi în cabină, îmbraci costumul de explorator al spaţiului cosmic şi intri în ...numărătoarea inversă. După care, când toate condiţiile (mecanice, electronice, meteorologice) sunt îndeplinite, are loc decolarea la bordul navetei *Space Curier* care stă... călare pe o altă aeronavă! În câteva zeci de secunde, după desprinderea de nava-purtător, te trezeşti la 100 km altitudine, adică la o înălţime de 12 ori mai mare decât cea la care a ajuns vreodată Ticu Lăcătuşu. Miezul de vis al călătoriei: o splendidă perioadă de 150 secunde, în care trăieşti în imponderabilitate şi admiri, perfect conturată, curbura Pământului. Apoi, mica navetă îşi orientează coada spre sol, începe să coboare, pune în funcţiune retrorachete, pentru frânare, la 64,4 km *Space Cruiser* reintră în atmosferă, stratul de ozon îl străbate pe la 51 km altitudine, apoi planează efectiv, aterizând în apropierea locului de unde a decolat. Seara, ne anunţă organizatorii, după vizita medicală, ţi se va oferi chiar şi un dineu de gală, pentru care eşti invitat să vii cu smochingul şi papionul de acasă.

Superb – pentru o nimica toată, 98000 de dolari, ce mai, o bagatelă – dacă ţii cont de faptul că vei căpăta, în plus, o diplomă şi o medalie. Siguri de reuşită, specialiştii în turism de la ZEGRAM *Space Voyager* ne şi anunţă că fac, deja, rezervări până, hăt, în anii 2003. Pentru un fleac, repet, de doar 98000 de dolari...

DELTA DUNĂRII
cel mai tânăr pământ al Europei

Delta Dunării este situată în sud-estul României şi ocupă 5640 kmp, din care 4470 kmp teritoriu românesc. Delta Dunării poate fi caracterizată prin următoarele superlative: cel mai tânăr pământ al Europei care creşte cu circa 40 m pe an, are cea mai bogată faună ornitologică din lume (250 de specii de păsări), reprezintă cea mai stuficolă suprafaţă de pe glob. Tot aici se găsesc şi cele mai întinse dune de nisip din România cu specimene unice pe grindul Letea. Delta Dunării este o „carte deschisă" din care turiştii pot învăţa o mulţime de lucruri interesante despre istoria, relieful şi rezervaţia zonei.

Fauna Deltei Dunării este un vast mozaic de specii, fără egal pe continentul european şi chiar cu unicate mondiale. Ornitofauna Deltei Dunării este unică în lume însumând mai mult de 250 de specii de păsări din care 70 extraeuropene. În perimetrul deltaic se întâlnesc păsări din nordul Europei şi Asiei, din zonele sudice ale globului, din Africa, Iran şi India. Aici se întâlnesc câteva tipuri principale de păsări: mediteranean (stârc, ţigănuş, călifar, pelican), european (privighetoarea de stuf, presură, rândunele de mare, pescăruş, vulturi colbari), siberian (vulturi plesuvi, şoimi dunăreni) şi chinez (egretă, lebădă, cormoran mare, raţă mandarin). Multe din acestea au fost declarate monumente ale naturii cum ar fi „monumente albe" (pelicanul, lopătarul, egreta mică, lebăda mică şi lebăda cântătoare) sau „monumente policrome" (piciorongul, ciocîntors, călifarul roşu, vulturii etc.). În Deltă trăiesc peste 110 specii de peşti. Pe cele trei braţe prezente obişnuite sunt cega, obletul mare, morunul, nisetrul, păstruga, somnul, şalăul etc. În apele liniştite ale lacurilor şi sahalelor se întâlnesc caracuda, bibanul, plătica, ştiuca, crapul şi chefalii. În sectorul marin din faţa deltei pot fi pescuite frumoase exemplare de sturioni (moruni, nisetri, păstrugi, cegi) sau scrumbii.

TEHNO XXI

CENTRALE ELECTRICE
în portbagajul maşinii

MARIAN GRIGORE

Una dintre soluţiile avangardiste de producere a energiei electrice „la faţa locului", respectiv exact acolo unde e nevoie de ea, fie şi la bordul unui autovehicul, o constituie pila cu combustibil. Cine ar putea bănui (în afară de iniţiaţii în istoria ştiinţei) că ea a fost inventată pe la începutul secolului trecut, britanicul William Robert Grove realizând primul model de laborator în 1839? Dar, tehnologic vorbind, această invenţie nu era pentru acel secol şi, în bună măsură, nici pentru cel următor, cel pe care l-am încheiat. Principiul, însă, este „simplu": el se bazează pe adevărul că majoritatea reacţiilor chimice se traduce printr-un transfer de electroni între atomii diferitelor elemente, elemente care au tendinţa să-şi completeze stratul electronic exterior într-o configuraţie stabilă energetic, respectiv de doi sau opt electroni, cedând sau captând, după caz, electronii necesari pentru a ajunge la această configuraţie. Să ne amintim că gazele nobile, neutre din punct de vedere chimic, începând cu heliul, prezintă exact această configuraţie, acesta fiind motivul pentru care „nu sunt nevoite" să participe la vreun transfer de electroni, respectiv la o reacţie chimică.

De la principiu la realizare...

Reacţia chimică cea mai la îndemână (şi cea mai promiţătoare, din cauza reactivităţii ridicate a elementelor respective) este aceea dintre oxigen şi hidrogen, reacţie al cărei produs este... apa. Un produs total nepoluant. Astfel, într-o pilă de combustibil clasică, electrolitul este o soluţie apoasă de hidroxid de potasiu, reacţia de oxidare a hidrogenului producându-se pe seama ionilor de hidroxil (OH), existenţi în electrolit, în acest moment eliberându-se electroni, procesul permiţând astfel formarea moleculelor de apă. La rândul lor, ionii de hidroxil se regenerează la catod, printr-o reacţie de reducere a oxigenului din aer (sau a oxigenului pur, când este disponibil ca atare), rezultând ioni de oxigen care, în combinaţie cu apa din soluţia de electrolit, regenerează ionii de hidroxil. Nu ne rămâne decât să alimentăm pila la anod cu hidrogen şi la catod cu oxigen pentru a obţine curent electric.

...şi câteva dificultăţi tehnice...

Realizarea unor automobile dotate cu motoare electrice şi pile cu combustibil nu este totuşi uşoară, în primul rând din cauza volumului pilelor, dotate cu electrolit lichid. Între timp, s-au inventat şi perfecţionat pile în care electrolitul este redus la o peliculă prinsă între două membrane poroase ultrasubţiri, în grosime de numai câteva zecimi de micron. Prin aceste membrane, ionii de hidrogen migrează de la anod la catod, reacţia de combustie şi de generare a curentului electric producându-se în mod continuu. Ba chiar, aşa cum se întrevede deja, pilele de combustibil ale viitorului vor avea electrolit solid, noile soluţii contribuind la reducerea volumului şi a greutăţii lor, până la dimensiuni perfect convenabile.

A doua mare problemă este aceea a stocării hidrogenului, un gaz extrem de periculos, fiind puternic inflamabil şi exploziv, această stocare presupunând fie menţinerea lui în stare lichidă, la temperaturi extrem de scăzute şi/sau la presiuni ridicate, fie folosirea unor „bureţi" metalici capabili să-l înmagazineze sub formă de hidruri. Ambele soluţii presupun însă un volum mare şi o greutate „moartă" ridicată, pentru o cantitate destul de redusă de hidrogen acumulat.

Primele automobile electrice ale mileniului III

Până la găsirea unor soluţii convenabile de stocare a hidrogenului, constructorii de automobile, constrânşi şi de reglementările din ce în ce mai draconice privind poluarea, au trecut deja la realizarea unor vehicule experimentale destinate a demonstra fiabilitatea şi fezabilitatea conceptului de automobil electric dotat cu pile de combustibil. Astfel, grupul germano-american Daimler – Chrysler, asociat cu Ford şi Shell, a realizat un prim model experimental, montând pe o caroserie de Mercedes Class A o pilă de combustibil plată, instalată în planşeu, un motor electric şi un rezervor în care hidrogenul este stocat la o presiune de 700 atm. Dacă facem abstracţie de greutatea rezervorului, de 75 kg pentru doar 5kg de combustibil, atunci automobilul este perfect convenabil (tehnic, nu însă şi ca preţ!), permiţând o autonomie de 450 km cu un motor de 55 KW, ce asigură o viteză de până la 145 km/h.

În paralel, firma Opel, asociată cu Toyota, a lansat propriul său model, bazat pe o pilă de combustibil ce utilizează hidrogenul rezultat dintr-o reacţie de descompunere a metanolului, (mult mai uşor de stocat, fiind, ca şi benzina, lichid la temperatura ambiantă), acest model având însă dezavantajul că emite, pe lângă apă, şi bioxid de carbon, rezultat din descompunerea metanolului, precum şi mici cantităţi (aproape neglijabile) de metan, oxid de carbon şi oxizi de azot. Oricum, poluarea este mult mai mică decât aceea produsă de motoarele cu ardere internă. Deocamdată, firmele respective nu se află în concurenţă în acest domeniu, împărtăşindu-şi reciproc rezultatele experimentale. Concurenţa va deveni însă acerbă după validarea unuia din procedeele astăzi experimentate şi când se va trece la o producţie de serie...